

Beleids- en begrotingstoelichting

WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Begrotingsuitvoering 2023

Hilde Crevits

Vlaams Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

I. INHOUDSOPGAVE	
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	12
III. SAMENVATTING.....	14
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	16
1. Transversale en horizontale doelstellingen.....	16
1.1. Vlaams Actieplan Armoedebestrijding	16
1.2. Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan	16
1.3. Horizontaal Integratie- en gelijke kansenbeleidsplan	17
1.4. Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden.....	17
1.5. Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld	17
1.6. Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie	18
1.7. Luchtbeleidsplan 2030	18
1.8. De 7 transitieprioriteiten.....	18
2. Overkoepelende strategische doelstellingen.....	19
2.1. We investeren in de kwaliteit van de zorg en dienstverlening die we opvolgen met indicatoren waar sociale ondernemers mee aan de slag kunnen en waar zorginspectie toezicht op houdt. (SD Kwaliteit)	19
2.2. We verruimen de toegankelijkheid van zorg en dienstverlening die nabij en betaalbaar is, door in te zetten op uitbreiding en op een hertekende organisatiestructuur. (SD Toegankelijkheid).....	19
2.3. We gaan voluit voor innovatie en digitalisering, als overheid en voor het aanbod en de gebruikers, met aandacht voor ethische vraagstukken en privacy. (SD Innovatie).....	20
2.4. We ambiëren 'Health en Wellbeing in all policies' en bundelen daartoe de krachten binnen de Vlaamse overheid, met andere bestuursniveaus en alle belanghebbenden. (SD All policies).....	21
V. BELEIDSVELD: WELZIJN	22
1. ISE BELEIDSONDERSTEUNING.....	22
1.1. Strategische en operationele doelstellingen.....	22
1.1.1. SD: We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft.	22
OD 1.1: We coördineren de totstandkoming van een nieuw kwaliteitsdecreet.	22
OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen.....	22
OD 1.3: We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data.....	24
OD 1.4: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care.....	25
OD 1.5: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers.....	25

OD 1.6: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen	26
OD 1.7: We onderzoeken manieren om slapende reserves te activeren	27
1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	27
1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	27
1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht.....	30
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ)	30
2. ISE WELZIJNSWERK	31
2.1. Strategische en operationele doelstellingen.....	31
2.1.1. SD: Toegankelijkheid	31
OD 1.1: We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten ..	31
OD 1.2: We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder	32
OD 1.3: We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren	32
OD 1.4: We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk	33
2.1.2. SD: Innovatie	35
OD 2.1: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp en een kwaliteitsvolle telehulp een gevalideerde plaats geven	35
2.1.3. SD: All policies	35
OD 3.1: We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig	35
2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	36
2.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	37
3. ISE VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD	41
3.1. Strategische en operationele doelstellingen.....	41
3.1.1. SD: Kwaliteit	41
OD 1.2: We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) 6 uit .	41
3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	41
3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	42
VI. BELEIDSVELD: GEZONDHEIDS- EN WOONZORG.....	43
1. ISE ALGEMEEN GEZONDHEIDSBELEID	43
1.1. Strategische en operationele doelstellingen.....	43
1.1.1. SD: Kwaliteit	43
OD 1.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden	43
OD 1.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken het beleids- en praktijkimpact	45

1.1.2. SD: All policies	45
OD 2.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst	45
OD 2.2: We investeren in bilateraal overleg en samenwerking met andere Europese regio's	45
OD 2.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens.....	46
1.1.3. SD: Innovatie	46
OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid	46
OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid	47
1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	47
1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	47
1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht.....	50
Entiteit: Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB)	50
2. ISE PREVENTIE	52
2.1. Strategische en operationele doelstellingen.....	52
2.1.1. SD: All policies	52
OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid.....	52
2.1.2. SD: We voeren een thematisch preventief gezondheidsbeleid	54
OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving	54
OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen	55
OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken	56
2.1.3. SD: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten	57
OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid	57
OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen.....	58
OD 3.3: We ontwikkelen een preparedness programma	59
2.1.4. SD: We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade	61
OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat.....	61
2.1.5. SD: We investeren in de randvoorwaarden voor een efficiënt en effectief preventief gezondheidsbeleid	63
OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt.....	63
2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	63

2.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	64
3. ISE WOONZORG EN EERSTE LIJN	68
3.1. Strategische en operationele doelstellingen	68
3.1.1. SD: Kwaliteit	68
OD 1.1: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening.....	68
3.1.2. SD: Toegankelijkheid	68
OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.....	68
OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.....	69
3.1.3. SD: Innovatie	71
OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten.....	71
3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	72
3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	72
4. ISE GESPECIALISEERDE ZORG	76
4.1. Strategische en operationele doelstellingen	76
4.1.1. SD: Kwaliteit	76
OD 1.1: We werken, in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg, aan een kwaliteitsvol aanbod van ziekenhuizen, revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg dat afgestemd is op de noden van de populatie ...	76
OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg.....	77
4.1.2. SD: Toegankelijkheid	77
OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg.....	77
OD 2.2: We zorgen voor een gespreid en toegankelijk ziekenhuisaanbod.....	79
4.1.3. SD: Innovatie	80
OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten.....	80
4.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	81
4.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	81
VII. BELEIDSVELD: OPGROEIEN	84
1. ISE JEUGDHULP	84
1.1. Strategische en operationele doelstellingen	84
1.1.1. SD: Kwaliteit	84

OD 1.1: We definiëren, meten en monitoren de kwaliteit van de zorg en dienstverlening en informeren gebruikers hierover op een toegankelijke en begrijpelijke manier.....	84
OD 1.2: We ondersteunen het sociaal ondernemerschap	85
OD 1.3: We voeren een coherent beleid inzake vrijheidsbeperkende maatregelen in een gesloten setting, vertrekkend van een intersectorale visie	86
1.1.2. SD: Toegankelijkheid	86
OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren	86
OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit.....	88
OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod	88
1.1.3. SD: Innovatie	90
OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening	91
OD 3.2: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp een gevalideerde plaats geven	91
1.1.4. SD: All policies	91
OD 4.1: We werken intersectoraal en transversaal samen in het beleidsdomein en in de Vlaamse overheid.....	91
OD 4.2: We capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers	93
1.1.5. SD: Armoedebestrijding	94
OD 5.1: In kader van een gecoördineerde armoedebestrijding voeren we een versterkt armoedebeleid naar kinderen, jongeren en hun gezinnen in de jeugdhulp	94
1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	94
1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	94
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	96
Entiteit: Agentschap Opgroeien regie	96
2. ISE GROEIPAKKET	99
2.1. Strategische en operationele doelstellingen.....	99
2.1.1. SD: We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid.....	99
OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoeslag'.....	99
OD 1.2: We monitoren en evalueren het Groeipakket en sturen bij waar nodig	99
OD 1.3: We informeren gezinnen en belanghebbenden efficiënt en transparant, met het oog op het begeleiden van de burger naar zijn rechten	100

2.1.2. SD: Innovatie	101
OD 2.1: We digitaliseren en automatiseren onze dienstverlening met het oog op een efficiënt dossier- en klantenbeheer en investeren in een data-gedreven beleid	101
OD 2.2: We zetten maximaal in op automatische rechtentoekenning	101
OD 2.3: We verhogen de efficiëntie binnen het Groeipakket en evolueren, in overleg met de private uitbetalingsactoren, naar 1 uitbetalingsactor	101
2.1.3. SD: Toegankelijkheid	102
OD 3.1: We bouwen de loketfunctie uit en zorgen voor geografische spreiding	102
2.1.4. SD: All policies	102
OD 4.1: We stemmen het evaluatie-instrument voor de zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte af op een breder instrument voor de inschaling van zorgbehoeften van kinderen	102
OD 4.2: In overleg met de betrokken bestuursniveaus werken we, rekening houdend met internationale wetgeving, een regeling uit waardoor asielzoekers vanaf hun erkenning recht hebben op het Groeipakket.....	103
OD 4.3: We bekijken op Europees niveau om de bedragen gezinsbijlagen aan te passen naar de levensstandaard van het land	103
2.1.5. SD: Armoedebestrijding	103
OD 5.1: We blijven het Groeipakket, met name de sociale toeslag en de selectieve participatietoeslag, gericht inzetten in de strijd tegen kinderarmoede.....	103
2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	104
2.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	104
2.2.2. Overige entiteiten onder gezag	105
Entiteit: Agentschap Opgroeien regie	105
2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht.....	106
Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)	106
2.2.4. Overige entiteiten onder toezicht.....	108
Entiteit: Private uitbetalingsactoren	108
3. ISE GEïNTEGREERD GEZINSBELEID	109
3.1. Strategische en operationele doelstellingen.....	109
3.1.1. SD: Met een geïntegreerd gezinsbeleid willen we aan alle kinderen in Vlaanderen, waar of hoe ze ook geboren zijn, maximale kansen geven.....	109
OD 1.1: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat	109
OD 1.2: We willen voor zwangere vrouwen zo snel mogelijk een zorgtraject op maat starten om aanstaande ouders te ondersteunen in hun ouderschap, met bijzondere aandacht voor risicozwangenschappen	110

OD 1.3: We zetten in op het blijvend realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen	110
3.1.2. SD: Toegankelijkheid	111
OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner	111
OD 2.2: We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven	111
OD 2.3: We realiseren een groeipad van de capaciteit en de toegankelijkheid in de kinderopvang met voorrang voor werkende ouders en ouders in opleiding	112
3.1.3. SD: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert, vanuit de krijtlijnen geformuleerd door de Vlaamse Regering	113
3.1.4. SD: Kwaliteit	115
OD 4.1: We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren	115
OD 4.2: Een onafhankelijke instantie evalueert onze dienstverlening aan de hand van een tevredenheidsmeting bij gebruikers en initiatiefnemers	117
OD 4.3: Om de leefbaarheid van en het sociaal ondernemerschap in de kinderopvang te versterken, flexibiliseren we de manier waarop voorzieningen hun capaciteit realiseren en passen we de regels aan om op te treden als organiserend bestuur en om personeel in te zetten	118
3.1.5. SD: All policies	118
OD 5.1: We realiseren, met oog voor de versterkte regierol van lokale besturen, de versterking van de Huizen van het Kind en de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten	118
OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier	118
3.1.6. SD: Innovatie	119
OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken	119
OD 6.2: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorggebruikers	119
3.1.7. SD: Armoedebestrijding	119
OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede.....	119
3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	120
3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	120
3.2.2. Overige entiteiten onder gezag	121
Entiteit: Agentschap Opgroeien regie	121
VIII. BELEIDSVELD: PERSONEN MET EEN BEPERKING	124
1. ISE PERSONEN MET EEN BEPERKING	124
1.1. Strategische en operationele doelstellingen	124
1.1.1. SD: Kwaliteit	124

OD 1.1: We werken een nieuw kwaliteitskader uit, gericht op eigen regie en autonomie en gebaseerd op de principes van kwaliteit van bestaan.....	124
OD 1.2: We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten	125
OD 1.3: We stimuleren sociaal ondernemen	125
OD 1.4: We zetten verder in op de kwaliteit van de dienstverlening inzake hulpmiddelen en aanpassingen.....	126
1.1.2. SD: Toegankelijkheid	126
OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit	127
OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen	127
OD 2.3: We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten	129
OD 2.4: We evalueren en verbeteren het systeem van persoonsvolgend financieren voor volwassenen	129
OD 2.5: We verschuiven middelen van structuren naar personen .	129
OD 2.6: Personen met een gelijke zorgzwaarte krijgen een gelijke financiering	130
OD 2.7: We onderzoeken de mogelijkheden en de noodzakelijke voorwaarden van een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid...	130
OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning.....	130
OD 2.9: We werken aan betaalbare zorg, ondersteuning en hulpmiddelen	130
1.1.3. SD: Innovatie	131
OD 3.1: We zetten verdere stappen in het digitaliseren van de dienstverlening van het VAPH, en we ontsluiten het VAPH-loket verder en verhogen de toegankelijkheid en hanteerbaarheid ervan.....	131
OD 3.2: We investeren verder in het op een veilige elektronische wijze uitwisselen van gegevens.....	131
OD 3.3: We investeren in onlinehulp, in elk geval in de vorm van chathulp.....	132
1.1.4. SD: All policies	132
OD 4.1: We werken samen met Onderwijs en Werk aan een afgestemde dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden	132
OD 4.2: We schrijven ons in een intersectoraal uitgewerkte programmatieverkenning in die ons toelaat de te verwachten zorg en ondersteuning in kaart te brengen.....	132
OD 4.3: We versterken onze samenwerking met lokale besturen en stimuleren lokale initiatieven inzake zorg en ondersteuning	132
OD 4.4: We monitoren de implementatie van de VN-conventie over de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen en rapporteren daarover	133
1.1.5. SD: Armoedebestrijding	133

OD 5.1: We voeren de veralgemeende omschakeling van het systeem van woon- en leefkosten door met aandacht voor de groep personen met een handicap die de woon- en leefkosten moeilijk kunnen dragen	133
OD 5.2: We nemen begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties.....	134
1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	134
1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	134
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag.....	135
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)	135
IX. BELEIDSVELD: SOCIALE BESCHERMING	149
1. ISE SOCIALE BESCHERMING.....	149
1.1. Strategische en operationele doelstellingen.....	149
1.1.1. SD: Toegankelijkheid	149
OD 1.1: We maken een meerjarenplan op waarin het beschikbare budget met de verwachte noden voor de komende 5 jaar in kaart wordt gebracht	149
OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep.....	149
OD 1.3: We realiseren een digitale vereenvoudigde transparante financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf & dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning.....	150
OD 1.4: We versterken de controle op de dagprijsverhogingen in de residentiële ouderenzorg	150
OD 1.5: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig.....	151
OD 1.6: We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming.....	151
OD 1.7: We bereiden de persoonsvolgende financiering in de woonzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg voor.....	152
OD 1.8: We evalueren de werking van de zorgkassen	152
OD 1.9: We bieden de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder de mogelijkheid om aan te sluiten bij de VSB en te genieten van de rechten op VSB.....	153
1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	153
1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	153
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag.....	158
Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming.....	158
X. BELEIDSVELD: ZORGINFRASTRUCTUUR.....	166
1. ISE ZORGINFRASTRUCTUUR	166
1.1. Strategische en operationele doelstellingen.....	166
1.1.1. SD: Toegankelijkheid	166

OD 1.1: Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies	166
OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid	167
1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	167
1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	167
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	170
Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA).....	170
XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	173
1. Apparaatskredieten	173
1.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	173
1.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien	179
1.3. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid	180
2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld	182
XII. LIJST MET AFKORTINGEN	184
XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	186
XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'	195
XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'	197
XVI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE''	210

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

2023 was het laatste volledige jaar van deze legislatuur. Het is een bijzonder bewogen legislatuur geweest waarbij ik midden 2022 het roer overnam op de bevoegdheid Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. 2023 was ook het jaar waarin er nog belangrijke versterkingen zijn gebeurd voor een stabiel en sterker gezins-, zorg- en welzijnsbeleid. Het belang van een efficiënt en effectief gezondheids- en welzijnsbeleid voor een samenleving kan niet genoeg benadrukt worden. Dat geldt in alle tijden, maar iedereen zal het met me eens zijn dat de uitdagingen waar we vandaag voor staan bijzonder groot en talrijk zijn.

Op de volgende bladzijden beschrijven we per sector en per budgetlijn de vele inspanningen en de aanzienlijke middelen die ingezet zijn in 2023. Vanuit een beleid dat vertrekt van de noden van de individuele Vlamingen en doelgericht en op maat oplossingen aanreikt.

Uit de veelheid van acties en projecten wil ik u meteen een aantal prioritaire beleidslijnen meegeven.

Zo blijft het Groeipakket een belangrijk instrument om gezinnen te ondersteunen. We indexeerden het Groeipakket opnieuw aan 2% en zorgden voor een significant groter bereik van de sociale toeslagen voor kinderen en gezinnen. De wachtlijsten bij de zorgtoeslag werden volledig weggewerkt.

In 2023 konden we de nodige investeringen doen in de sector van de kinderopvang. We werkten verder aan meer kwaliteit, maar tegelijk voorzagen we in de versterking van het aantal betaalbare plaatsen. Eind 2023 konden we de kaap van 80% aan inkomensgerelateerde plaatsen in Vlaanderen bereiken. En ook in 2024 zullen er extra investeringen zijn. Daarnaast besliste de Vlaamse Regering ook om een eerste stap in de verlaging van het aantal kinderen per begeleider te zetten.

In maart 2023 werd het crisis- en investeringsplan voor de jeugdhulp goedgekeurd. Dit plan kwam er na signalen uit het veld over de hoge druk op de jeugdhulp en na overleg met alle betrokkenen op het terrein. Met maatregelen op korte, middellange en lange termijn willen we de jeugdhulp gevoelig versterken.

Kinderen staan ook centraal inzake het decreet rond interlandelijke adoptie. Naar aanleiding van het rapport van het expertenpanel uit 2021 en na uitgebreid overleg met alle betrokkenen vond een uitgebreid wijzigingsdecreet inmiddels de weg richting parlement. Interlandelijke adoptie wordt helemaal ingebed in de logica van de jeugdbescherming en voorziet onder meer een gezamenlijk voortraject voor adoptie en pleegzorg. In tussentijd nam ik de moeilijke, maar correcte beslissing om geen nieuwe bemiddelingsovereenkomsten meer op te starten. Pas na de definitieve goedkeuring van het nieuwe decretale kader zal de procedure voor een nieuwe adoptiedienst opgestart worden.

Aan de andere kant van het levensspectrum hebben we ook aandacht voor onze ouderen. Voor hen hebben we verschillende stappen genomen om een betaalbare en kwaliteitsvolle zorg te kunnen bieden. De zorgkosten voor personen met langdurige zorgnoden stijgen. Daarom hebben we het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden optrokken. Voor de bewoners van woonzorgcentra met de laagste inkomens steeg daarenboven het zorgbudget ouderen.

In 2023 stelden we steeds onmiddellijk een persoonsvolgend budget ter beschikking aan de automatische toekenningsgroepen en boden we de zorgvragers in prioriteitengroep 1 perspectief door hen binnen de 18 maanden na de aanvraag/toewijzing hun PVB ter beschikking te stellen. De nood- en spoedprocedure werden hervormd. Bij de minderjarigen werden niet enkel PAB's

toegekend aan prioritaire dossiers en spoedprocedures, maar ook aan de langst wachtenden. Binnen de rechtstreeks toegankelijke hulp organiseerden we een projectoproep. 111 initiatieven van in totaal 113 verschillende organisaties, waaronder ook een 20-tal nieuwe organisaties die eerder nog niet erkend of vergund waren door het VAPH, ontwikkelden en implementeerden in de loop van 2023 nieuwe vormen van RTH-ondersteuning.

Het COVID-19-virus is niet volledig van het toneel verdwenen. Het wordt een virus waarmee we periodiek geconfronteerd zullen worden. We staan dan ook klaar om zowel curatief als preventief te reageren. De brede verspreiding van de herfstbooster, dankzij de inkanteling en realisatie van een herfstvaccinatiecampagne tegen COVID-19 (en griep) in de reguliere eerstelijns gezondheidszorg, heeft opnieuw een belangrijke rol gespeeld. We monitoren de situatie van een hele reeks infectieziekten van nabij en staan klaar, ook met de oprichting van de 'reserve eenheid paraatheid' voor gezondheids- en zorgcrisisituaties, als de situatie opnieuw zou vragen om bijzondere gezondheidsbeschermende maatregelen.

Ook de klimaatproblematiek stond op de agenda. De verstrengeling van klimaat en milieu enerzijds en de impact ervan op onze gezondheid en welzijn anderzijds neemt toe. Het gaat over een complexe problematiek, met vaak voortschrijdende wetenschappelijke kennis en inzichten. Binnen mijn bevoegdheden hebben we voor het eerst een nieuwe gezondheidsdoelstelling over milieugezondheidszorg bepaald, dat onder meer de uitrol van een Vlaams klimaatgezondheidsplan inhoudt. Ook de gezondheidsdoelstelling inzake vaccinaties werd eind 2023 geactualiseerd. Voor beide gezondheidsdoelstellingen werd in de loop van 2023 een breed gedragen participatietraject gelopen met tal van stakeholders en betrokken actoren.

Het sluitstuk van elk sterk gezondheids- en welzijnsbeleid blijft voor mij de kwaliteit van de zorg. Dat verkrijgen we door een samenspel van tal van factoren en actoren: middelen, mensen, reglementen, ondernemerschap, toezicht, regelgeving, handhaving, ... Het is daarbij cruciaal dat er over muren heen wordt gekeken, dat schotten verdwijnen, dat verschillende entiteiten en (sub)sectoren voluit gaan voor gedurfde samenwerking. Dit vergt voldoende kennisdeling en doorgedreven data-uitwisseling. Ook daar hebben we in 2023 volop op ingezet, onder meer door een nieuw kwaliteitsdecreet en met de actualisatie van diverse regelgeving om die conform te maken aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Niet alleen beleidsmatig is er veel in beweging, ook op organisatorisch vlak heeft mijn administratie zich hervormd waarbij het voormalige Agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin fuseerden tot het nieuwe Departement Zorg. Op die manier zullen we de organisaties en vele gedreven zorg- en welzijnsmedewerkers sterker kunnen ondersteunen. Want zij maken daadwerkelijk het verschil, elke dag opnieuw. Een grote dankbaarheid voor de dagelijkse inzet van onze vele zorgprofessionals en mantelzorgers, die het kloppend hart zijn van elk welzijns- en zorgbeleid.

III. SAMENVATTING

Voor een samenvatting verwijzen we naar de overkoepelende strategische doelstellingen (IV.2.). Onder die noemer brengen we de hoofdlijnen samen van het beleid dat we in 2023 hebben gerealiseerd.

TOTAAL – WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	27.199	455	0	15.878.661	15.635.301
1e BA-JR	27.199	455	0	15.899.671	15.735.155
BU	73.907	880	0	15.875.744	15.527.627

PROGRAMMA GC – WELZIJN

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	220	0	0	295.106	295.478
1e BA-JR	220	0	0	313.158	322.219
BU	322	0	0	309.905	297.095

PROGRAMMA GD – GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	3.578	455	0	584.941	575.744
1e BA-JR	3.578	455	0	592.598	606.978
BU	50.179	880	0	580.725	361.572

PROGRAMMA GE – OPGROEIEN

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	7	0	0	6.452.829	6.457.927
1e BA-JR	7	0	0	6.471.668	6.478.885
BU	12	0	0	6.471.668	6.478.884

PROGRAMMA GG – PERSONEN MET EEN BEPERKING

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	0	0	0	2.625.358	2.422.237
1e BA-JR	0	0	0	2.617.498	2.414.028
BU	0	0	0	2.617.498	2.414.028

PROGRAMMA GH – SOCIALE BESCHERMING

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	0	0	0	5.034.408	5.036.517
1e BA-JR	0	0	0	5.044.618	5.065.614
BU	0	0	0	5.078.506	5.053.999

PROGRAMMA GI – ZORGINFRASTRUCTUUR

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	23.394	0	0	886.019	847.398
1e BA-JR	23.394	0	0	860.131	847.431
BU	23.394	0	0	817.442	922.049

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

1.1. Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

De uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) blijft een prioriteit voor het beleidsdomein WVG. We verwijzen voor de uitgebreide bespreking van de uitgevoerde acties naar de BBT Armoedebestrijding. Illustratief vermelden we een aantal uitgevoerde acties.

De samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) hebben als doelstelling de toegankelijkheid van de lokale sociale hulp- en dienstverlening te verhogen en de onderbescherming gericht aan te pakken. We zijn gestart met een traject richting verduurzaming, zodat de functies en werkingsprincipes op een structurele wijze ingebed kunnen worden (zie Beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk).

Om de impact van de energiecrisis en de oplopende kosten van levensonderhoud op het psychosociaal welzijn van burgers en gezinnen te ondervangen, werden einde 2022 de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW's) tijdelijk (tot einde 2024) versterkt met 29,28 VTE voor het realiseren van een preventief, laagdrempelig en integraal hulpverleningsaanbod. In 2023 zijn zo 9.187 cliënten voortgeholpen met een hulpvraag die rechtstreeks gelinkt is aan de energiecrisis (zie Beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk).

1.2. Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan

We nemen een belangrijke rol op bij de realisatie van het Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP). We vermelden illustratief een aantal van de acties die uitgevoerd werden in 2023 gelinkt aan de belangrijkste prioriteiten voor ons beleidsdomein.

We zetten sterk in op het welbevinden en de positieve identiteitsontwikkeling van kinderen en jongeren (prioriteit 1). We hebben – daar waar kraamklinieken van start gaan met een psychosociale anamnese – zeer lokaal ingezet om de opvolging van de gezinstrajecten voor gezinnen met kinderen van 0 tot 3 jaar maximaal te ondersteunen en te laten aansluiten op de evoluties in de pre- en postnatale zorg en dit in het kader van het actieplan geïntegreerde gezinstrajecten tijdens de eerste 1.000 dagen van het kind (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Geïntegreerd gezinsbeleid). Binnen deze prioriteit stimuleren we ook initiatieven die zorgzame netwerken willen realiseren. We hebben de projecten Zorgzame Buurten de kans gegeven om een jaar langer verder te werken (zie Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning). Wat het bekendmaken van de richtlijnen in verband met vrijheidsbeperkende maatregelen (VBM) betreft, is er intussen een digitaal platform ontwikkeld 'omgaan met VBM', het vormingsaanbod werd opgestart en verschillende e-learnings en intervisiereeksen zijn in voorbereiding (zie Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning).

We maken vrijetijdsbesteding toegankelijker voor iedereen (prioriteit 4). In 2023 liep het onderzoek 'Recht op vrije tijd op de brug tussen jeugdhulp, jeugdwerk en andere vrijetijdsaanbieders'. We zijn aan de slag gegaan met de bevindingen (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp).

In het kader van mediawijsheid (prioriteit 5), tot slot, hebben we binnen het traject Bandbreedte de opleiding rond mediacoach jeugdhulp afgerond in Brussel, Gent en Roeselare. Momenteel zijn er 54 afgestudeerde mediacoaches jeugdhulp en er

lopen nog twee trajecten in Antwerpen en Leuven (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp).

1.3. Horizontaal Integratie- en gelijke kansenbeleidsplan

In de uitvoering van het horizontaal integratie- en gelijkekansenbeleidsplan (HIGKP) zetten we prioritair in op de doelstelling 'Samenleven begint bij het leren van elkaar. We zorgen ervoor dat iedereen de mogelijkheden heeft om een sterk netwerk uit te bouwen'. Om deze doelstelling te realiseren, hebben we het nodige budget voorzien voor een gebiedsdekkende uitrol van de OverKophuizen. Eind 2023 werd hiervoor een oproep gelanceerd (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp). We namen tastbare voorbereidingen om via zes pilootprojecten de samenwerkingsverbanden rond de Huizen van het Kind verder te ontwikkelen. De Huizen van het Kind schuiven we hierbij naar voren als fysieke ankerplekken voor onthaal, ontmoeting, open aanbod, gezinsloket en consultatiebureauwerking waar toegankelijke zorg en ondersteuning gerealiseerd worden en van waaruit ander aanbod bijgeschakeld wordt (zie beleidsveld Opgroeien, ISE Geïntegreerd Gezinsbeleid).

1.4. Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden

In de uitvoering van het Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden (STRAP) zetten we prioritair in op de (psychosociale) begeleiding van de gedetineerden en geïnterneerden. We vermelden illustratief een aantal van de uitgevoerde acties.

We hebben een rapport opgesteld in verband met de optimalisering van het onthaal van gedetineerden zodat de noden en behoeften vroegtijdig gedetecteerd kunnen worden. Wat de ontwikkeling en implementatie van het hulp- en dienstverleningsplan betreft, zijn we met een pilootproject van start gegaan in 3 gevangenissen. Deze acties vallen onder beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk. We blijven investeren in de forensische geestelijke gezondheidszorg. Zo is een nieuwe overeenkomst opgemaakt voor het project TANDEM (Toeleiding en aanmelding na detentie en meer). Deze actie valt onder beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE gespecialiseerde zorg. We hebben in 2023 de mogelijkheden om gedetineerden in hun ouderrol te versterken verder verkend. We hebben een traject opgestart om in twee gevangenissen de kindreflex te introduceren en om het mogelijk te maken dat de centra voor kindzorg en gezinsondersteuning binnen de gevangenissen een preventief gezinsondersteunend aanbod zouden kunnen brengen (zie Beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp). Het project autismevriendelijke gevangenis is afgerond. Nu testen we een verdere implementatie uit in een vervolgproject (zie Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning en Beleidsveld Personen met een handicap).

1.5. Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld

In de uitvoering van het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld nemen we een belangrijke rol op gelinkt aan onze expertise rond welzijnswerk, slachtofferhulp en preventiebeleid. We vermelden illustratief een aantal van de uitgevoerde acties.

Om een luisterend oor te bieden aan slachtoffers, daders en naasten zijn verschillende chatlijnen actief. De samenwerking van 'Nu Praat Ik Erover' en 1712 blijft verzekerd en is tijdelijk uitgebreid via het crisis- en investeringsplan jeugdhulp. We hebben verschillende campagnes gelanceerd (bv. bekendmaking 1712, Stop it Now) om meer bekendheid te genereren voor deze hulplijnen (zie Beleidsveld Welzijn, ISE Welzijnswerk).

1.6. Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

In de uitvoering van het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie namen we actief deel aan het Vlaams Platform Radicalisering en zagen we er op toe dat de acties van ons beleidsdomein (verder) werden uitgevoerd. We ondersteunden onder meer de verdere uitvoering van het Decreet Lokale Integrale Veiligheidscellen (LIVC-R) en de evaluatie ervan. Deze acties vallen onder beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning.

1.7. Luchtbeleidsplan 2030

In het kader van het Luchtbeleidsplan zetten we verder in op een 'Gezonde Publieke Ruimte'. Met betrekking tot de luchtpolluenten die vallen onder de herziening van de WHO-Air Quality Guidelines hebben we diepte-analyses laten uitvoeren voor het afleiden van een gezondheidkundige advieswaarde. Voor ultra fijn stof (UFP) werd een update van de diepte-analyse opgeleverd om het best beschikbare wetenschappelijk inzicht te kunnen hanteren onder andere ten behoeve van de hervergunningen van de diverse luchthavendossiers. Specifiek m.b.t. de gezondheidsimpact van de luchthaven Brussel Nationaal werd een studie opgestart (uitvoering door het consortium VITO-PIH-Sciensano) om een onderzoeksdesign te bepalen voor monitoring en surveillance van geluid en luchtkwaliteit en de hieraan verbonden gezondheidsimpact. De visualisatie van de verkeersgerelateerde luchtvervuiling in de Environmental Health Impact Simulator E-HIS (tot op het detail van woonwijniveau) werd vereenvoudigd in een E-HIS infographic. De aandacht voor luchtkwaliteit werd ook benadrukt in de nieuwe gezondheidsdoelstelling 'Milieugezondheidszorg' die werd voorgesteld op de gezondheidsconferentie van 4 december 2023. Tegen 2030 streven we naar een gezonde leefomgevingskwaliteit in Vlaanderen, we streven naar de geluids- en luchtkwaliteitsdoelstelling van de WHO en de groenregel 3/30/300'. Omdat het belangrijk is dit in praktijk te brengen werden de Medisch Milieukundigen van de Logo's alvast gesubsidieerd voor 2 extra thematische VTE's rond de thematiek Gezonde Publieke Ruimte. Deze acties vallen onder het beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie. Algemeen gezien is er een sterke link met het Vlaamse preventieve gezondheidsbeleid en bij meerdere preventie- en beleidsprogramma's uit het gezondheidsbeleid zoals bijvoorbeeld 'binnenmilieu gerelateerde gezondheidswinst'.

1.8. De 7 transitieprioriteiten

Van de 7 transitieprioriteiten uit de vierde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO4) zijn er twee waarbinnen het beleidsdomein een belangrijke rol opneemt: samenleven in 2050 en energie en klimaat. Wat de transitieprioriteit 'samenleven in 2050' betreft, gaat onze prioriteit logischerwijze naar het actieveld zorg en welzijn. We volgden in 2023 de opmaak van de Europese Health Data Space intensief mee op. Wat de transitieprioriteit 'energie en klimaat' betreft, ging onze prioriteit naar het ondersteunen van de verschillende zorg- en welzijnssectoren bij de verduurzaming van hun infrastructuur. In 2023 werd bijvoorbeeld in samenwerking met het Steunpunt WVG verder gewerkt aan de screening van het duurzaamheidsinstrument GRO naar de specifieke gebouwtypologie voor de welzijns- en zorgsectoren. De actie valt onder het Beleidsveld Zorginfrastructuur. Daarnaast zetten we in op een wetenschappelijke beleidsonderbouwing via een Vlaamse werkgroep 'Klimaat en Gezondheid'. De volle aandacht van de Vlaamse werkgroep 'Klimaat en Gezondheid' ging in 2023 naar de ontwikkeling van de gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg en de lancering van het klimaatgezondheidsplan. Het bijhorende webplatform visualiseert bv. de hittekwetsbaarheid in Vlaanderen. Deze acties vallen onder het Beleidsveld Gezondheids- en woonzorg, ISE Preventie).

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

2.1. We investeren in de kwaliteit van de zorg en dienstverlening die we opvolgen met indicatoren waar sociale ondernemers mee aan de slag kunnen en waar zorginspectie toezicht op houdt. (SD Kwaliteit)

Het nieuwe kwaliteitsdecreet is in het voorjaar van 2023 goedgekeurd. Dit decreet geldt voor het hele beleidsdomein, schetst de grote lijnen voor het werken aan kwaliteit van zorg en maakt het mogelijk om flexibel in te spelen op evoluties in zorg en ondersteuning en op maatschappelijke tendensen. De goedkeuring van het uitvoeringsbesluit is voor voorjaar 2024.

Cruciaal voor kwaliteit van zorg is uiteraard niet alleen een kaderdecreet. Het gaat er ook om kwaliteit van zorg te controleren en te handhaven.

Eind 2022 keurde de Vlaamse Regering het nieuwe personeelsplan goed voor Zorginspectie. Hierin werd voorzien in een uitbreiding met 67 personeelsleden, niet alleen voor de verhoging van de inspectiecapaciteit voor de kinderopvang, maar ook voor andere sectoren. 2023 bestond logischerwijze vooral uit het aanwerven en opleiden van de nieuwe medewerkers, een proces dat verdergezet en afgerond moet worden in 2024. Intussen is er bijkomend een budget goedgekeurd voor 6 extra inspecteurs. Er werd ook een budget goedgekeurd om 4 bijkomende financieel inspecteurs te werven, die de uitbreiding van de bevoegdheid om ook gelieerde vennootschappen aan toezicht te onderwerpen, moeten waarmaken. Pas in 2024 zal het effect van al die aanwervingen ten volle duidelijk worden, gelet op de belangrijke leercurve vooraleer inspecteurs en andere medewerkers volledig zelfstandig alle taken kunnen opnemen. Naast de aanwerving en de opleiding, was er ook veel aandacht voor een interne reorganisatie van Zorginspectie zodat de inspectieteams beter worden ondersteund.

Tenslotte was er ook veel aandacht om het overleg binnen de verschillende handavingsketens vorm te geven. Inspectie, toezicht en handhaving moeten immers naadloos op mekaar aansluiten. Er werd gezorgd voor overleg op niveau van de ganse keten zoals bijvoorbeeld op vlak van openbaarheid, wie toezicht houdt op wat (toezichtsmapping) alsook op procesniveau (doorstroming van inspectie-opdrachten, doorstroming van adviezen,...) én op caseniveau.

2.2. We verruimen de toegankelijkheid van zorg en dienstverlening die nabij en betaalbaar is, door in te zetten op uitbreiding en op een hertekende organisatiestructuur. (SD Toegankelijkheid)

We hebben de voor 2023 geplande uitbreidingen conform de meerjarenprogrammaties verder uitgevoerd. Voor de sector personen met een handicap stelden we bijvoorbeeld steeds onmiddellijk een persoonsvolgend budget (PVB) ter beschikking aan de automatische toekenningsgroepen. Bij de minderjarigen werden niet enkel persoonlijke assistentiebudgetten (PAB's), zoals voorzien, toegekend aan prioritaire dossiers en spoedprocedures, maar ook aan de langst wachtenden.

Onze aandacht is begin 2023 gevestigd op de sterke stijging van het aantal crisishulpvragen in de jeugdhulp in de afgelopen jaren. Met het crisis- en investeringsplan jeugdhulp hebben we bijkomend budget vrijgemaakt om in te zetten op zowel crisismaatregelen die het tekort aan capaciteit op korte termijn moeten helpen oplossen als investeringen en maatregelen die op middellange termijn het geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid versterken.

De personeelsproblematiek stond ook in 2023 hoog op de agenda in ons beleidsdomein. We hebben opnieuw sterk ingezet op het promoten van werken in de zorg- en welzijnssector met de verdere uitrol van het actieplan (zij-)instroom, gelinkt aan de uitvoering van VIA6. Zo hebben we de branding- en communicatiecampagne Careër officieel gelanceerd op 26 januari 2023. Careër vormt één duidelijke koepelbranding die de sector op een positieve en toegankelijke manier belicht. Ook het structureel instroomkanaal is van start gegaan waarmee we zorg- en welzijnsorganisaties de mogelijkheid bieden om voor bepaalde zorgfuncties (nog) niet (voldoende) gekwalificeerde personen aan te werven als zorgbeoefenaar-in-opleiding met een contract van onbepaalde duur. Tot slot zetten we via de Dag van de Zorg op zondag 19 maart 2023 opnieuw de sector positief in de kijker. Ook de zorg- en welzijnsambassadeur zet de sector positief in de kijker.

Wat de organisatiestructuur betreft, zijn op 1 juni 2023 het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het agentschap Zorg en Gezondheid gefuseerd tot 1 entiteit: het Departement Zorg. Hiermee hebben we de bevoegdheden rond welzijnszorg en gezondheidszorg samengebracht waardoor we zelf beter kunnen bijdragen in het streven naar geïntegreerde zorg.

We hebben ook verder gewerkt aan het ontschotten van het terrein via een getrappt zorgmodel. De conceptnota Vroeg en Nabij is begin 2023 goedgekeurd. Deze nota omvat de krijtlijnen voor een meer geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid. We willen hiermee aan aanstaande ouders, kinderen, jongeren, hun gezin en context een continuüm van toegankelijke en kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning bieden, zo vroeg als nodig en zo nabij mogelijk in hun leefomgeving. Binnen de contouren van de conceptnota hebben we verschillende initiatieven voorbereid om de concepten verder te verfijnen zoals een projectoproep om via zes pilootprojecten de samenwerkingsverbanden rond de Huizen van het Kind verder te ontwikkelen alsook zes projecten rond vroegdiagnostiek.

Geïntegreerd werken is noodzakelijk om tegemoet te komen aan de toenemende complexiteit van de noden. In de eerstelijnszones worden alle gezondheids- en welzijnszorgpartners samengebracht in een afgebakend gebied om op een geïntegreerde manier samen te werken zodat de zorg en ondersteuning beter afgestemd is. De zorgraden sturen de eerstelijnszones aan. Deze zorgraden hebben we nu slagkrachtiger gemaakt en versterkt. We zijn ook gestart met het traject voor de afbakening van het bovenliggende niveau, de regionale zorgzones.

Om de burger en gezinnen gepast te ondersteunen, hebben we ook gericht geïnvesteerd in het Groeipakket en de Vlaamse sociale bescherming. Wat het indexatiemechanisme van het Groeipakket betreft, worden alle bedragen jaarlijks in september met 2% verhoogd en de inkomensgrenzen voor de sociale toeslag volgen sinds september 2023 de evolutie van de gezondheidsindex. We zien ook dat de zorgkosten voor personen met langdurige zorgnoden stijgen. Vanaf 1 januari 2023 hebben we dan ook het bedrag van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden binnen de Vlaamse sociale bescherming verhoogd van 130 euro naar 135 euro per maand.

2.3. We gaan voluit voor innovatie en digitalisering, als overheid en voor het aanbod en de gebruikers, met aandacht voor ethische vraagstukken en privacy. (SD Innovatie)

De gezondheids- en welzijnssector staat voor een globale digitale transformatie. Aparte paragrafen daarover in deze BBT beschrijven de realisaties per sector. We vermelden ter illustratie een aantal van deze realisaties.

De uitwisseling van data tussen de entiteiten van het beleidsdomein WVG werd verbeterd. Zo worden gegevens over inspecties in de kinderopvang nu automatisch opgenomen in het dossieropvolgingssysteem bij Opgroeien.

We willen een veilige infrastructuur en toepassingen aanbieden om digitale gegevensdeling tussen zorgverleners (onderling) en zorggebruikers en de cliënt te faciliteren. Zo zijn we gestart met de ontwikkeling van de basisversie van Alivia, het geïntegreerd digitaal zorg- en ondersteuningsplan.

We hebben ook ingezet op de verdere digitalisering alsook innovatie in zowel de hulpverlening als onze eigen diensten. We werkten verder aan het introduceren van online en blended zorg en ondersteuning. Om dit te realiseren is een duidelijk kader nodig. We hebben hiervoor een onderzoek opgestart naar 'De ontwikkeling van een kwaliteitskader en bijhorende ondersteunende instrumenten voor de ontwikkeling en het gebruik van ICT-technologie in het kader van Onlinehulp in de sectoren van WVG'. Binnen 'Bandbreedte' is volop ingezet op digitalisering van de jeugdhulp via netwerkmomenten, opleidingen mediacoaches en digitale competenties. We hebben in de schoot van dit traject zo'n 1.173 personen bereikt van wie 598 uit jeugdhulpvoorzieningen. Wat de eigen dienstverlening betreft, hebben we bijvoorbeeld de toegankelijkheid en de gebruiksvriendelijkheid van het e-loket mijnvaph.be. verbeterd. Voor het aanbod arbeidsmatige activiteiten in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid (AMA) hebben we een e-loket laten ontwikkelen dat tot administratieve vereenvoudiging leidt, zowel voor het departement Zorg als voor de begeleiders AMA. Voor de uitbouw van de digitale dienstverlening van het Groeipakket hebben we nieuwe technologie geïntroduceerd, namelijk een chatbot ter ondersteuning van onze klanten. Eind augustus lanceerden we deze chatbot op de websites fons.be en mijn.fons.be.

2.4. We ambiëren 'Health en Wellbeing in all policies' en bundelen daartoe de krachten binnen de Vlaamse overheid, met andere bestuursniveaus en alle belanghebbenden. (SD All policies)

Het gezins-, gezondheids- en welzijnsbeleid ontwikkelt zich niet op een eiland. Interactie met andere beleidsdomeinen en bevoegdheidsniveaus is onontbeerlijk. We hebben bijvoorbeeld belangrijke inspanningen geleverd om de samenwerking met de federale overheid en de andere regio's te versterken in functie van geïntegreerde doelgerichte zorg. Op 8 november 2023 zette de ondertekening van een protocolakkoord tussen de federale overheid en de regio's het licht op groen voor dit Interfederaal plan Geïntegreerde Zorg.

Vanuit de invalshoek 'Health and wellbeing in all policies' was ook klimaat een belangrijk beleidsthema het afgelopen jaar. Onze gezondheid en welzijn worden in belangrijke mate beïnvloed door onze leefomgeving en de impact van de klimaatverandering. De volle aandacht van de Vlaamse werkgroep 'Klimaat en Gezondheid' ging in 2023 naar de ontwikkeling van de nieuwe gezondheidsdoelstelling 'Milieugezondheidszorg' en de lancering van het Vlaams Klimaatgezondheidsplan. De nieuwe gezondheidsdoelstelling werd op de gezondheidsconferentie 'Milieugezondheidszorg' van 4 december 2023 voorgesteld en luidt: 'Tegen 2030 is er een gunstige tendens van de milieugerelateerde ziektelast van de Vlaming'.

Een belangrijk onderdeel van dit beleid is de Green Deal Duurzame Zorg. Deze Green Deal is een ambitieuze overeenkomst gesloten tussen (privé)partners en de Vlaamse overheid om samen concrete stappen te zetten richting duurzame zorg en ondersteuning. De Green Deal Duurzame Zorg startte op 15 maart 2023 en in december 2023 telden we reeds 203 deelnemende partijen.

V. BELEIDSVELD: WELZIJN

1. ISE BELEIDSONDERSTEUNING

Dit inhoudelijk structurelement omvat taken en activiteiten die betrekking hebben op het ondersteunen, het coördineren en het ontwikkelen van het beleid. Het gaat om een gevarieerd palet van taken en opdrachten die bij uitstek een beleidsdomeinbreed of zelfs beleidsdomeinoverschrijdend karakter hebben. Illustratief vermelden we in dat verband de uitvoering van het actieplan autisme en de ondersteuning van een aantal adviesraden. We concretiseren dat onder de begrotingsartikelen in kwestie.

1.1. Strategische en operationele doelstellingen

1.1.1. SD: We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft.

OD 1.1: We coördineren de totstandkoming van een nieuw kwaliteitsdecreet.

We hebben het nieuwe kwaliteitsdecreet afgewerkt. Dit biedt een kader waarmee overheid, zorggebruikers en zorgaanbieders samen en transparant vorm geven aan aspecten van kwaliteit van zorg.

Intussen is ook een kaderbesluit in voorbereiding waarmee we de basis leggen om in overleg met de voorzieningen, de medewerkers, de zorggebruikers en de administratie concrete kwaliteitskaders, kwaliteitsinstrumenten of kwaliteitsindicatoren voor te bereiden, voor het hele beleidsdomein, per sector of voor meerdere sectoren samen. Daarbij zetten we de kwaliteitscultuur en de impact van het werken aan kwaliteit van zorg centraal.

Het kwaliteitsdecreet bevat ook de verwachting van voorzieningen dat ze werk maken van goed bestuur. De aanbevelingen goed bestuur zijn en blijven een instrument waarmee de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen aan de slag kunnen gaan om hun bestuur te overdenken en bij te sturen. Het voorbije jaar werden ze geactualiseerd, met verwijzingen naar het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen.

Het eenzaamheidsplan werd in 2023 verder uitgerold. Een tussentijdse monitoring van de acties heeft in het voorjaar en op het einde van 2023 plaatsgevonden. Zo is o.a. het DOMINO-project (DOMINO staat voor Duurzame Ouderenzorg Met Innovatie Naar Onderwijs) in 2023 afgerond. Via dit project vanuit de Odisee-Hogeschool zijn de tijdens COVID-19 geïmplementeerde digitale zorginnovaties binnen de ouderenzorg in kaart gebracht en de (competentie-)noden en behoeftes onderzocht omtrent de duurzame implementatie en het gebruik van digitale zorginnovatie bij zorgverleners. De focus lag in dit laatste jaar van het project op de ontwikkeling van een lerend netwerk. Hiervoor werden geen specifieke budgetten van de overheid aangewend.

Het ouderenbeleidsplan werd in 2023 verder uitgerold. In navolging van het onderzoek van het steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin m.b.t. de lokale ouderenbeleidsparticipatie wordt met de Vlaamse Ouderenraad nagegaan hoe de

beleidsparticipatie van ouderen zowel lokaal als Vlaams geoptimaliseerd kan worden. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

In de uitvoering van het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie namen we actief deel aan het Vlaams Platform Radicalisering en zagen we er op toe dat de acties van ons beleidsdomein (verder) werden uitgevoerd. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

In het kader van de uitvoering van het strategisch plan autisme liep sinds 2019 een project bij de referentiecentra autisme (RCA) in verband met diagnostiek en behandelcoördinatie voor volwassenen. Het project is vanaf 2023 structureel ingebed in de reguliere werking van de RCA's. We hebben daarnaast het initiatief in verband met de inleefsessies en het platform Participate Autisme bestendigd. Het project in verband met het uitwerken van de methodiek autismevriendelijke gevangenis is afgerond. Nu testen we een verdere implementatie uit in een vervolgproject. Tot slot is het project rond suïcidepreventie voor personen met autisme afgerond. VLESP heeft specifieke richtlijnen opgesteld, een e-learningmodule uitgewerkt voor hulpverleners en ook tips voor naasten uitgedacht. Deze zijn sinds 7/12/2023 beschikbaar op hun website. De beleidsuitgaven zijn aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

Het driejarig traject ter ondersteuning van de implementatie van de richtlijnen ter preventie van afzondering en fixatie in de brede residentiële jeugdhulp en in de geestelijke gezondheidszorg is opgestart in december 2022 en loopt tot eind 2025. Het project wordt uitgevoerd door een samenwerking tussen het steunpunt mens en samenleving (SAM), Psyche en Icobra. Er is intussen een digitaal platform ontwikkeld 'omgaan met VBM', het vormingsaanbod werd opgestart en verschillende e-learnings en intervisiereeksen zijn in voorbereiding. Op de kwaliteitstafel vrijheidsbeperkende maatregelen voor de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische diensten in de algemene ziekenhuizen werd een nieuw referentiekader vrijheidsbeperkende maatregelen uitgewerkt. Dit zal een duidelijk kader bieden voor de voorzieningen en zal de basis vormen voor toekomstige inspecties. Voor de jeugdhulp werden de hoofdlijnen uit de richtlijn grotendeels vertaald in het wijzigingsdecreet van het decreet rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp, dat in het voorjaar 2024 ter bespreking en goedkeuring voorligt in het Vlaams Parlement. In september 2023 is ook een bijkomend onderzoek opgestart naar een geïntegreerde richtlijn voor de preventie van afzondering en fixatie voor het hele beleidsdomein WVG. Dit onderzoek heeft een looptijd van twee jaar en is aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. Deze acties zijn gelinkt aan het JKP.

Het voorbije jaar werkten 132 lokale besturen en welzijns- en gezondheidsorganisaties samen met de buurtbewoners en professionele partners van hun lokale netwerk verder om van hun buurt een zorgzame buurt te maken. De projecten werden het voorbije jaar ondersteund via een financiële impuls én via vormingen en coaching door een consortium van universiteiten, hogescholen en middenveldorganisaties, gecoördineerd door de Koning Boudewijnstichting. We hebben samen met de stakeholders ingezet op het delen van kennis en goede praktijken via onze website zorgzamebuurten.be, nieuwsbrieven, storytelling in interviews en filmpjes en via provinciale (en Brusselse) inspiratiedagen voor het werkveld in het voorjaar van 2023. De onderzoekers van het Steunpunt WVG werkten verder aan een toolbox voor startende zorgzame buurten en aan het opstellen van beleidsaanbevelingen. Vanuit een samenwerking met de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) werden Zorgzame Buurten in de kijker gezet op onder meer IFIC, het Regions for Health Network en het "Economy of Wellbeing Congress" van de WHO. De Vlaamse Regering besliste eind 2023 om een extra subsidie toe te kennen aan die buurten die een extra jaar wilden verder werken aan hun Zorgzame Buurt. 129 projecten beslisten daarop om effectief een jaar

verder te werken. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Zorgzame Buurten – Versterken van buurtgerichte lokale initiatieven, VV144). Deze actie is gelinkt aan het JKP.

De Green Deal Duurzame Zorg startte op 15 maart 2023 met een druk bijgewoonde Kick-off. In december 2023 telden we reeds 203 deelnemende partijen en werden 83 acties gekozen voor uitvoering. Het diverse deelnemersveld bestaat uit zorg- en welzijnsorganisaties (overgrote deel), bedrijven, koepelorganisaties, kennisinstellingen en overheidsinstanties. Er werd een stuurgroep gevormd en 4 thematische teams, conform de structuur van de Green Deal, zijnde Natuur en Gezondheid, Klimaat en Infrastructuur, Materialen en Afval en Geneesmiddelen in Water. Deze teams gingen van start met het uitwerken van activiteiten (webinars, werkbezoeken, ontmoetingsdagen, studiemomenten etc.) voor de deelnemers die acties uitvoeren onder het betreffende thema. We faciliteren de werking van de Green Deal door ondersteuning van de stuurgroep bij het uitwerken van bv. de communicatiestrategie (nieuwsbrieven, website, huisstijl, ...), een jaarlijks event, wijze van monitoring van de acties enz. De 4 thematische teams ontvingen een werkingsbudget dat werd aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

In 2023 was onze aandacht ook gevestigd op de sterke stijging van het aantal crisishulpvragen in de jeugdhulp in de afgelopen jaren. Met het crisis- en investeringsplan jeugdhulp zetten we in op zowel crisismaatregelen die het tekort aan capaciteit op korte termijn moeten helpen oplossen als investeringen en maatregelen die op middellange termijn het geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid versterken. Het plan is in nauwe samenwerking met de verschillende entiteiten binnen het beleidsdomein geoperationaliseerd. Een deel van de beleidsuitgaven voor dit plan werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. Het gaat onder meer over projecten gericht op samenwerking tussen jeugdhulp en gezinshulp, het versterken van de hulplijnen, ...

OD 1.3: We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data

De toelage voor VASGAZ werd aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BY-IS. aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BY-IS.

We hebben de applicatie Sociale Kaart verder gestabiliseerd aangezien er problemen opdoken die een impact hadden op de werking van de applicatie. De actualisatiecampagne werd voorbereid, maar kon door de instabiele applicatie nog niet uitgestuurd worden, omdat zorgaanbieders hun gegevens moeten kunnen toevoegen en wijzigen zonder foutmeldingen in de applicatie. Opstart van de campagne werd ingepland vanaf begin 2024.

In oktober 2023 leverde het agentschap Digitaal Vlaanderen de bestelde business case over de mogelijke toekomst van de Sociale Kaart op. Het onderzoeksrapport geeft een goed beeld van het landschap waarbinnen de Sociale Kaart zich situeert, en waar de plus- en de werkpunten liggen. De uitgaven voor deze actie worden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Verbeteren van de sociale kaart, VV120).

We ontwikkelen een versie 2.0 van de Rechtenverkenner in co-creatie met Digitaal Vlaanderen, het agentschap Binnenlands Bestuur, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), het Kenniscentrum Vlaamse Steden en SAM vzw. We hebben bij de ontwikkeling oog voor de behoeftes van de eindgebruikers en daarom twee testperiodes georganiseerd. Op basis van de feedback werd de applicatie bijgestuurd. Daarnaast werkten we aan een sterke en duidelijke governance om de kwaliteit van de informatie over de sociale rechten te garanderen. Er werd een

kwaliteitsdashboard ontwikkeld om de kwaliteit te kunnen monitoren. We maakten informatiefiches op over de federale sociale rechten en legden contacten met het federale niveau om de kwaliteit van de informatie af te toetsen. Voor de online lancering van de vernieuwde Rechtenverkenner mikken we op midden 2024. De stuurgroep zal beslissen over het moment van lancering, aangezien er voldoende informatie over lokale sociale rechten ingegeven moet zijn door de lokale besturen. De uitgaven voor deze actie werden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (Ontwikkelen rechtenverkenner 2.0 met een meer gebruiksvriendelijke tool in sterke samenwerking met de lokale besturen, VV119). Dit project kadert ook in het VAPA.

OD 1.4: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care

We droegen bij aan de werkzaamheden van het Impulsprogramma Innovatie in gezondheid en zorg en aan het nieuwe project rond de implementatie van technologie voor werkbaar werk in de zorg dat door het agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) wordt getrokken. Ook in 2023 ondersteunden we De Dag van de Zorg met als doel de zorg- en welzijnssector op een positieve manier op de kaart te zetten. De beleidsuitgaven voor Flanders' Care werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

Daarnaast werd er aanhoudend ingezet op het beleid m.b.t. online en blended hulp. Zo werden de acht projecten 'Incentives onlinehulp voor welzijn en gezondheid' in 2023 verder uitgerold en gingen ze hun laatste fase in. Verder coördineerden we het project VV114 'Digitale hulpverlening – kwaliteitsbevordering' met als doel het realiseren van een kwalitatief en duurzaam ondersteuningsaanbod voor onze voorzieningen op het vlak van online en blended hulp. In september 2023 werd ook het tweejarig onderzoek opgestart naar 'De ontwikkeling van een kwaliteitskader en bijhorende ondersteunende instrumenten voor de ontwikkeling en het gebruik van ICT-technologie in het kader van Onlinehulp in de sectoren van WVG' waarvoor een opdracht aan het Steunpunt WVG is gegeven. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. Voor het project VV114 'Digitale hulpverlening – kwaliteitsbevordering' werden de uitgaven voor deze actie aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht.

OD 1.5: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers.

Het Steunpunt WVG is een strategische partner in het uitvoeren van beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek. Ze heeft dan ook in 2023 verschillende onderzoeken uitgevoerd of opgestart, zowel met vaste werkingsmiddelen als met extra financiering. De samenwerking met het Steunpunt verloopt constructief. Er is een grote diversiteit aan expertise en een grote flexibiliteit in het uitvoeren van opdrachten. De jaarlijkse basisfinanciering voor het Steunpunt WVG werd aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. De extra onderzoeken worden betaald op diverse basisallocaties.

We hebben de werkzaamheden van SAM. De organisatie evalueerde de eigen werking en consulteerde hierbij ook het werkveld. Op basis hiervan is gekozen voor een meer programmatorische aanpak en is de opbouw van het jaarplan bijgewerkt. Dit alles is in functie van een meer eengemaakte en gestroomlijnde werking. De beleidsuitgaven voor SAM zijn aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

We hebben een aantal acties uitgetekend om het nieuw organisatiemodel voor diagnostiek voor kinderen en jongeren, dat opgesteld werd door de strategische

cirkel diagnostiek & inschaling (Vroeg & Nabij), naar de praktijk te kunnen vertalen. Dit theoretisch model zal uitgetest worden in pilootregio's gedurende twee jaar. We hebben de oproep uitgewerkt en afgetoetst bij de stakeholders. De oproep wordt begin 2024 gelanceerd. Ter voorbereiding van de piloten liep een mapping van het diagnostisch aanbod voor kinderen en jongeren in Vlaanderen en Brussel zodat de pilootregio's onderbouwd aan de slag kunnen. Het Departement Zorg en het agentschap Opgroeien coördineren dit traject gezamenlijk (zie ook beleidsveld Opgroeien, ISE Jeugdhulp). Daarnaast hebben we de werkzaamheden van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD) opgevolgd en een nieuwe beheersovereenkomst opgesteld voor de periode 2024-2026. De beleidsuitgaven voor het KCD zijn aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor wat betreft de basissubsidie en op begrotingsartikel GM0-AGHF2YA-WT voor wat betreft de opdrachten in verband met VSB.

OD 1.6: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen

In 2023 stond de voorbereiding van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie (EU) (januari-juni 2024) centraal. Deze voorbereiding vond plaats op het intra-Vlaamse, het intra-Belgische, alsook het niveau van de EU.

We versterkten het Team Internationaal Beleid met twee aanwervingen (interne mobiliteit) en twee beleidsmedewerkers. Dit stelde ons in staat om naast de voorbereidingen voor het EU-voorzitterschap, ook het recurrent EU-beleid op te blijven volgen zoals bijvoorbeeld het Europees Semester, bijdragen aan Raadsconclusies onder Spaans voorzitterschap (waaronder die inzake Mentale Gezondheid en Zorg), deelname aan High Level Conferenties onder Spaans voorzitterschap over bijvoorbeeld HIV en preventie (WVG sprak daar namens België), opvolging van nieuwe en lopende inbreukdossiers, etc.

Ook op het bilaterale vlak gingen de activiteiten verder. Zo organiseerden we een bilateraal bezoek aan Denemarken en Zweden, waarbij de organisatie van ouderenzorg en ouderenbeleid centraal stond. Voor wat Taiwan betreft, werkten we mee aan een nieuwe overkoepelend Memorandum of Understanding en nodigden we in dit kader tevens een expert uit Taiwan uit om als spreker te fungeren op onze Conferentie "Integrating Care, Strengthening Communities: The Data Connection". Verder werkten we ook mee aan een nieuwe Memorandum of Understanding met Wales. In 2023 vond ook de ICIC/IFIC conferentie in Antwerpen plaats (organisatie geïnitieerd door het toenmalige Agentschap Zorg en Gezondheid). De uitkomsten en goede praktijken zullen eveneens doorvloeien in onze Conferentie "The Data Connection" (supra). Daarnaast werden bestaande partnerschappen verder uitgebouwd (EUREGHA) en werden nieuwe aangeaan (EHTEL).

Op het multilaterale vlak stonden een aantal dossiers centraal, waaronder het overleg met dr. Hans Kluge van de WHO Europe (dit werd gecombineerd met het bilaterale bezoek aan Denemarken). Hier werden verschillende dossiers besproken, waaronder het project Zorgzame Buurten, dat mag rekenen op grote erkenning vanuit de WHO Europe. Dit overleg resulteerde ook in aanwezigheid van dr. Kluge of andere steunbetuigingen (vb. videoboodschap) aan verschillende Vlaamse conferenties. Een ander WHO-dossier dat werd opgestart had betrekking op de voorbereiding van de COP 10 in Panama. Deze conferentie zou in november 2023 plaatsvinden, maar werd uiteindelijk naar 2024 verschoven.

De beleidsuitgaven voor deze OD werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

OD 1.7: We onderzoeken manieren om slapende reserves te activeren

Voor deze doelstelling hebben we geen specifieke acties opgezet gezien we aansluiten bij het nieuwe opvolgings- en verantwoordingskader voor subsidies dat recent VO-breed is gerealiseerd. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	22.794	33.428	32.954	23.166	37.250	16.293
Toe-lagen IS	25	25	25	25	25	25
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	22.819	33.453	32.979	23.191	37.275	16.318

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

GB0-1GCF2BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de ondersteuning en de ontwikkeling van het beleid. Dit gebeurt vooreerst door middel van communicatie over het gevoerde beleid en ten aanzien van de welzijns- en gezondheidssector, informatieverstrekking en congressen en de ontwikkeling van IT-toepassingen die zich richten naar de burger of voorzieningen. Verder worden de adviesraden Technische Commissie Brandveiligheid en de Adviserende Beroepscommissie van het beleidsdomein ondersteund.

Er gaan subsidies naar de Vlaamse Ouderenraad, het Centrum voor Diagnostiek en het SAM . Daarnaast zijn er de subsidies voor innoverende projecten in het kader van Flanders' Care, subsidies in het kader van autisme en de subsidiëring van projecten online hulpverlening.

Met deze middelen gebeurt ook de opvolging van en de participatie aan het internationale en Europese beleid. Het laten uitvoeren van wetenschappelijk

onderzoek is een andere bestemming van de middelen met daarbij de subsidie aan het Steunpunt WVG.

Op dit begrotingsartikel worden ook de middelen voorzien voor transversale thema's zoals Integrale Jeugdhulp, Zorgambassadeur en arbeidsorganisatie en retentie.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft, meer bepaald:

- OD 1.2: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen;
- OD 1.4: In samenspraak met de minister bevoegd voor Economie, actualiseren we Flanders' Care;
- OD 1.5: We coördineren de inzet van gerichte praktijkondersteuning, wetenschappelijk onderzoek en de dialoog met het middenveld en de gebruikers;
- OD 1.6: We voeren een internationaal beleid met oog voor een meerwaarde voor Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	22.794	33.328	32.954	23.166	37.150	16.293

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1e BA' en '1e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 9.000 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GGF2RX-IS voor projecten in het kader van arbeidsorganisatie en retentie;
- Er werd 7.288 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 6.926 keuro voor VV144 'Zorgzame buurten: versterken van buurtgerichte lokale initiatieven', 195 keuro voor VV116 'Elektronisch patiëntendossier: geïntegreerd zorg- en ondersteuningsplan' en 167 keuro voor VV114 'Digitale hulpverlening: kwaliteitsbevordering';
- Er werd 862 keuro VAK en 67 keuro VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GE0-1GHF2TU-PR in het kader van de uitbouw van de Waarderingsstoel binnen het Vlaamse beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- Er werd 543 keuro VAK herverdeeld vanuit de provisie EU-Voorzitterschap voor de voorbereiding van initiatieven in het kader van het EU-Voorzitterschap in 2024;
- Er werd 100 keuro VAK en VEK herverdeeld voor een project in het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal;
- Er werd 19 keuro VAK en VEK toegevoegd aan begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT en 2.500 keuro VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GCF2FA-WT voor de uitvoering van de koopkracht- en kwaliteitsmaatregelen van het zesde Vlaams intersectoraal Akkoord voor de non/social profit;
- Er werd 10 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de indexprovisie voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex.

Het VAK-budget werd voor 99,82% benut.

Er werd 20.857 keuro VEK-budget niet benut. De lagere benutting van het VEK-budget is te verklaren door een aantal projecten in het kader van het crisis- en investeringsplan jeugdhulp en in het kader van arbeidsorganisatie en retentie die werden vastgelegd maar over meerdere jaren lopen, terwijl het vereffeningskrediet wel al volledig was voorzien.

GB0-1GCF2BY-IS – EVA VASGAZ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan VASGAZ. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begrotingsuitvoering van het EVA VASGAZ.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 We coördineren de totstandkoming en/of de uitvoering van welzijns- en zorgbeleid dat bij uitstek een brede, entiteitsoverschrijdende impact heeft, meer bepaald OD 1.3 We evalueren het Vlaams Agentschap voor Samenwerking over Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg en we zetten in op een performante sociale kaart en ontsluiting van data.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	25	25	25	25	25	25

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft de jaarlijkse toelage aan het EVA VASGAZ.

GB0-1GCF4BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel wordt gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek waarbij externe partners voor cofinanciering zorgen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	0	100	0	0	100	0

Inhoudelijke toelichting:

Er waren in 2023 geen onderzoeksprojecten die gefinancierd werden door externe partners zodat geen nieuwe uitgaven werden voorzien. De 100 keuro middelen zijn het resultaat van ontvangsten uit het verleden i.v.m. cofinanciering van wetenschappelijk onderzoek en de aanmaak en verspreiding van publicaties.

1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ)

Omschrijving

Het Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ) heeft als missie het bevorderen en regelen van de samenwerking op het vlak van gegevensdeling, zowel tussen de actoren in de zorg met het oog op de verbetering van de kwaliteit van zorg, als tussen actoren in de zorg en de administratie om zorggebruikers op een administratief vereenvoudigde wijze rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving inzake de Vlaamse sociale bescherming en de zorgverzekering. VASGAZ wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit vierentwintig leden met aantoonbare deskundigheid, met inbegrip van een voorzitter en een ondervoorzitter, en met behoud van de toepassing van artikel 18, §2 van het Kaderdecreet. Daarnaast wonen ook een vertegenwoordiger van de dienstenintegratoren eHealth en Vlaamse Dienstenintegrator de vergaderingen met raadgevende stem bij. Het Agentschap heeft geen eigen personeel. De diensten worden door het personeel van het beleidsdomein WVG geleverd.

Ontvangsten

Het agentschap beschikt over een toelage van 25 keuro.

Uitgaven

Het agentschap heeft voor 2 keuro uitgaven gerealiseerd.

2. ISE WELZIJNSWERK

Hier worden de middelen voor het beleid rond welzijnswerk opgenomen. Welzijnswerk is een brede term die het beleid omvat dat zich richt tot alle zorgvragers met een brede welzijnsvraag. Concreet gaat het om het algemeen welzijnswerk, het algemeen welzijnsbeleid en het lokaal sociaal beleid. Ook de uitvoering van het decreet van 5 oktober 2017 houdende de werk- en zorgtrajecten maakt deel uit van het welzijnswerk. Dat geldt ook voor het vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector.

2.1. Strategische en operationele doelstellingen

2.1.1. SD: Toegankelijkheid

OD 1.1: We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten

In het najaar van 2022 werden de nieuwe speerpunten voor de rest van de looptijd van het actieplan Sterk Sociaal Werk bepaald (2020-2024). In overleg met de stuurgroep Sterk Sociaal Werk werd gekozen voor (1) rechtvaardige duurzaamheid, (2) krapte op de arbeidsmarkt (3) Europese Sociaalwerkconferentie en (4) sociaal werk op de eerste lijn. Het afgelopen jaar werd verder op deze speerpunten ingezet:

- In 2023 werden heel wat voorbereidingen getroffen voor de European Social Work Conference die, in het kader van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie, op 25 en 26 april 2024 doorgaat in het BMCC in Brugge. Na verschillende overlegmomenten met Vlaamse en Europese stakeholders werd eind december 2023 de laatste hand aan het programma gelegd. Rode draden zijn alvast (1) sociaal werk en klimaatverandering, (2) sociaal werk en digitalisering en (3) sociaal werk en migratie.
- Onder leiding van SAM vzw is een projectgroep rond rechtvaardige duurzaamheid gestart. In samenwerking met Sociaal.Net en Weliswaar werden in 2023 verschillende goede praktijken in de kijker gezet. Daarnaast ging in 2023 ook een academische werkplaats van start die een visietekst zal voorstellen op de European Social Work Conference in april 2024.
- Voor de Sociaalwerkconferentie in 2022 werd een traject gelopen rond sociaal werk op de eerste lijn. Hieruit kwam onder meer een tool voor zorgraden naar boven, die hen meer inzicht zou geven over wat sociaal werk inhoudt, welke meerwaarde sociaal werk kan betekenen en hoe sociaal werk betrokken kan worden bij de zorgraden. Deze tool werd in 2023 omgezet naar een e-learning voor de VIVEL Academie. De e-learning zal in het voorjaar van 2024 gelanceerd worden.
- De krapte op de arbeidsmarkt wordt ook in het sociaal werk een steeds meer prangend probleem. In 2023 hebben we vooral ingezet op een analyse van het probleem en is er een eerste brainstorm doorgegaan rond mogelijke oplossingen. Eind 2023 werden twee detacheringsovereenkomsten opgemaakt, waardoor we in 2024 met dit project van start kunnen gaan.

Naast de acties op Vlaams niveau hebben de regionale platformen ook in 2023 niet stil gezeten. Ze zetten heel wat events op om sociaal werkers uit het brede sociaalwerkdomein met elkaar in contact te brengen en te inspireren. World Social Work Day, telkens de derde dinsdag van maart, blijft daarbij dé jaarlijkse mijlpaal. Ook in 2023 werden er die dag door de verschillende platformen wandelingen, events, ontmoetingsmomenten, workshops,... opgezet.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

OD 1.2: We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder

We zetten verder in op het versterken van de eigen krachten en mogelijkheden van de burger en zijn omgeving, onder meer via de subsidiëring van LUS vzw, BurgersAanZet, het Platform Zelfzorg Oost-Vlaanderen en Trefpunt Zelfhulp. In de huidige regelgeving betreffende het lokaal sociaal beleid werd een aanvulling gemaakt voor wat betreft het voorzien in de mogelijkheid om organisaties te financieren die activiteiten organiseren of ondersteunen die zijn gericht op de vermaatschappelijking van de lokale sociale hulp- en dienstverlening of het verhogen van de toegang tot de sociale hulp- en dienstverlening en het aanpakken van onderbescherming. We verankerden de subsidiemodaliteiten voor Lus vzw en Trefpunt Zelfhulp vzw in een besluit van de Vlaamse Regering (BVR) dat definitief goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering op 15 september 2023. Dit BVR voorziet in een overgangperiode waarin gewerkt wordt met een meerjarenplan 2024-2025. Deze beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

Met betrekking tot de investering in het vrijwilligerswerk, werd in de huidige regelgeving betreffende het georganiseerd vrijwilligerswerk in het beleidsdomein WVG een aanvulling gemaakt voor wat betreft het voorzien in een sectorale klachtenprocedure, alsook de mogelijkheid om een organisatie te financieren voor hun ondersteuningsrol naar de organisaties die een rol opnemen binnen georganiseerd vrijwilligerswerk in het beleidsdomein WVG (ingebouwd en autonoom vrijwilligerswerk). We verankerden de subsidiemodaliteiten voor het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk in een BVR dat definitief goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering op 15/09/2023. Deze voorziet in een overgangperiode waarin gewerkt wordt met een meerjarenplan 2024-2025. In dit kader is er afstemming met het departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM), die de subsidiëring van het steunpunt vrijwilligerswerk opvolgt. In 2023 hebben we 150 organisaties erkend en gesubsidieerd als organisatie autonoom vrijwilligerswerk. Deze beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EB-WT.

We participeerden ook actief verder aan het Vlaams Gecoördineerd Vrijwilligerswerk, gecoördineerd door de minister bevoegd voor Cultuur. Zo volgden we bijvoorbeeld het project crisiswebsite vrijwilligers kanikhelpt.be op en het project vrijwilligerskorpsen bij het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk in nauwe samenwerking met het Departement CJM. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.3: We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren

De uitrol van het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) is gestart vanuit een projectmatige benadering. In 2023 zijn we gestart met een traject richting verduurzaming, opdat de functies en werkingsprincipes van geïntegreerd breed onthaal op een structurele wijze ingebed kunnen worden in de samenwerkingsverbanden. Dit proces werd afgelegd met de Vlaamse Stuurgroep GBO. De aanbevelingen uit de onderzoeken van Steunpunt WVG – evaluatie GBO alsook gegevensdeling GBO – hebben in dit proces eveneens een plaats gekregen. Eind 2023 zijn we geland met drie concept draaiboeken/actieplannen (voor de lokale samenwerkingsverbanden GBO, voor de Vlaamse stuurgroep GBO en voor de Werkgroep vorming en ondersteuning) die uitvoering zullen krijgen in 2024 en 2025 om hogervermeld doel te bereiken. Dit traject werd begeleid door Key Consult.

De voorbereidingen in het regelgevend traject, om gevolg te geven aan de aanbevelingen uit het wetenschappelijk onderzoek GBO gegevensdeling, werden ook opgestart. Het ontwerp van wijzigingsdecreet is voorgelegd aan de leden van de Vlaamse Stuurgroep GBO. Na verwerking van hun feedback kunnen ook de voorbereidingen gestart worden voor wat betreft het wijzigingsbesluit.

Naast de verdere uitrol van de samenwerkingsverbanden GBO in het Vlaamse Gewest werd ook een samenwerkingsverband GBO in het tweetalig gebied Brussel-hoofdstad verder vorm gegeven. De VGC heeft voor deze regio een regierol in de uitbouw van de GBO samenwerkingsverbanden als plaatsvervangend lokaal bestuur.

In het kader van onthaaltrajecten GBO advies welzijn is gegevensuitwisseling nodig tussen de partners van het GBO en de VDAB dat regelgevend werd verankerd in het werk- en zorgdecreet. Om dit in de praktijk mogelijk te maken, diende er een protocol gegevensuitwisseling opgesteld en afgesloten te worden tussen de VDAB en de GBO-samenwerkingsverbanden in Vlaanderen. In december 2023 werd de finale versie van dit protocol op de stuurgroep GBO goedgekeurd.

In het kader van het project 'GBO_nabestaanden' werd het service design-traject over de vier regio's in 2023 afgerond. Hieruit kwamen een aantal inzichten en concrete tools. In de projectwerkgroep 'nabestaanden' werd op regelmatige basis uitgewisseld en de voortgang van het project bewaakt. Vanuit deze projectgroep werden de ontwikkelingen teruggekoppeld naar de Vlaamse stuurgroep GBO.

Het ondersteuningsaanbod dat in samenwerking met de VVSG en SAM vzw werd ontwikkeld om de regierol van de lokale besturen te versterken, werd verder uitgerold. Er werd ook concreet ingespeeld op de vragen en noden vanuit de praktijk om in 2023 de ondersteuning hierop af te stemmen. De online community gefaciliteerd door SAM vzw bleef in 2023 ook verder groeien. Dit platform geeft de mogelijkheid aan de praktijkmedewerkers om kennis uit te wisselen over specifieke thema's en projecten om via goede praktijken en succesverhalen aan kruisbestuiving te kunnen doen en om inspiratie te halen uit reeds ontwikkelde instrumenten.

De beleidsuitgaven voor het GBO werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT. Bovenstaande acties zijn gerelateerd aan het VAPA en het JKP.

OD 1.4: We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk

Een beperkt aantal inhoudelijke wijzigingen liggen momenteel voor in een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk dat op 8 maart 2024 principieel werd goedgekeurd. In opvolging van richtlijn 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding, wordt de aandacht voor slachtoffers van een terroristisch misdrijf in het hulpaanbod van de CAW's geëxpliciteerd. Ook worden in het besluit diverse bepalingen aangepast met het oog op een ophanden zijnde fusie van de vijf centra voor teleonthaal en worden een aantal financieel-technische bepalingen in de regelgeving geactualiseerd.

Om de impact van de energiecrisis en de oplopende kosten van levensonderhoud op het psychosociaal welzijn van burgers en gezinnen te ondervangen, werden eind 2022 de CAW's tijdelijk (tot eind 2024) versterkt met 29,28 VTE voor het realiseren van een preventief, laagdrempelig en integraal hulpverleningsaanbod. In 2023 zijn 9.187 cliënten voortgeholpen met een hulpvraag die rechtstreeks gelinkt is aan de energiecrisis. Aanvullend waren er nog 8.926 anonieme onthaalcontacten, gelinkt aan materiële, financiële of administratieve problemen. Ook zetten CAW's in op

preventieve acties om rond budgetproblemen, de impact op het mentaal welzijn en het bereiken van kwetsbare groepen aan de slag te gaan. De beleidsuitgaven voor deze maatregel werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

We hebben de samenwerking tussen het Vlaams Apothekers Netwerk, de CAW's en de lokale besturen verlengd om een verdere uitbreiding van het aantal apothekers te beogen. Doelstelling is om hen te versterken in het detecteren, bespreekbaar stellen en doorverwijzen naar hulp bij psychosociale noden van burgers. Begin 2023 werd een symposium 'bruggen bouwen tussen zorg en welzijn' georganiseerd om het project CAVAsa als good practice naar voor te schuiven. Verder werd de opleiding voor apothekers verduurzaamd in een e-learning. Tot slot werd er ook ingezet om het project bekend te maken zowel bij andere eerstelijns stakeholders als de burger en werd er ingezet op disseminatie (wetenschappelijk artikel geschreven en verschillende abstracts ingediend, aanwezig op andere congressen en seminars). CAVAsa loopt tot eind februari 2024. In de laatste maanden van het project wordt er bekeken waar een verduurzaming mogelijk is. De beleidsuitgaven voor dit project werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden

Vanuit het beleidsdomein WVG volgen we in de uitvoering van het Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden (STRAP) een aantal doelstellingen zeer actief op. De desbetreffende acties zijn lopende en worden via stuurgroepen en werkgroepen opgevolgd:

- Om maximaal te kunnen inzetten op het beperken van recidive en het bevorderen van re-integratie moet vanaf de start van de detentie gewerkt worden aan een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van de gedetineerde. Dit vereist een optimalisering van de praktijken van de verschillende diensten die een opdracht hebben m.b.t. het onthaal van gedetineerden opdat noden en behoeften vroegtijdig kunnen worden gedetecteerd. Deze actie rond het optimaliseren van de onthaalpraktijken is gerealiseerd. Het eindrapport is beschikbaar.
- Ook de actie rond herstel en sociale netwerken zit op schema. In 2023 werd het rapport gefinaliseerd en de goede praktijken geïdentificeerd. De goede praktijken worden op een laagdrempelige wijze aan de JWW werkingen aangeboden.
- Wat de ontwikkeling en implementatie van het hulp- en dienstverleningsplan betreft, zijn we met een pilootproject van start gegaan in 3 gevangenissen. De concrete uitvoering hiervan is momenteel lopende. De projecten lopen tot eind 2024.

Bovengenoemde beleidsuitgaven in kader van het STRAP werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

Bestrijding van Seksueel Geweld

Er werd werk gemaakt van een samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en een nieuw Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg. De samenwerkingsakkoorden leggen de samenwerking en verwijzing tussen verschillende diensten slachtofferzorg, parket en rechtbank vast. Met de samenwerkingsakkoorden benadrukken we eveneens de noodzaak van een nauwe samenwerking tussen de betrokken overheden om een gezamenlijk beleid te ontwikkelen dat slachtoffers centraal stelt. De laatste stappen voor de instemming van deze samenwerkingsakkoorden worden momenteel gezet.

De samenwerking van 'Nu Praat Ik Erover' en 1712 blijft verzekerd en is eveneens tijdelijk uitgebreid via het crisis- en investeringsplan jeugdhulp.

In de uitvoering van het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld hebben we in 2023 de nodige inspanningen geleverd om naast de verderzetting of opstart van bepaalde acties tot een bijsturing van het plan te komen. In dit kader hebben we ons geëngageerd tot een aantal bijkomende acties. In 2023 hebben we inzake preventie en sensibilisering van seksueel geweld opnieuw een aantal campagnes in de markt gezet. We hebben ook stappen gezet om doelgroepgericht vorming aan te bieden over seksualiteit, het aanleren van grenzen en seksueel geweld. Om een luisterend oor te bieden aan slachtoffers, daders en naasten zijn verschillende chatlijnen actief. Om meer bekendheid te generen voor deze hulplijnen werden campagnes op Instagram, Facebook en Twitter gelanceerd (bv. Bekendmaking 1712, Stop it Now). We hebben ook verder sterk ingezet op het ondersteunen van slachtoffers en de behandeling van daders van seksueel geweld. In dit kader hebben we eind 2023 een projectfinanciering goedgekeurd ter versterking van de teams Hulpverlening aan Seksueel Delinquenten. We hebben ook een projectfinanciering toegekend aan Cosa, een project dat zich richt naar plegers van zedenfeiten. Tot slot zijn we ook blijven inzetten op het versterken van de professionals, onder meer door het aanreiken van bepaalde tools ter ondersteuning.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD Actieplan bestrijding van seksueel geweld' werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT. Bovenstaande acties zijn gelinkt aan het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld.

2.1.2. SD: Innovatie

OD 2.1: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp en een kwaliteitsvolle telehulp een gevalideerde plaats geven

We zetten blijvend in op online- en telefonische hulpverlening. De hulplijnen (Tele-Onthaal, hulplijn 1712, Stop It Now!) kregen het voorbije jaar een uitbreiding door het crisis- en investeringsplan jeugdhulp. De hulplijn 1712 kreeg ook bijkomende projectmiddelen voor het lanceren van een campagne die onder meer ook gericht is op het vergroten van de bekendheid van de hulplijn bij de burger. De werking van de hulplijn Stop it Now! krijgt vanaf januari 2024 een reguliere inbedding binnen CAW Brussel.

2.1.3. SD: All policies

OD 3.1: We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig

Het besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 8 juli 2022 over de werk- en zorgtrajecten werd op 18 november 2022 goedgekeurd. In 2023 lag de focus dan ook op het voorbereiden van de inwerkingtreding van de vernieuwde regelgeving inzake de werk- en zorgtrajecten die gefaseerd verliep (1/7/2023: onthaaltrajecten en activeringstrajecten; 1/1/2024: arbeidsmatige activiteiten). In het kader van de activeringstrajecten lanceerden we een eerste mandaatoproep waarbij samenwerkingsverbanden zorg tot 1 februari 2023 de tijd hadden om een aanvraagdossier in te dienen. Omdat de eerste mandateringsprocedure niet in elke werk- en zorgregio een gemandateerd samenwerkingsverband zorg opleverde, werd er een tweede mandaatoproep gelanceerd, waarna er voor elke werk- en zorgregio een samenwerkingsverband zorg gemandateerd kon worden. Daarnaast hebben we de overheidsopdracht van de VDAB in verband met het aanduiden van de netwerkcoördinatoren mee beoordeeld. Op 1 juli 2023 was er een gebiedsdekkend aanbod zowel wat betreft

de samenwerkingsverbanden Zorg als de netwerken van dienstverleners en konden de activeringstrajecten opstarten.

SAM vzw bood gedurende het volledige jaar een ondersteuningsaanbod aan casemanagers Zorg. Dit is vanaf 1 juli 2023 aangepast aan de nieuwe regelgeving: ze boden op geregelde tijdstippen workshops aan (online en fysiek, dit werd geregeld ook uitgebreid naar zorgactoren die de activeringstrajecten mee uitvoeren), werkten de Teams-omgeving verder uit in functie van kennisdeling en het bouwen van een online community. Sinds 1 juli 2023 wordt ook gefocust op het casemanagementteam. Er was op regelmatige basis overleg hierover met SAM vzw en met de VDAB. Het startmoment voor samenwerkingsverbanden Zorg dat op initiatief van het Departement Zorg en met ondersteuning van SAM vzw op 5 oktober 2023 werd georganiseerd, werd zeer goed onthaald door de casemanagers Zorg en de samenwerkingsverbanden Zorg.

Voor de arbeidsmatige activiteiten in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid (AMA) hebben we een nieuwe modelovereenkomst opgesteld en een e-loket laten ontwikkelen dat tot administratieve vereenvoudiging moet leiden, zowel voor het departement Zorg als voor de begeleiders AMA. Eind 2023 werden de voorbereidingen voor het e-loket afgerond en werden AMA begeleiders geïnformeerd (o.a. via opgestelde handleidingen, via een aangepaste website en via mailings) over de toegang en het gebruik van het e-loket opdat het begin januari 2024 in gebruik kon worden genomen.

De beleidsuitgaven voor deze acties werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT en GB0-1GCF2EY-IS. Bovenstaande actie is gerelateerd aan het VAPA.

2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	149.163	156.895	154.379	149.163	156.391	154.158
Toe-lagen IS	2.018	1.361	1.329	2.018	1.361	1.329
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	151.181	158.256	155.708	151.181	157.752	155.487

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

2.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

GB0-9GCFAEA-OW – WELZIJSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel dient voor de ontvangsten uit terugvorderingen van subsidies in het kader van welzijnswerk. Terugvorderingen doen zich voor als een subsidie niet of onvoldoende inhoudelijk of financieel wordt verantwoord.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	220	0	0
BU	338	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Door een gedetailleerde opvolging van subsidies werden in 2023 meer subsidies teruggevorderd dan initieel geraamd.

GB0-9GCFAEA-WT – WELZIJSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel heeft een zuiver technisch karakter en is gekoppeld aan begrotingsartikel GB0-9GCFAEA-OW. Het dient om waardeverminderingen op ontvangsten te boeken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	0	0
BU	-16	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd in 2023 voor 16 keuro aan waardeverminderingen op ontvangsten geboekt.

Uitgaven

GB0-1GCF2EA-WT – WELZIJSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het welzijnswerk kan onderverdeeld worden in het algemeen welzijnswerk, het algemeen welzijnsbeleid en het lokaal sociaal beleid.

Het algemeen welzijnswerk omvat het nulde- en eerstelijns welzijnswerk: de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW's), de centra voor teleonthaal en de opvang en begeleiding van verkeersslachtoffers. De CAW's en de centra voor teleonthaal worden erkend en gesubsidieerd. Er zijn middelen opgenomen

voorsubsidies aan de CAW's voor sociaal tolken. Voor de ondersteuning van de opvang en begeleiding van verkeersslachtoffers wordt Rondpunt vzw gesubsidieerd.

In het kader van het lokaal sociaal beleid wordt een subsidie toegekend aan de VGC, de VVSG en Burgers Aanzet. Er worden ook financiële incentives gegeven aan lokale besturen voor samenwerkingsverbanden GBO.

Daarnaast worden werkingsubsidies verleend aan Sociaal.Net, Trefpunt Zelfhulp vzw, Vakantiehuis Home Fabiola, FARA vzw, Lus vzw, Moderator vzw, Payoke vzw en SOM vzw.

Op dit artikel zijn daarnaast de middelen opgenomen voor de subsidiëring van de werk- en zorgtrajecten. Ook de stimulering van een inclusief lokaal ouderenbeleid en de beleidsparticipatie van ouderen en de subsidiëring van projecten voor algemeen welzijnsbeleid en projecten met de netto opbrengst van de winst van de Nationale Loterij hebben hier een plaats.

Ten slotte omvat het welzijnswerk de schuldhulpverlening met de subsidiëring van de samenwerkingsverbanden van instellingen voor schuldbemiddeling.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 Toegankelijkheid en SD 3 All policies, meer bepaald:

- OD 1.1 We versterken het Sociaal Werk in haar basisopdrachten;
- OD 1.2 We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder;
- OD 1.3 We voorzien in een nabije zorg door het versterken van de regierol van lokale besturen in het lokaal sociaal beleid teneinde de toegang tot de sociale grondrechten voor iedereen te realiseren;
- OD 1.4 We waarborgen een krachtig algemeen welzijnswerk;
- OD 3.1 We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	147.158	154.884	152.376	147.158	154.380	152.179

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij 1^e BA en 1^e BA-JR kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 3.700 keuro VAK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GHF2TU-PR voor een verlenging van de projecten Zorgzame Buurten;
- Er werd vanuit de provisie voor het Noodfonds Oekraïne 2.984 keuro VAK en 2.927 keuro VEK herverdeeld voor de tijdelijke versterking van de capaciteit van de CAW's en 706 keuro VEK voor de tijdelijke versterking van de regierol van de lokale besturen binnen de samenwerkingsverbanden geïntegreerd breed onthaal (GBO);
- Er werd 2.547 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 478 keuro voor VV138 'Opvolging actieplan mentaal welzijn: subsidies', 93 keuro voor VV142 'Versterking aanpak intra-familiaal geweld: bewustmakingscampagnes', 22 keuro voor VV143 'Zorgzame buurten: rol

- van apothekers als aanspreekpunt welzijnsvragen in de buurt' en 1.954 keuro voor VV149 'Ondersteuning buurtwerk – subsidies';
- Er werd 662 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GCF2EY-IS naar aanleiding van de nieuwe regelgeving in het kader van werk-zorg;
 - Er werd 394 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de indexprovisie voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex;
 - Er werd 4 keuro VAK en VEK toegevoegd aan begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT en 12 keuro VAK en VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor de uitvoering van de koopkracht- en kwaliteitsmaatregelen van het zesde Vlaams intersectoraal Akkoord voor de non/social profit (VIA6);
 - Er werd 6 keuro VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GCF2EB-WT naar aanleiding van een verwacht tekort.

Het VAK-budget werd voor 98,38% en het VEK-budget werd voor 98,57% benut.

GB0-1GCF2EB-WT – VRIJWILLIGERSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet bevat de subsidies aan de erkende organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk. Bij een aantal organisaties werden GESCO-projecten geregulariseerd.

Binnen dit begrotingsartikel is ook een subsidie opgenomen voor vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 3.1 Toegankelijkheid, meer bepaald: OD 1.2 We zetten de paradigmashift naar vermaatschappelijking van de zorg verder.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.005	2.011	2.003	2.005	2.011	1.979

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij 1^e BA en 1^e BA-JR kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 6 keuro VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT naar aanleiding van een verwacht tekort dat zich uiteindelijk niet heeft gemanifesteerd.

Het VAK-budget werd voor 99,60% benut en het VEK-budget werd voor 98,40% benut.

GB0-1GCF2EY-IS – VDAB

Korte inhoud begrotingsartikel:

Voor de werk- en zorgtrajecten is de VDAB aangeduid als de Casemanager Werk. De VDAB begeleidt samen met de Casemanagers Zorg de activeringstrajecten. De financiering van de Casemanager Werk wordt gedeeld door het beleidsdomein Werk en Sociale Economie en het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en

Gezin. Het gaat hier om de middelen die worden toegekend aan de VDAB voor haar taak als Casemanager Werk.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 3 All policies, meer bepaald: OD 3.1 We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.018	1.361	1.329	2.018	1.361	1.329

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij 1^e BA en 1^e BA-JR kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 662 keuro VAK en VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT naar aanleiding van de nieuwe regelgeving in het kader van werk-zorg;
- Er werd 5 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de indexprovisie voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex.

Het VAK- en VEK-budget werd voor 97,65% benut.

3. ISE VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD

De Vlaamse Regering en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers van de Vlaamse social/non-profitsectoren uit de private en publieke sector sluiten meerjarige intersectorale sociale akkoorden ("VIA", Vlaams Intersectoraal Akkoord). In deze intersectorale akkoorden worden maatregelen afgesproken rond de verhoging van de koopkracht van de personeelsleden, de verbetering van de kwaliteit van het werken en de uitbreiding van het aanbod.

3.1. Strategische en operationele doelstellingen

3.1.1. SD: Kwaliteit

OD 1.2: We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) 6 uit

Het in 2021 gesloten VIA6 tussen de sociale partners en de Vlaamse Regering loopt tot en met 31 december 2025. De uitvoering van de afgesproken maatregelen gebeurt gefaseerd.

In 2023 zijn verdere stappen gezet in de uitrol van het functieclassificatiesysteem met bijhorend loonhuis (IF.IC), zijn maatregelen voor de verbetering van de kwaliteit van het werken genomen en is het actieplan (zij-)instroom van extra personeel verder uitgewerkt (zie verder: punt VI, 1.1., OD 1.1).

Ook is verder werk gemaakt van het gestructureerd monitoren van de uitvoering van de gemaakte afspraken. De vereiste sectorale collectieve arbeidsovereenkomsten, protocollen en (subsidie)regelgeving werden opgesteld of aangepast.

Tot en met 2022 werden de kredieten voor de uitvoering van VIA6 gealloceerd op de centrale VIA6-provisie (begrotingsartikel CB0-1CBG2AI-PR) en jaarlijks herverdeeld naar de begrotingsartikels van de administraties in de verschillende beleidsdomeinen- en velden die bij de uitvoering van VIA6 betrokken zijn. Vanaf 2023 werden de budgetten rechtstreeks gealloceerd op de begrotingsartikels van de administraties naar analogie met de voorgaande VIA.

3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	121.106	121.449	121.218	121.106	127.192	125.290
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0

Totaal	121.106	121.449	121.218	121.106	127.192	125.290
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

GB0-1GCF2FA-WT – VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel zijn kredieten opgenomen voor de gedeeltelijke uitvoering van VIA4, VIA5 en VIA6. Het gaat om subsidies aan Verso, VIVO en het Sociaal Fonds voor de non-profit voor de private sector. Daarnaast zijn er subsidies aan de Gemeenschappelijke Sociale Dienst voor de Lokale Besturen voor Vlaanderen en aan de VVSG voor de publieke sector. De betaling van de middelen voor VIA4, VIA5 en VIA6 aan de personeelsleden, gefinancierd door de sociale maribel gebeurt door de sociale fondsen sociale maribel. Hiervoor worden subsidies toegekend. De middelen voor de tweede pensioenpijler ter uitvoering van VIA4 en VIA5 staan eveneens op dit artikel.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 1 Kwaliteit, meer bepaald: OD 1.2 We voeren het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) 6 uit.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	121.106	121.449	121.218	121.106	127.192	125.290

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij 1^e BA en 1^e BA-JR kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 3.243 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceproject Vlaamse Veerkracht VV45 'Inzetten op kwaliteit en 'good governance' van WZC en vooruitschuif nieuw beleid';
- Er werd 2.500 keuro VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor de uitvoering van de koopkracht- en kwaliteitsmaatregelen van het zesde Vlaams intersectoraal Akkoord voor de non/social profit;
- Er werd 343 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de indexprovisie voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex.

Het VAK-budget werd voor 99,80% benut en het VEK-budget werd voor 98,50% benut.

VI. BELEIDSVELD: GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

1. ISE ALGEMEEN GEZONDHEIDSBELEID

Dit structurelement omvat diverse uitgaven die bij geen of bij meerdere van de andere structurelementen van het beleidsveld Gezondheids- en Woonzorg aanleunen.

1.1. Strategische en operationele doelstellingen

1.1.1. SD: Kwaliteit

OD 1.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden

We bewaken de kwalitatieve en kwantitatieve instroom aan nieuwe zorgverleners door competente zorgverleners te erkennen en kandidaat-zorgverleners die niet voldoen aan de kwaliteitsnormen een erkenning te weigeren.

De processen voor nationale erkenningsaanvragen werden in 2023 verder geoptimaliseerd en gedigitaliseerd. Het e-loket voor kandidaat-zorgbeoefenaars en het portaal voor de erkenningscommissies waren reeds in gebruik genomen. We werkten in 2023 verder aan verschillende verbeteringen om deze applicaties gebruiksvriendelijkheid en efficiënter te maken. Verschillende aanpassingen zullen in de loop van 2024/2025 geïmplementeerd kunnen worden. Ook stuurden we bij de federale overheid waar nodig aan om de nodige verbeteringen aan te brengen aan eCad (de federale databank van beroepsbeoefenaars). In 2023 werd eveneens een intern dashboard opgebouwd met actuele gegevens over de dossieropvolging in eCad zodat we een beter zicht krijgen op openstaande of achterstallige dossiers. Hierdoor kunnen we sneller interveniëren waar nodig. Tot slot hebben we het mogelijk gemaakt dat, conform de Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr 1024/2012 (de 'de Single Digital Gateway Regulation'), vanaf eind 2023 Europese erkenningsaanvragen bij de Vlaamse Gemeenschap kunnen worden ingediend via een centraal platform 'Your Europe'.

We ondersteunden de Vlaamse Planningscommissie in hun adviesverlening over de toegang tot de vervolgoopleidingen van huisartsen, arts-specialisten, algemeen tandartsen en tandarts-specialisten met als doel het medisch aanbod beter af te stemmen op de specifieke Vlaamse noden. De Vlaamse Planningscommissie gaf eind 2022 advies over de gewenste subquota voor de vervolgoopleidingen (specialisaties) binnen de geneeskunde en tandheelkunde voor het jaar 2026. De Vlaamse Regering volgde het advies van de Vlaamse Planningscommissie cijfermatig niet volledig, maar qua visie en argumentatie wel, en legde met het besluit van de Vlaamse Regering van 26 mei 2023 tot bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2026, de subquota voor 2026 formeel vast. Eind 2023 bracht de Vlaamse Planningscommissie opnieuw advies uit. Dit keer over de gewenste subquota voor het jaar 2027.

We hebben in 2023 bovendien opnieuw sterk ingezet op het promoten van werken in de zorg- en welzijnssector met de verdere uitrol van het actieplan (zij-)instroom, gelinkt aan VIA6 (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE Vlaams Intersectoraal Akkoord), en de inspanningen van de Vlaamse zorg- en welzijnsambassadeur.

De bestaande kwalificerende sectorale opleidingen werden verder versterkt door te voorzien in meer plaatsen en het uitbreiden naar andere sectoren en doelgroepen.

In 2023 is ook het structureel instroomkanaal van start gegaan. Met het structureel instroomkanaal bieden we zorg- en welzijnsorganisaties de mogelijkheid om voor bepaalde zorgfuncties (nog) niet (voldoende) gekwalificeerde personen aan te werven als zorgbeoefenaar-in-opleiding met een contract van onbepaalde duur. De aangeworven persoon wordt meteen structureel verankerd in de basisfinanciering en volgt tijdens de tewerkstelling een kwalificerend opleidingstraject richting het knelpuntberoep waarvoor hij werd aangeworven. Na het succesvol beëindigen van de opleiding blijft de persoon tewerkgesteld bij de werkgever. Onder het structureel instroomkanaal vallen enkel knelpuntberoepen waarvoor een kortlopend opleidingstraject van maximaal 1,5 jaar beschikbaar is (verzorgende/zorgkundige, kinderbegeleider, opvoeder/begeleider/persoonsbegeleider en logistiek assistent/logistiek medewerker in de zorg).

Eveneens in het kader van het actieplan (zij-)instroom, werd de branding- en communicatiecampagne Careër officieel gelanceerd op 26 januari 2023. Careër vormt één duidelijke koepelbranding die de zorgsector op een positieve en toegankelijke manier belicht. Ook de herkenbaarheid van de opleidingen richting zorg- en welzijnsopleidingen moet met Careër verhoogd worden. Uniek aan dit concept is dat alle partners binnen zorg- en welzijn deze koepelbranding hanteren in hun communicatie. In het najaar van 2023 werd een nieuwe aanbesteding uitgeschreven en gegund aan Bridgeneers voor de verdere ontwikkeling van Careër. Op termijn moet Careër ook uitgroeien tot één omvattend toeleidingsplatform.

Ook de 'microdegree zorgkundige' werd verder uitgewerkt in 2023. Het doel hiervan is dat studenten die binnen het hoger onderwijs een zorggerelateerde opleiding volgen (vb. ergotherapie, podologie of audiologen), de mogelijkheid moeten krijgen om via een aanvullende opleiding hun visum als zorgkundige te behalen. Hierdoor kunnen ze als jobstudent tijdens hun opleiding reeds aan de slag in de zorgsector. Ook wie zijn bacheloropleiding niet afwerkt, kan nog steeds ingezet worden als zorgkundige in de sector. Ook als ze hun bachelordiploma behalen, kunnen ze de handelingen van een zorgkundige blijvend uitvoeren. In april 2023 werd hiertoe een subsidie toegekend aan het partnerschap tussen Vives, Hogent en Arteveldehogeschool voor de uitwerking van een opleidingsprogramma tot zorgkundige aanvullend op de opleiding ergotherapie.

Er is een proeftuin sociale economie-zorg opgestart, waarbij doelgroepwerknemers uit de sociale economie worden ingeschakeld in zorg- en welzijnsvoorzieningen ter ondersteuning van het personeel in die voorzieningen.

In de woonzorgcentra en centra voor kortverblijf zorgden we voor een verlenging en uitbreiding van de tijdelijke maatregelen voor flexibelere personeelsinzet door ook de financiële personeelsnormen aan te passen. De inzet van zelfstandig verpleegkundigen en zorgkundigen, verpleegkundigen in dienst bij een andere zorgorganisatie tewerkgesteld via een uitleningsovereenkomst en interim zorgkundigen werd verlengd. Daarnaast werd ook de mogelijkheid ingevoerd om zorgkundigen, in dienst bij een andere zorgorganisatie tewerkgesteld via een uitleningsovereenkomst, zij-instroomzorgkundigen, logistiek medewerkers in de zorg en BelRAI-coördinatoren bijkomend in te zetten. Tot slot voorzagen we in een verlenging van de schorsing van bepaalde sancties bij personeelstekorten.

De beleidsuitgaven voor OD 1.1. werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

OD 1.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken het beleids- en praktijkimpact

In 2023 hebben we verder in kaart gebracht wat er nodig is om Vlaamse planningsmodellen te kunnen opbouwen en hoe we dit beleidsoverschrijdend kunnen aanpakken. Specifiek voor het in kaart brengen van de vraag naar en het aanbod van huisartsen, arts-specialisten, algemeen tandartsen en tandarts-specialisten hebben we verder gewerkt aan de ontwikkeling van een datamodel in Python. Via dit datamodel kunnen we de Vlaamse planningscommissie voorzien van relevante en actuele data opdat gepaste subquota geadviseerd kunnen worden. We bekijken hierbij welke data bijkomend verzameld kunnen worden om een accurater zicht te krijgen op de vraag naar en het aanbod van zorgbeoefenaars in Vlaanderen.

Daarnaast is het essentieel om zicht te krijgen op uitstroom en retentie van personeel in de zorg- en welzijnssectoren. Ondanks al onze inspanningen is er nog geen duidelijk beeld van de omvang en redenen voor uitstroom van personeel in de zorg- en welzijnssector. Evenmin is er inzicht in de factoren die ervoor zorgen dat mensen blijven werken in deze sector. Om hier meer duidelijkheid over te krijgen, is in het voorjaar van 2023 een vooronderzoek (MJP 19) gestart. Dit vooronderzoek dient als voorbereiding op de vervolgstudie (MJP 21).

Via dit onderzoek zullen we inzicht verkrijgen in de uitstroom van personeel in de zorg- en welzijnssector en de beweegredenen voor de uitstroom. Via deze kennis trachten we de personeelsdynamiek in deze sectoren beter te begrijpen en bij te dragen aan een wetenschappelijk gefundeerde benadering om deze personeelsdynamiek op een positieve manier te beïnvloeden. Finaal moet dit onderzoek leiden tot de uitwerking van een methodiek die op langere termijn kan worden ingezet om de situatie in de zorg- en welzijnssector te monitoren.

De beleidsuitgaven voor het VIKZ werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

1.1.2. SD: All policies

OD 2.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst

De uitvoering van deze doelstelling is uitgesteld door de fusie van het departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid op 1 juni 2023.

OD 2.2: We investeren in bilateraal overleg en samenwerking met andere Europese regio's

Beleidsthema's rond gezondheid en zorg, zoals klimaat, digitalisering, kanker worden opgevolgd binnen de besprekingen van de Werkgroep Public health van de Raad van de EU. Onze regionale netwerken EUREGHA en het Regions for health Network van de WHO Europe zijn onze klankborden voor samenwerking met andere regio's. In mei 2023 organiseerden we de jaarlijkse International Conference on Integrated Care (ICIC) in Antwerpen.

Als gevolg van de fusie van het departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid, is de werking in verband met internationale zaken gestroomlijnd. Voor een uitgebreide bespreking verwijzen we naar Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning.

OD 2.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens

Ook in 2023 werkten we samen met de Koninklijke Academie voor Geneeskunde. De Academie voor Geneeskunde verleende in 2023 adviezen over:

- de definitie van Activiteiten van het Dagelijks Leven;
- het toekennen van onderwijs- en examenfaciliteiten in de academische opleidingen van gezondheidszorgverstrekkers;
- het koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 februari 2020 betreffende de medische blootstellingen en blootstellingen bij niet-medische beeldvorming met medisch-radiologische uitrustingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen.

Ze organiseerde daarnaast verschillende symposia over onder andere:

- de vraag of Artificiële Intelligentie (AI) de gezondheidszorg binnen tien jaar zal verbeteren;
- Medische rijongeschiktheid bespreekbaar maken;
- Organoids in biomedical research: opportunities and limitations;
- BLAST-related disability (Zaventem and Maalbeek attacks);
- Recent progress(es) in ophthalmology in an international context;
- De vertaling van het one-health-principe in beleid.

Deze beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

1.1.3. SD: Innovatie

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid

Er werd in 2023 stap voor stap verder ingezet op een geïntegreerd digitaal zorg en ondersteuningsplan dat ervoor zorgt dat zowel de digitale gegevensuitwisseling tussen zorgverleners onderling, als de gegevensuitwisseling met de zorgvrager verbetert. Voor Alivia lag in 2023 de focus op ontwikkeling van de basisversie. Het vertrekt van de levensdoelen van de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood. Hiervoor maken we gebruik voor de realisatie van Vitalink als achterliggend platform om de data te delen via de internationale standaarden en werken hierbij aan een toekomstgerichte architectuur. Het nieuwe gegevensdelingsplatform Vitalink is in 2023 opgeleverd in de testomgeving, waarbij het identificatienummer van de sociale zekerheid van de burger steeds is gepseudonimiseerd. De eerste inhoudelijke projecten worden al gefaciliteerd in deze testomgeving. Deze testomgeving laat ook toe aan de softwareaanbieders van zowel de actoren in de zorg, als voor de portalen van de burger om uitgebreid te testen.

Een uitvoeringsbesluit bij het Vitalink-decreet is definitief goedgekeurd, en gepubliceerd in het Staatsblad. In juni 2023 werd een protocolakkoord eHealth gesloten met de federale overheid en de andere gefedereerde entiteiten, en gestart met de opmaak van een samenwerkingsakkoord eHealth en BelRAI. Het traject is nog lopende, waarbij we afspraken maken over zowel primaire als secundair gebruik van gezondheidsgegevens.

Ook voor 2023 werd gewerkt met de expertise van IMEC die de nodige ondersteuning biedt. In het najaar 2023 maakten we een nieuw subsidiebesluit voor het volgende werkingsjaar op en evalueerden we de samenwerking. We blijven inzetten op het aanbieden van een interoperabiliteitslabo, met ondersteuning voor internationale standaarden.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT. Daarnaast worden middelen uit het plan Vlaamse Veerkracht ingezet (Elektronisch Patiëntendossier – Geïntegreerd Zorg En Ondersteuningsplan, VV116).

OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid

De uitwisseling van data tussen de entiteiten van het beleidsdomein WVG werd verbeterd. Zo worden gegevens over inspecties in de kinderopvang nu automatisch opgenomen in het dossieropvolgingssysteem bij Opgroeien Regie (zie ook Beleidsveld Opgroeien, ISE Geïntegreerde Gezinsbeleid).

De e-loketten van het beleidsdomein WVG werden verbeterd en uitgebreid. Aandachtspunten waren onder meer een gedelegeerd gebruikers- en toegangsbeheer (waar de zorgvoorziening zelf rechten en rollen bepaalt), single sign-on en het niet langer opvragen van gegevens waar de overheid reeds over beschikt (zoals bijvoorbeeld diplomagegevens) via het gebruik van authentieke bronnen.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT. Daarnaast werden middelen uit het plan Vlaamse Veerkracht ingezet (Elektronisch Patiëntendossier - Geïntegreerd Zorg En Ondersteuningsplan, VV116).

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ALGEMEEN GEZONDHEIDSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	272.696	274.310	273.843	272.055	273.921	269.921
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	272.696	274.310	273.843	272.055	273.921	269.921

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij begrotingsartikel GE0-1GDF2IA-WT.

1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

GB0-9GDF2IA-OW – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel heeft een zuiver technisch karakter en is gekoppeld aan begrotingsartikel GE0-9GDFAIA-OW. Het dient om waardeverminderingen op ontvangsten te boeken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	0	0
BU	-1.716	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit zijn waardeverminderingen opgemaakt na de overdracht naar het boekjaar 2024 op vorderingen van het boekjaar 2023. Door de fusie tussen het Departement WVG en het Agentschap Zorg en Gezondheid staan deze waardeverminderingen geboekt op begrotingsartikel GB0-9GDFAIA-OW van het Departement.

GE0-9GDFAIA-OW – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de terugbetalingen ontvangen van eerder uitbetaalde voorschotten van subsidies en toelagen die niet of onvoldoende verantwoord werden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	1.500	0	0
BU	50.439	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit begrotingsartikel werden in 2023 voornamelijk terugvorderingen ontvangen naar aanleiding van de afrekening van subsidies aan vaccinatiesectoren (39 mio euro), COVID-compensatiebudgetten binnen de revalidatiesector (5,6 mio euro) en subsidies in het kader van IFIC (804 keuro).

GE0-9GDFAIA-WT – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel heeft een zuiver technisch karakter en is gekoppeld aan begrotingsartikel GE0-9GDFAIA-OW. Het dient om waardeverminderingen op ontvangsten te boeken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	0	0

BU	-73	0	0
-----------	-----	---	---

Inhoudelijke toelichting:

Er werd voor 73 keuro aan waardeverminderingen op ontvangsten geboekt. Het gaat om de annulatie van terugvorderingen na herberekening op basis van bijkomende gegevens.

Uitgaven

GE0-1GDF2IA-WT – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat een aantal uitgaven die thema-overschrijdend zijn of die niet rechtstreeks aanleunen bij één van de andere structurelementen of thema's.

Het gaat hierbij o.a. over bepaalde uitgaven voor communicatie, voor gegevensverzameling en gegevensdeling, voor datascience en AI-trajecten, voor de verdere uitbouw van het ZorgAtlas Platform, voor digitalisering en ICT(-projecten) m.b.t. de ondersteuning van gegevensdeling in de zorg (o.a. Vitalink en het interfederale actieplan eGezondheid), voor het samenwerkingsakkoord met IMEC, voor wetenschappelijk en epidemiologisch onderzoek, voor de ondersteuning van advies- en overlegorganen (o.a. Raadgevend Comité Zorg en Gezondheid, Adviescommissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (kandidaat-)pleegzorgers, Commissie Zorgstrategie), voor de subsidiëring van het Vlaams Patiëntenplatform, voor de uitvoering van internationale samenwerkingsovereenkomsten en projecten (WHO, EU, regionale samenwerking), voor de uitvoering van sociale akkoorden (niet elders alloceerbare subsidies van het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Social Profitsector).

Daarnaast bevat dit artikel ook kredieten voor uitgaven die voortvloeien uit het beheer van het Paleis der Academiën en de voormalige Koninklijke Stellingen waar de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België ondergebracht is en voor de werking van deze Academie.

Op dit artikel staan ook beperkte uitgaven waarvoor geen beroep kan gedaan worden op de apparaatskredieten van het artikel GE0-1GAF2ZZ-WT omdat deze klantgerelateerd zijn. Voorbeelden zijn uitgaven voor het uitbouwen van de platformen E-loket, CIRRO Vesta, vergaderkosten en ontvangstkosten commissies zorgberoepen, presentiegelden werkgroepen, uitgaven voor 1700-lijn en andere diverse uitgaven.

Tenslotte bevat dit artikel ook de opbrengsten van de Nationale Loterij.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden;
- OD 1.2: We ontwikkelen gevalideerde indicatoren en versterken het beleids- en praktijkimpact;
- OD 2.1: We rationaliseren het advies- en overleglandschap met het oog op efficiëntiewinst;
- OD 2.2: We investeren in bilateraal overleg en samenwerking met andere Europese regio's;
- OD 2.3: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en goede gegevens;
- OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners, zorggebruikers en overheid;

- OD 3.2: We gaan radicaal voor een digitale overheid;

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	272.696	274.310	273.843	272.055	273.921	269.921

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij 1^e BA en 1^e BA-JR kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 730 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de indexprovisie voor de aanpassing van de subsidies aan de stijging van de gezondheidsindex;
- Er werd 580 keuro VAK en VEK gecompenseerd ten behoeve van communicatiecampagnes;
- Er werd 304 keuro VAK en 556 keuro VEK herverdeeld vanuit GE0-1GBF2JA-PR voor de bestrijding van het coronavirus COVID-19.

Het VAK-budget werd voor 99,83% benut en het VEK-budget werd voor 98,54% benut.

1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB)

Omschrijving

Het actieterrein van de KAGB betreft de gezondheidszorg in algemene zin. De KAGB is binnen een ruim wetenschapsdomein werkzaam, namelijk op het gebied van de geneeskunde, de farmacie, de diergeneeskunde en de aanverwante wetenschappen. De KAGB ontwikkelt activiteiten van verschillende aard met betrekking tot haar bevoegdheidsdomein. Deze activiteiten kunnen in twee groepen onderverdeeld worden: enerzijds adviesverlening en anderzijds bevordering van de wetenschapsbeoefening.

De rechtspersoon KAGB omvat het patrimonium dat door giften, schenkingen en legaten tot stand is gekomen. Dit patrimonium wordt belegd, zodat met de opbrengst van de belegging prijzen en beurzen ter bevordering van het medisch wetenschappelijk onderzoek kunnen worden gefinancierd. De rechtspersoon KAGB omvat eveneens de inkomsten en uitgaven voor de organisatie van congressen voor derden.

De rechtspersoon KAGB ontvangt geen betoelaging door de Vlaamse overheid.

Ontvangsten

	BA-JR 2023	BU 2023
Eigen ontvangsten (OW)	1579	1376
Betoelaging (ZZ-OI)	0	0

Opsplising ESR	BA-JR 2023	BU 2023
1612	0	47
1620	0	274
2610	5	1

2820	10	33
3810	0	0
3830	0	2
3840	112	112
3850	3	0
5820	0	2
8670	1400	718
810	49	187
totaal	1579	1376

De voornaamste inkomsten betreffen:

- de inkomsten uit het beheer van de portefeuille (de verkoop van participaties ESR 8670, nl. 718 keuro, de ontvangst van dividenden ESR 2820, nl. 33 keuro, en van interesten ESR 2610, nl. 1 keuro);
- de ontvangsten van giften voor fondsen van prijzen (ESR 5820, nl. 2 keuro) of voor de rechtstreekse financiering van prijzen en beurzen (ESR 3840, nl. 112 keuro);
- De ontvangsten in verband met de organisatie van congressen voor derden (ESR 1612 en 1620, nl. 47 keuro en 274 keuro).

Uitgaven

Uitgaven VAK			Uitgaven VEK		
	BA-JR 2023	BU 2023		BA-JR 2023	BU 2023
ESR			ESR		
1211	10	228	1211	10	228
1221	0	13	1221	0	13
1250	20	26	1250	20	26
2110	0	0	2110	0	0
3122	307	307	3122	109	109
3441	40	37	3441	40	37
8170	1400	963	8170	1400	963
totaal	1777	1574	totaal	1579	1376

De voornaamste uitgaven betreffen:

- de uitgaven in het kader van het beheer van de portefeuille (de aankoop van participaties ESR 8170, nl. 963 keuro, de kosten voor het beheer van de belegging ESR 1211, de belastingen op de inkomsten uit de portefeuille ESR 1250);
- de uitgaven voor prijzen, enerzijds uitbetaald aan de laureaten (ESR 3441, nl. 37 keuro VAK en VEK), anderzijds uitbetaald aan de universiteiten voor de verderzetting van het onderzoek (ESR 3122, nl. 307 keuro VAK en 109 keuro VEK; het verschil tussen VAK en VEK is het gevolg van de verschillende boekhoudkundige behandeling van prijzen en beurzen);
- De uitgaven in het kader van de organisatie van congressen voor derden (ESR 1211, 1221).

Het evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven wordt gerealiseerd via het spijzigen van of de opnemingen uit reservefondsen (in 2023: ESR 810, nl. 187 keuro).

2. ISE PREVENTIE

Dit structurelement bevat de uitgaven voor het bevorderen en het beschermen van de gezondheid, het voorkomen en de vroegdetectie van (infectie)ziektes en aandoeningen en het voorkomen en zo nodig indijken van ziekte-uitbraken. De doelstelling is het realiseren van gezondheidswinst op bevolkingsniveau en het verkleinen van sociale ongelijkheden op het vlak van gezondheid. We streven naar een universeel, toegankelijk basisaanbod preventieve gezondheid voor alle burgers in Vlaanderen.

Het bevorderen van de gezondheid door een gezonde leefstijl heeft effect op veel risico's en ziekten. We zetten daarom in op versterkende factoren die bijdragen tot een gezondere leefstijl en gedragsverandering bij alle burgers. We werken daarnaast ook aan een gezonde leefomgeving. Beleidsacties die dit realiseren vinden grotendeels buiten de klassieke gezondheidszorg ("de huisarts", "de specialist", "het ziekenhuis") plaats, nl. op plaatsen waar mensen langdurig en gewoonlijk verblijven (werk, school,...). Soms volstaat dit alles niet om het risico op een ziekte te voorkomen en is het nodig het bewustzijn rond een probleem te verhogen (huidkanker, mentale gezondheid), te vaccineren of is het zinvol om voorstadia, risico's of ziekten op te sporen op een moment dat een behandeling erger kan voorkomen of schadebeperking aangewezen is (zoals onder andere bij diabetes, zeldzame ziekten en kanker).

Een onderbouwd preventief gezondheidsbeleid vertrekt van degelijke data over de gezondheid van de bevolking, met bijzondere aandacht voor groepen die in één of meer opzichten kwetsbaar zijn. De essentie van preventief gezondheidsbeleid is een populatiebenadering. Met behulp van diverse bronnen wordt op basis van gezondheidsindicatoren de (evolutie van de) gezondheidstoestand of gezondheidsgedrag van de Vlaamse bevolking in kaart gebracht.

2.1. Strategische en operationele doelstellingen

2.1.1. SD: All policies

OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid

Met oog op het realiseren van de gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' voor het thema gezonde voeding, ondersteunden we de Vlaamse voedselstrategie, de Eiwitstrategie en de Green Deal Eiwitshift. Daarbij zetten we concreet in op de doelstelling 'gezonde en duurzame voedingspatronen voor iedereen' en werkten we mee aan de realisatie van een aantal voedingsdeals, die de focus leggen op gezonde keuzes en duurzaam voedselgebruik.

Conform het strategisch plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' hebben we verder ingezet op settinggericht werken: in het kader van de beheersovereenkomst 'Ondersteuning settinggericht werken' ontwikkelden we onder meer communicatiematerialen en overzichten van het aanbod preventief gezondheidsbeleid per setting om de toegankelijkheid voor actoren tot het aanbod te verhogen.

De ondersteuning van de verschillende settings (onderwijs, lokale besturen, werk, vrije tijd, enz.) wordt als vanouds voorzien door de Logo's. Specifiek voor lokale besturen werd opnieuw ingezet op 'Gezonde Gemeente', een methodiek die geadopteerd werd door het merendeel van de lokale besturen in Vlaanderen.

In 2023 werd de herpositionering van de Logo's concreet gemaakt via een opgestart transitietraject om de 15 Logo's te fuseren naar 2 Logo's.

Om in de toekomst nog effectiever en efficiënter in te zetten op de setting Onderwijs hebben we, in samenwerking met het Departement Onderwijs, in 2023 een onderzoek gevoerd dat de noden voor het voeren van een doeltreffend en samenhangend preventief gezondheidsbeleid in scholen in kaart brengt.

We gaven het beleid inzake preventie van en bij tabak, alcohol, gokken en drugs vorm door actieve betrokkenheid in de interfederale werkgroepen van de Algemene Cel Drugs. Dit resulteerde in interfederale actieplannen.

In de interfederale interkabinettenwerkgroep Preventie hebben we de randvoorwaarden onderhandeld voor een kwalitatieve omschakeling van cytologie naar een test ter opsporing van het humaan papillomavirus (HPV) in kader van het bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker (zie ook OD 2.3). We agendeerden ook de noodzaak voor betere kwaliteitsopvolging bij uitvoering van de Niet-invasieve prenatale test (NIPT). Dit is ook het forum waar we het HIV-plan mee opvolgden.

Om het beleid inzake de preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de publieke ruimte mee vorm te geven, investeerden we in de ontwikkeling van preventiemethodieken specifiek voor lokale besturen.

Binnen de kennishub Zeer Zorgwekkende Stoffen werd een conceptnota met een visie over Zeer zorgwekkende stoffen opgemaakt. Deze gaat verder dan het PFAS-actieplan (poly- en perfluoralkylstoffen) en neemt de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie PFAS ter harte ten aanzien van alle Zeer Zorgwekkende Stoffen. De hormoonverstorende stoffen krijgen extra aandacht binnen het nationaal actieplan hormoonverstoorders (NAPED). Hier werd concreet geïnvesteerd in een traject dat in samenwerking met de Vlaamse actoren binnen het preventief gezondheidsbeleid moet leiden naar een sensibilisatieplatform hormoonverstoorders. Voor dioxines-like PCB's (Polychloorbifenyyl) werken we aan een actieplan, met extra focus bij shredders en verbrandingsinstallaties. Naast de halfjaarlijkse bloedanalyses voor de kinderen in Hoboken, werd met aandacht voor de parameter Lood, een humane biomonitoringstudie opgestart in de stationsbuurt van Antwerpen. M.b.t. PFAS werd de focus gelegd op de vele bodemdossiers en de eventueel hieraan te verbinden no regret-maatregelen, op het grootschalig bloedonderzoek in de 5-km zone rond de 3M-fabriek en de vervolgstudie gecombineerde blootstelling i.f.v. PFAS en andere pollutanten bij jongeren in diezelfde omgeving. Intensieve opvolging van 3M via handhaving heeft aanleiding gegeven tot het aanpakken van ongekende emissiebronnen op die site, maar ook tot het ontwikkelen van modellen die emissie kunnen doorrekenen naar verwachte bodem- en grondwaterconcentraties (zie ook OD 4.1).

Dit geheel kadert binnen een bredere beleidsdomeinoverschrijdende kennishub 'Omgeving en Gezondheid' waarbij geïnvesteerd werd in de opstart van een referentie Humaan Biomonitoringsproject (HBM) in een 5e generatie Steunpunt Milieu & Gezondheid, de uitwisseling van kennis over HBM of PFAS met het Europese Partnership on Risk Assessment of Chemicals (PARC) en over PFAS en klimaat-gezondheid met het Regions for Health Network van de WHO. Er ging extra aandacht naar het citizen science project 'De Oorzaak', waarin de gezondheidsimpact van (groot)stedelijk geluid in kaart wordt gebracht.

Het uitwissel- en kennisplatform Gezonde Publieke Ruimte wordt sterk geapprecieerd als inspirerende en verbindende factor tussen verschillende beleidsdomeinen (Health in all Policies). Deze kennis werd ingezet in de vele adviezen m.b.t. milieu-effectrapportage of plan-MERs en Ruimtelijke uitvoeringsplannen. Daarnaast werd inspirerend ingezet op het project Luwte-oases i.s.m. de Vlaamse Landmaatschappij. Naar analogie werd een

samenwerkplatform binnenmilieu opgestart. Hierin gaat de aandacht prioritair naar ventilatie.

'Think Global, act local' was het devies van de WHO op de 7e interministeriële conferentie Milieu-Gezondheid van de UN-WHO te Boedapest in de zomer van 2023. Binnen milieugezondheidskundige aandachtsgebieden werd de oprichting van participatieve overlegplatformen met de lokale overheden ondersteund (Hoboken, 5-km zone rond 3M in Zwijndrecht, Ronse). In de omgeving van 3M Zwijndrecht en in Hoboken werden de 'medische milieukundigen van de Logo's versterkt met preventiewerkers. Op overkoepelend Vlaams niveau werd ingezet op de versterking van deze werking rond Gezonde Publieke Ruimte.

De beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

2.1.2. SD: We voeren een thematisch preventief gezondheidsbeleid

OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving

In 2023 hebben we via verschillende beleidsinitiatieven en projecten, die vervat zitten in meerdere beheersovereenkomsten, de gezondheidsdoelstelling en het strategisch plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' verder uitgevoerd. Eind 2023 zijn ook de eerste stappen gezet voor de eindevaluatie van deze gezondheidsdoelstelling en de voorbereiding van een vervolgoelstelling. Het traject van 2 jaar zal concreet vorm krijgen in 2024. We vermelden een aantal van de talrijke acties die we in dit kader uitgevoerd hebben.

We zetten het beleid ter preventie van tabak, alcohol en drugs, gamen en gokken verder. We lanceerden een nieuwe campagne 'ga voor een frisse start' met als doel de rookstopintenties bij rokers om te zetten naar concrete acties. De campagne werd gebaseerd op onder meer de bevindingen uit de Preventiebarometer omtrent de kennis en attitude van de burger t.a.v. stoppen met roken. De tarieven voor de uitbetaling van tabakologen werden verhoogd en we werkten een voorstel voor regelgevend kader uit om rookstopbegeleiding door tabakologen duurzaam te verankeren. Naar aanleiding van de maatschappelijke onrust over cocaïne werden kennisclips gelanceerd en een voorbereidend onderzoek gevoerd naar een adequate methodiek voor preventie m.b.t. cocaïnegebruik. In het kader van alcoholpreventie werd de voorbereiding van een nieuwe sensibiliseringscampagne gestart, die in 2024 zal plaatsvinden. Het aanbod van Safe 'n Sound, peersupport in het uitgaansleven, werd uitgebreid.

We werkten verder aan een voedingsomgeving die gezonde voeding gemakkelijk toegankelijk, betaalbaar en aantrekkelijk maakt, zoals bijvoorbeeld het aanbod via Oog voor Lekkers of Snack&Chill in scholen.

We zetten in op beweegvriendelijke buurten en hebben het aantal doorverwijzers voor het project 'Bewegen op Verwijzen' uitgebreid. Samen met VIVEL wordt een goede verankering van 'Bewegen op Verwijzen' in de eerstelijnszones nagestreefd. Ook met het 4-jarig traject van het project 10.000 stappen in samenwerking met Sport Vlaanderen en de lokale besturen zetten we verder in op het STOP-principe en gezonde mobiliteit.

In 2023 hebben we, ter bevordering van de mondgezondheid van kansarmen, verder ingezet op de implementatie van het project 'Ieders Mond Gezond' door middel van het opleiden van mondzorgcoaches en het organiseren van mondscreenings. Tevens implementeerden we de Mondzorglijn voor ouderen verder in de Vlaamse woonzorgcentra en werkten we naar analogie verder aan de

ontwikkeling van de Mondzorglijn plus voor mensen met een beperking in een voorziening.

We hebben werkzame methodieken op vlak van geestelijke gezondheidsbevordering, zoals Expeditie Geluk, geoptimaliseerd en herhaald, en een uitbreiding van deze methodiek naar Buitengewoon Onderwijs werd opgestart. We focusten op de mentale gezondheid van kwetsbare groepen, zoals jongeren tussen 15 en 24 jaar die geen opleiding, onderwijs of vorming volgen en niet aan het werk zijn via Krachtboom, en van werkende mensen via het project 'Warme Bedrijven'.

De jaarlijkse 'Week van de Valpreventie' van 24 tot en met 30 april 2023 zette het thema succesvol in de kijker. We hebben ook een nieuwe beheersovereenkomst gesloten met een partnerorganisatie voor Valpreventie bij Ouderen. Het project voor valpreventie bij ouderen in de thuiscontext liep verder in 4 eerstelijnszones (Be-empowered project).

We hebben het project procesbegeleiding voor de setting Zorg en Welzijn verder uitgevoerd. Dit doen we door procesbegeleiders ter beschikking te stellen om voorzieningen (woonzorgcentra, lokale dienstencentra, sector van personen met een handicap) te helpen bij het opstarten of versterken van een duurzaam preventiebeleid voor de cliënten in de voorzieningen voor een of meerdere van de volgende thema's: mondgezondheid, valpreventie, ondervoeding en psychofarmaca.

We zetten in op verschillende acties die gericht zijn op preventie, vroegdetectie en vroeginterventie van eet- en gewichtsproblemen, zoals het organiseren en uitvoeren van de helpdesk voor burgers en mediamakers, verwijshulp voor zorgprofessionals, de ontwikkeling van draaiboeken voor verschillende disciplines en intermediairs en vormingsaanbod.

Met oog op de preventie van Diabetes werd sterk ingezet op bredere implementatie van het project 'Halt2Diabetes'.

In oktober 2023 hebben we een oproep gelanceerd met het oog op het sluiten van een nieuwe beheersovereenkomst met een partnerorganisatie voor de ondersteuning van de preventieve jeugdgezondheidszorg in de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB). De preventieve gehoorscreening in CLB-context voor het opsporen van lawaaischade kon in 2023 nog niet verder worden geoptimaliseerd, aangezien testapparatuur nog niet commercieel beschikbaar is.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.1 werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT, behalve de uitgaven voor de partnerorganisatie VIVEL. Deze worden aangerekend op GE0-1GDF2KA-WT.

OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suicide en geestelijke gezondheidsproblemen

Het derde Vlaams Actieplan Suicidepreventie 2022 – 2030 (VAS III) werd op 30 juni 2023 goedgekeurd door de Vlaamse Regering en op 25 oktober 2023 door het Vlaams Parlement. VAS III vormt het kader voor de realisatie van de gezondheidsdoelstelling 'suicidepreventie' die stelt dat het aantal zelfdodingen in 2030 met 10% moet gedaald zijn ten opzichte van referentiejaar 2020.

In december 2023 lanceerden we nieuwe materialen om hulpverleners te ondersteunen in de zorg voor suïcidale personen. Het gaat om een update van de multidisciplinaire richtlijn voor detectie en interventies bij suïcidale gedachten en gedrag, en twee nieuwe instrumenten voor specifieke doelgroepen, namelijk de

richtlijn voor detectie en interventies bij suïcidale gedachten en gedrag bij kinderen en jongeren en de leidraad voor suïcidepreventie bij personen met autisme (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning).

Het project voor de ontwikkeling van een methodiek voor deskundigheidsbevordering van apothekers hebben we verlengd met 4 maanden (tot en met 30 april 2024) zonder budgettaire weerslag. Deze verlenging is nodig om de evaluatie van de ontwikkelde methodiek binnen een pilootproject grondig uit te voeren.

Om het gebruik van het instrument 'Leidraad Opvang Evaluatie Suïcidaliteit' (LOES) in de gezondheidszorg te stimuleren werd in 2023 ingezet op de digitalisering en de integratie van LOES in de elektronische patiëntendossiers van algemene ziekenhuizen, huisartsen, psychiatrische ziekenhuizen, mobiele crisisteams en organisaties voor beschut wonen.

In het najaar van 2023 hebben we een aantal nieuwe projecten opgestart in het kader van de uitvoering van VAS III:

- De ontwikkeling van een toolbox waarmee sleutelpersonen binnen organisaties op een zelfstandige en laagdrempelige manier aan de slag kunnen gaan rond suïcidepreventie op de werkvloer;
- De ontwikkeling van ondersteunend materiaal voor hulpverleners om met kinderen en jongeren in gesprek te gaan rond hun suïcidededachten en een zelfhulpapp voor suïcidale jongeren;
- Het uitvoeren van nodenonderzoek en de ontwikkeling van concrete materialen om hulpzoekend gedrag te faciliteren in het kader van suïcidepreventie bij mannen.

Al deze projecten hebben een looptijd van 24 maanden en we volgen deze nauwgezet op.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.2 werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT, behalve de uitgaven voor de ontwikkeling van:

- de richtlijn voor detectie en interventies bij suïcidale gedachten en gedrag bij kinderen en de methodiek voor deskundigheidsbevordering van apothekers: deze werden aangerekend op GE0-1GDF2LA-WT.
- de leidraad voor suïcidepreventie bij personen met autisme: deze werden aangerekend op GBO-1GCF2BA-WT.

OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken

Het bevolkingsonderzoek naar aangeboren aandoeningen bij pasgeborenen werd in 2023 uitgebreid met de opsporing van homocystinurie en holocarboxylase synthethase deficiëntie. Eind 2023 werden ook de voorbereidingen gestart voor het neonataal opsporen van ernstig gecombineerde immuunstoornis (SCID). In december 2023 lanceerden we een oproep met het oog op het sluiten van een nieuwe beheersovereenkomst met een organisatie met terreinwerking voor de uitvoering van het bevolkingsonderzoek aangeboren aandoeningen.

De gezondheidsdoelstelling voor de bevolkingsonderzoeken naar kanker (2015-2020) werd geëvalueerd voor de subdoelstellingen goed bestuur, participatie en kwaliteit, en er werd een symposium voorbereid om de resultaten te delen met de betrokken actoren.

Er werd in 2023 ook ingezet op het sensibiliseren tot deelname aan de bevolkingsonderzoeken naar kanker via campagnes en specifieke initiatieven. Hierbij wordt meer ingezet op digitalisering, o.a. door het versturen van

uitnodigingen, resultaatsbrieven en communicatie naar de artsen via e-mail en andere kanalen. Er werden extra inspanningen gedaan om de huisartsen te ondersteunen door onder meer de resultaten van het bevolkingsonderzoek dikkedarmkanker en baarmoederhalskanker weg te schrijven als laboresultaat in het elektronisch medisch dossier.

We zijn gestart met de voorbereidingen tot omschakeling naar test ter opsporing van HPV als eerste screeningstest binnen het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker samen met de technische werkgroep Roadbook HPV in de schoot van de IMC Volksgezondheid.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.3 werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

2.1.3. SD: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten

OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid

In 2023 vernieuwden we een aantal overheidsopdrachten voor de aankoop van vaccins, met name voor het:

- vaccin tegen pneumokokken voor baby's;
- vaccin tegen mazelen, bof en rubella voor kinderen van één jaar en kinderen (4de of 5de leerjaar);
- vaccin tegen polio, difterie, kinkhoest en tetanus voor kinderen (1ste leerjaar);
- vaccin tegen meningokokken van serogroep C of gecombineerd tegen serogroepen A, C, W en Y voor kinderen van 1 jaar (afhankelijk van epidemiologische evolutie van serogroepen en budgettaire ruimte);
- apart vaccin tegen polio voor kinderen en nieuwkomers uit risicogebieden waarvoor geen combinatievaccin kan gebruikt worden.

We evalueerden en vernieuwden de gezondheidsdoelstelling Vaccinatie met bijhorend actieplan (2024-2030) en stelden de nieuwe doelstelling voor op de gezondheidsconferentie Vaccinatie van 25 januari 2024. De voorbereiding hiervan gebeurde gedurende 2023 met werkgroepen waaraan externe en interne stakeholders meewerkten. Dit traject werd mede gebaseerd op een aantal uitgevoerde studies, zoals onder meer de afgeronde vaccinatiegraadstudie, de studie voor het opstellen van een actieplan over het omgaan met kritisch denken over vaccinatie en een studie in verband met vaccinatievertrouwen.

We bestendigden het registratieplatform Vaccinnet en we vernieuwden de overheidsopdracht voor een mobiel vaccinatieteam. Dit team wordt ingezet voor het vaccineren van onder andere personen die moeilijker bereikt worden zoals daklozen en illegalen.

Er werd naar jaarlijkse gewoonte een symposium georganiseerd voor vaccinatoren.

We zijn ingegaan op de vraag van de WHO voor vervroeging van de 2de dosis mazelen-bof en rubella vaccins. We vervroegden het mazelen-bof-rubella vaccin van het 5de naar het 4de leerjaar in het schooljaar 2023-2024.

We bestendigden ons griepvaccinatiebeleid voor ouderen, personen behorend tot een risicogroep en personen werkzaam in de zorg. Voor personen die wonen in woonzorgcentra, instellingen voor personen met een beperking of voor langdurig opgenomen psychiatrische patiënten werden gratis griepvaccins voorzien.

We organiseerden de COVID-19-vaccinatie voor het herfst- en winterseizoen 2023/2024 via inkanteling in de reguliere eerstelijnssector, met een bijhorende

mediacampagne. Ook in 2023 werd Vaccinnet nog verder als Vaccinnet plus gebruikt om in het kader van de COVID-19-pandemie ook de andere landsdelen in België de mogelijkheid te bieden om deze vaccinaties correct te kunnen registreren.

De beleidsuitgaven voor de aankoop van dTpa (difterie, tetanus en kinkhoest), polio en mazelen, bof en rubellavaccins voorzien voor het vaccineren van asielzoekers bij aankomst in België en voor de vaccins die ter beschikking gesteld worden van de Brusselse vaccinatoren werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF4JA-WT. Alle andere beleidsuitgaven voor OD 2.2.3 werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen

Ook in 2023 was er nog een impact van COVID-19 op de activiteiten rond de meldingsplicht van infectieziekten en outbreakmanagement. Er is immers in de eerste helft van het jaar nog een aanpak voor contactopsporing voorzien, zowel digitaal als ondersteund door een 30-tal multifunctionele agenten.

In 2023 hebben we opnieuw sterker kunnen inzetten op een aantal taken die voorheen door de COVID-19-crisis noodgedwongen naar de achtergrond verschoven waren.

In mei 2023 werd een nieuwe handhygiënecampagne voor de woonzorgcentra gelanceerd. In het najaar werden 3 extra (digitale) tools ontwikkeld en aangeboden via de website www.zorginfecties.be.

In december 2023 hebben we de nieuwe sensibiliseringscampagne rond urineweginfecties in woonzorgcentra gelanceerd (webinar). Alle woonzorgcentra werden voorzien van het nodige campagnemateriaal. Tevens werd een overheidsopdracht uitgeschreven om een richtlijn te ontwikkelen rond urineweginfecties, luchtweginfecties en koorts van onbekende origine (ter ondersteuning van antibioticabeleid in woonzorgcentra).

In 2023 werd ook gestart met het inhoudelijk updaten en aanvullen van het 'werkinstrument infectiepreventiebeleid voor woonzorgcentra'. Doel is om dit werkinstrument interactief aan de sector te kunnen aanbieden.

Tijdens 2023 werd intens samengewerkt met het federale HOST project (Hospital Outbreak Support Team). Zo is er ingezet op afstemming tussen HOST teams en regionale teams infectieziektebestrijding (meldingsplichtige infectieziekten). Er is ook ingezet op het aligneren van diverse HOST projecten omtrent diagnostiek en behandeling van urineweginfecties in woonzorgcentra en het bereiken van een consensus voor de diagnostiek van urineweginfecties. Daaruit voortvloeiend werd ook een campagne gelanceerd (zie boven). We aligneerden tot slot de initiatieven HOST rond het vernieuwen van de richtlijn over Meticilline-resistente *Staphylococcus aureus* (MRSA) of de 'ziekenhuisbacterie' voor woonzorgcentra. Een consensusdocument is bezorgd aan de Hoge Gezondheidsraad.

In november 2023 startte het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg (VIKZ) met de uitrol van de meting van de basisvoorwaarden handhygiëne naar alle woonzorgcentra.

We hebben inspanningen geleverd in het verder terugdringen van Hepatitis C en B. We hebben het hepatitis C-preventiemodel verder uitgerold. De mogelijkheid tot casemanagement is uitgebreid naar alle provincies. Zo kunnen we het hepatitis C-virus onder de risicogroep sterk terugdringen tegen 2030. Er is ook een

samenwerking gestart met het medisch team van justitie om hun screeningsprogramma gericht op hepatitis B en C alsook HIV te optimaliseren in de gevangenen. Daarnaast hebben we verder ingezet op basisvaccinatie en behartiging van verplichte meldingen in verband met hepatitis B.

In oktober 2023 werd een overheidsopdracht uitgeschreven voor de diagnostiek van scabiës. Deze opdracht is aan Domus Medica gegund. Voor de implementatie werd budget vrijgemaakt om een pakket voor de lokale kwaliteitsgroepen op te maken. We hebben een subsidie toegekend aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) om de toename van scabiës kwalitatief en kwantitatief in kaart te brengen. De ontwikkeling van een sensibilisatiecampagne voor de algemene bevolking en risicogroepen is gestart. De campagne zal in 2024 gelanceerd worden.

Het Outbreaksupportteam van het Departement Zorg heeft in 2023 zorgvoorzieningen ondersteund die met een uitbraak van multidrug resistente organismen geconfronteerd werden

We hebben verder ingezet op de tuberculosebestrijding via de beheersovereenkomst met de Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (VRGT) met bijzondere aandacht voor toeleiding van de Oekraïense ontheemden naar een populatiegericht preventief aanbod (TB-screening en vaccinatie tegen een aantal infectieziekten).

Sinds lang loopt een beheersovereenkomst rond reisgeneeskunde met het ITG. De huidige beheersovereenkomst startte in 2019 en is verlengd tot eind 2024. We hebben begin december 2023 een nieuwe oproep voor 2025-2029 opengesteld. De deskundigheidsverhoging reisgeneeskunde is in 2023, via de verdere uitrol van de cursus reisgeneeskunde voor de eerstelijns, verdergezet en dus verruimd. Op die manier wordt ook het brede gebruik van de website 'wanda.be' bevorderd. Daarnaast zijn webinars opgezet en wordt gewerkt aan een e-module (introductie reisgeneeskunde) voor professionals.

We hebben ingezet op het uitwerken van definitieve, volgens de staatshervormingswetgeving correcte, afspraken met de federale overheid voor de regeling van de epidemische bewaking van onze grenzen.

Infectieziekten houden zich echter niet aan grenzen. Het Internationaal Gezondheids-Reglement (IHR) biedt de contouren van de afspraken tussen en de vereisten voor de lidstaten in dit verband. In België zijn twee structuren actief binnen het IHR: de RAG (Risk Assessment Group) beschrijft een risico naar impact en verspreidingsmogelijkheden en geeft wetenschappelijk advies. De RMG (Risk Management Group) beslist hoe het risico te managen. Ook in 2023 waren we actief betrokken in deze twee groepen met nog steeds sterke aandacht voor COVID-19 ter advisering van het versoepelen van de maatregelen (mondmaskerdracht, surveillance, isolatie), en daarnaast o.a. een heropflakking van MPox-besmettingen in Frankrijk, enkele uitbraken van Marburg hemorrhagische koorts op het Afrikaanse continent en de epidemische verheffing van Groep A Streptokokken infecties in diverse EU-landen waaronder ook België.

De beleidsuitgaven voor het project handhygiëne en infectiepreventie werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GHF2TG-WT. Alle andere beleidsuitgaven voor OD 2.2.3 werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

OD 3.3: We ontwikkelen een preparedness programma

In 2023 hebben we in eerste instantie ingezet op het trekken van lessen uit de coronapandemie, waarbij zowel regionale, nationale als internationale ervaringen en evaluaties gebruikt werden. De "crisis preparedness cell" heeft binnen een

bewust gekozen korte tijdsperiode een analyse gemaakt van de gehanteerde praktijken en een oplistings gemaakt van de nuttige 'lessons learned' met bijzondere aandacht voor Vlaanderen in samenwerking met de betrokken stakeholders. Dit document is geen allesomvattende wetenschappelijke studie maar een beschrijvend verslag dat dient om in een tweede fase protocollen en draiboeken te ontwikkelen.

We zijn gestart met de opmaak van een integraal basisplan "pandemic preparedness en readiness" rekening houdend met de 'lessons learned' rond een aantal bouwstenen die cruciaal zijn in de doelmatige aanpak en beheer van een (nieuwe) gezondheid- of welzijns crisis. Dit plan bestaat uit 5 inhoudelijke bouwstenen (contacttracing, niet farmacologische maatregelen, strategische stock, surveillance, testing en vaccinatie), 5 ondersteunende bouwstenen (beleidsinformatie en datamanagement, communicatie, ICT en systemen, juridisch kader en werkkraft) en 1 overkoepelende bouwsteen (governance).

Er wordt sinds 2023 samengewerkt met de federale overheid aan een 'Generic Preparedness plan'. Rapportage hierover gebeurt aan het interadministratief platform, dat werd opgericht tussen de verschillende overheden bevoegd voor volksgezondheid. Daarnaast overlegden we op regelmatige basis met het Crisis Centrum Vlaams Overheid over het Vlaamse crisisbeleid om waar mogelijk beleid te aligneren.

Er is in 2023 verder gewerkt aan de uitrol van het Samenwerkingsplatform voor Uitbraak Management (SUM), een opschaalbaar systeem voor contactopsporing. Het platform SUM draagt bij aan het professionaliseren van de systeemtechnische ondersteuning van de contactopsporing voor meldingsplichtige infectieziekten, en speelt daarnaast een rol in het adequate beheer van toekomstige gezondheids crisissen.

We ijverden in 2023 voor een reserve eenheid paraatheid (REP), een reservegroep van medische en andere profielen, om snel en effectief te kunnen optreden in geval van een zorgcrisis. De oprichting van een dergelijke eenheid werd in de 2de jaarhelft van 2023 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Deze reserve-eenheid zal opgestart worden in 2024. Organisatorisch zal de reserve eenheid paraatheid fungeren als verlengstuk van het Departement Zorg, waarbij het naast een uitvoerende taak ook een belangrijke ondersteunende en verbindende taak naar de lokale actoren zal hebben.

We startten in 2023 binnen het Departement Zorg een project rond interne crisisbeheerstructuur en governance op met als doelstelling het realiseren van een adequate aanpak van een welzijns- of gezondheids crisis en anderzijds het kunnen verderzetten van de noodzakelijke processen en taken tijdens een crisis.

We zijn in 2023 gestart met de opmaak van een generiek crisis preparedness en paraatheidsplan toepasbaar op de vogelgriep. Met dit plan anticiperen we op een toekomstige gezondheids crisis veroorzaakt door vogelgriep en werken we op een generiek en schaalbaar concept dat inzetbaar is op de verschillende bouwstenen en het ondersteunend kader noodzakelijk voor het beheer van een dergelijke gezondheids crisis.

Daarnaast werd in 2023 een project crisiscommunicatie opgestart. Er wordt een duidelijke communicatiestructuur opgezet waarin duidelijk is wie input aanlevert, valideert en langs welke kanalen de informatie verspreid wordt.

We verzekerden tot slot ook de Vlaamse strategische voorraad aan persoonlijke beschermingsmaterialen. Vanaf 2020 werden in Vlaanderen persoonlijke beschermingsmaterialen aangekocht voor levering aan onze zorg- en

welzijnsvoorzieningen in crisistijden. Stapsgewijs werd in 2023 een vernieuwde voorraad aangelegd -en centraal opgeslagen. De voorraad bestaat uit

- Chirurgische maskers (10.000.000 stuks),
- FFP2-maskers (5.500.000 stuks),
- Handschoenen (10.000.000 stuks),
- Isolatiejassen (700.000 stuks),
- Coveralls (35.000 stuks).

Stockage van de huidige voorraad en vernietiging van de vervallen onderdelen werd verder geoperationaliseerd in samenwerking met het Facilitair Bedrijf. Een analysetraject om een bestel- en voorraadbeheersysteem persoonlijke beschermingsmiddelen te ontwikkelen gekoppeld aan het nog te realiseren Vaccinnet 2.0 is opgestart. In samenwerking met het facilitair bedrijf is een vernieuwde overheidsopdracht om deze strategische stock te beheren (stockage en vernietiging) uitgeschreven.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

2.1.4. SD: We zetten in op het voorkomen en het detecteren van milieugezondheidsschade

OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat

In 2023 werd een grootschalig participatief traject gelopen met ongeveer 70 deelnemende organisaties om te komen tot de nieuwe gezondheidsdoelstelling 'Milieugezondheidszorg'. Deze werd op de gezondheidsconferentie van 4 december 2023 voorgesteld aan de hand van de volgende strategische hoofddoelstelling: 'Tegen 2030 is er een gunstige tendens van de milieugerelateerde ziektelast van de Vlaming'. Ingaand op het advies van de UN-WHO op de 7e interministeriële conferentie Milieu-Gezondheid te Boedapest in de zomer van 2023 werd er ook in Vlaanderen voor gekozen de triple planetaire gezondheids crisis (milieuvervuiling, klimaatverandering en verlies aan biodiversiteit) op te nemen, en met een strategisch plan te streven naar een gezonder leven voor de Vlaming door de impact te verlagen van de klimaatverandering, de blootstelling aan zeer zorgwekkende stoffen en van de factoren die de leefomgevingskwaliteit bepalen zoals lucht- en geluidspollutie.

Performante 'Health Impact Assessments' worden belangrijker. We hebben het traject aangevat om hiertoe de rechtsbasis in het preventiedecreet te actualiseren volgens de huidige maatschappelijke en technologische inzichten. Specifiek werd extra aandacht besteed aan Zeer Zorgwekkende Stoffen, datakoppeling en datatrajecten Milieu-Gezondheid, gezondheidsimpact analyses en klimaatgezondheid. Omdat milieugezondheid ook belangrijk is binnen de milieuwetgeving werd een samenwerkingsverband aangegaan met het departement Omgeving om het concept 'Gezondheid- en Milieugebruiksruimte' zowel inhoudelijk als juridisch te verkennen.

Daarnaast is ook de inzet van data een succesfactor in een systemische aanpak m.b.t. milieugezondheid. We investeerden in een uitwisselplatform met de medisch milieukundigen van de Logo's om in de toekomst het signaalbeleid bottom-up te kunnen versterken. PFAS werd als voorbeeldparameter gebruikt in een studie om milieugegevens (bloedanalyses) in te lezen in de elektronisch medische dossiers van de huisartsen, andersom werd via het INTEGO-netwerk verder geïnvesteerd in een systeem om milieugerelateerde ziektelast in kaart te brengen met gegevens die de huisarts verzamelt. Andere systemen waar geïnvesteerd wordt in vergelijkbare trajecten zijn het Belgisch Kanker Register, de referentie HBM, de Environmental Burden of Disease berekeningen van Sciensano, ... Dit laat toe nodengestuurd te werken in milieugezondheidskundige

aandachtsgebieden waar er reeds extra capaciteit werd voorzien ter ondersteuning van de medisch milieukundigen van de Logo's in Hoboken en Zwijndrecht.

De volle aandacht van de Vlaamse werkgroep 'Klimaat en Gezondheid' ging in 2023 naar de ontwikkeling van de nieuwe gezondheidsdoelstelling 'Milieugezondheidszorg' en de lancering van het Vlaams klimaatgezondheidsplan. Op de gezondheidsconferentie van 4 december 2023 werd een subdoelstelling m.b.t. klimaat-gezondheid geformuleerd: 'Tegen 2030 beperken we de impact van klimaatstressoren op de volksgezondheid en ondersteunen we klimaatacties die, blootstelling aan klimaatstressoren, nu en in de toekomst, verminderen en die directe en indirecte gezondheidswinst creëren (Win-Win)'. Het bijhorende webplatform visualiseert bv. de hittekwaetsbaarheid in Vlaanderen, hierin is de gezondheidsimpact van hitte berekend tot op het niveau van een woonwijk, in 2 scenario's nu en 2050. Met het agentschap Natuur en Bos wordt samengewerkt aan een hub 'Zeer Zorgwekkende Vectoren' (teken, muggen, ... die infectieziekten overdragen op de mens). In de schoot van NEHAP-3 wordt meegewerkt aan een duurzaam en koolstofarm gezondheidssysteem, waarin de transitie naar klimaatneutraliteit van de zorg bekeken wordt als leidend voorbeeld voor andere sectoren.

De Vlaamse Werkgroep 'Zeer Zorgwekkende Stoffen' is aan de slag gegaan met een definiëring en prioritering van de meer dan 2000 humane Zeer Zorgwekkende Stoffen. We hebben hiervoor een rechtsbasis voorbereid via een wijziging van het Preventiedecreet, waarin we extra aandacht voorzien voor het causaliteitsprincipe in de blootstelling-effect-relatie, het afleiden van gezondheidskundige advieswaarden, de koppeling van milieugegevens aan gezondheidsgegevens en de inzet van gezondheidsimpactanalyses. Voor PFAS werd ingezet op het belang van gecombineerde blootstelling in kaart te brengen t.a.v. biomerkers van effect en werd er ingezet op een grootschalig bloedonderzoek. Voor de parameter lood, arseen en cadmium loopt er een Humane Biomonitoringstudie in de omgeving van Hoboken, naast de halfjaarlijkse bloedonderzoeken van de kinderen in de omgeving van Umicore. Dioxines en dl-PCB's krijgen aandacht in een specifiek actieplan hierrond. Rond hormoonverstoorders loopt de opmaak van een kennisplatform sensibilisatie dat de inzet van diverse actoren binnen het preventief gezondheidsbeleid hierop zal bundelen.

We gaven ook aandacht aan de koppeling bodem en gezondheid. Zo leidde de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Departement Zorg en OVAM tot een dossierflow van 204 beoordeelde dossiers m.b.t. verkennende bodemonderzoek, en 223 adviezen m.b.t. oriënterende en beschrijvende bodemonderzoeken.

In voorbereiding van de actualisering van het Legionellabesluit onderzoeken we een techniek om luchtstaalnames te kunnen uitvoeren. Dit naast een brede staalnamecampagne m.b.t. waterzuiveringsinstallaties bij Aquafin, grote industriële bedrijven en mestverwerkers. In samenwerking met de Vlaamse Milieumaatschappij werd de Europese drinkwaterrichtlijn 2020/2184 omgezet in een volledig hernieuwd drinkwaterbesluit.

Qua blootstellingsduur blijft onze grootste bron nog steeds ons binnenmilieu. We brengen 80% van onze tijd binnen door. De COVID-19-pandemie heeft het belang van ventilatie aangetoond. We hebben ingezet op een kwaliteitshandboek ventilatie, in eerste instantie voor de woonzorgsector. Dit handboek is één van de 4 pijlers van een ruimer kwaliteitskader voor ventilatie in welzijns- en zorgvoorzieningen (zie ook beleidsveld Infrastructuur). Parallel wordt eveneens ingezet op het meten van de binnenluchtkwaliteit. Hiervoor werden 2 meetprojecten opgezet in samenwerking met de partnerorganisatie Milieugezondheidszorg: in kinderopvanginitiatieven en in de sector van sociale woningen.

Alle beleidsuitgaven voor OD 4.1 werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT. Het initiatief m.b.t. het kwaliteitskader ventilatie voor zorg- en welzijnsvoorzieningen werd aangerekend via de relancemiddelen 'Vlaamse Veerkracht' (Inzetten op kwaliteit en good governance van WZC & vooruitschuif nieuw beleid - VV045). De initiatieven m.b.t. PFAS in de 5km-zone rond 3M worden via het fonds Preventief Gezondheidsbeleid aangerekend op de saneringsovereenkomst van de Vlaamse overheid met 3M.

2.1.5. SD: We investeren in de randvoorwaarden voor een efficiënt en effectief preventief gezondheidsbeleid

OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt

We verwachtten in 2023 uitgebreide rapportage van de gezondheidsgegevens die tijdens de systematische contacten van de CLB's worden verzameld. Het ontvangen van gezondheidsgegevens van de CLB's liep echter omwille van technische problemen enige vertraging op. Het ontsluiten van de gegevens is voorzien voor 2024.

Doorheen 2023 werden voor verschillende settings de resultaten van de preventiepeiling bekendgemaakt. De preventiepeiling is een driejaarlijkse vragenlijststudie die peilt naar het preventieve gezondheidsbeleid in scholen, bij ondernemingen, steden en gemeenten, kinderopvanginitiatieven en zorg- en welzijnsinstellingen in Vlaanderen en Brussel.

De Preventiebarometer (survey naar kennis, attitude en motivatie rond preventiethema's bij de Vlaamse bevolking) leverde waardevolle informatie op om impact en bereik van acties te verbeteren. We hebben eind 2023 beslist om te investeren in een tweede editie.

In de loop van 2023 werden verschillende resultaten van de Health Behaviour In School Aged Children vrijgegeven. De eigenlijke rapporten worden in de loop van 2024 verwacht.

Alle beleidsuitgaven voor OD 5.1 werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2JA-WT.

2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PREVENTIE, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	109.965	114.365	108.560	100.779	117.825	90.858
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0

Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	109.965	114.365	108.560	100.779	117.825	90.858

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

2.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

GB0-9GDFTJA-OW – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Zie begrotingsartikel GE0-9GDFTJA-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	0	0
BU	0	-708	0

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft een correctie van ontvangsten die aan GE0-9GDFTJA-OW werden toegewezen.

GE0-9GDFTJA-OW – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze middelen worden aangewend om een deel van de kosten van het bevolkingsonderzoek naar dikke darmkanker, een aantal Europese projecten, een aantal door het RIZIV gefinancierde projecten en een aantal uitgaven i.v.m. het gezondheidsbeleid mee te betalen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	455	0
BU	0	1.588	0

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de ontvangstenzijde van een begrotingsfonds. Het bedrag bij '1e BA' is de initiële raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2023 van de verwachte ontvangsten op dit begrotingsartikel. Bij begrotingsopmaak werd een toegewezen

ontvangst geraamd van 455 keuro. Uiteindelijk werden in totaal 1.588 keuro ontvangsten aan dit fonds toegewezen.

Uitgaven

GE0-1GBF2JA-PR - UITGAVEN IN HET PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID N.A.V. COVID-19

Zie rubriek 'Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld: begrotingsprogramma's zonder beleidsveld – begrotingsprogramma GB'.

GE0-1GDF2JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat kredieten voor:

- de aankoop van vaccins;
- het uitvoeren van het actieplan van de gezondheidsdoelstelling vaccinaties 2012-2020;
- het onderhoud van Vaccinnet;
- profylactische maatregelen in verband met gemelde infectieziekten en outbreakmanagement;
- ondersteunende werkgroepen voor de uitvoering van initiatieven in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid;
- evaluaties van preventieprogramma's, -strategieën en -methodieken;
- de uitvoering van het hittegolf- en ozonpiekplan;
- het locoregionaal gezondheidsoverleg en -organisatie (Logo's), intergemeentelijke preventiewerking (gereguleerde subsidie), partnerorganisaties (meerjarige beheersovereenkomsten), organisaties met terreinwerking (meerjarige beheersovereenkomsten) en andere preventie-initiatieven voor gezondheidsbevordering en ziektepreventie, onder meer de realisatie van de zes Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, het beleid rond schadebeperking, seksuele gezondheid en andere bevolkingsonderzoeken in het kader van ziektepreventie gefinancierd. Ook de preventieve mondzorg en rookstopbegeleiding worden gefinancierd vanuit dit artikel;
- het uitvoeren van de tuberculosebestrijding in Vlaanderen via een beheersovereenkomst met een organisatie met terreinwerking, met name de Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (VRGT);
- het geven van reisadviezen via een beheersovereenkomst met een organisatie met terreinwerking, met name het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG);
- partnerorganisatie milieugezondheidszorg (meerjarige beheersovereenkomst);
- subsidie voor het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek;
- het samenwerkingsakkoord met het Sciensano voor beleidsondersteuning op gebieden waar deze instelling een unieke expertise heeft. Het gaat hier om surveillance van infectieuze aandoeningen en agentia waaronder de surveillance rond zorginfecties, van biologische allergiserende agentia, van genetisch gemodificeerde agentia, van niet infectieuze aandoeningen en epidemiologische en beleidsgeoriënteerde wetenschappelijke ondersteuning rond surveillance;
- het uitvoeren van microbiologische analyses in het kader van outbreakmanagement bij infectieziekten (beheersovereenkomst met Sciensano).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid
- OD 2.1: We realiseren 'Gezonder Leven' en zetten daarbij in op fysieke en mentale gezondheid met aandacht voor een gezonde omgeving
- OD 2.2: We investeren in gerichte preventie van suïcide en geestelijke gezondheidsproblemen
- OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken
- OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid
- OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen
- OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat
- OD 5.1: We evalueren het preventiebeleid en stellen aanpassingen voor waar nodig, mee op basis van het principe van het proportioneel universalisme en de socio-economische gradiënt.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	96.115	107.975	107.209	97.891	111.422	89.896

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij 1^e BA en 1^e BA-JR kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 1.205 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de coronaprovisie ten behoeve van de aankoop van beschermingsmateriaal in het kader van crisis preparedness;
- Er werd 9.832 keuro VAK en 11.406 keuro VEK herverdeeld vanuit de coronaprovisie ten behoeve van het financieren van coronagerelateerde uitgaven (VR 2023 1512 DOC.1810);
- Er werd 823 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de provisie Noodfonds Oekraïne ten behoeve van de uitgaven voor Oekraïense ontheemden;
- Er werd 97 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie in functie van de uitgaven voor de lopende relance-projecten Vlaamse Veerkracht.

Het VAK-budget werd voor 99,29% benut.

Er werd 21.526 keuro VEK-budget niet benut. Dit kan verklaard worden door enerzijds de strategische stock die werd vastgelegd maar waarvan de betalingen gespreid zullen worden over meerdere jaren, terwijl het vereffeningskrediet wel al volledig was voorzien. Daarnaast liepen bepaalde opdrachten vertraging op of werden subsidies later opgestart dan gepland waardoor het VEK-budget minder kon worden aangewend.

GE0-1GDF4JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze kredieten worden aangewend om een deel van de kosten van het bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker, een aantal door het RIZIV gefinancierde projecten en een aantal uitgaven i.v.m. het gezondheidsbeleid mee te betalen.

Ten laste van dit Fonds worden de regelingen voorzien in uitvoering van artikel 19 tot en met 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen.

Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de oprichting van een netwerk voor de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling of voor de bewaking van de effecten van fysische en chemische factoren op de bevolking, om maatregelen te kunnen nemen voor de bescherming van de volksgezondheid (principe vervuiler betaalt).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We werken samen met andere beleidsdomeinen, andere overheden en relevante actoren om te komen tot een doelmatig preventief welzijns- & gezondheidsbeleid
- OD 2.3: We investeren verder in ziektepreventie door bevolkingsonderzoeken
- OD 3.2: We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug, in de gemeenschap en in onze voorzieningen
- OD 4.1: We ontwikkelen preventieprogramma's op het vlak van onder meer binnenmilieu, drinkwater, waterrecreatie en klimaat

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	13.850	6.390	1.351	2.888	6.403	962

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de uitgavenzijde van een begrotingsfonds. In kolom '1e BA' is de initiële raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2023 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel; het bedrag in kolom '1e BA-JR' bestaat uit het overgedragen saldo op dit begrotingsfonds (5.051 keuro) verhoogd met de werkelijk gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2023 (1.339 keuro).

Het bedrag in de kolom begrotingsuitvoering (1.351 keuro VAK) betreft de werkelijk gerealiseerde vastleggingen op het fonds in 2023. Het niet vastgelegde gedeelte wordt conform de werking van het begrotingsfonds naar 2024 overgedragen.

3. ISE WOONZORG EN EERSTE LIJN

Dit structurelement bevat uitgaven voor de eerstelijnsgezondheidszorg, voor de samenwerking tussen de zorgaanbieders in de eerste lijn en voor woonzorg.

3.1. Strategische en operationele doelstellingen

3.1.1. SD: Kwaliteit

OD 1.1: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening

Binnen het bureel eerste lijn van het VIKZ werd i.s.m. VIVEL verder gewerkt aan de patiëntgerelateerde indicatoren. In het kader van de nieuwe beheersovereenkomst met het VIKZ werd nagedacht hoe al de reeds ontwikkelde indicatoren (bv. ziekenhuisgerelateerde indicatoren) kunnen worden ontsloten op het geografische niveau van een eerstelijnszone.

De validatie en verdere implementatie van de kwaliteitsindicatoren bij de diensten voor gezinszorg en de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds is in verdere uitvoering gebracht door het VIKZ, maar heeft enige vertraging opgelopen. Vooral de sectorspecifieke plannings liggen hier aan de basis. De eventuele verdere uitbreiding van de kwaliteitsindicatoren, waarbij gebruik gemaakt zal worden van gegevens uit de BelRAI databank, zit nog in een onderzoeksfase. Momenteel onderzoekt VIKZ in samenwerking met KU Leuven welke indicatoren (uit BelRAI Home Care beoordelingen) relevant kunnen zijn om de kwaliteit van verscheidene thuiszorgsectoren te kunnen meten.

De beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT.

3.1.2. SD: Toegankelijkheid

OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen

Er werd een samenwerking opgezet tussen het VIKZ, het expertisecentrum dementie en de Vlaamse Ouderenraad om een bevraging te organiseren bij bewoners van woonzorgcentra en hun naasten rond kwaliteit van wonen, leven en zorg. Deze bevraging werd opgestart in 2023 en zal in 2024 worden verdergezet.

We hebben een project opgezet met de KU Leuven met als doelstelling het verbeteren van het medicatiebeheer en -beleid in woonzorgcentra. Dit project zal in 2024, en verder, pilootprojecten opzetten in woonzorgcentra en tools ontwikkelen om het medicatiebeheer en -beleid te verbeteren.

De uitbreiding voor de diensten voor gezinszorg en de uitvoering van de omzettingskalender werd gedeeltelijk gerealiseerd (voor 1,02%). Het resterende bedrag van de voorziene uitbreidingsmiddelen voor de gezinszorg werd ingezet op het volledig loslaten van de norm onregelmatige prestaties in de sector.

Om de gevolgen van de COVID-19 pandemie in 2021 en 2022 en de arbeidskrapte in 2023 op te vangen, werden voor de diensten voor gezinszorg nog overgangsmaatregelen uitgewerkt m.b.t. de onderbenutting van het urencontingent gezinszorg en de uitbreidingsvoorwaarden gezinszorg voor de periode 2024 t.e.m. 2026.

De studie van het steunpunt WVG 'Definiëren van doelgroepen preferentieel te bereiken kwetsbare gebruikers voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg' heeft

vertraging opgelopen omdat de BelRAI data niet konden geïncorporeerd worden omwille van het ontbreken van de nodige adviezen rond risico's op identificeerbaarheid van personen. We verwachten de adviezen midden 2024 zodat het steunpunt dan het onderzoek kan verderzetten. Hierdoor heeft het afbakenen van de criteria om extra uren gezinszorg toe te kennen vertraging opgelopen, alsook de afbakening van de aanvullende thuiszorg met de dienstencheque ondernemingen en daardoor ook de realisatie van de uniforme/ geautomatiseerde gebruikersbijdrage voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg.

De beleidsuitgaven voor 'de groei van het urencontingent gezinszorg' werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GHF2TH-WT (urencontingent) en begrotingsartikel GE0-1GHF2TG-WT (studie).

Het pilootproject BelRAI Home Care bracht een heel aantal uitdagingen naar voor, waardoor het in de huidige context nog niet mogelijk was om het BelRAI Home Care instrument breed te kunnen implementeren in Vlaanderen (zie ook Beleidsveld Sociale bescherming). Intussen zijn er wel onderhandelingen opgestart met de federale overheid, waardoor we in de toekomst een kader zullen kunnen definiëren om het multidisciplinair invullen van een BelRAI Home Care beoordeling mogelijk te maken.

De integratie van de VIA-akkoorden in de bestaande financieringsmechanismen van de verschillende thuiszorgsectoren werd nog niet gerealiseerd. De integratie van de VIA-akkoorden in de basisfinanciering geldt als algemene doelstelling ook voor de overgedragen sectoren en overstijgt de thuiszorgsector.

De inkanteling van de centra voor kortverblijf type 3, voorzieningen die respijtzorg aanbieden aan ernstig zieke kinderen en jongeren tot en met 21 jaar, in het woonzorgdecreet werd gerealiseerd in 2023 en zal ingaan vanaf 1 januari 2024. Tevens werden zij voorzien van een projectsubsidie om in de periode van 1 juli 2023 tot en met 31 december 2023 de aanwerving van het nodige extra personeel mee te ondersteunen. De centra voor kortverblijf type 2, voorzieningen die respijtzorg aanbieden aan specifieke doelgroepen vanaf 18 jaar, andere dan ouderen met een zorg- en ondersteuningsvraag met name personen met jongdementie en personen met een levensbedreigende aandoening, kregen een projectsubsidie voor een periode van 1 juli 2023 tot en met 31 december 2024. Deze werden vastgelegd op begrotingsartikel GE0-1GHF2TG-WT.

De realisatie van het mantelzorgplan loopt volgens schema. Ook de bijkomende projecten die met relancemiddelen werden opgestart, worden nauwgezet opgevolgd. In deze projecten worden momenteel heel wat acties uitgewerkt rond een aantal grote thema's uit het mantelzorgplan: jonge mantelzorgers, de combinatie mantelzorg en werk, participatie en empowerment van mantelzorgers en de administratie en rechten van mantelzorgers. De vernieuwing van de website mantelzorgers.be werd gerealiseerd in 2023 en begin 2024 zal een grote sensibiliseringscampagne worden gelanceerd.

OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening

Het traject tot afbakening van regionale zorgzones werd opgestart, cfr. het eerstelijnsdecreet. Hierbij wordt absoluut rekening gehouden met de grenzen van de referentieregio's, conform het Regiodecreet van 1 februari 2023, en maximaal met bestaande regioafbakeningen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin zoals de netwerken geestelijke gezondheid, de samenwerkingsverbanden één gezin – één plan in de jeugdhulp en de zorgregio's uit het decreet van 23 mei 2003 betreffende de zorgregio's. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

Op 24 en 25 mei 2023 organiseerden we de International Conference of Integrated Care. Het hoofdthema van het congres "Care in Action: How to work together, a participatory approach" verenigde meer dan 1500 deelnemers uit binnen- en buitenland. Het thema bracht gezondheidszorg in verbinding met welzijnszorg zowel voor zorgaanbieders, zorgorganisaties, zorgraden van de eerstelijnszones als beleidsinstanties (federaal en deelstatelijk). Samen met Visit Flanders Convention Bureau werkten we ook een traject uit om voldoende impact te genereren met dit congres. De impact die werd gerealiseerd met dit congres werd internationaal als goed praktijkvoorbeeld gehonoreerd.

De zorgraden werden slagkrachtiger gemaakt en versterkt. Een participatief traject werd afgerond dat uitmondde op 8 december 2023 in de principiële goedkeuring van het voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden. Het opdrachtenkader van de zorgraden werd aangepast:

- Een herformulering en actualisatie van de opdrachten van de zorgraden zal ervoor zorgen dat zorgraden een beter evenwicht kunnen vinden tussen de Vlaamse beleidsagenda en hun autonomie om lokaal accenten te leggen.
- Een betere afstemming van de lokale beleidsplanningsprocessen zal ervoor zorgen dat de meerjarenplannen van zorgraden worden afgestemd (voor de aspecten die hierop betrekking hebben) op het lokale sociale beleid van de lokale besturen.
- Een nieuwe kijk op het lidmaatschap en de zorgraad als een open (netwerk)organisatie moet zorgen voor een hernieuwde dynamiek tussen Algemene Vergadering, bestuursorgaan en werkgroepen in de zorgraad. We vragen hierbij aan de zorgraden om de principes van goed bestuur toe te passen.
- De 3 vorige elementen hebben ook een impact op de financiering van zorgraden. Een nieuw financieringsmodel voor de zorgraden werd uitgewerkt en zal in werking treden vanaf 2025.

Een goedwerkende eerste lijn veronderstelt ondersteuning en begeleiding. We realiseren die verder door het erkennen en financieren van verschillende organisaties (VIVEL, Zorgraden, Multidisciplinaire Begeleidingsequipes Palliatieve Zorg, Palliatieve Netwerken en huisartsenkringen). We onderzoeken de rol en de opdrachten van het VIKZ in dit verhaal.

In 2023 hebben we een nieuw kader opgesteld voor onze partnerorganisatie VIVEL. Binnen het vernieuwde opdrachtenkader werden de doelstellingen duidelijker gedefinieerd en mechanismen ingebouwd die een betere opvolging en evaluatie van deze belangrijke partnerorganisatie mogelijk maken en zo verder te ontwikkelen als expertise- en kenniscentrum voor de eerste lijn.

Binnen het interfederaal plan Geïntegreerde Zorg werden de concepten zorgcoördinatie en casemanagement geënt op de Vlaamse concepten en werden prioritaire werven bepaald waarbinnen de federale overheid nauw wil samenwerken met de deelstaten. Deze concepten werden opgenomen in het goedgekeurde protocolakkoord, gevalideerd door de IMC Volksgezondheid op 8 november 2023. We passen de basisconcepten zorgcoördinatie en casemanagement ook aan in onze regelgeving. De Vlaamse regering keurde hiervoor op 10 november 2023 het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood reeds een eerste keer principiële goed. Op 8 december 2023 werden deze concepten in het wijzigingsdecreet over organisatie van eerstelijnszorg voor personen met een zorg- en ondersteuningsnood, zorgraden en verwerking persoonsgegevens ingediend bij het Vlaams Parlement. Dit wijzigingsdecreet zal in het voorjaar van 2024 definitief goedgekeurd worden.

In ditzelfde wijzigingsdecreet worden naast de definities van de zorgcoördinatie en casemanagement, ook het begrippenkader rond doelgerichte zorg- en ondersteuning en zorgteam aangepast, de samenstelling van de zorgraden uitgebreid met de voorzieningen die erkend, vergund of gesubsidieerd zijn door het VAPH en de voorzieningen die erkend, vergund of gesubsidieerd zijn door het agentschap Opgroeien Regie. De werkingsgebieden van de zorgraden (de eerstelijnszones) worden maximaal afgestemd op de referentieregio's (zie hierboven). Het wijzigingsdecreet zorgt ook voor een decretale basis voor de verschillende aspecten van de gegevensverwerking om een beter datagedreven beleid in de eerste lijn op te zetten en gegevensdeling in het kader van het digitaal zorg- en ondersteuningsproject Alivia mogelijk te maken. I.s.m. de UGent, Domus Medica en Vivel werden 38 relevante indicatoren benoemd om de capaciteit en toegankelijkheid van de huisartsgeneeskunde in kaart te brengen in het project 'datainventarisatie toegankelijkheid huisartsgeneeskunde'.

Er werden bijkomende middelen voorzien om de palliatieve netwerken en equipes te versterken in hun reguliere werking. Ook de LEIF-punten kregen extra ondersteuning.

De administratieve overlast in de huisartsensector werd aangepakt door de digitale aanvraagprocedure van zowel de renteloze lening als de tegemoetkoming voor praktijkondersteuning ter versterking van de eerstelijnswerking uit te rollen. Huisartsen werden verder ondersteund in hun praktijkvoering met een renteloze lening, betoelaging voor praktijkondersteuning en verschillende incentives om multidisciplinair samen te werken. Een tweede pilootoproep voor een 'brede eerstelijnspraktijk' werd uitgeschreven. In totaal werden 13 innovatieve zorgsettings in Vlaanderen opgericht.

De beleidsuitgaven voor de reguliere werking en hervorming van de eerste lijn en de monitoring van de zorgcapaciteit van de huisartsgeneeskunde werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT. De beleidsuitgaven m.b.t. de ondersteuning voor de praktijkvoering van huisartsen werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KB-WT. De beleidsuitgaven m.b.t. de leningen werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-PA.

3.1.3. SD: Innovatie

OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten

De ontwikkeling van de digitale zorgcoördinatie en planningstool 'Alivia' werd opgestart, alsook het afbakenen van twee pilootprojecten om deze tool te testen (een in de regio West-Vlaanderen en een in Antwerpen). Binnen deze pilootprojecten/pilootgebieden wordt voor de eerste keer nagedacht over een methodiek om doelgerichte zorg- en ondersteuning daadwerkelijk in nieuwe taken en rollen van zorgaanbieders te vertalen. We laten ons hiervoor wetenschappelijk ondersteunen door de Academie voor de Eerste Lijn. Zowel het actieplan palliatieve zorg en de bijhorende wetenschappelijke impactanalyse, de recent opgerichte brede eerstelijnspraktijken en de projecten m.b.t. de toegankelijkheid van de huisartsgeneeskunde zorgen voor innovatieve impulsen ter versterking van de eerstelijnszorg.

De beleidsuitgaven voor deze verschillende projecten, met uitzondering van het digitaal zorg en ondersteuningsplan werden aangerekend op het begrotingsartikel GE0-1GDF2KA-WT. De middelen voor het digitaal zorg- en ondersteuningsplan zijn afkomstig uit het relancebudget 'Vlaamse Veerkracht' (VV116) en werden als dusdanig gerapporteerd.

3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WOONZORG EN EERSTE LIJN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	61.422	61.462	57.677	62.052	71.909	-138.722
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	3.680	3.680	2.156	3.680	3.680	2.156
Totaal	65.102	65.142	59.833	65.732	75.589	-136.566

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

GE0-9GDFAKA-OP – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatiemaatschappij-Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in renteloze leningen aan huisartspraktijken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	2.013	0	0
BU	1.497	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De lagere uitvoering is het gevolg van een lager aantal terugbetalingen op basis van het aantal toegekende leningen in het verleden.

GE0-9GDFAKA-OW – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatiemaatschappij-Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in premies en tegemoetkomingen aan huisartspraktijken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	65	0	0
BU	32	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden minder premies teruggevorderd dan geraamd. Dit omwille van een nauwgezet toezicht bij de toekenning van de premies.

Uitgaven**GB0-1GDF2KA-WT – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het budget wordt aangewend voor de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders. De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening.
- OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.
- OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
2023	VAK			VEK		
	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	0	0	4

Inhoudelijke toelichting:

Bij de transcodificatie van de boekhouding van het Agentschap Zorg en de boekhouding van het Departement Zorg, zijn om technische redenen bepaalde correcties verwerkt op het nieuwe begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT ipv GE0-1GDF2KA-WT. Hierdoor is er 4 keuro VEK opgenomen op dit artikel.

GE0-1GDF2KA-PA – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen die een individuele praktijk of een huisartsengroepering (groepspraktijk) opstarten, kunnen een renteloze lening en een premie krijgen. Dit artikel bevat de uitgaven hiervoor.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	3.680	3.680	2.156	3.680	3.680	2.156

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet bleef ongewijzigd. De uitvoering is afhankelijk van het jaarlijkse aantal aanvragen.

GE0-1GDF2KA-WT – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het budget wordt aangewend voor de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders. De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.2: We ondersteunen in samenwerking met het VIKZ, en voor de eerste lijn ook met VIVEL, voorzieningen bij het meten van de kwaliteit van zorg en dienstverlening.
- OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.
- OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	37.648	37.688	34.952	38.278	48.135	-161.451

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1e BA' en '1e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 40 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de indexprovisie in het kader van de spilindexoverschrijding;
- Er werd 318 keuro VEK herverdeeld vanuit GE0-1GBF2JA-PR voor de bestrijding van het coronavirus COVID-19;
- Er werd 8.199 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceproject Vlaamse Veerkracht VV116 'Elektronisch patiëntendossier – geïntegreerd zorg- en ondersteuningsplan';

- Er werd 1.300 keuro VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GE0-1GDF2LA-WT.

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1e BA-JR' en 'BU' kan als volgt worden verklaard:

- VAK BU is hier opgenomen als 34.952 keuro omwille van een technische correctie. Als we abstractie maken hiervan is er op dit artikel een VAK-benutting van 98,8%;
- Er werd een grootboekcorrectie van 208.313 keuro VEK op dit begrotingsartikel doorgevoerd in het kader van de afrekening van de vaccinatiecentra. Abstractie makend van deze doorgevoerde grootboekcorrectie is het BU VEK op dit artikel 46.862 keuro en werd er dus 97,36% VEK-budget benut.

GE0-1GDF2KB-WT – IMPULSEO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen of huisartsengroeperingen kunnen ook een tegemoetkoming krijgen voor een onthaal- en administratief bediende of een medisch telesecretariaat. Dit artikel bevat de uitgaven die betrekking hebben op deze tegemoetkomingen (Impulseobudget).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.2: We stroomlijnen de organisatie van de eerste lijn met het oog op een geïntegreerde zorg en dienstverlening.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	23.774	23.774	22.725	23.774	23.774	22.725

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet bleef in 2023 ongewijzigd. De uitvoering is afhankelijk van het jaarlijkse aantal aanvragen.

4. ISE GESPECIALISEERDE ZORG

Dit structurelement bevat de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de organisaties met een (psychosociale of fysieke) revalidatieovereenkomst en de geestelijke gezondheidszorg (centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG), initiatieven van beschut wonen (IBW), psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT)). Daarnaast zijn hier ook uitgaven voorzien voor beleidsontwikkeling m.b.t. normering, erkenning, programmering, subsidiëring en handhaving van de algemene ziekenhuizen, revalidatieziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen, de (psychosociale en fysieke) revalidatie en de geestelijke gezondheidszorg.

4.1. Strategische en operationele doelstellingen

4.1.1. SD: Kwaliteit

OD 1.1: We werken, in samenwerking met het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg, aan een kwaliteitsvol aanbod van ziekenhuizen, revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg dat afgestemd is op de noden van de populatie

We maakten verder werk van de ontwikkeling, validatie en implementatie van de kwaliteitsindicatoren binnen de verschillende sectoren in samenwerking met het VIKZ.

In 2023 werden voor de sector algemene ziekenhuizen metingen gedaan rond handhygiëne, ongeplande heropnames, beroertezorg, longkanker, familietevredenheid en patiëntenpeilingen omtrent dagopname, verblijfsopname, pediatrie en patiëntgerichte website.

De projecten omtrent patiëntenidentificatie en doorligwonden waren nog lopende en de resultaten omtrent borstkanker werden gepubliceerd in 2023.

In 2023 werd de werking van het VIKZ verder geëvalueerd en vonden doorgedreven besprekingen plaats om de opdrachten en aansturing van het VIKZ te verbeteren. Eind 2023 is een visietekst aangeleverd voor de uitwerking van een nieuwe beheersovereenkomst. De aangeleverde visie focust zich op een aantal kernpunten die als volgt kunnen worden samengevat:

- Het VIKZ kan evolueren naar een partnerorganisatie in de zin van het Kwaliteitsdecreet;
- De band en sturing van de overheid moet t.o.v VIKZ versterkt worden;
- Het is nodig om te evolueren naar een verplichte kernset van indicatoren;
- Het VIKZ moet meer zijn beleidsadviserende rol opnemen.

Aangezien de bestaande beheersovereenkomst van het VIKZ ten einde liep eind 2023 én een grondige onderhandeling van een nieuwe beheersovereenkomst voldoende tijd vergt, werd de bestaande overeenkomst verlengd met één jaar. De gesprekken voor de uitwerking van een nieuwe beheersovereenkomst werden opgestart in 2023. De beleidsuitgaven voor het VIKZ werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2LA-WT

We hebben ook in 2023 werk gemaakt van kwaliteitseisen voor ziekenhuizen. In samenspraak met Zorginspectie en de sector werken we aan een nieuw toezichtmodel voor ziekenhuizen die niet langer geaccrediteerd worden door de internationale accreditatie-instanties. We hebben samen een basisvoorstel uitgewerkt om een nieuw model van organisatiebreed kwaliteitsbeleid in de ziekenhuizen in te voeren. Dit basismodel vertrekt vanuit een directiebeoordeling opgemaakt door de ziekenhuizen waarbij de maturiteit van het kwaliteitsbeleid moet worden aangetoond. Op basis van de directiebeoordeling zal een risico-

inschatting worden gemaakt op basis waarvan een verder toezicht zal worden gedaan in de ziekenhuizen. In 2024 plannen we een 1ste kwaliteitstafel in samenspraak met de sector om het project verder uit te werken.

OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg

Op de kwaliteitstafel vrijheidsbeperkende maatregelen werd de actualisatie van het luik 'vrijheidsbeperkende maatregelen' van het referentiekader voor de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische diensten in de algemene ziekenhuizen voorbereid. Het document werd opgemaakt in afstemming met beroepsverenigingen, koepelvereniging en patiënten- en familievertegenwoordigers. Het referentiekader biedt een duidelijk kwaliteitskader voor de ziekenhuizen en zal de basis vormen voor toekomstige inspectie m.b.t. de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen. Het finale document zal begin 2024 opgeleverd worden.

Er werd met Psyche vzw een nieuwe overeenkomst afgesloten voor de periode 2023-2025. Psyche vzw heeft een drievoudige opdracht, namelijk patiëntenrechten bewaken en een onafhankelijke ombudsfunctie organiseren voor de geestelijke gezondheidszorg, methodiekontwikkeling, expertiseversterking en samenwerking rond geestelijke gezondheid bevorderen, in samenwerking met de netwerken geestelijke gezondheid en mede via het betrekken van ervaringsdeskundigheid; initiatieven ontwikkelen met betrekking tot beeldvorming rond en destigmatisering van geestelijke gezondheidsproblemen (Te Gek!?). Wat de ombudsfunctie betreft, is het toepassingsgebied in de loop van 2023 uitgebreid naar alle revalidatievoorzieningen. Er is ook bijzondere aandacht voor de ombudsfunctie voor kinderen en jongeren in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ).

Het Familieplatform Geestelijke Gezondheid werd verder ondersteund. Met deze middelen hebben zij o.a. verder ingezet op de implementatie van de 'familiereflex' van waaruit zorgorganisaties en hun netwerken een familiebetrokken zorg voor volwassenen en kinderen kunnen realiseren.

Alle beleidsuitgaven voor 'OD 1.2.' werden aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GDF2LA-WT, beleid over ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg.

4.1.2. SD: Toegankelijkheid

OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg

In 2023 investeerden we verder in de uitbreiding van de capaciteit van de CGG's. Deze uitbreidingsmiddelen worden toegekend aan zeven CGG's in ondergefinancierde regio's.

In 2023 investeerden we in toegankelijke, gespecialiseerde ambulante en outreachende perinatale diagnostiek en behandeling voor jonge kinderen en (aanstaande) ouders binnen de CGG's. Enkele CGG's beschikten reeds over dit aanbod maar d.m.v. bijkomende investeringen versterken we dit aanbod op de tweede lijn en rollen we het aanbod uit in gans Vlaanderen en Brussel. In 2024 investeren we bijkomend in een versterking van de intensieve thuisbehandeling vanuit de moeder-baby units (3e lijn).

We werkten mee aan de uitvoering van het Vlaams Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden (2020-2025). Er werd een nieuwe overeenkomst opgemaakt voor het project TANDEM (Toeleiding en

aanmelding na detentie en meer) dat focust op het helpen van gedetineerden met geestelijke gezondheidsproblemen in het vinden van gepaste zorg- en hulpverlening na detentie. In het kader van het federale Masterplan III wordt de detentiecapaciteit in Vlaanderen en Brussel verder uitgebreid. We hebben in kaart gebracht welke de impact is van de stijgende detentiecapaciteit op de werking en de jaarlijkse budgetten van de Vlaamse hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en bekijken op basis hiervan welke bijkomende investeringen nodig zijn.

We investeerden verder in online hulpverlening in de geestelijke gezondheidszorg. Het bestaande online hulpverleningsaanbod werd gecontinueerd. Daarnaast werd een online aanbod voor jongeren ontwikkeld, alsook begeleidingsprogramma's rond perinatale depressie en angst. Verder werden aan alle modules de mogelijkheid tot beeldbellen en een transdiagnostische module rond emotieregulatie toegevoegd. Tot slot kreeg het social profitmodel vorm, waarbij externe hulpverleners licenties kunnen aankopen om het online aanbod te integreren in hun eigen hulpverleningstrajecten. Deze licenties worden met het ook op kwaliteitsbewaking verplicht gekoppeld aan een opleidings- en supervisietraject.

We lanceerden een intersectorale projectoproep voor de uitbouw van intersectorale teams, die op kwaliteitsvolle, outreachende en integrale wijze begeleiding voorzien voor jongvolwassenen in (dreigende) dak- en thuisloosheid (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning: crisis- en investeringsplan jeugdhulp).

We bleven verder investeren in de projecten aanklappende zorg naar zorgmijdende personen die sociaal huren en onderzochten verder hoe dit project een structurele plaats kon krijgen in het geestelijke gezondheidslandschap, complementair aan andere initiatieven.

In het kader van de Vlaamse Veerkracht-middelen continueerden we volgende specifieke projecten in 2023:

- de revalidatievoorzieningen verslaving en de psychosociale revalidatievoorzieningen hebben tijdelijk extra middelen ontvangen om te werken rond herstelgerichte, ambulante én laagdrempelige zorg. Deze middelen konden ingezet worden in outreachend en aanklappend werken, wachtlijstmanagement, doelgroepverruiming of een aanbod rond netwerking of expertisedeling.
- om mensen met een psychische kwetsbaarheid in de maatschappij te includeren werd er geïnvesteerd in wijkgericht werken. De methodiek van kwartiermaken werd uitgetest in nieuwe regio's in Vlaanderen;
- de Herstelacademies werden versterkt en er ging bijzondere aandacht naar het thema verslaving en de inzet van ervaringsdeskundigen;
- de context van personen met psychische problemen werd verder ondersteund, o.a. via het concept van het mentaalmaatje en het ondersteunen van contextexperten.

De uitgaven voor deze acties werden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht 137 – eenmalige initiatieven om mensen die reeds psychisch kwetsbaar waren te ondersteunen. Na afloop van de relancemiddelen werd voorzien in een verdere financiering van de herstelacademies vanaf december 2023. De nadruk ligt hierbij op de organisatie van een volwaardige Herstelacademie in elke regio met een aanbod in elke eerstelijnszone, op het aanboren van het aanwezige groeipotentieel, op het bijkomend bereiken van specifieke kwetsbare groepen, op ervaringskennis integreren in de volledige werking van de Herstelacademies en op uitwisseling verder stimuleren. Voor de ondersteuning van uitwisseling en gezamenlijke rapportage werden ook middelen aan Psyche toegekend.

Zoals opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 wordt uitvoering gegeven aan het decreet van 5 april 2019 over de organisatie en ondersteuning van het geestelijk gezondheidsaanbod. In 2023 werden 2 uitvoeringsbesluiten voorbereid. Het eerste uitvoeringsbesluit betreft de juridische verankering van de geestelijke gezondheidsnetwerken. Door deze juridische basis kunnen we in de toekomst de bestaande geestelijke gezondheidsnetwerken voor kinderen en jongeren, en de netwerken voor volwassenen erkennen. Het tweede uitvoeringsbesluit betreft het hervormingstraject CGG-CAR. Dit traject is onderdeel van een grotere transitie van het Vlaamse zorglandschap naar geïntegreerde en persoonsgerichte zorg. Er werd gewerkt rond diverse aspecten van een gezamenlijk overheidskader voor CAR en CGG. In overleg met de sector werden de doelgroep, opdrachten en aanbod bepaald. Ook de basisprincipes voor de financiering werden vastgelegd. Het nieuwe financieringssysteem zal in 2024 verder uitgewerkt worden.

In het kader van het VIA5-akkoord werden ook subsidies toegekend aan de CAR en CGG voor het samen organiseren van multidisciplinaire casusbespreking gericht op de opmaak en realisatie van de doelstellingen van het behandelplan van de 0-23 jarige zorggebruiker of zijn context (familie,...), door specifieke ondersteuning of expertisedeling tussen beide organisaties CGG/ CAR.

Nieuwe overeenkomsten voor de uitvoering van het programma vroegdetectie en -interventie binnen de netwerken kinderen en jongeren werden goedgekeurd. Doelgroepen en aanbod werden herschreven en complementair afgelijnd ten opzichte van ander zorgaanbod in het GGZ-landschap. Het aanbod werd uitgebreid. Daarnaast werd een bijkomende subsidie verleend ter versterking van het aanbod van de kinder- en jongerenteams van de CGG's om een naadloze overgang te voorzien voor die kinderen en jongeren die na vroegdetectie en/of vroeginterventie nood blijken te hebben aan gespecialiseerde ambulante diagnostiek of behandeling.

De beleidsuitgaven voor O.D. 2.1. werden aangerekend op begrotingsartikels GE0-1GDF2LA-WT, beleid over ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg, en GE0-1GHF2TI-WT, revalidatie.

OD 2.2: We zorgen voor een gespreid en toegankelijk ziekenhuisaanbod

We blijven instaan voor de behandeling van planningsvergunningen, erkenningen en klachten. Tijdens het werkingsjaar 2023 werd er verder de focus gelegd op het kwalitatief beoordelen en voorbereiden van erkennings- en planningsdossiers. Grote tijdsbesteding ging hier voornamelijk naar de opvolging van grote fusie- en defusieprojecten die zeer veel complexe vraagstukken opleverde en extra kwaliteitsopvolging in nauw samenspraak met de sector noodzaakte.

We hebben ook een belangrijke oproep voor planningsvergunningen van twee bijkomende NMR-toestellen (Nucleaire Magnetische Resonantie) uitgestuurd en hiervoor een eerste analyse werd gedaan.

Daarnaast werden uitgebreide voorbereidende werkzaamheden verricht in het kader van het verlenen van de planningsvergunningen van de S2-centra, gespecialiseerde, interventionele beroertezorg door een multidisciplinair neurovasculair team. Door het uitwerken van bijkomende programmatiecriteria zorgen we voor een evenwichtige spreiding van de centra over Vlaanderen.

In het kader van de klachtenbehandeling werd actief ingezet op het stroomlijnen van de klachtenbehandeling. Om deze te verbeteren werd in samenspraak met de Vlaamse ombudsdienst en VVOVAZ (beroepsvereniging voor ombudspersonen) afgestemd.

We zijn gestart met de implementatie van de regionale zorgstrategische planning die ervoor moet zorgen dat het toekomstige zorgaanbod beter is afgestemd op de zorgnoden in een regio. In het werkingsjaar 2023 werden 8 regionale zorgstrategische plannen geadviseerd door de Commissie Zorgstrategie. Dit resulteerde in 8 goedgekeurde regionale zorgstrategische plannen. Deze plannen gaven in 2023 aanleiding tot 11 individuele zorgstrategische plannen. Deze plannen zullen de basis vormen voor de goedkeuring van bouwprojecten die zo zijn afgestemd op de noodzakelijke afbouw in het zorgaanbod.

We hebben de nodige voorbereidingen getroffen om te kunnen starten met de herziening van de ziekenhuisnormen. Het traject wordt in overleg met de sector doorlopen. Een werkgroep in samenwerking met de sectorkoepel Zorgnet Icuuro heeft de nodige voorbereidende studies gedaan en eind 2022 de ziekenhuizen bevestigd naar hindernissen in de normering die bij aanpassing ervan geen financiële impact hebben en niet organiek van aard zijn. We hebben de vooropgestelde studie in 2023 uitgebreid bestudeerd en nazicht gedaan welke aanpassingen aan de normeringen kunnen gebeuren binnen onze bevoegdheid. Op basis van deze mogelijkheden werd er een prioriteitenanalyse gemaakt samen met Zorgnet-Icuuro. Hierbij werd bekeken welke voorstellen op korte termijn kunnen worden omgezet in regelgeving en welke elementen meer onderzoekswerk vereisen. Het project werd hierbij opgedeeld in verschillende werkpakketten. In het verlengde hiervan zijn we gestart met de voorbereidende werken in verband met het opstellen van eerste wetteksten .

In 2023 werden rapporten opgesteld en gevalideerd met data over de activiteiten van de revalidatieziekenhuizen. Deze beleidsinformatie werd bekomen door hergebruik van gegevens die, omwille van de digitalisatie van het opname- en ontslagproces door de inkanteling in de Vlaamse sociale bescherming, hergebruikt werden. In 2024 willen we met deze data aan de slag om beleid te onderbouwen en de kwaliteit van zorg te evalueren.

In de conceptnota Vlaamse Revalidatie werd een toekomstvisie voor de Vlaamse revalidatieziekenhuizen uitgetekend. We willen deze visie verder concretiseren in een conceptnota 2.0. In 2023 werd dit met de betrokken stakeholders, in talrijke overlegmomenten met de sector, de koepelvereniging, de federale overheid, ..., voorbereid.

Voor de bovenstaande acties worden geen specifieke budgetten aangewend.

4.1.3. SD: Innovatie

OD 3.1: We ondersteunen innovatie via wetenschappelijk onderzoek en pilootprojecten

Het BelRAI-onderzoek in de revalidatiesector werd afgerond en opgeleverd: Knockaert, N., Van de Velde, D., Declercq, A., Feys, P. (2023). De evaluatie van het BelRAI Revalidatie instrument in een representatief staal van de langetermijnrevalidatie in Vlaanderen.

We startten de voorbereiding van een implementatieplan voor BelRAI in de GGZ-sector. Hierbij lag de focus voornamelijk op de verdere afstemming met de onderzoekers van Lucas (KU Leuven) met betrekking tot de ontwikkeling van de BelRAI-instrumenten voor de GGZ. Aangezien deze ontwikkelingen nog lopende zijn, werden er (nog) geen concrete stappen ondernomen ter voorbereiding op een pilootimplementatie.

4.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GESPECIALISEERDE ZORG, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	137.178	138.781	138.489	137.178	139.643	137.359
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	137.178	138.781	138.489	137.178	139.643	137.359

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

4.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

Uitgaven

GB0-1GDF2LA-WT - BELEID OVER ZIEKENHUIZEN EN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelagen aan de Openbare Psychiatrische Zorgcentra Geel en Rekem.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	17.670	18.975	18.975	17.670	18.975	18.975

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1^e BA' en '1^e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 54 keuro herverdeeld vanuit de indexprovisie voor de aanpassing van de toelagen aan de stijging van de gezondheidsindex;
- Er werd 1.251 keuro herverdeeld voor de uitvoering van de maatregelen van het sectoraal akkoord 2020-2022.

Het budget werd volledig benut.

GEO-1GDF2LA-WT – BELEID OVER ZIEKENHUIZEN EN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor:

- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de centra voor geestelijke gezondheidszorg ;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Familieplatform Geestelijke Gezondheid;
- de overeenkomst tussen de Vlaamse gemeenschap en Psyche VZW;
- subsidiëring van de erkende centra voor menselijke erfelijkheid (4 centra);
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van de Zorg (VIKZ);
- subsidiëring van vernieuwingsprojecten in de geestelijke gezondheidszorg waaronder proeftuinen voor woonzorgvormen voor chronische psychiatrische patiënten, perinatale geestelijke gezondheidszorg, herstelacademies, Tandem (= toeleiding en aanmelding van gedetineerden na hun detentie naar de reguliere geestelijke gezondheidszorg), aangepaste woon-zorgvormen voor jongvolwassenen, aanklappende zorg aan zorgmijders met psychische problemen die sociaal huren, ondersteuning van ervaringsdeskundigen in de netwerken geestelijke gezondheid volwassenen;
- onderzoeken die uitgevoerd worden door het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- subsidiëring van het programma vroegdetectie en -interventie dat geïmplementeerd wordt binnen de regionale netwerken geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.2: We realiseren een efficiënte en effectieve praktijkondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg;
- OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschermt wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	119.508	119.806	119.514	119.508	120.668	118.384

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1e BA' en '1e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 298 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex in oktober 2023 op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies;
- Er werd 1.300 keuro VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GEO-1GDF2KA-WT;

- Er werd 1.824 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 1.720 keuro voor VV137 'Eenmalige initiatieven om mensen die reeds psychisch kwetsbaar waren te ondersteunen' en 104 keuro voor VV138 'Opvolging actieplan mentaal welzijn';
- Er werd 338 keuro VEK herverdeeld vanuit de provisie voor Noodfonds Oekraïne voor de tijdelijke versterking van de capaciteit van de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG).

Het VAK-budget werd voor 99.76% benut en het VEK-budget werd voor 98,10% benut.

VII. BELEIDSVELD: OPGROEIEN

1. ISE JEUGDHULP

Het inhoudelijk structurelement Jeugdhulp betreft de bijstand aan personen, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming.

Onder dit inhoudelijk structurelement valt zowel de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek, als de budgetten voor de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen.

1.1. Strategische en operationele doelstellingen

1.1.1. SD: Kwaliteit

OD 1.1: We definiëren, meten en monitoren de kwaliteit van de zorg en dienstverlening en informeren gebruikers hierover op een toegankelijke en begrijpelijke manier

Voor wat betreft het ontwikkelen van indicatoren om de kwaliteit te monitoren en in te zetten op een vernieuwde intersectorale rapportage hebben we in 2023 verdere stappen gezet in het koppelen van data en het intersectoraal rapporteren. Er werden zes nieuwe themarapporten en bijhorende dashboards gelanceerd (<https://www.opgroeien.be/kennis/cijfers-en-onderzoek>) meer bepaald werksituatie in het gezin, demografie en gezinssamenstelling, verontrusting, aanvragen crisishulp en niet-rechtstreeks toegankelijke hulp, jeugddelinquentie en bereik en dwarsdoorsnede.

M.b.t. datakoppelingen werden diverse onderzoeksprojecten afgerond waarin gegevens werden gekoppeld en geïntegreerd geanalyseerd. Het gaat om een [analyse van het gecombineerd gebruik van ondersteuning door kinderen met een handicap/specifieke zorgbehoefte](#).

Er werden ook analyses uitgevoerd op gekoppelde data tussen kinderopvang en Groeipakket. De resultaten zijn terug te vinden in het onderzoeksrapport [Harmoniseren regeling ouderbijdragen in de kinderopvang op het gezins- en inkomensbegrip van het Groeipakket](#).

Om zicht te krijgen op het profiel van kinderen die (geen) formele opvang gebruiken en om na te gaan wat de werkstatus van ouders is voor en na de geboorte van een kind werden data van Opgroeien gekoppeld met gegevens van het datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale bescherming van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ([Onderzoek over de link tussen kinderopvang en tewerkstelling](#) (VIONA)).

Om beter zicht te krijgen op de gecombineerde ondersteuning vanuit Opgroeien, het VAPH en het Departement Zorg voor wat de CAW's betreft, hebben we het project externe dwarsdoorsnede gelanceerd waarvan we de eerste resultaten in 2024 verwachten.

We hebben het longitudinaal onderzoek in de jeugdhulp in 2023 verdergezet. Het basis-longitudinaal onderzoek opzet werd met een extra jaar verlengd. De resultaten van het onderzoek over jonge kinderen (0 tot 2 jaar) in residentiële settings werd vrijgegeven. Verder werd gewerkt aan een onderzoek over jeugdhulpverlaters op basis van data die bij Opgroeien en het VAPH gegenereerd werden. De resultaten over de uitbreiding van het basis-longitudinaal onderzoek en over het onderzoek over jeugdhulpverlaters worden in het voorjaar van 2024 vrijgegeven.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.2: We ondersteunen het sociaal ondernemerschap

We hebben, binnen de contouren van de conceptnota Vroeg & Nabij bestaande netwerken bestendig en versterkt.

We namen tastbare voorbereidingen om via zes pilootprojecten de samenwerkingsverbanden rond de Huizen van het Kind verder te ontwikkelen om kinderen tot 12 jaar en hun gezinnen kwaliteitsvol en geïntegreerd laagdrempelig te ondersteunen. De Huizen van het Kind schuiven we hierbij binnen het gezinsbeleid naar voren als fysieke ankerplekken voor onthaal, ontmoeting, open aanbod, gezinsloket en consultatiebureauwerking waar toegankelijke zorg en ondersteuning gerealiseerd worden en van waaruit ander aanbod binnen WVG bijgeschakeld wordt. We koppelen deze pilootprojecten aan zes experimenten rond vroegdiagnostiek waar organisaties hun expertises samenbrengen om laagdrempelige diagnostische plekken op te richten. We initiëren ondersteunings- en onderzoeklijnen om goede praktijken op het vlak van organisatie, inhoud en samenwerking te ontsluiten. De oproepen worden in 2024 gelanceerd.

Ook voor de netwerken rond de OverKophuizen hebben we de noodzakelijke voorbereidingen getroffen om verder te kunnen groeien zodat het aantal OverKophuizen met 23 toeneemt tot een totaal van 61.

Met het crisis- en investeringsplan voor de jeugdhulp hebben we de samenwerkingsverbanden 1 Gezin, 1 Plan gericht versterkt om beter in te kunnen spelen op vragen naar vervolghulp na crisissituaties en op ondersteuningsnoden van kinderen die internaten verblijven. Ook hebben we de samenwerking met vrijwilligers en met gezinszorg versterkt. Op basis van de noden hebben we de subsidie voor begeleiding van Oekraïense vluchtelingengezinnen met kinderen gericht gecontinueerd. Zo hebben we stappen gezet in de consolidatie van 1 Gezin, 1 Plan in het welzijnslandschap.

Sinds maart 2023 erkennen en financieren we drie hulpprogramma's voor jongeren die nood hebben aan sterk gestructureerde en intensieve opvang en begeleiding. Binnen deze hulpprogramma's verknopen we de expertises van de jeugdhulp, de geestelijke gezondheidszorg, diagnostiek en de gehandicaptensector om geïntegreerde trajecten en multidisciplinaire trajecten mogelijk te maken.

Vanuit de ervaringen met vier voormelde praktijken bouwen we verder aan een erkennings-, financierings- en opvolgingskader dat de verantwoordelijken, opdrachten, ... van zowel individuele organisaties als van netwerken benoemt en verfijnt.

In 2023 hebben we de centra voor kindzorg en gezinsondersteuning (CKG) administratief en legistiek onder de jeugdhulp gepositioneerd. Hiermee hebben we, voor wat voorzieningen die met jonge kinderen werken, een essentiële stap gezet in de afstemming van het erkennings- en financieringsinstrumentarium binnen de jeugdhulp. Tegelijkertijd hebben we in de regelgeving faciliteiten gecreëerd die de CKG's in staat stellen om effectief ondernemerschap op te nemen (organisatie van het aanbod, opzetten van innovatieve projecten, vanuit eigen expertise naar voor organiseren in samenwerking met basisvoorzieningen, ...).

Specifiek voor Brussel hebben we in het najaar van 2023 een crisismanager aangesteld die jeugdhulporganisaties ondersteunt bij de ontwikkeling van strategieën om met bepaalde uitdagingen aan te gaan, zoals arbeidskrapte.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We voeren een coherent beleid inzake vrijheidsbeperkende maatregelen in een gesloten setting, vertrekkend van een intersectorale visie

Op basis van de input vanuit drie verschillende hoeken - (1) de aanbevelingen uit het onderzoek naar de rechtspositieregeling van minderjarigen in een gesloten, beveiligende setting; (2) de intersectorale richtlijn voor de preventie van afzondering en fixatie; (3) een participatieproces met voorzieningen, cliënten en kinderrechtenorganisaties - werd een wijzigingsdecreet voor het decreet rechtspositie van de minderjarige opgemaakt.

We investeerden in een intersectoraal traject met betrekking tot de preventie van afzondering en fixatie in de brede jeugdhulp en in de geestelijke gezondheidszorg (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning). Specifiek voor de gemeenschapsinstellingen werd aan de slag gegaan met het wijzigingsdecreet en de intersectorale richtlijn voor de preventie van afzondering en fixatie door deze te concretiseren en te implementeren in een nieuw huishoudelijk reglement dat als uniform document zal gelden voor alle campussen.

Het driejarig traject ter ondersteuning van de implementatie van de richtlijnen ter preventie van afzondering en fixatie in de brede residentiële jeugdhulp en in de geestelijke gezondheidszorg is opgestart in december 2022 en loopt tot eind 2025 (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE beleidsondersteuning voor een uitgebreide toelichting).

Ook het onderzoek inzake de rechtspositie binnen de forensische kinder- en jeugdpsychiatrie (FOR-K) werd inmiddels afgerond. Het vormt de basis voor een verder beleidstraject in overleg met de gespecialiseerde jeugdpsychiatrie en rekening houdend met de aanbevelingen van het federale onderzoek van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) naar de FOR-K in Vlaanderen.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

1.1.2. SD: Toegankelijkheid

OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren

In maart 2023 keurden we het crisis- en investeringsplan voor de jeugdhulp goed. Daarin staan verschillende maatregelen opgelijst om zowel op korte, middellange als lange termijn de jeugdhulp gevoelig te versterken (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning). Dit crisis- en investeringsplan kwam er na signalen vanuit de sector over de hoge druk op de jeugdhulp en na verder overleg met de sector. Met het crisis- en investeringsplan vulden we het bestaande en geplande uitbreidingsbeleid voor de jeugdhulp aan met een bijkomende financiële investering. We hebben volgende acties (met budgettaire impact) in 2023 gerealiseerd.

De crisisjeugdhulp is op korte termijn versterkt via onder andere:

- De crisismeldpunten werden versterkt met 1 extra VTE per provincie;

- De crisisbedden waar nog geen crisisbegeleiding aan gekoppeld was, werden versterkt met modules crisisbegeleiding;
- Er kwamen 12 VTE bij om werkzame interventies met vrijwilligers in crisissituaties te organiseren;
- Er kwamen 16 VTE bij om extra vervolghulp na een crisisbegeleiding of -interventie te organiseren;
- De capaciteit van de Observatie- en behandelcentra (OBC's) om kinderen en jongeren 7/7 op te vangen werd uitgebreid: 59 bedden zijn bijkomend toegankelijk in de weekends en vakanties;
- Het crisisnetwerk in Brussel werd versterkt.

Er is duurzaam geïnvesteerd in ondersteuning, preventief en dichtbij:

- In functie van de gebiedsdekkende uitrol van de OverKophuizen werd het nodige budget voorzien om de bestaande OverKophuizen te continueren én het aantal OverKophuizen gevoelig uit te breiden. Eind 2023 werd een oproep gelanceerd waardoor in de loop van 2024 23 OverKophuizen zullen opstarten, bovenop de reeds bestaande 38 huizen.
- Met eenmalige middelen werd Tejo, een initiatief dat laagdrempelige, therapeutische hulpverlening aanbiedt, versterkt en startten er 2 proefprojecten om een 'shelter' voor jongeren uit te bouwen.

Er is duurzaam geïnvesteerd in ondersteuning gericht op vroeg tussenkomen om erger te voorkomen:

- De drie pilootregio's met de samenwerkingstrajecten 'onderwijs-welzijn' voor kinderen en jongeren met een verontrustende thuissituatie, die verblijven in een onderwijsinternaat, liepen verder in 2023 conform de afspraken in de conceptnota 'onderwijs-welzijn' (d.d. 9/07/2021). De verbreding naar alle 16 werkingsgebieden 1 Gezin 1 Plan vanaf 1 januari 2024 werd voorbereid.
- We versterkten de samenwerking tussen welzijn en onderwijs;
- We lanceerden een oproep voor een duurzame investering in jongvolwassenen met een hoog risico op dak- en thuisloosheid. In februari 2024 werden dit aanbod toegekend, om in de loop van het voorjaar van 2024 op te starten;
- De opstart van proeftuinen om de samenwerking tussen de jeugdhulp en gezinszorg te verbeteren, werd voorbereid.

We hebben de gespecialiseerde hulp duurzaam versterkt:

- We versterkten de netwerken 'zorggarantie voor het jonge kind' met extra VTE casuscoördinatie en bijkomend budget voor rugzakfinanciering in trajecten.
- Er werden 50 extra modules contextbegeleiding veiligheidsplanning toegekend om kinderen en jongeren waar uithuisplaatsing dreigt anders te ondersteunen. Het inzetten op intensieve mobiele begeleidingen voor jongeren met verhoogde aandacht voor veiligheid blijft cruciaal om uithuisplaatsingen te vermijden. Deze modules startten begin 2024 op.
- De bestaande INTENCO-projecten gericht op intensieve traumabehandeling en contextopname werden versterkt.
- We investeren vanaf 2023 jaarlijks 500.000 euro in diagnostische capaciteit voor jongeren met geblokkeerde ontwikkelingstrajecten. Daarnaast voorzien we structureel budget voor de aansturing van de hulpprogramma's voor deze doelgroep. Deze hulpprogramma's kregen in de tweede helft van 2023 vorm.
- We volgden de drie proefprojecten "de ideale wereld" verder op en beslisten om de experimenteerruimte in deze drie regio's met een jaar te verlengen.
- De tijdelijke versterking van zowel de Vertrouwenscentra Kindermishandeling (VK's) als de teams Ondersteuningscentrum jeugdzorg (OCJ) en de sociale diensten jeugdrechtsbank (SDJ) werd structureel ingebed.

Daarnaast startten in 2023 verschillende nieuwe organisaties veilig verblijf op en zetten we in op peer-to-peer ondersteuning om deze opstart te begeleiden.

De beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie alsook op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO. Sommige acties uit het crisis- en investeringsplan werden aangerekend op begrotingsartikel 1-GCF-2BA-WT van het Departement Zorg (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning).

OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit

Binnen het jeugddelinquentierecht is op 1 maart 2023 de zogenaamde "fase 2" van het decreet effectief opgestart. Op basis van het definitief goed gekeurde uitvoeringsbesluit en de nodige overgangsmaatregelen werd de nieuwe modulering in de gemeenschapsinstellingen doorgestart. De focus komt hierbij te liggen op een aanpak waarbij naast multidisciplinariteit van de eigen teams van Opgroeien, ook lokale samenwerking, het gezins- en netwerkgericht werken en de aandacht voor geestelijke gezondheid een versterkte plaats krijgen.

We investeerden de voorbije periode verder in de bijkomende capaciteit en een aangepaste infrastructuur voor de gemeenschapsinstellingen. In de gemeenschapsinstelling De Grubbe te Everberg is de laatste fase van de bouwwerken afgerond, waardoor de capaciteit op 80 plaatsen komt. Zo werd vanaf maart 2023 een bijkomende leefgroep geopend voor gesloten oriëntatie voor meisjes. Doorheen 2023 werd ook versterkt ingezet op het werven van personeel in functie van een verdere gefaseerde opstart van de resterende leefgroepen.

In 2023 namen we ook het initiatief om de formule kortverblijf decretaal te verankeren in het jeugddelinquentierecht. Het ontwerp van decreet werd op 7 juli 2023 principieel goedgekeurd en bevat diverse bepalingen, waarbij naast kortverblijf, ook de lokale samenwerking inzake jeugddelinquentie, het informeren van slachtoffers en de voorbereidingen voor een pilootproject rond elektronische monitoring wordt geregeld.

De inzet van de capaciteit in de gemeenschapsinstellingen werd in 2023 verder afgestemd op het aanbod 'veilig verblijf' voor jongeren in zeer complexe opvoedingssituaties. Hiermee zetten we een belangrijke stap om minderjarige daders en slachtoffers te scheiden en aangepaste opvang en begeleiding voor de verschillende doelgroepen te voorzien.

We implementeren het forensisch en herstelgericht aanbod in de gemeenschapsinstellingen. Vanaf 1 maart 2023 werd de implementatie van de modules 'oriëntatie' en 'begeleiding 3-6-9 maanden' gerealiseerd. Zo optimaliseren we de re-integratie van jonge delictplegers.

Samen met de minister van Onderwijs werkten we in 2023 verder aan een definitieve oplossing voor het onderwijs in onze gemeenschapsinstellingen.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO, alsook op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF5MA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod

We hebben een regelgevend kader voor de erkenning en financiering van gezinshuizen ontwikkeld. We hebben sluitende afspraken gemaakt met de sociale partners en met de federale overheid in functie van een correcte arbeidsrechtelijke en fiscale behandeling. Eind 2023 zijn de eerste gezinshuizen effectief operationeel geworden. In aanloop daarvan hebben we met alle betrokkenen een voortraject gelopen met het oog op kwaliteitsvolle screening en selectie van gezinshuisouders en een gepaste toeleiding van kinderen. We namen alle nodige voorbereidingen opdat we begin 2024 een doorstart kunnen nemen onder meer met specifieke doelgroepen (tienerslachtoffers van pooiers) en finaliteiten (crisisopvang in een gezinshuis).

Met het crisis- en investeringsplan voor de jeugdhulp gaven we bijkomende antwoorden op noden die stakeholders en de (residentiële) sector formuleerden: we koppelden aan elk verzekerd crisisbed een volwaardige crisisbegeleiding, we versterkten de contextbegeleiding in residentiële trajecten opdat kinderen en jongeren sneller uit kunnen stromen en we verhoogden de hoogintensieve verblijfs capaciteit (7 dagen op 7) van de observatie- en behandelcentra (zie ook OD We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren).

In het kader van het inzetten op maximale participatie van jongeren en hun context – ook in gesloten settings – hebben we verder ingezet op het traject uitbreiding participatie-ruimte in de gemeenschapsinstellingen dat in 2021 werd opgestart. Op basis van de inzichten uit dit traject hebben we de volgende acties ondernomen:

- Alle teams in de gemeenschapsinstellingen werden actief geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek en werden ondersteund in het evalueren van de eigen werking en het formuleren van gerichte acties.
- In twee pilotcampussen hebben we geëxperimenteerd met het voeren van ouder-team-dialogen om aan de hand van een methodiek ouders te bevragen over mogelijke verbeterpunten van de werking. Het experiment resulteerde in een werkzaam instrument om ouders actief te betrekken in het verbeterbeleid.
- In vier jeugdhulpvoorzieningen met een verschillende mate van geslotenheid werd gelijktijdig een participatief experiment uitgevoerd op maat van de organisatie en met maximale participatie van betrokkenen. De focus van het experiment was het actief experimenteren met concrete invullingen van gelijkwaardige dialoog.

We hebben het gelopen traject, de opgedane ervaringen en de opgeleverde resultaten voorgesteld en in dialoog gebracht met het bredere werkveld op het 'Opgroeien congres' dat plaatsvond op 8 december 2023.

Het traject met de gemandateerde voorzieningen in het kader van het installeren van een duidelijk aanspreekpunt bij maatschappelijke verontrusting resulteerde in vijf duidelijke uitgangspunten voor een transversaal beleid in het kader van verontrusting:

- Het borgen en structureel inbouwen van expertise in het omgaan met verontrusting, onveiligheid en kindermishandeling.
- Kinderen en jongeren die met verontrusting te maken hebben veel gemakkelijker tot de juiste hulp en ondersteuning brengen.
- Werk maken van een meer lokale aanpak: ook verontrusting vraagt een "Vroeg en nabij"-aanpak.
- Werk maken van duidelijke kaders van informatiedeling op het snijvlak met het openbaar ministerie en de jeugdrechtbank. We onderzoeken de mogelijkheden om casusoverleg mogelijk te maken.
- Werk maken van een eengemaakte aanpak in het omgaan met verontrusting vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid vanuit verschillende actoren waaronder onderwijs, jeugdwelzijnswerk, geestelijke gezondheidszorg en justitie.

De expertise van de gemandateerde voorzieningen krijgt in deze eengemaakte aanpak een duidelijke plek.

In het kader van het beleid rond kindermishandeling in Vlaanderen en i.s.m. het expertenplatform werden er voor het gepast omgaan met conflictueuze scheidingen en contactbreuk binnen de werkgroep bij het expertenplatform verschillende beleidsaanbevelingen geformuleerd. Het traject rond de meldcode kindermishandeling is tijdelijk getemporiseerd in afwachting van de resultaten van het onderzoek uitgevoerd door de UGent m.b.t. de noodzaak van een meldcode geweld. Dit traject wordt in 2024 opnieuw opgepikt. De werking van het Platform Kindermishandeling zal verankerd worden in de transversale aanpak rond verontrusting.

Voor wat de bewustmakingscampagnes in het kader van intrafamiliaal geweld betreft, die in het in het kader van Vlaamse Veerkracht opgestart moest worden, werden in 2023 de nodige voorbereidingen getroffen opdat de sensibiliseringscampagne rond opvoedstress in februari 2024 gelanceerd kon worden. De campagne helpt ouders met jonge en oudere kinderen en de brede samenleving omgaan met stress aan de hand van concrete tips.

In functie van het zorgen voor een transparant, kwaliteitsvol en eenduidig diagnostisch aanbod in Vlaanderen en Brussel dat erop gericht is om per kind één plan van aanpak te ontwikkelen, hebben we in 2023 drie projecten opgestart die binnen het hulpprogramma voor geblokkeerde ontwikkelingstrajecten instaan voor diagnostiek. Er werd hiervoor een raamwerk ontwikkeld dat in de periode november 2023 – mei 2024 aan een praktijktoets wordt onderworpen. Daarnaast bereidden we samen met de verschillende administraties en organisaties met kernopdracht diagnostiek een oproep voor die moet resulteren in zes pilootprojecten voor vroegdiagnostiek (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning). We willen hiermee in zes clusters van Eerstelijnszones laagdrempelige diagnostische plekken oprichten. Op deze plekken worden kennis en expertise samengebracht om een zo ruim mogelijk aanbod te creëren opdat er antwoorden geboden kunnen worden op de meest diverse diagnostische vragen. Ten slotte brachten we de spreiding en hiaten van het diagnostisch aanbod voor kinderen en jongeren in Vlaanderen en Brussel in kaart aan de hand van een mapping per regio. De mapping moet zowel de door de overheid gesubsidieerde partners en netwerken (zowel Vlaams als federaal) met een kernopdracht diagnostiek alsook het privéaanbod in kaart brengen. De resultaten van de mapping worden in maart 2024 vrijgegeven en dienen als onderbouwing voor de projecten vroegdiagnostiek.

Om het aanbod voldoende tijd te geven om zich te organiseren op de uitvoering van het crisis- en investeringsplan in de jeugdhulp hebben we de uitrol van INTENCO getemporiseerd. We hebben de lopende projecten verder opgevolgd en verdere voorbereidingen getroffen om, op basis van de praktijkervaringen, een oproep te lanceren.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

1.1.3. SD: Innovatie

In 2023 werd verder ingezet op vormingen digitale competenties alsook op online netwerkmomenten Bandbreedte om blended care duurzaam te implementeren. We hebben hiermee 1.173 personen bereikt van wie 598 uit jeugdhulpvoorzieningen. Op de website werd vooral gesurft naar de landings- (2.404) en opleidingspagina (1.862). De onlinehulp-appstore heeft momenteel 70.390 unieke bezoekers. In

totaal werden 84 favorietenpagina's gemaakt waaronder 43 met focus op ondersteuning kinderen, jongeren, gezinnen en hun netwerk en werden 33 extra apps gescreend waarvan er 19 online geplaatst werden.

OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening

Via het burgerpofiel werd de jeugdhulpgeschiedenis ontsloten voor jongeren (vanaf 16 jaar) en zal de aanvraag voor dossierinzage vereenvoudigd worden. De lerende netwerken rond digitale samenwerkingsplatformen werden afgesloten en vier van de vijf deelnemers gaan op eigen initiatief verder omwille van de positieve ervaringen. Op vraag van de voorzieningen wordt in 2024 het lerend netwerk verdergezet en worden de lessons learned gebundeld zodat de ervaringen breder kunnen gedeeld worden.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT en GDF-AGEF2UA-WT.

OD 3.2: Digitalisering van de dienstverlening is een centraal aandachtspunt, waarbij we onlinehulp een gevalideerde plaats geven

Via een minicompetitie werd de bouw van PARKOUR, het blended hulpverleningsplatform, gegund aan Cronos dat in mei 2023 startte met de ontwikkeling van PARKOUR v1 volgens de geplande roadmap. Daarbij werd een governancestructuur opgezet met gebruikersgroepen en een stuurgroep om het ontwikkel- en implementatieproces te bewaken en ondersteunen. Daarnaast werd er gewerkt aan de uitklaring van juridische vragen i.f.v. een decreetswijziging die noodzakelijk is voor de gegevensdeling in PARKOUR. De pilootfase zal in 2024 starten.

We hebben de opleiding rond mediacoach jeugdhulp afgerond in Brussel, Gent en Roeselare. Momenteel zijn er 54 afgestudeerde mediacoaches jeugdhulp en er lopen nog twee trajecten in Antwerpen en Leuven.

Om de jongeren en gezinnen te ondersteunen, hebben we volgende materialen uitgewerkt: de beleidstool digitale inclusie en mediawijsheid voor welzijnsorganisaties, de digitale vraag van vandaag, het mediawijs vriendenboekje en de symbolenwijzer.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-WT.

1.1.4. SD: All policies

OD 4.1: We werken intersectoraal en transversaal samen in het beleidsdomein en in de Vlaamse overheid

We hebben in 2023 ingezet op concrete acties om jongvolwassenen een uitzicht te geven op een zelfstandig leven. In de leeftijdscategorie van 16 tot 25 jaar ondervinden jongvolwassenen specifieke uitdagingen zoals continuïteit in ondersteuningstrajecten, toegang tot huisvesting, job, opleiding en inkomen en moeilijkheden op vlak van mentaal en fysiek welzijn. Dit leidt tot zeer kwetsbare situaties bij jongvolwassenen zoals de dak- en thuislozencijfers aantonen. We hebben samen met het VAPH en het Departement Zorg geïnvesteerd in acht intersectorale teams die ondersteuningstrajecten opzetten voor jongvolwassenen in (dreigende) dak- en thuisloosheid. Er werd toegewerkt naar duidelijk omschreven resultaten: huisvesting, tewerkstelling/dagbesteding/opleiding,

inkomen, netwerk, mentaal welbevinden. Het intersectorale team werkt outreachend en vindplaatsgericht en is ingebed in een breed netwerk zodat noodzakelijke ondersteuning kan bijgeschakeld worden.

We hebben vier innovatieve en outside the box initiatieven gefinancierd die jongvolwassenen begeleiden die niet bereikt worden door de reguliere hulpverlening.

We blijven de regionale 'A Way Home'-coalities ondersteunen die concrete acties uitrollen om jongerenhuisloosheid te voorkomen en te beëindigen en zoeken naar verbinding met andere netwerken zoals Overkop en de bovenlokale netwerken dak- en thuisloosheid om deze coalities te verduurzamen en consolideren.

We zetten in op vroegdetectie en -interventie van dak- en thuisloosheid bij jongvolwassenen via de uitrol van het project Upstream in drie pilootregio's waar, via een vragenlijst afgenomen in scholen, risicofactoren op dak- en thuisloosheid worden gedetecteerd en waar een netwerk van diensten zich engageert om snel te interveniëren.

In het kader van het bouwen van sterke bruggen tussen onderwijs en jeugdhulp hebben we voor kinderen en jongeren met specifieke ondersteuningsnoden in onderwijsinternaten pilootprojecten gefinaliseerd en de brede implementatie ervan in Vlaanderen voorbereid. We schreven hiervoor op basis van de evaluatie van de piloten een kadertekst en organiseerden een Vlaanderenbrede kick-off. De transitie van de zorginternaten van onderwijs naar welzijn is intussen helemaal afgerond.

We werkten regionaal met de coördinatoren lerende netwerken jeugdhulp-onderwijs samen met de coördinatoren Samen tegen schooluitval aan verdere lokale samenwerking tussen beide sectoren. We creëerden met het crisis- en investeringsplan jeugdhulp bijkomende mogelijkheden om samenwerking tussen 1G1P, NAFT en onderwijspartners te versterken. We implementeerden de onderwijsambassadeurs in heel Vlaanderen op basis van de ervaringen in het pilootproject 'toeleiding jongvolwassen jeugdhulpverlaters naar vervolgoopleidingen'. We zoeken daarbij ook naar samenwerking met hogescholen, zoals HOGent, Karel de Grote Hogeschool en Vives.

In 2023 liep het onderzoek 'Recht op vrije tijd op de brug tussen jeugdhulp, jeugdwerk en andere vrijetijdsaanbieders', uitgevoerd door de AP Hogeschool en opgevolgd in nauwe samenwerking met het departement CJM om de jeugdhulp te normaliseren en in dit kader samen te werken met het jeugd(welzijns-)werk, vrije tijd, jeugdhulpactoren en profit-actoren. Het onderzoek had als doelstelling om werkende factoren en drempels in verband met samenwerking tussen partners en de jongeren in beeld te brengen.

De resultaten wijzen vooral op het belang van vrije tijd voor kinderen en jongeren in het algemeen en voor kinderen en jongeren in de jeugdhulp (of kwetsbare situaties) in het bijzonder. In eerste instantie is er in 2023 dan ook verder ingezet in de verbreding en verdieping van de OverKopwerkingen. Verder maken we gebruik van de aanbevelingen uit het onderzoek om een versterkt beleid rond het thema in de gemeenschapsinstellingen te initiëren en werd er een structureel overleg opgezet tussen het departement CJM en het agentschap Opgroeien.

Daarnaast versterkten we het jeugdwerk in het opmerken van en omgaan met verontrusting en kindermishandeling en hebben daarbij bijgedragen aan het inzetten op de kindreflex, een project i.s.m. het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK) dat leidt tot een verhoogde bewustwording, kennis, handelings- en actiemogelijkheden.

Samen met de minister van Gelijke Kansen en de minister van Brussel, Jeugd en Media werkten we mee aan het JKP en engageerden we ons om verder werk te maken van een inclusieve maatschappij met focus op kinderen en jongeren.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: We capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers

De stem van de cliënt kreeg de afgelopen jaren steeds meer erkenning. Binnen Opgroeien is de stem van stakeholders, waaronder cliënten een structureel aandachtspunt en blijven we zoekende om de positie en participatie van cliënten te versterken ook binnen het beleid.

De invulling van beleidsparticipatie gebeurde de afgelopen jaren voornamelijk door de afvaardiging van cliëntvertegenwoordigers en bijhorende organisaties in de beleidsorganen van de jeugdhulp. Na een grondige evaluatie door de cliëntvertegenwoordigers uit de verschillende sectoren, de erkende cliëntenorganisaties en het cliëntenforum besloten we een denkoefening op te starten over de toekomst van beleidsparticipatie met deze betrokkenen vanuit volgende argumentatie:

- Het is belangrijk dat beleidsparticipatie ook binnen het geïntegreerd jeugd(hulp)- en gezinsbeleid een vaste plaats krijgt (ook in de regelgeving). Deze oefening biedt de kans om deze plaats vanuit cliëntperspectief mee vorm te geven.
- Vanuit het kaderdecreet over de organisatie van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid zullen de platformen waar de stem van jongeren en ouders relevant zal zijn, serieus in aantal toenemen. (regio's 1gezin1plan, eerstelijnszones, netwerken ...).
- Het lukt momenteel niet om de plaatsen voor cliëntvertegenwoordiging volwaardig in te vullen.
- De betrokken stakeholders zijn het eens dat gezocht moeten worden naar andere werkwijzen dan enkel vertegenwoordiging.
- De denkoefening biedt de kans om de mogelijke rol van het cliëntenforum Vlaams en in de regio's meer doordacht vorm te geven.

In 2023 resulteerde deze denkoefening in 'de leidraad beleidsparticipatie tijdens deelname aan overleg'. Het gelopen proces bood echter te weinig antwoorden op nieuwe manieren om de cliëntinbreng toekomstig regionaal en Vlaams vorm te geven. Vandaar startten we eind 2023 met een vervolgtraject met de gesubsidieerde cliëntenorganisaties, Cachet, Ouderspunt en het cliëntenforum én een aantal beleidsmedewerkers en de IROJ ondersteuners. We zullen de andere cliëntvertegenwoordigers en -organisaties in een latere fase betrekken in deze oefening en het voorstel verder verfijnen op basis van hun feedback.

Voor wat het evalueren van de aanpak jeugddelinquentie betreft, is in september 2023 een éénjarig onderzoek gestart naar de evaluatie van het decreet jeugddelinquentierecht. Aangezien het nog niet mogelijk – en ook niet haalbaar – was om het decreet in zijn geheel te evalueren, werd de keuze gemaakt om in een eerste fase enkel te focussen op de toepassing en doelrealisatie van het decreet op niveau van het jeugdparquet. Het onderzoek wordt uitgevoerd door het Steunpunt WVG en opgevolgd door een stuurgroep waarin alle betrokken stakeholders vertegenwoordigd zijn. Het onderzoeksrapport wordt eind 2024 verwacht. Wat het monitoringluik betreft, werd in de schoot van het agentschap Opgroeien een werkgroep monitoring opgericht met als eerste taak het vastleggen van een basisset van indicatoren, alsook het uitvoeren van de noodzakelijke

aanpassingen aan de betrokken registratiesystemen en datawarehouse. Een eerste rapportage wordt in het najaar van 2024 voorzien.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

1.1.5. SD: Armoedebestrijding

OD 5.1: In kader van een gecoördineerde armoedebestrijding voeren we een versterkt armoedebeleid naar kinderen, jongeren en hun gezinnen in de jeugdhulp

In het kader van het onderzoek naar de kosten van en de bijdragen aan cliënten in de jeugdhulp (en het traject 'Kind van de rekening') zijn we met de belangrijkste aanbeveling aan de slag gegaan, met name het ontwikkelen van een duidelijke gedeelde beleidsvisie op het omgaan met kosten en bijdragen. In een eerste fase werd input verzameld uit verschillende bronnen (eerder onderzoek, inzichten uit wetenschappelijke hoek en visies van relevante beleidsverantwoordelijken). Daaruit konden we een aantal mogelijke scenario's opmaken waarmee we in een volgende fase aan de hand van een veranderingstheorie toewerken naar een gedeeld kader van waaruit deze scenario's getoetst en verder ontwikkeld kunnen worden.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van Opgroeien regie.

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

JEUGDHULP, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	-1
Toe-lagen IS	830.209	841.712	841.712	835.191	844.689	844.689
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	830.209	841.712	841.712	835.191	844.689	844.688

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begroting van het agentschap Opgroeien regie.

1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

GB0-9GEFAMX-OI – OPGROEIEN REGIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit ontvangstenartikel werden de ontvangsten voor een Europees project geraamd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	7	0	0
BU	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Deze ontvangst is geland op begrotingsartikel GD0-9GEFAMA-OW. Deze ontvangst werd daarenboven met 5 keuro onderschat.

GD0-9GEFAMA-OW – INTEGRALE JEUGDHULP**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit ontvangstenartikel werden de ontvangsten voor een Europees project gerealiseerd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	0	0
BU	12	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Deze ontvangsten werden voorzien op begrotingsartikel GB0-9GEFAMX-OI. Deze ontvangst werd daarenboven met 5 keuro onderschat.

Uitgaven**GB0-1GEF2MA-WT – INTEGRALE JEUGDHULP****Korte inhoud begrotingsartikel:**

De middelen op dit begrotingsartikel hadden betrekking op de participatie en rechten van minderjarigen en ouders in de jeugdhulp. Ze werden bij begrotingsopmaak 2023 ondergebracht bij begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU

Uitgaven	0	0	0	0	0	-1
-----------------	---	---	---	---	---	----

Inhoudelijke toelichting:

Deze uitgaven dienden aangerekend te worden op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

GB0-1GEF2MX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage richting Opgroeien regie voor jeugdhulp.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	816.339	824.521	824.521	816.339	827.498	827.498

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

GB0-1GEF5MX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel staan de machtiging en de betaalbudgetten voor de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	13.870	17.191	17.191	18.852	17.191	17.191

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Agentschap Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap Opgroeien regie heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

Ontvangsten

De belangrijkste eigen ontvangsten die werden ingeschreven bij BA2023 zijn de gezinsbijslagen die werden uitbetaald voor kinderen in de gemeenschapsinstellingen en de terugvorderingen in het kader van verleende subsidies. Later op het jaar werd ook nog de verkoop van een grond in Ekeren ingeschreven in de begroting t.b.v. 1 mio euro. In de begroting werden deze eigen ontvangsten bijgevolg ingeschat op 14.061 keuro. Hiervan werd er 15,194 mio euro gerealiseerd. De reden voor deze afwijking is dat de gerealiseerde terugvorderingen van subsidies iets hoger lagen dan geraamd en ook de gezinsbijslagen van de geplaatste jongeren lagen hoger.

GB0-1GEF2MX-IS:

De toelage van bij BA2023 werd nog verhoogd met volgende bijkredieten uit de relanceprovisie:

- 557 keuro euro voor relanceproject VV141 Versterking aanpak intra-familiaal geweld;
- 1.742 keuro voor relanceproject VV138 Actieplan mentaal welzijn;
- 375 keuro voor relanceproject VV151 Wijkverbeteringsprojecten.

De toelage van bij BA2023 werd nog verhoogd met 378 keuro in VAK en 681 keuro in VEK vanuit de provisie Noodfonds Oekraïne.

Voorts werd er ook 2,31 mio euro overgeheveld uit de indexprovisie.

Tenslotte werd er vanuit het VAPH nog 5.844 keuro overgeheveld in het kader van de internaten met permanente openstelling, die sinds 1 september 2023 zijn overgekomen vanuit onderwijs.

Uitgaven

GDF-AGEF2MA-WT

Op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT werd er 841.398 keuro (in VAK) en 849.630 keuro (in VEK) voorzien voor de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek, waarvan 2.674 keuro aan VEK voor relancemaatregelen en 681 keuro aan VEK voor maatregelen i.k.v. Oekraïne crisis.

De middelen i.k.v. Oekraïne crisis werden op 33 keuro na volledig aangewend. Het VAK-budget van 378 keuro werd volledig aangewend.

Wat de relancemiddelen betreft was er een overaanwending van de vereffeningskredieten t.b.v. 40 keuro.

In totaal was er een VEK-overschot van 11.090 keuro dit wordt veroorzaakt door:

- de uitvoering van de maatregelen voor crisis- en investeringsplan die pas op het jaareinde werden opgestart;
- de initiatieven m.b.t. veilig verblijf die nog steeds niet allemaal zijn opgestart.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We definiëren, meten en monitoren de kwaliteit van de zorg en dienstverlening en informeren gebruikers hierover op een toegankelijke en begrijpelijke manier;
- OD 1.2: We ondersteunen het sociaal ondernemerschap;
- OD 1.3: We voeren een coherent beleid inzake vrijheidsbeperkende maatregelen in een gesloten setting, vertrekkend van een intersectorale visie;

- OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren;
- OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit;
- OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod;
- OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening;
- OD 4.1: We werken intersectoraal en transversaal samen in het beleidsdomein en in de Vlaamse overheid;
- OD 4.2: We capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers;
- OD 5.1: In kader van een gecoördineerde armoedebestrijding voeren we een versterkt armoedebeleid naar kinderen, jongeren en hun gezinnen in de jeugdhulp.

GDF-AGEF5MA-WT

Op begrotingsartikel GDF-AGEF5MA-WT werd er na BA2023 voor de realisatie van de masterplannen van de gemeenschapsinstellingen nog 7 mio euro aan VAK-budget vanuit het VIPA overgeheveld naar dit begrotingsartikel, het beschikbaar VAK-budget van 20,87 mio euro werd volledig vastgelegd in 2023. Er werd 9,6 mio euro in VEK aangerekend.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 2.2: We voeren het decreet jeugddelinquentierecht, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie en Handhaving, uit

2. ISE GROEIPAKKET

Het beleid inzake het Groeipakket omvat de toelagen toegekend aan de gezinnen in het kader van het gezinsbeleid. Het geeft gezinnen maximaal de kans elk kind te laten groeien en zich zo volledig mogelijk te ontplooiën. Bovendien biedt het gezinnen ondersteuning bij de kosten van de opvoeding van kinderen.

In de toelagen groeipakket zitten de startbedragen, de maandelijkse toeslagen zoals de basisbedragen, de zorgtoeslagen en de sociale toeslagen, de jaarlijkse schoolbonus en de participatietoelagen (kinderopvangtoeslag, kleutertoeslag en selectieve participatietoeslag). Vanaf 2023 betalen we ook de ondersteuningstoelagen uit via het Groeipakket.

2.1. Strategische en operationele doelstellingen

2.1.1. SD: We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid

OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoeslag'

In augustus 2023 werd de achterstand bij de verwerking van aanvragen zorgtoeslag weggewerkt en sinds september 2023 ontvangen gezinnen het resultaat van een zorgtoeslagevaluatie binnen de 2 maanden nadat ze een volledig dossier hebben bezorgd. Het portaal voor gezinnen werd gebruiksvriendelijker gemaakt op basis van feedback van gebruikers en de digitalisering van de aanvraagprocedure werd doorgevoerd. Op basis van een evaluatie van de vereenvoudigde procedure (clusterprocedure) werd beslist om voor alle aanvragen eenzelfde evaluatiemethode toe te passen, zodat elk kind een evaluatie op maat krijgt. Het uitvoeringsbesluit zorgtoeslag werd hiervoor aangepast, zodat kwaliteitsbewaking en uniformiteit voorop staat.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT en GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

OD 1.2: We monitoren en evalueren het Groeipakket en sturen bij waar nodig

Het Groeipakketdecreet en haar toepassing wordt voortdurend gemonitord door Opgroeien en het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG). De maatregelen in het kader van begrotingsopmaak 2023 zijn geïmplementeerd en er zijn verschillende regelgevende wijzigingen in de loop van 2023 gebeurd, zoals de verhoging van studentenarbeid tot 600 uur, de inkanteling van de internaten van Onderwijs naar Welzijn en de verlaging van de schooltoeslag voor kinderen met materiële ondersteuning. Deze zijn ook allemaal uitgevoerd.

Wat het indexatiemechanisme van het Groeipakket betreft, worden alle bedragen jaarlijks in september met 2% verhoogd en de inkomensgrenzen voor de sociale toeslag volgen sinds september 2023 de evolutie van de gezondheidsindex.

De sociale correcties binnen het Groeipakket werden verstrekt. De sociale toeslagen werden gevoelig opgetrokken én voor een grotere groep toegankelijk gemaakt. Concreet werden volgende aanpassingen binnen de sociale toeslag doorgevoerd:

- vanaf (rechtsmaand) december 2022 werd de sociale toeslag met 15 euro per maand verhoogd;
- vanaf (rechtsmaand) januari 2023 werd de laagste inkomensgrens in de sociale toeslag voor alle gezinnen verhoogd met 5%, dus van 32.882,77

- euro naar 34.526,91 euro, waardoor de doelgroep werd uitgebreid met 20.000 kinderen;
- vanaf (rechtsmaand) april 2023 werd de doelgroep sociale toeslag voor alle 1- en 2-kindgezinnen uitgebreid. Voor hen kwam er een nieuwe inkomenscategorie bij: gezinnen met een inkomen tussen de 34.526,91 euro en 40.281,40 euro krijgen een sociale toeslag van 35 euro per kind per maand. Hierdoor krijgen 50.000 kinderen extra een sociale toeslag;
 - er werd een extra toeslag van 100 euro toegekend voor kinderen met recht op sociale toeslag in november 2022 en voor kinderen met recht op sociale toeslag in april 2023.

Voor de gezinnen waar een ouder overlijdt of overleden is vanaf 1/1/2019 en die dus recht hebben op het nieuwe basisbedrag en de halfwezentoeslag (en een eventuele sociale toeslag) werd vanaf 1 januari 2023 de halfwezentoeslag verhoogd van 50% van het basisbedrag naar 80% van het basisbedrag. Dit om het blijvende verlies van de overledene te compenseren.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD worden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We informeren gezinnen en belanghebbenden efficiënt en transparant, met het oog op het begeleiden van de burger naar zijn rechten

In het streven de burger 24/7 te voorzien van informatie en ondersteuning over hun Groeipakket realiseerden we in het kader van het programma 'klant centraal' een aantal concrete verbeteringen in de digitale en fysieke dienstverlening en boekten zo vooruitgang in het gericht toespitsen van de dienstverlening op diverse noden van gezinnen. We realiseerden ook enkele verbeteringen in het proactiever informeren van de burger rond tijds-, leeftijds- en situatiegebonden gebeurtenissen met mogelijke impact op het Groeipakket. Zo werd de informatiecampagne naar de scholen rond de schooltoeslag met succes vroeger (met name in juni) opgestart, zodat scholen reeds voor de eerste inschrijvingen ouders kunnen informeren en zich ook meer bewust zijn van het belang van een tijdige registratie van inschrijvingen.

Het is belangrijk om de gezinnen goed te informeren over hun Groeipakket, maar bij bepaalde stappen ook de navenante beslissingen formeel te bevestigen. Dat gebeurt per brief. In het kader van het project "Heerlijk Helder" inventariseerden we 147 Groeipakket informatie- en beslissingsbrieven die we vereenvoudigen en zo helder en begrijpelijk mogelijk maken. We bereikten de voor 2023 beoogde mijlpaal waardoor we op schema zitten om tegen juni 2024 de volledige lijst met 147 geselecteerde documenten af te hebben.

Inzake de digitale dienstverlening Groeipakket werkten we een proof of concept (POC) uit voor het inzetten van een chatbot ter ondersteuning van onze klanten. Hierbij legden we eerst de focus op het topic 'schooltoeslag' met als doel aan de hand van vraag & antwoord de burger te informeren. Eind augustus lanceerden we deze chatbot op de websites fons.be en mijn.fons.be. Een tweede realisatie binnen de digitale dienstverlening betreft de uitbreiding van het FONS-portaal met de ondersteuningstoeslag. Via Mijn Burgerprofiel ontsluiten we nuttige informatie en overzichten over het Groeipakket van gezinnen, waaronder ook meldingen zoals over de uitbetaling van de schooltoeslag.

Vlaamse steden en gemeenten ontwikkelen vaak een eigen aanbod aan sociale dienstverlening voor diverse doelgroepen van gezinnen. Zo betalen sommige steden of gemeenten lokale toelagen in het kader van het gezinsbeleid uit of verstrekken ze andere voordelen (warme maaltijden, ...). Om hen hierin te

ondersteunen worden de gegevens van het Groeipakket ter beschikking gesteld met als doel een automatische lokale toekenning (zowel vanuit Opgroeien als VUTG) te realiseren. In het licht daarvan werden de oprichtingsdecreten van het VUTG en het agentschap Opgroeien gewijzigd en werden de lokale besturen geïnformeerd via een webinar in maart 2023.

We ontwikkelden naast het brievenaanbod een applicatie die de lokale besturen kan ondersteunen in het detecteren en bereiken van doelgroepen, het opmaken van een accurate omgevingsanalyse en het ontvangen van op maat samengestelde Groeipakketgegevens in bestanden op een beveiligde server. Door deelname aan Family ProEf - een project in de schoot van het relanceproject Gemeente Zonder Gemeentehuis in het kader van de Vlaamse Veerkracht - werd het aanbod verder geoptimaliseerd en uitgebreid. Leuven betaalde als eerste zijn geboortetoelage voor gezinnen met een laag inkomen en zijn zorgtoelage voor kinderen met een beperking automatisch uit dankzij gegevensdeling vanuit het Groeipakket. Nog meer lokale besturen volgden. Tegen einde 2023 werd reeds meer dan 70 keer concrete interesse getoond en werden 12 concrete opdrachten uitgevoerd.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

2.1.2. SD: Innovatie

OD 2.1: We digitaliseren en automatiseren onze dienstverlening met het oog op een efficiënt dossier- en klantenbeheer en investeren in een data-gedreven beleid

Momenteel kunnen Groeipakketdossiers niet worden afgesloten zolang we niet alle relevante informatie hebben ontvangen. Het kan soms tot een paar jaar na de laatste betaling duren eer dossiers kunnen worden afgesloten. Samen met het agentschap Opgroeien en het Agentschap Digitaal Vlaanderen (ADV) optimaliseren we de elektronische gegevensfluxen zodat er een koppeling is met de relevante tijdsperiodes binnen een dossier en vermeden wordt dat niet relevante gegevens massaal opgevraagd en binnen getrokken worden in de systemen. In de loop van 2023 werden de nodige analyses afgerond en konden de eerste testen opstarten. We ronden deze in 2024 verder af met het oog op een definitieve implementatie.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

OD 2.2: We zetten maximaal in op automatische rechtentoekenning

Het oorspronkelijke opzet om samen met het Agentschap Opgroeien en Digitaal Vlaanderen te onderzoeken of en hoe we actuele loongegevens uit Solid-datakluisen van burgers in de manuele alarmbelprocedure sociale toeslag konden integreren, bleek na analyse met de betrokken entiteiten niet geheel te voldoen aan de functionele noden. We heroriënteerden de inspanningen richting de generieke gegevensflux actuele inkomsten (maandelijkse individuele rekeningen) die binnen de RSZ ontwikkeld wordt, wat een vervolg kent in 2024 en van nabij wordt opgevolgd.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

OD 2.3: We verhogen de efficiëntie binnen het Groeipakket en evolueren, in overleg met de private uitbetalingsactoren, naar 1 uitbetalingsactor

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT en GN0-AGEF2QW-IS van VUTG.

2.1.3. SD: Toegankelijkheid

OD 3.1: We bouwen de loketfunctie uit en zorgen voor geografische spreiding

Ook in 2023 werden verdere stappen gezet in het optimaliseren van de lokale aanwezigheid, samenwerking en toeleiding in functie van de noden van gezinnen. We analyseerden de bezoekersprofielen van de zitdagen van de uitbetalers Groeipakket, waaronder deze in de Huizen van het Kind, en stelden vast dat vooral gezinnen met lage inkomens of ontbrekende inkomensgegevens de fysieke dienstverlening opzoeken om geholpen te worden. Om te toetsen of ons huidig netwerk van lokale dienstverlening en samenwerkingen geografisch voldoende toegankelijk is, maakten we een omgevingsanalyse vertrekkende vanuit de (kans)armoede-indicatoren. Hierbij bekeken we de cijfers sociale toeslag van het Groeipakket en de kansarmoede-index per gemeente in Vlaanderen gemeten door Opgroeien. Op basis van dit onderzoek detecteerden we 18 nieuwe gemeenten met kwetsbare doelgroepen waar er nog geen lokaal aanbod vanuit het Groeipakket bestaat en waar in 2024 op gefocust zal worden bij de verdere uitbouw van samenwerkingen rond de lokale, fysieke dienstverlening.

Omtrent het doel om de in Nederlandstalige scholen en kinderopvanginitiatieven ingeschreven gezinnen die buiten Vlaanderen wonen beter en gericht te informeren over hun rechten in het kader van het Groeipakket gingen we een samenwerking aan met de VGC in Brussel. Hierdoor bereikten we professionals van scholen en kinderopvang die aan de hand van ter beschikking gestelde informatie over de participatietoelagen en flyers op maat de beoogde gezinnen kunnen informeren en ondersteunen.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG.

2.1.4. SD: All policies

OD 4.1: We stemmen het evaluatie-instrument voor de zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte af op een breder instrument voor de inschaling van zorgbehoeften van kinderen

In 2023 werd de ondersteuningstoeslag ingekanteld in het Groeipakket en werd een warme overdracht van de klanten van de zorgkassen naar de uitbetalers van het Groeipakket gerealiseerd. We verwerkten de lessen die we geleerd hebben over deze integratie in een "cookbook nieuwe toeslagen".

Het onderzoek van het Steunpunt WVG m.b.t. de noden bij kinderen met zorgbehoeften en welke tegemoetkomingen ze krijgen (de zorgtoeslag, ondersteuningstoeslag, het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden en het persoonlijk assistentiebudget) werd opgeleverd. Daarnaast gebeurde een analyse van gekoppelde administratieve databanken, het in kaart brengen van consumptieuitgaven en het vergelijken van deze referentiebudgetten met het niveau van ontvangen financiële ondersteuning. Uit dit onderzoek blijkt dat voor kinderen met minder dan 12 punten de (gecombineerde) tegemoetkomingen niet altijd alle kosten dekken. Er zijn belangrijke verschillen naargelang de keuze van de ondersteuning.

In nauwe afstemming tussen het agentschap Opgroeien, het VAPH, de multidisciplinaire teams (MDT) en de stakeholders werd ingezet op de realisatie

van een “only once”-aanpak voor de inschaling van kinderen door maximaal gebruik te maken van al bekende gegevens. Op die manier willen we de administratieve lasten voor ouders beperken. Er werd een proef gelanceerd waarbij uitgetest wordt of de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) als gemeenschappelijke taal kan gehanteerd worden voor zowel inschaling in het kader van persoonlijke assistentiebudgetten (PAB) als de evaluatie van de zorgtoeslag.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: In overleg met de betrokken bestuursniveaus werken we, rekening houdend met internationale wetgeving, een regeling uit waardoor asielzoekers vanaf hun erkenning recht hebben op het Groeipakket

We hebben een decretale wijziging doorgevoerd op basis waarvan leerlingen die materiële ondersteuning genieten niet langer als alleenstaande of zelfstandige leerling kunnen worden beschouwd en bijgevolg geen recht meer kunnen hebben op de hoge bedragen schooltoeslag (decreet van 14 juli 2023 tot wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018, wat betreft het recht op selectieve participatietoelagen voor leerlingen die materiële ondersteuning krijgen). Dit is geïmplementeerd vanaf schooljaar 2023-2024.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

OD 4.3: We bekijken op Europees niveau om de bedragen gezinsbijslagen aan te passen naar de levensstandaard van het land

Sinds de veroordeling van Oostenrijk door het Europees Hof van Justitie op 16 juni 2022 voor de aanpassing (verlaging) van de bedragen van de gezinsbijslagen voor kinderen in andere EU-lidstaten met een lagere levensstandaard zijn er geen nieuwe zaken te melden.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

2.1.5. SD: Armoedebestrijding

OD 5.1: We blijven het Groeipakket, met name de sociale toeslag en de selectieve participatietoeslag, gericht inzetten in de strijd tegen kinderarmoede

Het Groeipakket is één van de meest effectieve maatregelen om kinderarmoede te bestrijden. We versterkten de sociale correcties binnen het Groeipakket (cf. OD 1.2). Via het programmadecreet van 16 december 2022 bij de begroting 2023 werden de sociale toeslagen opgetrokken en werd er een nieuwe inkomenscategorie toegevoegd. Daarnaast werden de inkomensgrenzen opnieuw gekoppeld aan de gezondheidsindex om te voorkomen dat gezinnen hun sociale toeslag zouden verliezen indien hun inkomen door indexering plots boven de inkomensgrens zou uitkomen.

We borgden de sinds het schooljaar 2022–2023 toegepaste nieuwe werkwijze in het kader van de schooltoeslag. We voerden de eerste betaling van de schooltoeslag uit einde augustus zodat deze plaatsvond vóór de start van het

nieuwe schooljaar in plaats van begin september en vervroegden ook het betalingsmoment van de schooltoeslag voor minderjarige kinderen in een gezin met een +18-jarig kind (de inschrijvingen in het hoger onderwijs werden niet langer afgewacht alvorens over te gaan tot betaling). Tegen eind september waren reeds 92% van het totaal aantal verwachte schooltoelagen uitbetaald.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT van VUTG en op begrotingsartikel GDF-AGEF2QB-WT van Opgroeien regie.

2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GROEIPAKKET, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	4.668.746	4.671.709	4.671.709	4.668.746	4.669.209	4.669.209
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.668.746	4.671.709	4.671.709	4.668.746	4.669.209	4.669.209

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begrotingen van de agentschappen Opgroeien regie en het VUTG.

2.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

GB0-1GEF2QX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage richting Opgroeien regie voor het Groeipakket (de beleidskredieten).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van de operationele doelstellingen onder SD1 We blijven het Groeipakket inzetten als een krachtige pijler in het Vlaamse gezinsbeleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	4.566.879	4.566.879	4.566.879	4.566.879	4.566.879	4.566.879

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

GB0-1GEF2QY-IS – VUTG

Korte inhoud begrotingsartikel:

De aanrekening op dit begrotingsartikel betreft de werkingstoelage voor het VUTG met als publieke uitbetalingsactor Fons en de werkingstoelage voor de 4 private uitbetalingsactoren.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	101.867	104.830	104.830	101.867	102.330	102.330

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de jaarlijkse toelage aan het VUTG. De werkingstoelage van het agentschap dient ter financiering van de werking van het agentschap alsook de werking van de vier private uitbetalingsactoren. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van VUTG.

2.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Agentschap Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap Opgroeien regie heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

Ontvangsten

De beleidskredieten worden aan Opgroeien Regie toegekend via begrotingsartikel GB0-1GEF2QX-IS en aangevuld via eigen ontvangsten op begrotingsartikel GDF-BGEFAQB-OW.

De toelage voor de beleidskredieten (4.566.879 keuro) werd na BA2023 niet meer bijgesteld. De ontvangsten via GDF-BGEFAQB-OW betreffen voornamelijk de terugvorderingen van rechten uit de voorgaande jaren bij de private uitbetalingsactoren en werden bij begrotingsopmaak geraamd op 38.646 keuro. In uitvoering werden 30.043 keuro aan ontvangsten gerealiseerd.

Uitgaven

De uitgaven van de beleidskredieten verlopen via begrotingsartikels GDF-AGEF2QB-WT (private uitbetalingsactoren) en GDF-AGEF2QY-IS (VUTG – publieke

uitbetalingsactor). Deze bedragen in totaal 4.641.196 keuro of een overschrijding van het uitgavenkrediet met 35.671 keuro of 0,8%.

In netto termen (d.w.z. inclusief de uitvoering op het ontvangstenkrediet) betekent dit een overschrijding van 44.274 keuro. De variantie (in netto termen) is als volgt samengesteld:

- Rechten 2023 die in de loop van 2023 worden toegekend (inclusief indexering): onderbenutting van 3.581 keuro;
- Bijkredieten voor Oekraïense kinderen: overschrijding van 945 keuro;
- Regularisaties rechten voorgaande jaren: overschrijding van 44.374 keuro omwille van meer regularisaties die zijn toegekend dan voorzien (waarvan 19.305 keuro bij de zorgtoeslag door het wegwerken van de openstaande aanvragen);
- Aanleg van de provisie (voor toekenning van rechten 2023 in 2024): er zijn 2.282 keuro meer rechten geprovisioneerd dan voorzien bij begrotingsopmaak;
- Andere uitgaven: overschrijding van 254 keuro.

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)

Omschrijving

Het VUTG heeft als opdracht om de stipte, correcte en continue uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid te verzorgen samen met de vijf Vlaamse uitbetalers van het Groeipakket, nl. de publieke uitbetalingsactor Fons en de vier private uitbetalingsactoren Kidslife Vlaanderen, Infino Vlaanderen, MyFamily en Parentia Vlaanderen. Het Agentschap Uitbetaling Groeipakket (AUG), de roepnaam van VUTG, staat dus in voor de organisatie en het beheer van de uitbetaling van het Groeipakket in Vlaanderen.

Ontvangsten

Ontvangsten	BO2023	BA2023	Definitieve begroting 2023	Uitvoering 2023
Algemene werking	102.934	101.982	102.670	102.683
<i>Toelage depWVG</i>	<i>102.819</i>	<i>101.867</i>	<i>102.330</i>	<i>102.330</i>
<i>Eigen ontvangsten</i>	<i>115</i>	<i>115</i>	<i>340</i>	<i>353</i>
Groeipakket	1.150.488	1.173.682	1.173.682	1.110.348
<i>Toelage Opgroei en Regie</i>	<i>1.142.153</i>	<i>1.165.347</i>	<i>1.165.347</i>	<i>1.097.650</i>
<i>Terugvorderingen van gezinnen m.b.t. Groeipakket</i>	<i>8.335</i>	<i>8.335</i>	<i>8.335</i>	<i>12.698</i>
Overgedragen saldo	7.513	7.606	7.606	7.606

Inhoudelijke toelichting evolutie definitieve begroting 2023 – uitvoering 2023:

De ontvangsten voor algemene werking en Groeipakket dalen met 63.321 keuro tot 1.213.031 keuro in uitvoering ten opzichte van 1.276.352 keuro begroot.

Ontvangsten algemene werking:

De ontvangsten om de algemene werking te financieren zijn quasi niet gewijzigd in uitvoering t.o.v. begroot. Deze ontvangsten zijn ter financiering van de algemene werking van het agentschap en de werkingssubsidie voor de private uitbetalingsactoren. Ze bestaan voornamelijk uit de toelage vanuit het departement WVG voor 102.330 keuro. De eigen ontvangsten, die uiteindelijk 353 keuro bedragen zijn voornamelijk teruggevorderde kosten i.k.v. werkzaamheden voor FamilyProEf, de samenwerking met steden en gemeenten binnen het project

Gemeente zonder Gemeentehuis. Verder zijn er o.a. ontvangsten naar aanleiding van de samenwerkingsovereenkomst rond "Mijn Burgerprofiel" met Digitaal Vlaanderen.

Ontvangsten Groeipakket:

De toelage vanuit Opgroeien Regie en de terugvorderingen bij de gezinnen voor teveel toegekende rechten in het verleden vormen samen de financiering van de toekenning van de rechten Groeipakket aan de uitgavenzijde van het agentschap. De toelage vanuit Opgroeien Regie is de sluitpost voor het totaal van de toegekende rechten Groeipakket die gefinancierd worden met de terugvorderingen bij de gezinnen en dan bijgesteld met deze toelage. De afwijking in uitvoering t.o.v. begroting wordt besproken langs uitgavenzijde.

Overgedragen saldo vorige boekjaren:

Het overgedragen saldo van vorige boekjaren bedraagt 7.606 keuro.

Uitgaven

Uitgaven	BO2023 VAK	BA2023 VAK	Definitieve begroting 2023 VAK	Uitvoering VAK 2023	BO2023 VEK	BA2023 VEK	Definitieve begroting 2023 VEK	Uitvoering VEK 2023
Algemene werking	102.934	101.982	105.930	106.267	101.487	101.982	105.930	105.285
Lonen en werking	38.014	38.509	38.754	37.396	38.014	38.509	38.754	37.259
Investeringen	425	425	4.128	5.823	425	425	4.128	4.978
Werkingsubsidie private ua's	64.495	63.048	63.048	63.048	63.048	63.048	63.048	63.048
Groeipakket	1.150.488	1.173.682	1.172.922	1.149.145	1.150.488	1.173.682	1.172.922	1.109.588
Toelagen Gezinsbeleid	1.150.488	1.173.682	1.172.922	1.149.145	1.150.488	1.173.682	1.172.922	1.109.588
Terugstorting ikv Oekraïne	0	2	2	2	0	2	2	2
Over te dragen saldo					7.513	7.604	5.104	5.762

Inhoudelijke toelichting evolutie definitieve begroting 2023 – uitvoering 2023:

De uitgaven dalen met 63.979 keuro tot 1.214.875 keuro in uitvoering van vereffeningskrediet ten opzichte van 1.278.854 keuro begroot.

Uitgaven algemene werking:

De lonen en werking en investeringen zijn quasi volledig gerealiseerd in verbintenissen als uitvoering op het vastleggingskrediet voor 43.219 keuro en in verplichtingen als uitvoering op het vereffeningskrediet voor 42.237 keuro. Het betreft uitgaven voor de dagdagelijkse werking van het agentschap zelf. Merk op dat de budgettaire aanrekening voor de provisie voor niet-opgenomen vakantiedagen zorgt voor een overschrijding van het goedgekeurde budget (wat ook toegestaan is). De investeringen zijn ook in 2023 voornamelijk verdere ontwikkelingen van de toepassing GPA voor de berekening en de uitbetaling van de Groeipakket-rechten.

De werkingsubsidie voor de 4 private uitbetalingsactoren is volledig gerealiseerd in vastleggings- en vereffeningskrediet en financiert daarmee de operationele kosten van hun werking.

Uitgaven Groeipakket:

De toelagen Gezinsbeleid belopen 1.109.588 keuro in vereffeningskrediet. De daling t.o.v. begroot, is te verklaren door een verschillend marktaandeel van de publieke uitbetalingsactor Fons gebruikt bij begroting ten opzichte van het werkelijke marktaandeel. In 2023 werd de ondersteuningstoeslag, een extra tegemoetkoming voor kinderen met een zware zorgbehoefte met als doel het kind

of de jongere te ondersteunen in deelname aan de samenleving, nieuw toegevoegd aan het Groeipakket.

Het Groeipakket wordt voor het volledige stelsel meer in detail besproken bij Opgroeien Regie.

Over te dragen overschot:

Het over te dragen overschot bedraagt 5.762 keuro. Het begrotingsresultaat, gerealiseerd op de stroom algemene werking, van 2023 is negatief. De intering voor 1.844 keuro is minder groot dan begroot.

2.2.4. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Private uitbetalingsactoren

Omschrijving

De private uitbetalingsactoren Infino Vlaanderen, Kidslife Vlaanderen, MyFamily en Parentia Vlaanderen hebben samen met de publieke uitbetalingsactor Fons de opdracht om de stipte, correcte en continue uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid te verzorgen.

Ontvangsten

De totale ontvangsten van de 4 private uitbetalingsactoren waren begroot op 75.753 keuro en zijn in uitvoering 77.108 keuro of een stijging van 1.355 keuro.

	Begroting jaarrekening 2023	BU 2023
Eigen ontvangsten (OW)	13.020	13.399
Betoelaging (ZZ-OI)	62.733	63.709

De eigen ontvangsten bestaan in uitvoering uit 1.334 keuro lopende ontvangsten, 713 keuro rente-ontvangsten, 60 keuro inkomensoverdrachten, 1.663 keuro desinvesteringen, 1.000 keuro andere financiële producten en tenslotte 8.629 keuro resultaatsverwerking.

De betoelaging bestaat voor 63.048 keuro uit werkingstoelage vanuit VUTG en 661 keuro responsabilisering voor het innen van openstaande debetten Groeipakket vanuit Opgroeien Regie.

Uitgaven

De totale uitgaven van de 4 private uitbetalingsactoren waren begroot op 75.753 keuro en zijn in uitvoering 77.108 keuro of een stijging van 1.355 keuro.

	Begroting jaarrekening 2023	BU 2023
Lopende uitgaven, renten, andere financiële producten, niet-verdeelde uitgaven	74.777	75.867
Investerings	976	1.241

In uitvoering bestaan de totale uitgaven uit 35.953 keuro lonen, 26.365 keuro algemene werkingskosten, 17 keuro rentelasten, 6.300 keuro andere financiële producten en 7.232 keuro resultaatsverwerking. Tenslotte bedragen de investeringen 1.241 keuro.

3. ISE GEïNTEGREERD GEZINSBELEID

De dienstverlening van Opgroeien regie zet zich in voor de gezinnen als één geheel waarbij er geen scheidingslijnen zijn tussen preventieve gezinsondersteuning, kinderopvang, het Groeipakket en adoptie.

3.1. Strategische en operationele doelstellingen

3.1.1. SD: Met een geïntegreerd gezinsbeleid willen we aan alle kinderen in Vlaanderen, waar of hoe ze ook geboren zijn, maximale kansen geven

OD 1.1: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat

In 2023 hebben we via de lokale teams van Opgroeien een actieve rol opgenomen bij de ondersteuning van gezinstrajecten op verschillende levensdomeinen. Dit vertaalde zich in startgesprekken nog voor de geboorte en in gezinsondersteunende contacten waarbij intensiever wordt ingezet op gezinnen die het op de één of andere manier nodig hebben of maatschappelijk kwetsbaar zijn. Concreet kunnen teamleden van deze lokale teams mee als partner zorg opnemen bij psychosociale kwetsbaarheden met de expertise van:

- een psychopedagoog bij verontrusting
- medewerkers van jeugdhulp bij dreigende uithuisplaatsing van het toekomstig kind
- een sociaal werker, gezinsondersteuner en/of verpleegkundige bij maatschappelijk kwetsbare gezinnen
- bijvoorbeeld de Huizen van het Kind via interprofessioneel overleg in functie van het gezinstraject Deze gezinsondersteunende contacten zijn complementair aan de medisch preventieve werking in de consultatiebureaus waarbij ingezet wordt op interprofessioneel samenwerken.

We hebben – daar waar kraamklinieken van start gaan met een psychosociale anamnese - zeer lokaal ingezet om de opvolging van de gezinstrajecten voor gezinnen met kinderen van 0 tot 3 jaar maximaal te ondersteunen en te laten aansluiten op de evoluties in de pre- en postnatale zorg en dit in het kader van het actieplan geïntegreerde gezinstrajecten tijdens de eerste 1.000 dagen van het kind. De ondersteuning richtte zich zowel op het uitbouwen van netwerken als op het realiseren van de effectieve ondersteuning van gezinnen. Voor kwetsbare aanstaande gezinnen werd actief de verbinding tussen gezondheid en welzijn gelegd met aandacht voor zorg op maat en het betrekken van o.a. zorggarantie, 1 Gezin 1 Plan, samenwerking met de Huizen van het Kind, coaching van gezinnen met een kind met een handicap, vermindering van gezondheidsongelijkheid en kinderarmoede, mentale gezondheid,

In 2023 werd er tevens (in aanloop van het protocolakkoord interfederaal plan geïntegreerde zorg) inhoudelijk werk gemaakt van de onderbouwing van een perinataal programma.

We hebben het thema zindelijkheid extra in de verf met de campagne Zindelijkheid, hoe pak je het aan?. De brochure bij de campagne werd in samenwerking met het departement Onderwijs vorm gegeven. Tijdens het consultmoment van 15 maanden werd de brochure en de eerste informatie aan de ouders bezorgd. Tijdens de contacten op 24 maanden en 30 maanden werden ouders actief bevraagd over het zindelijkheidsproces. Indien nodig werden vragen beantwoord of ouders toegeleid voor bijkomende ondersteuning door het lokale team. We hebben vanaf mei 2023 een registratie opgezet om het zindelijkheidsproces en de ondersteuningsnood in kaart te brengen. Dit geeft de mogelijkheid om evoluties te blijven opvolgen. De registratie voor het werkjaar 2023 zal als nulmeting worden gebruikt, omdat deze kinderen niet met het huidige aanbod werden benaderd.

Het project 'Overhoop - Inzetten op het voorkomen en eventueel opsporen van Adversed Childhood Events (ACE's)' - onder leiding van de Koning Boudewijnstichting - nam in 2023 een doorstart. Er werd een consortium opgericht, terreinverkenning gedaan, een projectoproep gelanceerd en vervolgens werden tien pilootprojecten geselecteerd. Deze pilootprojecten zullen in 2024, ondersteund door een actie-onderzoek en in nauwe samenwerking met de zorggraden van betrokken eerstelijnszones, inzetten op het ontwikkelen van goede praktijken waarbij de eerste lijn handvaten krijgt aangereikt inzake preventie, aanpak, herstel van traumatiserende kindervaringen. De ervaringen van de pilootprojecten worden in het verdere verloop van het traject vertaald naar een ondersteuningsaanbod ten aanzien van alle eerstelijnszones.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

OD 1.2: We willen voor zwangere vrouwen zo snel mogelijk een zorgtraject op maat starten om aanstaande ouders te ondersteunen in hun ouderschap, met bijzondere aandacht voor risicozwangenschappen

We hebben het pilootproject met betrekking tot de uitbouw van een door alle zorgactoren gedragen geïntegreerd perinataal zorgpad in de eerstelijnszones Leuven, Zuidoost Hageland en Demerland in 2023 afgerond. Het project leidde tot een aantal beleidsaanbevelingen met betrekking tot de uitbouw van een dergelijk perinataal zorgpad.

In 2023 hebben we vijf proeftuinen veerkrachtondersteunend perinataal groepsaanbod in Huizen van het Kind opgestart. Deze proeftuinen kaderen in de ondersteuning van de perinatale mentale gezondheid en de aanbevelingen in de door het Vlaams Expertise Netwerk Perinatale Mentale Gezondheid ontwikkelde Vlaamse visie en prioriteiten ter ondersteuning van perinatale mentale gezondheid.

We hebben in 2023 de maatregelen m.b.t. zorggarantie jonge kind geïmplementeerd als reguliere opdracht binnen de werking van Opgroeien. Infant Mental Health, Signs of Safety en Family Finding vormen daarbij belangrijke inhoudelijke lijnen. Omwille van de stijging van het aantal trajecten hebben we in 2023 de diensten van Opgroeien versterkt met 7,5 VTE.

Het project Veilig en Omringd in de buik werd in 2023 verder geïmplementeerd binnen de lokale teams in Limburg. Het traject met de gemandateerde voorzieningen en de bredere uitrol van het project Veilig en Omringd in de buik binnen de rest van Vlaanderen werd nog niet gerealiseerd, omdat de uitbreiding van het wettelijke personele toepassingsgebied van het decreet betreffende de integrale jeugdhulp nog niet werd gerealiseerd.

We hebben in 2023 de mogelijkheden om gedetineerden in hun ouderrol te versterken verder verkend. We hebben een traject opgestart om in twee gevangenissen de kindreflex te introduceren en om het mogelijk te maken dat de CKG's binnen de gevangenissen een preventief gezinsondersteunend aanbod zouden kunnen brengen.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GD01GAF2ZZ-LO en begrotingsartikels GDF-AGEF2MA-WT en GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 1.3: We zetten in op het blijvend realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen

Het blijvend inzetten op een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen was ook in 2023 een aandachtspunt. We hebben in dit kader ingezet op de opleiding van artsen en verpleegkundigen om bij twijfelende of weigerende ouders het gesprek aan te gaan. Aan de hand van extra ondersteunend materiaal, documenten en vertalingen worden ouders geïnformeerd over de risico's van infectieziekten voor jonge kinderen en kunnen zij gedurende het ganse preventief opvolgingstraject van hun kind terecht met vragen over vaccinaties bij de teamleden van het consultatiebureau, de medewerkers van de Kind en Gezin lijn en op de website Opgroeien.

In oktober 2023 hebben we het volledig vernieuwde elektronische kinddossier gelanceerd (Mirage 2.0) en daarin zijn een aantal processen ingebouwd ter ondersteuning van het vaccinatieproces opdat de registratie over toestemming voor de toe te dienen vaccins (en eventuele weigeringen) geoptimaliseerd kon worden. Het scannen van vaccins werd in de toepassing geïntegreerd op basis van de LOT-nummers van de vaccins. Dit laatste is belangrijk bij eventuele bijwerkingen na vaccinatie. Er werd ook binnen het scanningsproces een controle ingebouwd met betrekking tot het toedienen van het juiste vaccin. Ten slotte werden er een aantal bijkomende controles ingebouwd zodat niet te vroeg kan gevaccineerd worden, een afspraak met het correcte interval kan gegeven worden, enzovoort.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO van Opgroeien regie.

3.1.2. SD: Toegankelijkheid

OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner

Voor wat het verder uitbouwen van lokale loketten voor de kinderopvang betreft, werd een gesubsidieerd Lokaal Loket Kinderopvang geïnstalleerd in 95% van de gemeenten. De resterende gemeenten zullen nog gecontacteerd en ondersteund worden om alsnog werk te maken van een Lokaal Loket Kinderopvang. Eind 2023 zijn we in samenwerking met het agentschap Digitaal Vlaanderen gestart met een project 'nieuwe digitale strategie voor het Lokaal Loket Kinderopvang'. De bedoeling is om, na een grondige landschaps- en behoefteanalyse, te komen tot een meer gebruiksvriendelijke en betrouwbare registratie van opvangvragen.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.2: We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven

In 2023 hebben we de koppeling gemaakt tussen de ambities met betrekking tot vroeg en nabij en de doorontwikkeling van de Huizen van het Kind als geïntegreerde basisvoorzieningen. Dit resulteerde in de contouren van pilootprojecten die in 2024 gelanceerd worden en die inzetten op volgende ambities: de doorontwikkeling van de Huizen van het Kind - bestaande uit een verdere integratie van het aanbod dat idealiter samenwerkt in een functioneel team-, het versterken van de competenties van de medewerkers in de Huizen van het Kind om nog beter in staat te zijn om aan de slag te gaan met de noden van gezinnen - met specifieke aandacht voor die gezinnen met specifieke zorgnoden en het opzetten van adequate en effectieve zorg en ondersteuningstrajecten, gestoeld op de principes van vroeg en nabij (naadloosheid, bijschakelen, generalistische ondersteuning, trajectondersteuning) vanuit het Huis van het Kind

in een samenwerking met de andere actoren in dit domein en met specifieke aandacht voor kinderopvang.

Op basis van het besluit van de Vlaamse Regering over de subsidiëring van een geïntegreerd Vlaams gezinsbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad werd eind 2022 de subsidie voor het realiseren van de doelstellingen toegekend aan de Gezinsbond en heeft deze laatste instantie in 2023 de doorstart van het Huis van het Kind gerealiseerd op basis van een ondernemingsplan dat afgestemd werd met de verschillende partnerorganisaties, de VGC en met Opgroeien.

We hebben de mogelijkheden en moeilijkheden van een geïntegreerde samenwerking in het kader van het inzetten op een doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs voor jonge kinderen (0-6 jaar) binnen de huidige regelgevende kaders in kaart gebracht. We hebben regelluwte gecreëerd, die meer mogelijkheden biedt tot experimenteren. Sinds het najaar 2023 zetten we in op gerichte acties en wisselen pioniers uit het lerend netwerk informatie uit - en in dialoog met de geïnstalleerde stuurgroep - met het oog op het beschrijven van werkbare praktijkmodellen en het formuleren van beleidsadviezen.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 2.3: We realiseren een groeipad van de capaciteit en de toegankelijkheid in de kinderopvang met voorrang voor werkende ouders en ouders in opleiding

In het kader van extra investeringen in de kwaliteit van de kinderopvang werd subsidietrap 2B vanaf begin 2023 gelijkgeschakeld met trap 2A om aan de betrokken initiatieven extra ruimte te kunnen geven om te investeren in betere loon- en arbeidsvoorwaarden, extra ondersteuning voor medewerkers, hun pedagogische aanpak, ... Tegelijkertijd hebben we hiermee ook het subsidietrappensysteem vereenvoudigd.

In 2023 hebben we een oproep gelanceerd in het kader van de omschakeling van plaatsen zonder subsidie (trap 0) naar plaatsen met de basissubsidie (trap 1). Hierdoor konden 3.705 plaatsen de basissubsidie krijgen.

Daarnaast hebben we een oproep gedaan in het kader van de omschakeling van trap 1 naar trap 2. Doordat het aantal aanvragen hoger was dan wat budgettaire gepland was, werd bij de begroting 2024 budget toegevoegd. We konden finaal 7.205 plaatsen omschakelen in 2023.

Er werd tevens een uitbreiding van het personeelsplan kinderopvang goedgekeurd voor versterking van de klantenbeheerders en de ondersteunende functies met 52 VTE.

We hebben in 2021 585 plaatsen toegekend binnen de kinderopvang in het kader van de meerjarenprogrammatie die effectief konden starten in 2023. We hebben in 2023 114 bijkomende plaatsen toegekend aan gemeenten die op basis van cijfers van het lokale loket de nood aan kinderopvang hebben aangetoond. Eind 2023 werd nog een oproep gelanceerd voor bijkomende nieuwe plaatsen met inkomenstarief.

Via het programmadecreet werden de decretale voorrangregels voor inkomensgerelateerde opvang aangepast in die zin dat: er voorrang is bij de toegang tot de kinderopvang voor gezinnen waarvoor kinderopvang noodzakelijk is om te werken of om een opleiding met het oog op werk te volgen.

Bij deze voorrang geeft de organisator absolute voorrang aan:

1° gezinnen die in totaliteit minstens hetzij 4/5de werken, hetzij een 4/5de dagopleiding met het oog op werk volgen, hetzij een 4/5de combinatie van werken en opleiding met het oog op werk realiseren.

2° broertjes of zusjes van kinderen die op hetzelfde moment reeds gebruikmaken van dezelfde kinderopvang.

3° pleegkinderen De implementatie van deze wijziging is intussen ook uitgevoerd door een wijziging van het subsidiebesluit.

Daarnaast zijn we met de VDAB in gesprek om samen werk te maken van een gedeelde visie en beleid en om structurele samenwerkingsafspraken te maken rond maatschappelijk kwetsbare gezinnen en de begeleiding naar werk en/of opleiding.

De oproep rond de openingsmomenten voor flexibele groepsopvang werd eind 2023 gelanceerd en we ronden het beslissingstraject af in april 2024.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

3.1.3. SD: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert, vanuit de krijtlijnen geformuleerd door de Vlaamse Regering

Het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA) heeft in 2023 een risicoanalyse uitgevoerd m.b.t. alle herkomstlanden waarmee er een lopende samenwerking was. De screening gebeurde aan de hand van het eerder uitgewerkte beslissingskader. International Social Services (ISS), Child Identity Protection (CHIP), de centrale adoptieautoriteiten van de betreffende herkomstlanden, de interlandelijke adoptiediensten, de Federale Centrale Autoriteit (FCA) en VCA zelf leverden informatie aan. Unicef becommentarieerde de aangeleverde informatie. VCA verwerkte in de loop van 2023 de informatie per herkomstland tot één geheel. Stakeholders (volwassen geadopteerden en interlandelijke adoptiediensten) gaven hierover feedback. VCA besliste op basis van alle aangeleverde informatie over de verdere samenwerking met alle herkomstlanden.

De beslissing over de eerste screeningsronde van vijf herkomstlanden (Colombia, Kazachstan, Portugal, Vietnam en Zuid-Afrika) werd genomen in januari 2023. VCA besliste om de samenwerking met Vietnam stop te zetten, de samenwerking met Kazachstan te evalueren na een werkbezoek en de samenwerking met Colombia, Portugal en Zuid-Afrika verder te zetten. De samenwerking met Kazachstan staat tijdelijk on hold omwille van het ontbreken van een erkende interlandelijke adoptiedienst.

De beslissing over de andere herkomstlanden werd in één beweging genomen in november 2023. De samenwerking met Bulgarije, De Filipijnen, Thailand, Chili, Peru en Honduras wordt verdergezet. De samenwerking met India, Togo en Hongarije zal worden geëvalueerd na een werkbezoek ter plaatse. De samenwerking met Burkina Faso werd voor onbepaalde tijd geschorst omwille van de aanhoudende onveiligheidssituatie en humanitaire crisis. De samenwerking met Marokko, Haïti en Gambia werd onmiddellijk stopgezet.

Het VCA zal vanaf 2024 overgaan tot werkbezoeken ter plaatse aan alle landen waarmee de samenwerking verder loopt en waarmee de samenwerking nog dient te worden geëvalueerd. Prioriteit wordt gegeven aan de landen India, Togo en Hongarije waar een beslissing op korte termijn belangrijk is omwille van de voortgang van adoptiedossiers waar al een bemiddelingsovereenkomst werd afgesloten.

Tot eind juni 2023 waren er drie erkende interlandelijke adoptiediensten (FIAC-Horizon, Het Kleine Mirakel en Ray of Hope). De erkenning van slechts één interlandelijke adoptiedienst was voorzien op 1 juli 2023. In het voorjaar van 2023 werd duidelijk dat de beoogde fusie tot één interlandelijke adoptiedienst omwille van verschillen in visie geen haalbare kaart was ondanks ondersteuning van dit traject door onder meer de aanstelling van een advocaat om dit fusieproces juridisch te begeleiden.

In maart 2023 heeft het VCA dan een open oproep gelanceerd voor de erkenning van één interlandelijke adoptiedienst. Op 19 juni 2023 besliste het agentschap Opgroeien tot een voornemen van erkenning van Het Kleine Mirakel en een voornemen tot niet erkenning van de Vlaamse Interlandelijke Adoptiedienst (VIA), een fusie van FIAC-Horizon en Ray of Hope.

VIA tekende op 18 juli 2023 bezwaar aan tegen deze beslissing. De Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat)-pleegzorgers (Adviescommissie WVG) diende hierover te oordelen. De commissie gaf op 9 november 2023 te kennen dat ze het bezwaar van VIA gegrond bevonden. De Adviescommissie WVG oordeelde niet over de inhoudelijke dossiers, maar gaf aan dat de reglementaire basis voor de uitwerking van de erkenningsprocedure onvoldoende werd uitgewerkt. Het advies luidde om deze reglementaire basis verder uit te werken om daarna een nieuwe oproep te lanceren.

Op 30 juni 2023 liep de erkenningsperiode van de drie interlandelijke adoptiediensten af. De vzw's bleven bestaan en er werden overgangsmaatregelen uitgewerkt, waardoor zij verder konden instaan voor begeleiding en nazorg van de lopende adoptiedossiers. Er konden geen nieuwe bemiddelingsovereenkomsten meer worden afgesloten.

Op 15 december 2023 beslisten we om het advies van de Adviescommissie te volgen en geen nieuwe dienst voor interlandelijke adoptie te erkennen tot er nieuwe regelgeving is die een duidelijk kader biedt voor een nieuwe oproep om één dienst te erkennen. Dit betekent dat er geen nieuwe bemiddelingsovereenkomsten meer mogelijk zijn tot nader order. De 80 kandidaat-adoptanten die eerder een bemiddelingsovereenkomst afsloten met een interlandelijke adoptiedienst kunnen hun adoptietraject verder afronden onder begeleiding van VCA.

Eind 2023 startten de eerste voorbereidingen om deze nieuwe begeleidingsopdracht in 2024 op te nemen.

Een nieuw decretaal kader inzake adoptie is in opmaak. Het ontwerpdecreet werd eind 2023 principieel goedgekeurd. Dit is aangevuld met specifieke contouren betreffende het regelgevend kader voor de erkenning van één interlandelijke adoptiedienst door Opgroeien. De definitieve goedkeuring van het nieuwe decretale kader wordt verwacht tegen midden 2024.

De werkgroep "we verbinden pleegzorg en adoptie" liep een intensief traject in 2022. De werkgroep kwam tot een pakket van concrete beleidsvoorstellen. Kerndoelstelling is om te komen tot een eengemaakt voortraject pleegzorg en adoptie (informatie, voorbereiding en screening). Er werd beslist om te starten met een voorbereidend traject met de pleegzorgsector en de adoptiediensten die instaan voor informatie, voorbereiding en screening, onder leiding van een extern onderzoeker. Er werd een oproep gelanceerd voor het aanstellen van een inhoudelijk expert in de zomer van 2023. Eind oktober 2023 werd beslist dat Tim Stroobants dit project zal opvolgen en inhoudelijk leiden, in nauwe samenspraak met VCA en de afdeling Voorzieningenbeleid. In december 2023 zijn de verkennende activiteiten gestart.

De werkgroep "zorg en begeleiding" liep een intensief traject in 2022 en kwam tot een pakket van concrete beleidsvoorstellen. Er werd een projectsubsidie toegekend aan het Steunpunt Adoptie om in de loop van 2023 en 2024 de beleidsaanbevelingen verder te concretiseren. Het Steunpunt Adoptie werkt twee concrete beleidsvoorstellen verder in de diepte uit, namelijk "het doorstromen van kennis en expertise inzake adoptie naar de zorgsector, onderwijs en hulpverlening" en "het uitbouwen van een professioneel lotgenotencontact voor adoptiebetrokkenen". Daarnaast onderzoekt het Steunpunt Adoptie wat er nodig is voor de verdere uitrol van alle beleidsvoorstellen. Tegen 1 april 2024 bereidt Steunpunt Adoptie een eerste tussentijds rapport voor. VCA volgt de vooruitgang periodiek op.

Naar aanleiding van de beleidsaanbevelingen kreeg het Afstammingscentrum extra middelen toegekend voor versterking van de trajectbegeleiding en de uitbouw van een meer uitgebreide en gecentraliseerde databank, voor de periode van 1 januari 2023 tot 31 december 2024. Een eindrapport over de gerealiseerde acties wordt uitgewerkt tegen 1 april 2025.

Alle beleidsuitgaven voor 'SD 3' werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

3.1.4. SD: Kwaliteit

OD 4.1: We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren

In het najaar van 2022 gaven we het startschot voor een toekomstplan voor de kinderopvang. We werkten in 2023 samen met vertegenwoordigers van gezinnen, kinderopvangsector en experts aan concrete voorstellen om de Vlaamse kinderopvang te hervormen.

In de septemberverklaring van de Vlaamse Regering van 2023 werd 270 miljoen euro extra voorzien om de kinderopvang te versterken. Het budget wordt ingezet om het tekort aan opvangplaatsen weg te werken én om de kwaliteit van de kinderopvang te versterken. Zo werd in het Vergunningsbesluit de kindratio verlaagd. De kinderopvang krijgt tijd tot 2027 om de nieuwe kindratio in te voeren, maar kan dit al eerder toepassen:

- in de groepsopvang: 1 begeleider per 5 baby's, 1 begeleider per 8 oudere kinderen en 1 begeleider per 7 kinderen in gemengde groepen;
- in de gezinsopvang: 1 begeleider per 7 kinderen.

De opvang kan logistieke medewerkers inzetten voor maximaal 25% van het aantal nodige kinderbegeleiders.

De werkgroep 'graduaat' van de Toekomstgroep kinderopvang toetste bij de sector kinderopvang de noden naar een beroepskwalificatie niveau 5 'educatief medewerker jonge kinderen' af. In het najaar van 2023 werd contact gelegd met het agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) om een dossier op te starten om te komen tot een beroepskwalificatie niveau 5.

In Brussel werkten we samen met de VGC en Actiris een insteek uit voor het convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de VGC betreffende tewerkstelling en kinderopvang. Om aan de problematiek van het tekort aan kinderbegeleiders in de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel tegemoet te komen, werkte men een project uit waarbij aspirant-kinderbegeleiders aan de slag kunnen in de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel en tegelijk een opleiding tot kinderbegeleider volgen. Op die manier

worden geëngageerde toekomstige kinderbegeleiders aangetrokken naar de Brusselse sector van de Nederlandstalige kinderopvang van baby's en peuters. Op korte termijn wordt zuurstof gegeven aan teams in de kinderdagverblijven, op langere termijn wordt een nieuwe instroom aan gekwalificeerde kinderbegeleiders in Brussel gestimuleerd.

Via deze oproep zal de VGC middelen voor gesco's toekennen aan organisatoren van kinderopvang baby's en peuters in Brussel, waardoor aspirant-kinderbegeleiders werkervaring in de kinderopvang opdoen. De VGC kent eveneens subsidies toe aan de organisatoren om de opleiding en de omkadering van deze aspirant-kinderbegeleiders mogelijk te maken.

De kansen tot zij-instroom van (ook nog niet gekwalificeerde) medewerkers werden groter gemaakt. De vergunningsvoorwaarden werden aangepast. Er is geen termijn meer binnen dewelke de kinderbegeleider het kwalificerend traject moet halen. Dit biedt meer flexibiliteit voor de persoonlijke situatie van de kinderbegeleider en voor de concrete invulling van de opleidingen. Wel wordt een actieve deelname verwacht en ondersteuning op de werkplek zodat een geschikt kwalificatiebewijs gehaald wordt. De mogelijkheid tot instap van niet-gekwalificeerde onthaalouders mits ondersteuning op de werkplek werd behouden. In 2023 hebben we IKA gelanceerd, het structureel kanaal om de zij-instroom van kinderbegeleiders in de kinderopvang te bevorderen. Dit kanaal hebben we samen met de sociale partners vormgegeven. Organisatoren kinderopvang die werken met werknemers kunnen hiervoor in aanmerking komen. In de buitenschoolse opvang is het kanaal er enkel voor de publieke organisatoren. Het beheer en de coördinatie van dit zij-instroomkanaal werd toevertrouwd aan VIVO vzw.

Einde 2023 werd ook een projectsubsidie goedgekeurd om kwalificerende trajecten in de groepsopvang te ondersteunen met mentoren. De uitrol van dit project is voorzien voor 2024 en 2025.

Einde 2023 werd ook de overheidsopdracht procesbegeleiding 'bijsturing ondersteuning kinderopvang' toegekend. De resultaten worden in de zomerperiode van 2024 verwacht.

Er werd een protocol afgesloten voor de overdracht van het budget in het kader van de tewerkstellingsmaatregel Sociale inschakelingseconomie van het Vlaams departement Werk en Sociale Economie naar het agentschap Opgroeien regie.

Het proefproject rond het werknemersstatuut voor de onthaalouders werd eind maart 2023 afgesloten en uit het eindevaluatierapport bleek dat alle betrokkenen het werknemersstatuut als positief ervaren. Het statuut zorgt voor inkomenszekerheid. Het biedt de mogelijkheid om als werknemer volledige en volwaardige sociale rechten op te bouwen en het vermindert zo de werkdruk doordat het vaste maandloon zekerheid biedt en in verhouding is met het voltijds opvangen van 4 kinderen.

Onder meer op basis van deze conclusies en aanbevelingen uit het proefproject, en rekening houdend met het advies van de Nationale Arbeidsraad van 2022, hebben we beslist om het werknemersstatuut structureel te verankeren. De specifieke subsidie voor de kosten verbonden aan het werknemersstatuut werd omgezet in een reguliere subsidie. De onthaalouders-werknemers uit het proefproject konden zo hun werknemersstatuut definitief behouden. Daarnaast hebben we beslist om het aantal werknemers in 2024 verder uit te breiden met 350 VTE zodat extra onthaalouders zullen kunnen overstappen naar het werknemersstatuut.

In 2023 hebben we, vertrekkend van de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie en de procesaudit van Audit Vlaanderen, een concreet

actieplan voor een kwaliteitsvolle en veilige kinderopvang uitgewerkt (actieplan kinderopvang, veilig en toekomstgericht).

We hebben ingezet op de optimalisatie van toezicht en handhaving:

- Handhavingsprocedures werden herwerkt en geïmplementeerd in het voorjaar 2023. We hebben aanvullend daarbij ook de nodige verbeteringen aan de ICT systemen doorgevoerd.
- Door de versterking van klantenbeheer kinderopvang kunnen we meer ondersteuning bieden rond beleidsvoerend vermogen. Er werd in dit kader en samen met de stakeholders een ondersteunend traject rond de operationalisering van beleidsvoerend vermogen opgezet.
- We hebben de regelgeving rond de startersselectie gewijzigd. De implementatie is voorzien medio 2024.
- We hebben een centraal meldpunt uitgewerkt voor alle klachten en meldingen. Het Opgroeipunt is actief sinds januari 2024.
- Sinds medio 2023 zijn inspectieverslagen en informatie over handhavingstrajecten actief openbaar gemaakt via de website van Opgroeien (Kinderopvangzoeker). Meldingen die aanleiding gaven tot handhaving worden mee openbaar gemaakt in het handavingsrapport van de voorziening.
- We hebben de interne organisatiestructuur bijgestuurd waardoor de aansturing en werking van het team klantenbeheer versterkt kon worden.
- Er werd een gestructureerd opleidingstraject voor klantenbeheer opgezet en een tevredenheidsmeting uitgevoerd.
- We hebben een validiteitstudie naar de correlatie tussen het resultaat van MemoQ en het eventueel opstarten van een handhavingstraject uitgevoerd en een aantal regelgevende en procedurele bijstellingen opgenomen.

We hebben de samenwerking tussen verschillende betrokken partijen geïntensifieerd:

- We hebben een structurele en operationele samenwerking uitgewerkt tussen Opgroeien en Zorginspectie.
- We nemen de samenwerking met VECK op binnen een decretaal en structureel kader. Er werden aanpassingen uitgevoerd voor wat de samenwerking met het parket betreft en er is structureel overleg opgezet met de referentiemagistraten.
- In de gewijzigde handhavingsprocedures zijn communicatiemomenten naar ouders en lokale besturen structureel ingebouwd.
- Er is een traject rond de wijziging van het decreet Kinderopvang lopende om het te hanteren voorzorgsprincipe te verankeren in de regelgeving. Ook werd in het kader van de decreetswijziging onderzocht of bepaalde vergunningsvoorwaarden moeten herzien worden (cf. duidelijk kader uitwerken voor het beleidsvoerend vermogen van de organisator) en wordt er een uitgebreider scala aan handavingsmaatregelen vastgelegd. Er is een decreetswijziging lopende om deze zaken structureel te verankeren.
- Er is een samenwerkingscharter opgesteld, in afwachting van de decretale verankering van het Comité van toezicht op de handhaving in de kinderopvang. De decretale verankering is lopende.

De denkoefening rond de toekomstvisie voor de kinderopvang en met focus o.a. op de kind-begeleider-ratio werd in 2023 verdergezet en begin 2024 afgerond.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.2: Een onafhankelijke instantie evalueert onze dienstverlening aan de hand van een tevredenheidsmeting bij gebruikers en initiatiefnemers

Het in het Vlaamse regeerakkoord voorziene tevredenheidsonderzoek over de dienstverlening van Kind & Gezin bij ouders en over de dienstverlening van klantenbeheer op opvangorganisatoren werd in de eerste helft van 2023 afgerond. Het rapport is terug te vinden op de website van Opgroeien: [Tevredenheidsonderzoek dienstverlening Opgroeien | Opgroeien](#). Op basis van de resultaten werden diverse acties om de dienstverlening verder te verbeteren voortgezet of opgezet.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 4.3: Om de leefbaarheid van en het sociaal ondernemerschap in de kinderopvang te versterken, flexibiliseren we de manier waarop voorzieningen hun capaciteit realiseren en passen we de regels aan om op te treden als organiserend bestuur en om personeel in te zetten

We verwijzen naar OD We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren voor de beleidsacties.

3.1.5. SD: All policies

OD 5.1: We realiseren, met oog voor de versterkte regierol van lokale besturen, de versterking van de Huizen van het Kind en de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten

In 2023 hebben we aan 48 lokale besturen een subsidie voor buitenschoolse opvang (BOA) toegekend. Het betreft lokale besturen die acties hebben opgenomen in het meerjarenplan rond de twee Vlaamse beleidsprioriteiten die voor BOA zijn vastgelegd. De meerderheid van de lokale besturen heeft al eerste stappen gezet in de voorbereiding van het decreet BOA. We stellen hierbij vast dat met verschillende snelheden gewerkt wordt.

Ook in 2023 hebben we op regelmatige basis overleg georganiseerd met de VVSG om de noden van de lokale besturen te bespreken en af te stemmen over ondersteuningstools. We houden lokaal de vinger aan de pols en ondersteunden lokale besturen bij het oprichten van een lokaal samenwerkingsverband en het opmaken van een omgevingsanalyse.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier

Het onderzoeksrapport 'Harmoniseren regeling ouderbijdragen in de kinderopvang op het gezins- en inkomensbegrip van het Groeipakket' werd opgeleverd in 2023. Het project is vervolgens opgegaan in de werkzaamheden van de Toekomstwerf Kinderopvang, waarbinnen een aparte werkgroep werd opgericht m.b.t. "financiële bijdrage van gezinnen". De conclusies van het onderzoeksrapport hebben bij deze werkgroep als input mee gediend voor de verdere discussies en uitwerking van de beleidsvoorstellen.

Via een samenwerking tussen Financiën en Begroting, Opgroeien en het VUTG wordt er nagegaan of bepaalde kindgerelateerde voordelen binnen de fiscaliteit kunnen worden overgeheveld naar het Groeipakket. Er is in 2023 een onderzoek opgestart waarbij op basis van diverse simulatiemodellen de effecten van een

mogelijke overheveling in kaart worden gebracht, zowel budgettair als op gezinsniveau, alsook de impact op de armoedebestrijding.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden voor Opgroeien regie aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en GDF-AGEF2UA-WT en voor VUTG op begrotingsartikel GN0-AGEF2QA-WT.

3.1.6. SD: Innovatie

OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken

Er is een automatische gegevensuitwisseling opgezet tussen Modular (het opvolgsysteem van Zorginspectie) en Edison (het opvolgsysteem van de dossiers kinderopvang). Hierdoor is ons klantenbeheer onmiddellijk op de hoogte van inspectieverslagen die beschikbaar worden, de vastgestelde tekorten of scores die behaald worden op de MemoQ.

Voor de opzet van Opgroeipunt werd een nieuw opvolgsysteem voor meldingen opgezet. Dit systeem, VARIO, wisselt ook automatisch gegevens over de meldingen uit met Edison. Zo weet een klantenbeheerder tijdig dat er meldingen zijn over zijn op te volgen voorzieningen kinderopvang. Vooraf aan de opstart van Opgroeipunt was ook al een automatische gegevensuitwisseling met de voorganger van VARIO opgezet. Dat systeem Klaroen, bevatte de gegevens over de zaken die aan de klachtendienst werden gemeld. Er is voor gezorgd dat de informatie in dat Klaroen systeem ook beschikbaar zijn gebleven in VARIO.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

OD 6.2: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorggebruikers

De gegevens inzake het recht op het Groeipakket (en alle bijhorende onderdelen) worden opgenomen in het Vlaams Kadaster Groeipakket. In 2023 werd de ondersteuningstoelage hieraan toegevoegd. Sinds het najaar van 2023 is het Vlaams kadaster Groeipakket ook erkend als authentieke bron, wat een belangrijke mijlpaal is. Deze gekwalificeerde gegevens worden via een webservice beschikbaar gesteld aan alle federale, regionale en gemeentelijke instellingen en instanties die hiervoor gemachtigd zijn.

Opgroeien zelf benut de gegevensstromen vanuit het Groeipakket om een 'Toegangspoort Informatiestromen Voor Opgroeien (TIVO)' te ontwikkelen, zodat ook andere afdelingen van Opgroeien elektronische gegevens van authentieke bronnen kunnen ontvangen of raadplegen. In 2023 werd de aansluiting op de Vlaamse Documentendienst voor de afdeling Jeugdhulp via TIVO in een eerste fase getest en in een tweede fase in productie genomen. Sinds september 2023 maakt de afdeling Jeugdhulp gebruik van deze aansluiting om communicatie uit te sturen naar de jongeren.

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

3.1.7. SD: Armoedebestrijding

OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede

In 2023 hebben we met de VVSG ingezet op het afsluiten van de samenwerkingsovereenkomsten en protocollen met de Sociale Huizen/OCMW's in het kader van de ondersteuning aan gezinnen met jonge kinderen die leven in armoede en geconfronteerd worden met sociale uitsluiting. Dit gebeurde gelijktijdig met het protocol inzake gegevensdeling vanuit Opgroeien op het vlak van het Groeipakket.

De proeftuinen buurtgerichte netwerken en de KOALA-werkingen (Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding) pionieren sinds 2019 op het vlak van geïntegreerd werken en impactmeting vanuit een samenwerkingsverband binnen een buurt. In 2022 werd een verlenging van de looptijd toegekend aan vier van de zes proeftuinen buurtgerichte netwerken. In 2024 loopt de looptijd van deze proeftuinen af en zullen er op basis van de resultaten beleidsaanbevelingen geformuleerd worden over het realiseren van buurtgerichte samenwerkingsverbanden en de ontwikkeling van lokale netwerken basiszorg en ondersteuning. We continueren de ondersteuning van de KOALA-werkingen met specifieke aandacht voor impactgericht werken. We bundelen en ontsluiten inspirerende voorbeelden, tools en methodieken ter inspiratie en ondersteuning van Huizen van het Kind en lokale besturen. Deze actie is gelinkt aan het JKP (OD 1.2.1).

Alle beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van Opgroeien regie.

3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GEINTEGREERD GEZINSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	953.874	958.247	958.247	953.990	964.987	964.987
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	953.874	958.247	958.247	953.990	964.987	964.987

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begroting van het agentschap Opgroeien regie.

3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

GB0-1GEF2UX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage richting Opgroeien voor geïntegreerd gezinsbeleid.

Dit begrotingsartikel omvat de apparaatskredieten voor kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, adoptie, geïntegreerd gezinsbeleid en het Groeipakket alsook de beleidskredieten die worden ingezet met betrekking tot kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en adoptie. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	953.874	958.247	958.247	953.990	964.987	964.987

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

3.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Agentschap Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden. Zie ook de toelichting op detailniveau.

Ontvangsten

De belangrijkste eigen ontvangsten die werden ingeschreven bij BA2023 zijn de financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang.

Er werd in 2023 205.450 keuro aan financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang gerealiseerd t.o.v. de geraamde 202.847 keuro. Deze geraamde ouderbijdragen liggen hoger omwille van toegenomen aantal prestatiedagen. Voorts zijn er ook de lopende ontvangsten, de ontvangsten i.k.v. sociale maribel, de ontvangsten van de federale overheid en de ontvangsten van de steden i.k.v. kinderopvang.

Er werd 25.283 keuro geraamd en er werd 26.041 keuro gerealiseerd.

GB0-1GEF2UX-IS

De toelage van bij BA2023 werd nog verhoogd met volgende bijkredieten uit de relanceprovisie:

- 361 keuro in VEK voor relanceproject VV116 m.b.t. ICT i.k.v. actieplan kinderopvang;
- 1 mio euro in VEK voor relanceproject VV136 Vernieuwend aanbod Huizen van het Kind;
- 1.600 keuro in VEK voor relanceproject VV139 OverKophuizen;

- 65 keuro in VEK voor relanceproject VV140 Samenwerkingsverbanden 1G1P;
- 2.995 keuro in VEK voor relanceproject VV145 BOA ondersteunen;
- 603 keuro in VEK voor relanceproject VV147 Doorgaande lijn.

Voorts werd er ook 2,264 mio euro overgeheveld uit de indexprovisie.

Vanuit de provisie voor Noodfonds Oekraïne werd er 258 keuro overgeheveld voor de extra dienstverlening in dit kader.

Tenslotte werd er nog 200 keuro overgeheveld vanuit het agentschap Binnenlands Bestuur voor het vernieuwend aanbod van de Huizen van het Kind en werd er 1.400 keuro overgeheveld vanuit het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) in het kader van het sectoraal akkoord.

Uitgaven

GDF-AGEF2UA-LO

De uitgaven op dit begrotingsartikel bedragen 93.610 keuro.

De afwijking is voor 1.016 keuro te verklaren door de provisie die werd aangelegd voor de niet opgenomen vakantiedagen en voor 398 keuro voor de ecocheques die in 2023 nog uitbetaald werden, maar waarvoor budget in 2022 werd toegekend.

Het overige deel van het tekort binnen Opgroeien regie dient samen bekeken te worden met het overschot dat zich optekent op de loonuitgaven van Opgroeien waardoor de personeelsbegroting van Opgroeien regie en Opgroeien (luik onder MVG) plus minus in evenwicht is.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 2.1: We breiden de zorg en dienstverlening uit, zowel het gestructureerde aanbod als de mogelijkheden van persoonsvolgend financieren;
- OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoeslag';
- OD 1.1: We volgen de ontwikkeling van kinderen op en realiseren geïntegreerde gezinstrajecten op hun maat;
- OD 1.3: We zetten in op het blijvend realiseren van een hoge vaccinatiegraad bij kinderen en kwetsbare zwangere vrouwen;
- OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner;
- SD 3: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert, vanuit de krijtlijnen geformuleerd door de Vlaamse Regering;
- OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier;
- OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken;
- OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede.

GDF-AGEF2UA-WT

De belangrijkste uitgavenpost zijn de subsidies in het kader van kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en adoptie alsook de werkingsuitgaven in het kader van geïntegreerd gezinsbeleid.

Het overschot van 27.283 keuro in VEK heeft alles te maken met het overschot dat zich realiseert op het uitbreidingsbeleid kinderopvang, de prestaties in de kinderopvang hebben zich daarentegen wel hersteld.

De marge hier realiseert zich op de 92 mio euro die bijkomend werd toegekend bij BO2023 voor het actieplan in de kinderopvang alsook op het reeds voorziene uitbreidingsbudget 2023 afgesproken bij aanvang van de legislatuur.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 2.3: We organiseren de zorg en dienstverlening efficiënt en intersectoraal afgestemd, toegankelijk op maat van de gebruiker, niet op maat van het aanbod;
- OD 3.1: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale dienstverlening;
- OD 1.1: We borgen het Groeipakket met bijzondere aandacht voor de opdrachten 'kinderopvang- en zorgtoeslag';
- OD 4.1: We stemmen het evaluatie-instrument voor de zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte af op een breder instrument voor de inschaling van zorgbehoeften van kinderen;
- OD 1.2: We willen voor zwangere vrouwen zo snel mogelijk een zorgtraject op maat starten om aanstaande ouders te ondersteunen in hun ouderschap, met bijzondere aandacht voor risicozwangenschappen;
- OD 2.1: We zijn als erkennende en subsidiërende overheid een competente partner;
- OD 2.2: We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven;
- OD 2.3: We realiseren een groeipad van de capaciteit en de toegankelijkheid in de kinderopvang met voorrang voor werkende ouders en ouders in opleiding;
- SD 3: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen maximaal respecteert, vanuit de krijtlijnen geformuleerd door de Vlaamse Regering;
- OD 4.1: We zetten in op de kwaliteit van onze dienstverlening en op die van de partners die we erkennen en subsidiëren;
- OD 4.2: Een onafhankelijke instantie evalueert onze dienstverlening aan de hand van een tevredenheidsmeting bij gebruikers en initiatiefnemers;
- OD 5.1: We realiseren, met oog voor de versterkte regierol van lokale besturen, de versterking van de Huizen van het Kind en de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten;
- OD 5.2: We hanteren, zo mogelijk over beleidsdomeinen heen, de begrippen inkomen en gezin op een uniforme manier;
- OD 6.1: We zetten in op een doordachte digitalisering om de dienstverlening meer klantgericht te maken;
- OD 6.2: We gaan radicaal digitaal voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorggebruikers;
- OD 7.1: We zetten met de lokale teams en de kinderopvang in op vroegdetectie en aanpak van (kinder)armoede.

VIII. BELEIDSVELD: PERSONEN MET EEN BEPERKING

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE PERSONEN MET EEN BEPERKING

Onder dit ISE worden de ondersteuningsvormen opgenomen die personen met een handicap in staat stellen om een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit te bereiken. Onder handicap wordt verstaan: Elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. Het aanbieden van verschillende ondersteuningsvormen heeft als doel om zo veel mogelijk ondersteuning op maat te leveren.

Het VAPH behandelt aanvragen van personen met een handicap voor tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen aan de woning of wagen en voor het persoonsvolgend budget (PVB) voor meerderjarigen. We zien toe op de besteding van PVB's en we bieden verschillende ondersteuningsvormen op maat aan. We erkennen, vergunnen en subsidiëren organisaties die ondersteuning aanbieden: vergunde zorgaanbieders waar het PVB kan worden besteed, multifunctionele centra voor begeleiding, dagopvang en verblijf voor minderjarigen, diensten ondersteuningsplan voor hulp bij het in kaart brengen van de ondersteuningsnood, bijstandsorganisaties voor hulp bij de opstart en het beheer van persoonlijke budgetten.

1.1. Strategische en operationele doelstellingen

1.1.1. SD: Kwaliteit

OD 1.1: We werken een nieuw kwaliteitskader uit, gericht op eigen regie en autonomie en gebaseerd op de principes van kwaliteit van bestaan

Ook in 2023 zetten we verdere stappen om de kwaliteit van de dienstverlening en de processen van de organisatie(s) te verhogen. We werkten binnen het project kwaliteitskader intensief mee aan het recent goedgekeurde intersectorale kwaliteitsdecreet en aan het intersectorale kaderbesluit dat hieruit volgt (zie ook Beleidsveld Welzijn, ISE Beleidsondersteuning). We actualiseerden het huidige kwaliteitsbesluit op basis van eerder genomen beslissingen, verfijnden het inzake toezicht en vulden aan met bepalingen naar aanleiding van de resolutie van het Vlaams Parlement inzake eenzijdig ontslag. De toetsing van de huidige regelgeving en werking binnen de sector aan het nieuwe kwaliteitsdecreet vindt plaats in het bij decreet geregelde belanghebbendenoverleg kwaliteit ('kwaliteitstafel VAPH'), dat werd geëvalueerd en bijgestuurd. Daarnaast stemden we continu de andere projecten (zoals kleinschalige initiatieven, wijziging BVR vergunnen, project vermindering regeldruk i.s.m. Dekabu, enz.) af met de principes uit het nieuwe kwaliteitsdecreet.

Individuele en collectieve inspraak (medezeggenschap) evalueerden we met als doelstelling meer geïnformeerde gebruikers en het versterken van de gebruikersraden. Via een co-creatieve werkgroep met betrokken stakeholders concretiseren we de visietekst tot actieplan 'participatie'. We werkten van bij de visie intensief mee aan het ontwikkelingstraject voor het waarderingsplatform (zowel business als IT) met het oog op de start van het pilootproject vanaf 2024.

Met het project ORK (Overkoepelende Registratie en rapportering van Klachten, meldingen en signalen) zetten we de eerste noodzakelijke stappen voor een transparante opvolging van klachten en meldingen. We finaliseerden eenduidige minimale infrastructuurdoelstellingen in afstemming met zorginspectie, Wonen

Vlaanderen, VIPA, de koepelorganisaties en vertegenwoordigers van voorzieningen en gebruikers.

Het UNIC (towards User-centred funding models for long-term Care)-project rondten we af: de toolbox is beschikbaar voor alle Europese partners, en we leverden een rapport over de evaluatie (alsook aanbevelingen) op. We organiseerden een nationaal slotevent in de vorm van een webinar.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.2: We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten

We werkten verder toe naar doelmatige besteding van PVB's via diverse initiatieven. Binnen het project 'Een vernieuwd perspectief voor beleid betreffende personen met een handicap' hebben we het onderzoek rond de bevindingen van gebruikers en mantelzorgers in het kader van persoonsvolgende financiering opgeleverd. Daarnaast startten we het onderzoek naar de effecten van deelbudgetten in prioriteitengroep 2 op. We lanceerden ook een nieuwe bevraging bij de personen in prioriteitengroep 3. De focus lag ditmaal op praktische hulp en thuiszorg en de noden die men daarrond ervaart. Resultaten verwachten we in 2024.

Bij het project Transparantie werkten we verder aan het realiseren van meer transparantie over zorg en ondersteuning. We maakten vier modellen van de individuele dienstverleningsovereenkomst (IDO) op in overleg met vertegenwoordigers van zorgaanbieders, vertegenwoordigers van gebruikers en bijstandsorganisaties. De vier model-IDO's stelden we beschikbaar via diverse kanalen. De voorbereidingen om gegevens rond woon- en leefkosten in de VAPH-applicaties te ontsluiten zijn volop bezig. De inhoudelijke analyse rondten we reeds af en de IT-werken zijn bezig.

De beleidsuitgaven voor wetenschappelijk onderzoek werden aangerekend op GH0-AGGF2RF-WT.

Niet-besteding volgen we op in het project 'nulbesteding'. De applicaties pasten we aan en leverden we op. Wie meerdere jaren niets heeft besteed, wordt nu via een automatisch proces opgevolgd en begeleid. We volgden de evolutie in de besteding en benutting van de PVB's in cash en in voucher verder op aan de hand van jaarlijkse analyses. We maakten verder werk van het faciliteren van een, voor de budgethouder, correcte manier van besteden. We maakten hiervoor een samenwerkingsovereenkomst met de bijstandsorganisaties op, werkten verder aan het beleid rond gratis bijstand en blijven inzetten op het regelmatig informeren van budgethouders via verschillende kanalen. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

Ook via de ontwikkelingen op het vlak van online hulpverlening faciliteren we een doelmatige besteding van PVB's. Via een bevraging van het werkveld en gebruikers en vervolgens samenkomsten met de werkgroep formuleerden we aanbevelingen en beleidswijzigingen. De antwoorden verwerken we met de formulering van aandachtspunten voor de implementatie van online en/of blended hulpverlening. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.3: We stimuleren sociaal ondernemen

Binnen het project Kwaliteitskader focusten we verder op het stimuleren van sociaal ondernemerschap. Zelfevaluatie wordt gezien als een voorwaarde bij management- en kwaliteitssystemen en is als dusdanig onderdeel van de

beleidsplannen van organisaties. We werkten verder aan het concept en de operationalisering van het begrip. We werken ook intensief verder aan het actieplan gebruikersparticipatie: de infoloketten voor collectieve overlegorganen namen hun coachende rol hierin verder op en de werkgroep participatie zette zijn werkzaamheden verder om een voldoende breed kader te kunnen voorleggen. De werkgroep kwam tot een inspiratiekader 'Participatie en medezeggenschap.'

In het project Kleinschalige initiatieven stimuleerden we sociaal ondernemerschap door het in kaart brengen van noden en mogelijkheden van kleinschalige initiatieven en formuleerden we aanbevelingen die hierop een antwoord moeten bieden.

In het project Online en/of blended hulpverlening zochten we verder naar beperkingen en opportuniteiten die ook hier sociaal ondernemerschap kunnen stimuleren. In het project Nieuw beleid Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH) faciliteerden we een regelluw kader waarbinnen RTH-zorgaanbieders kunnen uitproberen hoe zij hun ondersteuning nog meer op maat en flexibel kunnen aanbieden.

Bij de uitwerking rond Minimale infrastructuurdoelstellingen voor zorgaanbieders zorgden we ervoor, samen met verschillende partners (Zorginspectie, Wonen Vlaanderen, VIPA, koepelorganisaties en vertegenwoordigers van voorzieningen en gebruikers) dat de eisen voor organisaties niet te strikt zijn zodat flexibiliteit en sociaal ondernemerschap gegarandeerd blijft.

Het project 'Combinatie van het gebruik van individuele materiële bijstand (IMB) en zorginfrastructuur' leverde een voorstel op, op basis van een bevraging, om de referentielijst bis (de lijst met referentierubrieken die kunnen toegekend worden voor gebruik bij een VAPH erkende of vergunde zorgaanbieder) uit te breiden. De toekomstige implementatie werkten we uit. Ook de VIPA-forfaits worden in 2024 door VIPA geëvalueerd op vraag van en in overleg met de externe stakeholders (vertegenwoordigers van de gebruikers, de kleinschalige initiatieven en de vergunde zorgaanbieders/multifunctionele centra) en het VAPH. De Service Delivery Tool, waarvan een eerste online versie op Europees niveau werd ontwikkeld en opgeleverd binnen het project UNIC, helpt zorgaanbieders bij het bieden van gebruikersgerichte zorg- en dienstverlening.

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.3 werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 1.4: We zetten verder in op de kwaliteit van de dienstverlening inzake hulpmiddelen en aanpassingen

Doorheen het jaar hebben we verder ingezet op de aan te bieden kwaliteit van dienstverlening, onder andere door het traject digitalisering verder uit te werken. Binnen het project Feniks naar e-loket werkten we zo de verdere operationalisering van digitaal vergaderen uit en implementeerden we dit deels in mijnvaph.be. Ook de Digipost (het verwerken van inkomende post via het e-loket mijnvaph.be) leverden we definitief op. We pasten daarnaast onze applicaties stelselmatig aan afgestemd op de regelgeving rond hulpmiddelen en aanpassingen (project IMB in combinatie met gebruik van zorginfrastructuur). Voorbereidingen voor de implementatie van een eenvoudig overzichtsformulier voor de ondersteuning van de aanvraag voor auto-aanpassingen werden getroffen.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

1.1.2. SD: Toegankelijkheid

Om de toegankelijkheid tot ondersteuning te verbeteren werden op diverse gebieden inspanningen geleverd. Het project 'Nieuw beleid RTH' faciliteerde de opstart van proefprojecten RTH, zodat (binnen de voorziene regelruimte) RTH-ondersteuning nog meer vraaggestuurd, flexibel en op maat zal kunnen worden ingezet. We volgden deze pilootfase op met behulp van diverse adviesorganen. We leggen een belangrijke focus tijdens het onderzoek op de betaalbaarheid van de geboden zorg en ondersteuning. We bekeken daarnaast ook de mogelijkheden voor bijkomende ondersteuning die IMB kan bieden bij initiatieven voor wooninfrastructuur en/of dagondersteuning. Samen met stakeholders werden aanpassingen van de refertelijst besproken en geïmplementeerd (project IMB in combinatie met zorginfrastructuur).

OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit

In 2023 stelden we steeds onmiddellijk een PVB ter beschikking aan de automatische toekenningsgroepen. We bieden de zorgvragers in prioriteitengroep 1 perspectief door hen -binnen de budgettaire marges- een PVB binnen maximaal 18 maanden na de aanvraag/toewijzing ter beschikking te stellen. Bij de minderjarigen werden niet enkel PAB's, zoals voorzien, toegekend aan prioritaire dossiers en spoedprocedures, maar ook aan de langst wachtenden. De beleidsuitgaven voor PAB en PVB werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

Voor zorgvragers in prioriteitengroep 2 werd het onderzoek om de mogelijkheden, grenzen en effecten van de deelbudgetten te bepalen, opgestart onder begeleiding van een breed samengestelde stuurgroep. Tenslotte stuurden we ook een bevraging voor zorgvragers binnen prioriteitengroep 3 met een focus op praktische ondersteuning (project Een vernieuwd perspectief voor beleid betreffende personen met een handicap). De beleidsuitgaven voor wetenschappelijk onderzoek werden aangerekend op GH0-AGGF2RF-WT.

We bekeken daarnaast ook de mogelijkheden voor bijkomende ondersteuning die IMB kan bieden bij initiatieven voor wooninfrastructuur en/of dagondersteuning. Samen met stakeholders werden aanpassingen van de refertelijst besproken en geïmplementeerd (project IMB in combinatie met zorginfrastructuur). Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

We organiseerden en faciliteerden bovendien een projectoproep Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Zowel bestaande RTH-diensten als nieuwe initiatiefnemers krijgen een jaar lang extra regelruimte om nieuwe ondersteuningsvormen en -modellen uit te proberen. De beleidsuitgaven voor RTH werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RC-WT.

Net als andere jaren volgen we het hulpmiddelenbeleid, zowel op het vlak van het marktaanbod als op het vlak van doelgroepen, subsidiebedragen en terugbetalingsvoorwaarden van hulpmiddelen continu op en actualiseren dit beleid waar nodig. Tweemaal per jaar actualiseren we ook de refertelijst, d.i. de lijst van terugbetaalbare hulpmiddelen. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen

Vanuit het project 'Een vernieuwd perspectief voor beleid betreffende personen met een handicap' werkten we intensief aan mogelijke nieuwe beleidsvoorstellen. Zo loopt het onderzoek naar de mogelijkheden en beperkingen van

prioriteitengroep 2 en stuurden we een bevraging uit rond praktische hulp naar prioriteitengroep 3. Ook vanuit het project Nieuw beleid RTH werd in 2023 met een regelluw kader gewerkt om via proeftuinen het aanbod nog meer vraaggestuurd, flexibel, intersectoraal en lokaal afgestemd te maken. 111 initiatieven van in totaal 113 verschillende organisaties, waaronder ook een 20-tal nieuwe organisaties die eerder nog niet erkend of vergund waren door het VAPH, ontwikkelden en implementeerden in de loop van 2023 nieuwe vormen van RTH-ondersteuning. Elk van de initiatieven werd opgevolgd door een inhoudelijk medewerker van het VAPH. Aan de hand van individuele gesprekken en, voor zover wenselijk en haalbaar, plaatsbezoeken hielden we zicht op hoe en in welke mate het initiatief en de hierin betrokken organisaties de doelstellingen van dit initiatief (zoals geformuleerd bij het indienen van de aanvraag tot deelname aan de pilootfase) realiseren. Parallel werden een heel aantal interactieve verdiepende sessies met de initiatiefnemers georganiseerd rond verschillende topics: focus op ondersteuning voor jonge kinderen en op ondersteuning voor jongvolwassenen, de verschillende toepassingen van de 'open functie' binnen de pilootfase, de verschillende toepassingen van outreach, ... Elk van deze sessies leverden inhoudelijke inzichten op met betrekking tot wenselijke bijsturingen aan het RTH beleid en de RTH-regelgeving. De output van de sessies wordt verwerkt in 'werkteksten' die aan de stuurgroep zullen worden voorgelegd zodat hierrond (in het eerste kwartaal van 2024) gedragen beleidsaanbevelingen kunnen worden geformuleerd. De beleidsuitgaven voor RTH werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RC-WT.

Voor minderjarigen hebben we verder ingezet op het toekennen van PAB's en het verruimen van de bestedingsmogelijkheden PAB. Zo boden we ook de mogelijkheid om de overstap te maken van een residentiële setting naar een cash formule, werden PAB's toegekend aan verschillende groepen en werden bestedingsmogelijkheden meer afgestemd op het PVB. We werken verder aan een vernieuwd concept van de multifunctionele centra (MFC's) met focus op flexibiliteit, outcome gerichtheid en ruimte voor sociaal ondernemerschap. Daartoe bekeken we hoe de huidige MFC's kunnen worden versterkt om ook complexe zorgvragen beter te kunnen ondersteunen. Het geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, om de ondersteuningsmogelijkheden verder uit te werken, namen we verder op binnen vroeg en nabij (project Vernieuwde zorg & ondersteuning voor kinderen & jongeren met een handicap). De beleidsuitgaven voor PAB en persoonsvolgende convenant (PVC) werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

De procedures maatschappelijke noodzaak en noodsituatie zijn geïntegreerd en de nieuwe noodprocedure is uitgerold. De integratie werd juridisch verankerd, applicaties zijn aangepast en uitgebreide communicatie (zowel intern als extern) werd verspreid (project Integratie noodsituatie & maatschappelijke noodzaak).

We werkten verder aan het project Uitrol nieuwe financiering. We keken daarbij naar hoe de voucherbesteding transparanter gemaakt kan worden door onder meer knelpunten rond variabele prestaties en bijdrage A in kaart te brengen. Op 1 januari 2023 werd fase 1 van het project nieuwe financiering gerealiseerd. De financiering via voucherbesteding werd gealigneerd aan de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO). In 2023 werden systematisch de praktische problemen die met deze wijzigingen gepaard gingen, opgelost en het systeem geoptimaliseerd. Voorts werd een voorstel uitgewerkt waarbij twee grote problemen die zich momenteel voordoen bij de subsidiëring van de VAPH-voorzieningen opgelost. Het gaat hierbij om een nieuwe toekomstgericht systeem van de financiering van variabele prestaties en het stopzetten van de aftrek van de zogenaamde bijdrage A. Deze voorstellen worden eind 2023 voorgelegd aan de adviesorganen van het VAPH.

Samen met de collega's van Opgroeien en Onderwijs hebben we de inkanteling van de IPO's en de MPIGO's in 2023 verder voorbereid en uitgevoerd. Gedurende het

komende jaar zal ook verder ingezet worden op de coaching en ondersteuning van deze nieuwe MFC's. De beleidsuitgaven voor IPO's en MPIGO's werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

OD 2.3: We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten

Met de projecten Vereenvoudiging toeleidingsprocedure en Vlaamse Toeleidingscommissie (VTC) legden we de eerste bouwstenen voor het hervormen van het systeem van toewijzing en prioritering van PVB's. De evaluatie van de werking van de VTC (integratie van de provinciale evaluatiecommissie (PEC) en regionale prioriteitencommissie (RPC)) rondten we af. Aanbevelingen en wijzigingen voor de verdere richting voor de commissiewerking werden geformuleerd (zo wordt in de tweede fase gegaan voor een interprovinciale werking), en de noodzakelijke regelgevende aanpassingen werden voorbereid en ingediend. Ook de besprekingen met noodzakelijke actoren rond de vereenvoudiging van de toeleidingsprocedure werden afgerond. Voorbereidingen voor juridische en operationele implementatie werden, waar mogelijk, getroffen. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.4: We evalueren en verbeteren het systeem van persoonsvolgend financieren voor volwassenen

We optimaliseerden enkele processen van het systeem van persoonsvolgende financiering (focus binnen de projecten Vereenvoudiging toeleidingsprocedure, Integratie noodsituatie & maatschappelijke noodzaak, Vernieuwd perspectief voor beleid betreffende personen met een handicap): zo werden de procedures noodsituatie en maatschappelijke noodzaak geïntegreerd en loopt een onderzoek naar de deelbudgetten in prioriteitengroep 2 en naar de noden rond praktische hulp in prioriteitengroep 3. We werken verder aan het project Uitrol nieuwe financiering. Daarbij worden oplossingen geformuleerd voor de geïdentificeerde knelpunten rond variabele prestaties en bijdrage A. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

We vermeldden eerder al verschillende initiatieven die moeten leiden tot een verbetering van de persoonsvolgende financiering voor volwassenen zoals de experimenteermogelijkheden binnen de pilootprojecten RTH, de opgeleverde toolbox binnen het UNIC-project, ...

We gingen in 2023 aan de slag met de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek 'Evaluatie PVF: het perspectief van de gebruikers en hun netwerk'. Na de oplevering van de twee onderzoeken naar de mogelijkheden van het instrument BelRAI voor de VAPH-sector gingen we aan de slag met de resultaten van deze onderzoeken. Een advies over de vervolgstappen werd voorbereid samen met de leden van de directie, het bureau en het raadgevend comité.

Bijkomende kosten inzake wetenschappelijk onderzoek werden aangerekend op GH0-AGGF2RF-WT.

OD 2.5: We verschuiven middelen van structuren naar personen

We onderzochten waar en hoe middelen verschoven kunnen worden van structuren naar personen. Bij de geformuleerde voorstellen voor de vereenvoudiging van de toeleidingsprocedure wordt bespaard op kosten aan tussenliggende actoren in het voortraject door het vermijden van het indienen van overbodige documenten en het inperken van herzieningsvragen. Bij de implementatie van de geïntegreerde

procedure noodsituatie en maatschappelijke noodzaak wordt bespaard op kosten aan tussenliggende actoren in het voortraject doordat de aanvraag niet langer verplicht door een multidisciplinair team moet worden ingediend en niet langer beoordeeld wordt door de VTC. Bij de uitwerking van de Uitrol nieuwe financiering zorgden we ervoor dat elke vastlegging en betaling boekhoudkundig gekoppeld wordt aan de individuele budgethouder, zo conformeert het VAPH zich aan de boekhoudkundige regels van de Vlaamse overheid.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.6: Personen met een gelijke zorgzwaarte krijgen een gelijke financiering

Personen met een gelijke zorgzwaarte volgens het zorgzwaarte-instrument krijgen een afgestemde financiering ofwel via een PVB ofwel via directe financiering.

We voerden de aanpassingen aan de PVB's in het kader van correctiefase 2 zoals gepland verder door.

De beleidsuitgaven voor PVB werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

OD 2.7: We onderzoeken de mogelijkheden en de noodzakelijke voorwaarden van een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid

In samenwerking met de Vlaamse sociale bescherming (VSB) werkten we pistes uit om een leeftijdsonafhankelijk beleid voor hulpmiddelen verder door te voeren. Uitvoerig onderzoek leidde tot de geplande extra bevoegdheidsoverdracht van aankoppelwielen aan de rolstoel en rolstoelhulpmotoren van VAPH naar VSB. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning

De Service Delivery Tool (SDT) en de Compliance Assurance Tool (CAT), die binnen het UNIC-project werden opgeleverd, kunnen ook, indien zorgactoren dat wensen, met een intersectorale finaliteit worden ingezet, bv. om een persoonsvolgend financieringssysteem in andere sectoren te introduceren. De tools behoeven echter eerst nog verdere verfijning en optimalisatie in functie van de specifieke Vlaamse context. We werkten verder samen met Opgroeien aan de uitwerking van een vernieuwde zorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren in een geïntegreerd kader. De beleidsuitgaven voor wetenschappelijk onderzoek werden aangerekend op GH0-AGGF2RF-WT.

In 2023 richtten we ons ook op de verdere afstemming VAPH - GGZ. De stuurgroep rond de vijf dubbeldiagnoseprojecten werd verder gezet en reflecteert regelmatig over de werking en eventuele moeilijkheden. Cases en aanbevelingen worden geïnventariseerd om op lange termijn te kunnen voorleggen. De beleidsuitgaven voor dubbeldiagnose werden aangerekend op GH0-AGGF2RE-WT.

OD 2.9: We werken aan betaalbare zorg, ondersteuning en hulpmiddelen

We komen tegemoet aan de nood aan individuele hulpmiddelen, ook voor personen die verblijven in infrastructuur voor personen met een handicap. Daartoe onderzochten we de (budgettaire) impact van een aangepaste tussenkomst voor IMB bij initiatieven voor infrastructuur en/of dagondersteuning voor personen met een handicap en kwamen samen met de sector ook tot gedragen voorstellen. Via

het project Infrastructuurdoelstellingen werd voor de zorgaanbieders regelgeving voorbereid voor de inrichting van hun infrastructuur. Die regelgeving draagt bij tot een transparante aanrekening van zorggebonden kosten en woon- en leefkosten.

We kantelden vervoers- en verblijfkosten voor leerlingen of studenten die lessen volgen in het gewoon onderwijs, onder de vorm van hulpmiddelenfiches, in in de IMB-regelgeving. We zorgden er daarbij voor dat de tegemoetkoming aangepast is aan het huidige onderwijslandschap en het aanbod van gesubsidieerd individueel vervoer. Tegelijk zorgden we ervoor dat het principe van meerkosten correct kan toegepast worden.

Alle beleidsuitgaven voor OD 2.9 werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RB-WT.

1.1.3. SD: Innovatie

OD 3.1: We zetten verdere stappen in het digitaliseren van de dienstverlening van het VAPH, en we ontsluiten het VAPH-loket verder en verhogen de toegankelijkheid en hanteerbaarheid ervan

In het kader van innovatie hebben we verder ingezet op de digitalisering van de dienstverlening van het VAPH. We werkten aan het verhogen van de toegankelijkheid en de gebruiksvriendelijkheid van het e-loket mijnvaph.be. Hiervoor werd verder gebouwd op de input van verschillende (interne en externe) stakeholders. Alle applicaties van het VAPH maken deel uit van het VAPH-universum. Bij elke wijziging wordt ervoor gezorgd één consistente user-experience te hanteren voor lay-out en gedrag. We werkten ook intensief aan het Customer Relationship Management project, waarbij we de manier waarop we de relatie en interactie met (potentiële) klanten beheren bekijken. We finaliseerden dit project: het registratie- en opvolgingssysteem voor vragen van klanten (telefonisch, per mail of via het webformulier) is volledig operationeel. Met het project 'Stroomlijnen toegang tot informatie' namen we de eerste concrete stappen om tot een gedeelde visie te komen met alle stakeholders rond het delen van informatie. Tenslotte sloot het VAPH aan bij de documentendienst van Magda. Hierdoor heeft de burger de keuze om alle briefwisseling van het VAPH via e-box en/of op papier te ontvangen.

Meldingen en klachten over door het VAPH gefinancierde organisaties kunnen doorheen het jaar laagdrempelig ingediend worden. We werkten verder aan een permanent klachtenopvolgingssysteem met focus op uniforme registratie en rapportering (project ORK).

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 3.2: We investeren verder in het op een veilige elektronische wijze uitwisselen van gegevens

We investeren in veilige elektronische gegevensuitwisseling waarover er draagvlak is bij de stakeholders en de samenwerking tussen zorgverstrekkers bevordert. We werkten verder aan het digitaliseren van bestaande procedures. De eerste stappen werden gezet om, samen met externe stakeholders, de haalbaarheid in kaart te brengen om de gegevens van het VAPH voor externe organisaties (op veilige wijze) te ontsluiten. We werkten aan het bepalen van een concrete visie en het oplijsten van noodzakelijke gegevens. Drie processen werden aangemaakt in het kader van de digitale erkenningsprocedure voor organisaties (project Erkenningen). We bekijken verder de digitalisering van de erkenningsprocedures. We faciliteren andere entiteiten van de Vlaamse overheid om gegevens van het VAPH via het MAGDA-platform te hergebruiken.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 3.3: We investeren in onlinehulp, in elk geval in de vorm van chathulp

We geven online hulp een gevalideerde plaats in zorg en welzijn en ondersteunen de implementatie ervan. De werkgroep van het project Online Hulpverlening leverde een omstandige nota af met randvoorwaarden en noodzakelijke aanpassingen (vooral met betrekking tot inhoudelijke ondersteuning) om online/blended hulpverlening een structurele plaats te bieden binnen de sector. De conceptnota werd goedgekeurd door adviesgroepen. De voorbereidingen voor de implementatie van enkele aanbevelingen werden opgestart.

Daarnaast faciliteerden we, o.a. via financiering, de werking van chathulp autisme en een project rond het opzetten van een digitaal netwerk rond en/of tussen mensen met een (vermoeden van een) beperking dat hen versterkt om een uitgebreider netwerk te activeren en zo hun kansen verhoogt om sneller en eenvoudiger een nood, verlangen of behoefte te adresseren.

De beleidsuitgaven voor chathulp werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

1.1.4. SD: All policies

OD 4.1: We werken samen met Onderwijs en Werk aan een afgestemde dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden

We werkten verder samen met Werk om de afstandstolken dienstverlening van het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB) structureel te verankeren in hun reguliere werking. Samen met Onderwijs en Werk stemden we de voorwaarden en de modaliteiten voor het inzetten van een 'dove' tolk gebarentaal voor een tolkopdracht af. De dienstverlening met betrekking tot tolken voor doven en slechthorenden wordt juridisch, procesmatig en technisch verder afgestemd met Onderwijs en Werk.

De beleidsuitgaven voor tolken werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 4.2: We schrijven ons in een intersectoraal uitgewerkte programmatieverkenning in die ons toelaat de te verwachten zorg en ondersteuning in kaart te brengen

We werkten verder mee aan een intersectoraal uitgewerkte programmatieverkenning waarmee we de te verwachten zorg en ondersteuning inventariseren. In het project 'CultuurSensitieve zorg bij personen met een Handicap (CuSeHa)' is in 2023 het oorspronkelijke aanbod verder geëvalueerd en uitgewerkt en werd een aanbod voor personen met een niet-aangeboren hersenletsel uitgewerkt. We legden met verschillende cliënten een diagnostisch traject af en de opgedane expertise deelden we zowel op casusniveau als op macroniveau met organisaties die betrokken zijn bij het stellen van diagnostiek alsook met onderwijsinstellingen (zoals de KUL en VUB).

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 4.3: We versterken onze samenwerking met lokale besturen en stimuleren lokale initiatieven inzake zorg en ondersteuning

In het project Kleinschalige initiatieven gingen we na hoe beter tegemoet gekomen kan worden aan de noden aan ondersteuning van nieuwe inclusiegerichte, lokale initiatieven. We bekeken de inzet van persoonsvolgende financiering binnen Brussel, meer bepaald de deelname en ondersteuning van het project CuSeHa is een belangrijke factor (project PVF in Brussel). Binnen het project Nieuw beleid RTH en de pilootfases RTH was en wordt de lokale en intersectorale samenwerking bij de deelnemende initiatieven actief aangemoedigd en gestimuleerd.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 4.4: We monitoren de implementatie van de VN-conventie over de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen en rapporteren daarover

We namen deel aan en droegen bij tot het internationaal beleid over de rechten van personen met een handicap. Daartoe namen we deel aan de werkgroep "Werkgroep Internationaal beleid & UNCRPD" die in het kader van de Interministeriële Conferentie (IMC) Handicap werd opgericht. We monitoren en rapporteren structureel over de implementatie van de VN-conventie over de rechten van personen met een handicap in Vlaanderen en evalueren het gevoerde beleid daarover. In samenwerking met de Europese partners finaliseerden we het UNIC-project. In het project Infrastructuurdoelstellingen focusten we onder andere op de artikels 9 (toegankelijkheid) en artikel 19 (zelfstandig wonen en deel uitmaken van de maatschappij) van de VN-conventie. Binnen het project Vernieuwd perspectief voor beleid betreffende personen met een handicap initieerden we een meerjarenanalyse, met input van verschillende partners.

We continueerden de Academische Werkplaats De-Institutionalisering (AWDI). We organiseerden o.a. een symposium met ditmaal een focus op autonomie en woonaspiraties. Daarnaast organiseerden we lerende netwerken waarin de verschillende spelers (zowel uit de praktijk als academisch en dit voor verschillende vakgebieden) met elkaar in contact gebracht werden en er informatie uitgewisseld werd. We trachten via onderzoek handvaten aan te reiken om de-institutionalisering in de praktijk te brengen zonder de (kwaliteit van) zorg en ondersteuning, waar vooral kwetsbare groepen nood aan hebben, te hypothekeren.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

1.1.5. SD: Armoedebestrijding

OD 5.1: We voeren de veralgemeende omschakeling van het systeem van woon- en leefkosten door met aandacht voor de groep personen met een handicap die de woon- en leefkosten moeilijk kunnen dragen

De doelstelling werd gerealiseerd, maar het blijft belangrijk deze mee te nemen als aandachtspunt. Via wetenschappelijk onderzoek hadden we blijvend aandacht voor de betaalbaarheid van de woon- en leefkosten. Via het project Transparantie werkten we verder aan de duidelijkheid en transparantie van de prijzen van zorgaanbieders, onder meer via het implementeren van de model IDO's. En tot slot: ook via de werkgroep "erkenning, tegemoetkomingen en sociale diensten" van de IMC Handicap houden we de vinger aan de pols rond betaalbaarheid, in het bijzonder de effecten van de toekenning van federale tegemoetkomingen op de betaalbaarheid van woon- en leefkosten.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 5.2: We nemen begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties

In het kader van armoedebestrijding hebben we bij de beleidsvoorbereiding, uitvoering en evaluatie aandacht voor personen die zich in kwetsbare situaties bevinden. Binnen het project Kwaliteitstoets hebben we aandacht voor begeleidende maatregelen voor personen met een handicap in kwetsbare situaties. Een conceptnota over de implementatie, tools en uitrol van doeltreffendheidscontroles voor PVB's is in opmaak.

De voorbereidingen om gegevens rond woon- en leefkosten in de VAPH-applicaties te ontsluiten zijn volop bezig. De inhoudelijke analyse is reeds afgerond en de IT-werken zijn bezig.

Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PERSONEN MET EEN BEPERKING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toelagen IS	2.625.358	2.617.498	2.617.498	2.422.237	2.414.028	2.414.028
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.625.358	2.617.498	2.617.498	2.422.237	2.414.028	2.414.028

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

GB0-1GGF2RX-IS – VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het VAPH wendt de werkingstoelage aan voor de volgende generieke doelstellingen:

- streven naar een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap;
- optreden als een klantgerichte en efficiënte partner van personen met een handicap en van de organisaties die zorgen voor een kwaliteitsvolle ondersteuning;

- uitwerken van het beleid voor personen met een handicap op het vlak van zorg en ondersteuning en evalueren van de uitvoering ervan;
- behandelen van aanvragen van personen met een handicap voor tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen aan de woning of wagen, voor een PVB voor meerderjarigen en voor begeleiding en opvang voor minderjarigen;
- toekennen van PVB's en toezien op de besteding ervan;
- erkennen en vergunnen van diensten en voorzieningen die personen met een handicap begeleiden of opvangen;
- afstemmen van de vraag naar zorg en ondersteuning op het aanbod via regionaal overleg met gebruikers, diensten en voorzieningen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.625.358	2.617.498	2.617.498	2.422.237	2.414.028	2.414.028

Inhoudelijke toelichting:

Het bedrag betreft de werkingstoelage aan het VAPH.

Het werd in 2023 na de begrotingsaanpassing verlaagd met 9.000 keuro in VAK en VEK omwille van een overheveling van het krediet naar het departement Zorg voor het opzetten van opleidingstrajecten ter versterking van het structureel instroomkanaal voor de zorg- en welzijnssectoren in uitvoering van VIA6.

Het werd in 2023 na de begrotingsaanpassing verlaagd met 5.844 keuro in VAK en VEK omwille van een overheveling van het krediet naar het agentschap Opgroeien in het kader van de integratie van bepaalde onderwijsinternaten binnen Welzijn. Vanuit het beleidsdomein Onderwijs werden bij de BA2023 kredieten overgeheveld naar het VAPH voor de integratie van een aantal internaten. Een aantal internaten worden gesubsidieerd vanuit het agentschap Opgroeien, vandaar dat hiervoor de kredieten vanuit het VAPH worden overgeheveld naar het agentschap Opgroeien.

Het werd in 2023 na de begrotingsaanpassing verhoogd met 6.674 keuro in VAK en 6.157 keuro in VEK ten gevolge van de overschrijding van de spilindex.

Het werd in 2023 na de begrotingsaanpassing verhoogd met 310 keuro in VAK en VEK in uitvoering van het sectoraal akkoord voor de personeelsleden van de Vlaamse overheid.

Het werd in 2023 na de begrotingsaanpassing verhoogd met 168 keuro in VEK vanuit de relanceprovisie.

De ingeschreven werkingstoelage werd volledig ter beschikking gesteld van het VAPH.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Omschrijving

Zie begrotingsartikel GB0-1GGF2RX-IS.

Ontvangsten

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
	1e aanpassing BA - JR	BU	1e aanpassing BA - JR	BU	1e aanpassing BA - JR	BU
2023						
ESR-ontvangsten OW	24.275	21.819	0	0	0	0
Toelagen OI	2.414.028	2.414.028	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	394.027	393.476	0	0	0	0
Totaal	2.832.330	2.829.323	0	0	0	0

De totale ontvangsten van het VAPH werden bij de begrotingsaanpassing geraamd op 2.832.330 keuro, waarvan 2.414.028 keuro werkingstoelagen.

De werkingstoelagen werden in 2023 na de begrotingsaanpassing verhoogd voor de index, de uitvoering van het sectoraal akkoord voor de personeelsleden van de Vlaamse overheid en vanuit de relanceprovisie (enkel in VEK) en verlaagd omwille van overhevelingen naar het departement Zorg en het agentschap Opgroeien (zie hoger) voor een totaal bedrag van -7.860 keuro in VAK en -8.209 keuro in VEK. Na deze aanpassingen bedroeg de werkingstoelage 2.414.028 keuro.

Bij de uitvoering van de ESR-ontvangsten (OW) wordt globaal een minderontvangst gerealiseerd van 2.456 keuro.

De verwachte toename van terugvorderingen PAB en PVB cash ingevolge de nieuwe werkwijze in het kader van de nieuwe financiering is minder hoog dan verwacht. Dit leidt tot 'minder' ontvangsten van respectievelijk 1.697 keuro (PAB) en 820 keuro (PVB cash) ten opzichte van de geraamde kredieten en verklaart samen bekeken dus 2.517 keuro aan 'minder' ontvangsten.

Inzake terugvorderingen van de voorzieningen werd globaal 8.402 keuro in ontvangsten geboekt, tegenover een begroot bedrag van 8.500 keuro, of een minderontvangst van 98 keuro.

Voor terugvorderingen van ondersteunende en intermediaire organisaties werd 538 keuro in ontvangsten geboekt, of een meer ontvangst van 238 keuro.

In het kader van wettelijke subrogatie en cumulverbod werd respectievelijk 3.767 keuro en 114 keuro in ontvangsten geboekt, of een meer ontvangst van 1.140 keuro.

Binnen de apparaatskredieten (beleidsvoorbereiding en -uitvoering) wordt een 'minder' ontvangst van 1.000 keuro genoteerd. Dit is te wijten aan het niet tijdig verkocht worden van het Provinciaal Kantoor te Hasselt. Dat zal waarschijnlijk in 2024 gebeuren.

Bij de uitvoering van de overige ontvangsten (OL, OP, andere) wordt globaal een minderontvangst gerealiseerd van 551 keuro. Deze minderontvangsten vinden hun oorsprong voornamelijk in de terugvorderingen van werkkapitaal bij PAB-gebruikers en van terugvorderbare voorschotten i.k.v. PVB cashbesteding (GH0-BGGFARD-OP). Het gaat om werkkapitalen en terugvorderbare voorschotten die worden teruggevraagd bij overlijden of stopzetting. Hier werd 4.466 keuro gerealiseerd van de begrote 5.000 keuro of een minderontvangst van 534 keuro.

Uitgaven

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.632.554	2.624.694	2.559.514	2.429.433	2.421.224	2.360.568
Overige LE, PA, andere	20.021	20.021	18.467	411.106	411.106	18.467
Totaal	2.652.575	2.644.715	2.577.955	2.840.539	2.832.330	2.379.035

De totale uitgaven van het VAPH werden bij de begrotingsaanpassing verhoogd tot 2.652.575 keuro in VAK en 2.840.539 keuro in VEK.

Deze werden na de begrotingsaanpassing verlaagd met 7.860 keuro in VAK en met 8.209 keuro in VEK (voor een verklaring: zie hoger).

De uitvoering bedraagt 2.577.955 keuro in VAK en 2.379.035 keuro in VEK of een minderuitgave ten belope van respectievelijk 66.760 keuro in VAK en 453.295 keuro in VEK.

Bij de uitvoering in VEK wordt – in tegenstelling tot in de begroting – het voorziene over te dragen saldo ten belope van 391.085 keuro niet meegerekend. Inclusief dit bedrag bedraagt de uitvoering voor de overige (niet-ESR-aanrekenbare) uitgaven 409.552 keuro en het totaal van de uitgaven 2.770.120 keuro. De minderuitgaven op alle andere begrotingskredieten uitgezonderd het over te dragen saldo bedragen 62.210 keuro.

Bespreking per begrotingsartikel:

GH0-AGGF2RA-WT TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel bevat de vergoedingen voor de multidisciplinaire verslagen (MDV) uitgevoerd door de multidisciplinaire teams (MDT). De doelstelling ervan is het objectief bepalen van de ondersteuningsnood en de dringendheid van de zorgbehoefte.

Er zijn vier modules van MDV:

- Module A: objectivering handicap;
- Module B: objectivering ondersteuningsnood;
- Module C: checklist prioritering;
- Module D: vaststelling ondersteuningsbehoeften hulpmiddelen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
WT	6.503	6.503	4.004	6.503	6.503	4.004

Het overschot ten belope van 2.499 keuro op deze post is een gevolg van het aantal afgeleverde multidisciplinaire verslagen wat op een lager niveau lag dan verwacht.

GH0-AGGF2RB-WT FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Aan personen door het VAPH erkend als persoon met een handicap kunnen tegemoetkomingen worden verschaft om hulpmiddelen aan te kopen of aanpassingen uit te voeren om dagelijkse activiteiten zelfstandig uit te voeren thuis. In bepaalde gevallen kan ook gekozen worden voor een tegemoetkoming voor de huur van een hulpmiddel.

Voorbeelden waarvoor een tegemoetkoming kan gebeuren:

- Activiteiten dagelijks leven (ADL): eetapparaat, leesloep, beeldschermloep, aangepaste werktafel, kleurendetector, trilwekker;
- Mobiliteit: aanpassingen aan een auto, aanvullende rijlessen, een witte stok, een geleidehond voor blinden;
- Wonen: een automatische deuropener, aanpassingen aan het sanitair, een hellingbaan;
- Communicatie: computeraanpassingen, een brailleleesregel, een tekstherkenningsprogramma;
- Andere: antidecubitusmateriaal, aangepaste stoelen, pedagogische hulp bij hogere studies, incontinentiemateriaal.

Het VAPH voorziet voor veelgevraagde hulpmiddelen een maximum bedrag van terugbetaling (= refertebedrag). De refertebedragen zijn opgenomen in een refertelijst.

Voor sommige hulpmiddelen wordt in de refertelijst een basiskost opgenomen. Dat is de kost van een courant gebruiksvoorwerp voor personen zonder handicap (bv. standaardfiets). De basiskost wordt in mindering gebracht van de factuur.

Een beslissing tot tegemoetkoming door het VAPH is geldig gedurende 2 jaar, behalve voor woningaanpassingen waar de beslissing 4 jaar geldig blijft.

Onder dit artikel worden ook tegemoetkomingen voor reis- en verblijfkosten naar school voor leerlingen van het gewoon onderwijs aangerekend.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 2.9: We werken aan betaalbare zorg, ondersteuning en hulpmiddelen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
WT	37.231	37.231	29.809	37.231	37.231	29.809

Er werd 29.809 keuro gerealiseerd van het krediet van 37,231 mio euro, of een niet-uitvoering van 7.422 keuro. Voor woningaanpassingen werd 8.011 keuro uitgegeven, voor incontinentiemateriaal 4.665 keuro, 412 keuro i.k.v. snel degeneratieve aandoeningen, 13.015 keuro voor de overige materiële hulpmiddelen en 251 keuro voor vervoer in het kader van schoolopleidingen. Er werd nog 3.455 keuro aangerekend als Nog te Ontvangen Facturen (NOF) voor kosten die nog zullen worden ingediend, maar die betrekking hebben op 2023.

Het overschot op dit begrotingsartikel wordt o.a. verklaard doordat de verwachte stijging van het aantal aanvragen, zich niet heeft gerealiseerd. Het aantal aanvragen is sinds de covid-pandemie afgenomen en heeft zich sindsdien nog niet hersteld. Ingevolge allerhande prijsstijgingen (inflatie, energie) worden aankopen van hulpmiddelen mogelijk uitgesteld, zeker voor woningaanpassingen is dit niet onwaarschijnlijk.

GHO-AGGF2RC-WT FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Personen met een (vermoeden) van handicap die beperkte handicap specifieke hulp nodig hebben kunnen gebruik maken van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). RTH is zowel voor minderjarigen als voor meerderjarigen. De persoon met een (vermoeden) van handicap dient niet te beschikken over een PVB en dient eveneens de procedure toeleiding niet te doorlopen.

Een RTH-aanbieder wordt erkend voor het bieden van een aantal ondersteuning, uitgedrukt in personeelspunten.

Een zorgaanbieder kan volgende ondersteuning aanbieden:

- ambulante begeleiding;
- mobiele begeleiding;
- groepsbegeleiding;
- dagopvang;
- verblijf.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit;
- OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
WT	122.239	122.739	111.024	122.239	122.739	111.024

De verhoging van het krediet na de Begrotingsaanpassing is een gevolg van de spilindexoverschrijding (500 keuro).

De aanrekening van de kost RTH gebeurt samen met de kosten voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning (nRTH) in een globale afrekening per subsidie-eenheid.

In 2023 werden ten belope van 19.506 keuro pilootprojecten met innovatieve trajecten opgestart waarvoor aanbieders zich konden kandidaat stellen. Het overschot van 11.715 keuro is quasi uitsluitend te wijten aan het opstarten van de pilootprojecten in de loop van 2023.

GHO-AGGF2RD-PA PARTICIPATIES FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet betreft de behoefte voor het toekennen van terugvorderbare voorschotten bij PAB voor minderjarigen en bij de cashbesteding van PVB voor meerderjarigen.

Naast het opnieuw gebruiken van de terugvorderingen bij het beëindigen van de ondersteuning door het VAPH, die ook aan de ontvangstenzijde van de begroting van het VAPH zijn opgenomen op begrotingsartikel GH0-BGGDARD-OP, wordt ook een krediet voorzien voor nieuwe toekenningen i.k.v. de automatische toekenningen en/of het uitbreidingsbeleid en voor mogelijke wijzigingen in de besteding van het PVB van voucher naar cash bij bestaande cliënten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
PA	20.000	20.000	18.467	20.000	20.000	18.467

Voor terugvorderbare voorschotten PAB werd 6.534 keuro uitgekeerd en voor PVB 11.934 keuro.

Dit begrotingsartikel is sowieso ruim berekend en bevat een marge om ten allen tijde de nodige voorschotten te kunnen aanrekenen ingeval een groter aandeel van de PVB onder de vorm van cashbesteding zou gebeuren.

GH0-AGGF2RD-WT FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De financiering van nRTH omvat de hoofdmoot van het totale te besteden budget van het VAPH.

Dit budget omvat de directe financiering die betrekking heeft op de zorg van de cliënten, en toegekend wordt aan de cliënten of aan organisaties.

De ondersteuningsvormen via **rechtstreekse financiering van de cliënten** zijn een PAB voor minderjarigen en een PVB voor meerderjarigen.

1. PAB voor minderjarigen

Een PAB is een budget dat de Intersectorale toegangspoort (ITP) van het Agentschap Opgroeien toekent aan een minderjarige persoon met een handicap of zijn/haar wettelijke vertegenwoordiger om de assistentie thuis of op school te organiseren en te financieren. De budgethouder bepaalt zelf waar, wanneer, hoe en door wie de assistentie wordt gegeven.

Een PAB wordt vaak besteed door middel van een overeenkomst met een persoonlijke assistent. Deze voert handelingen uit op het vlak van bijstand en begeleiding van de persoon met een handicap met het oog op de organisatie van diens dagelijks leven en bevordering van zijn sociale integratie. De budgethouder neemt zelf een persoonlijk assistent in dienst en sluit een overeenkomst af conform de Belgische arbeidswetgeving.

Overeenkomsten kunnen afgesloten worden via een sociaal secretariaat, een interimkantoor, een dienstenchequebedrijf, wijkwerken, een zelfstandige, een voorziening of een vrijwilligersorganisatie die vrijwilligers ter beschikking stelt.

2. PVB voor meerderjarigen

Aan meerderjarigen wordt sinds 2017 doorgaans een PVB toegekend.

Met een PVB kunnen verschillende vormen van ondersteuning ingekocht worden:

- dagbestedingsondersteuning (begeleiding in groep en permanentie gedurende de dag);
- woonondersteuning (begeleiding en permanentie tijdens de nacht met inbegrip van avond- en ochtenduren);
- individuele ondersteuning (één-op-één-begeleiding gedurende een aantal uren per week).

De persoon met een handicap dient een overeenkomst af te sluiten met de persoon en/of de organisatie die ondersteuning aanbiedt. Dit kan o.a. zijn:

- thuiszorg om te helpen met het huishouden;
- een individuele begeleider om bijvoorbeeld een daguitstap te maken;
- een vervoersbedrijf;
- een door het VAPH vergunde zorgaanbieder een interimkantoor;
- een dienstenchequebedrijf.

De persoon met een handicap kan zijn/haar PVB cash besteden of via een voucher bij een vergunde zorgaanbieder (VZA).

Indien de persoon met een handicap het PVB omzet in een cashbudget, kan hij/zij vrij kiezen hoe de ondersteuning zal worden ingekocht bij een zorgverlener.

Op dat ogenblik wordt het PVB uitgedrukt in euro i.p.v. in personeelspunten, berekend volgens een vooraf bepaalde omslagsleutel (die jaarlijks wordt aangepast aan de inflatie).

De persoon met een handicap kan dat cashbudget dan alsnog bij een VZA besteden, maar ook bij een niet vergunde zorgaanbieder of door zelf een persoonlijk assistent in dienst te nemen. Op een PVB dat cash wordt ingezet krijgt de budgethouder ook een percentage beheerskosten.

Als het PVB ingezet wordt in voucher, registreert de VZA de individuele dienstverleningsovereenkomst (IDO) waarin wordt vermeld welke ondersteuning de budgethouder ontvangt en hoeveel punten deze hiervoor zal inzetten.

De VZA kan voor de punten uit de IDO personeel inzetten. De bruto loonkost op basis van de prestatie-eenheid (inclusief anciënniteit) wordt gesubsidieerd. Bovenop het bruto loon ontvangt de VZA ook middelen voor: vakantiegeld, eindejaarspremie, variabele prestaties (een extra vergoeding voor zater-, zon- en feestdagen en voor avond- en nachtwerk), brugpensioenen, VIA-maatregelen (werkgeversforfait, kwaliteit, conventioneel verlof, management, vorming, zware beroepen).

De VZA ontvangt bovenop de personeelspunten vermeld in de IDO's een percentage aan subsidies voor organisatiegebonden personeelspunten (voor kosten die niet direct verbonden zijn met het aanbieden van zorg en ondersteuning).

Een budgethouder kan ook een vrij besteedbaar deel van zijn budget opvragen, waarvoor geen verantwoording hoeft gegeven te worden voor de inzet ervan. Het maximaal vrij besteedbaar deel bedraagt 1.800 euro voor de laagste budgetcategorieën en 3.600 euro voor de hogere budgetcategorieën.

De ondersteuningsvormen via rechtstreekse financiering van de organisaties kan meerdere vormen aannemen.

1. MFC

Een MFC biedt opvang voor personen met handicap tot en met 21 jaar (uitzonderlijk verlengbaar tot en met 25 jaar) die nood hebben aan handicap specifieke ondersteuning. Daarvoor is een jeugdhulpbeslissing van de ITP vereist.

Een MFC wordt erkend voor een aantal personeelspunten.

Het MFC registreert de begeleidingsovereenkomst met de cliënt waarin wordt vermeld welke ondersteuning de budgethouder ontvangt op regelmatige basis (vorken). De ondersteuning die hij/zij effectief krijgt, wordt eveneens in dag-op-dagregistraties doorgegeven.

Het MFC kan voor de erkende punten personeel inzetten. De bruto loonkost op basis van de prestatie-eenheid (inclusief anciënniteit) wordt gesubsidieerd. Bovenop het bruto loon ontvangt de vergunde zorgaanbieder ook middelen voor: vakantiegeld, eindejaarspremie, variabele prestaties (een extra vergoeding voor zater-, zon- en feestdagen en voor avond- en nachtwerk), brugpensioenen, VIA-maatregelen (werkgeversforfait, kwaliteit, conventioneel verlof, management, vorming, zware beroepen).

2. PVC

Minderjarigen kunnen via de ITP een budget als PVC krijgen. Dit budget kan enkel ingezet worden in een MFC.

3. Intersectorale Prioritaire Hulpvragen (IPH)

Een MFC kan ook ondersteuning bieden voor IPH aan minderjarigen.

4. Vergoedingen besteed aan instellingen buiten Vlaanderen

Een aantal minderjarigen en meerderjarigen krijgen ondersteuning via instellingen buiten Vlaanderen. Deze instellingen dienen voor de geleverde ondersteuning facturen in. Voor meerderjarigen gebeurt dit via een PVB. Voor minderjarigen gebeurt dit door de rechtstreekse betaling van de facturen.

5. Observatie-, Diagnose en Behandelingsunits (ODB-units)

ODB-units kunnen aan meerderjarigen die beschikken over een PVB, een verstandelijke beperking hebben en bijkomende gedragsproblemen, ondersteuning aanbieden op het vlak van observatie, diagnose en behandeling in een residentiële setting, ambulante of mobiele. Tevens leveren zij specifieke knowhow aan andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de persoon met een handicap. De units maken in samenspraak met de andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de persoon met een handicap, een handelingsplan op met het oog op de terugkeer naar de reguliere woon- en leefsituatie.

6. Gespecialiseerde units voor geïnterneerden

Het VAPH erkent en subsidieert voorzieningen om ondersteuning te bieden aan personen die door het VAPH erkend zijn als een persoon met een handicap, of aan personen met een vermoeden van handicap, die in de gevangenis verblijven als gedetineerde of als geïnterneerde.

Drie voorzieningen bieden handicap specifieke dagondersteuning in de gevangenis, alsook psychosociale begeleiding. Tevens zorgen ze voor de overdracht van

handicap specifieke knowhow en forensische expertise aan andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de gedetineerde of de geïnterneerde.

Daarnaast zijn er 3 voorzieningen erkend als unit voor geïnterneerden. Zij bieden ondersteuning aan personen met een handicap binnen hun eigen voorziening.

7. Zorg voor personen met een niet aangeboren hersenletsel

Personen met een niet aangeboren hersenletsel (NAH) of tetraplegie ten gevolge van een hoge dwarslaesie met de hoogste zorg- en ondersteuningsnood kunnen aanspraak maken op zorg en ondersteuning.

De zorgaanbieder biedt hen een volledige zeven dagen op zeven dag- en woonondersteuning aan binnen de eigen voorziening.

8. Rechtstreeks gefinancierde zorg voor geïnterneerden

Zorgaanbieders kunnen erkend worden voor de zorg en ondersteuning van geïnterneerde personen die uitstromen uit de gevangenis of uit een gespecialiseerde unit.

9. Internaten met permanente openstelling (IPO's)

Vanaf september 2023 werden een aantal internaten vanuit Onderwijs ingekapseld in Welzijn. In aanloop daarvan werden al projectsubsidies toegekend om de overgang op te starten.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit;
- OD 2.2: De middelen voor zorg en ondersteuning worden zodanig toegekend dat we een gedifferentieerd aanbod voor zoveel mogelijk personen met een handicap krijgen;
- OD 2.6: Personen met een gelijke zorgzwaarte krijgen een gelijke financiering.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
WT	2.404.176	2.394.849	2.353.969	2.201.055	2.191.211	2.154.911

Het krediet werd na de begrotingsaanpassing verlaagd met 9.327 keuro in VAK en 9.844 keuro in VEK.

Het werd verlaagd met 9.000 keuro in VAK en VEK omwille van een overheveling van het krediet naar het departement Zorg voor het opzetten van opleidingstrajecten ter versterking van het structureel instroomkanaal voor de zorg- en welzijnssectoren in uitvoering van VIA6 (zie hoger).

Het werd verlaagd met 5.844 keuro in VAK en VEK omwille van een overheveling van het krediet naar het agentschap Opgroeien in het kader van de integratie van bepaalde onderwijsinternaten binnen Welzijn (zie hoger).

Het werd verhoogd met 5.517 keuro in VAK en 5.000 keuro in VEK ten gevolge van de overschrijding van de spilindex.

Opdat de engagementen en uitgaven gedaan door het VAPH in overeenstemming zouden zijn met de regels van de VCO, werd de aanrekening van PAB en PVB vanaf boekjaar 2023 aangepast:

Elk door het VAPH ter beschikking gesteld PAB en PVB wordt voortaan ten belope van de waarde van dat PAB/PVB in dat jaar (= maximaal te besteden bedrag) op de begroting aangerekend op het VAK door middel van een individuele vastlegging. Binnen die vastlegging kunnen kosten worden vergoed (via cash- en/of voucherbesteding) die dan worden aangerekend op het VEK.

De VAK-kredieten voor PAB en PVB werden vanaf 2023 verhoogd omwille van de structurele onderbenutting die vastgesteld wordt bij de budgethouders. Met die bijkomende VAK-kredieten kunnen extra PAB en PVB ter beschikking gesteld worden, zonder dat de beschikbare VEK-kredieten overschreden worden.

Het krediet werd voor 2023 verhoogd vanuit de netto beleidsruimte ten belope van 8.545 keuro voor PAB en ten belope van 81.616 keuro voor PVB.

In het kader van het crisis- en investeringsplan jeugdhulp werd voor specifieke doelgroepen van het deel voorzien voor PVB ten belope van 1.117 keuro toegevoegd aan het budget voor PAB en ten belope van 7.167 keuro toegevoegd aan het budget voor aanbodgestuurde zorg vanuit de MFC's.

De totale besteding in VAK ten belope van 2.353.969 keuro betekent een minderuitgave van 40.880 keuro in VAK.

De totale besteding in VEK ten belope van 2.154.911 keuro betekent een minderuitgaven van 36.300 keuro in VEK.

In de hiernavolgende bespreking betreffen de vermelde cijfers steeds de VEK-kredieten.

Bij PAB werd 73.597 keuro gerealiseerd. Dit is 92,60% van het krediet van 79.475 keuro of een niet-uitvoering van 5.878 keuro. De onderbenutting is grotendeels te wijten aan de opstart van nieuwe budgetten en de spreiding van de terbeschikkingstellingen tijdens het jaar. Traditiegetrouw calculeren vele budgethouders ook een reserve in bij de besteding om onverwachte kosten op te vangen.

Bij PVB is bij het ter beschikking stellen van een budget niet gekend hoe dit zal besteed worden: cash of via voucher. Bij een (voucher-)besteding bij een VZA krijgt de VZA bovenop het PVB ook nog organisatiegebonden kosten. De subsidies aan de zorgaanbieders (zowel VZA als MFC) worden gebundeld vergoed.

Om de hierboven vermelde redenen wordt de besteding voor PVB en de zorgaanbieders samen genomen.

Er werd in totaal 2.081.314 keuro gerealiseerd. Dit is 98,56% van het krediet van 2.111.736 keuro of een niet-uitvoering van 30.422 keuro.

Van deze uitgaven heeft 225.891 keuro betrekking op cashbesteding.

In de realisatie werd reeds rekening gehouden met de effecten van de uitspraak van de Raad van State m.b.t. de nieuwe budgetbepaling en de beheerskosten.

De voornaamste oorzaken voor het overschot op deze begrotingsposten zijn enerzijds de gespreide terbeschikkingstellingen in de loop van het jaar, waardoor in het eerste jaar het PAB of PVB gemiddeld slechts voor een beperkt aantal maanden wordt beschikbaar gesteld en dus aangerekend en anderzijds de

vertraging in besteding die kenmerkend is bij personen die hun budgetbesteding moeten opstarten.

Bij de voorzieningen worden meestal niet alle personeelspunten ingezet, en door de beperking van de maximaal om te zetten niet ingevulde personeelspunten naar werkingsmiddelen, leidt dit tot minderuitgaven. Organisatiegebonden kosten (OG) voor nieuwe cliënten worden met vertraging toegekend, hetgeen ook tijdelijk leidt tot minderuitgaven. (Bij uitstroom worden de OG ook met vertraging verlaagd.) Daarnaast werden een aantal budgetten voorbehouden voor specifieke doelgroepen: PVC, personen met een NAH, geïnterneerden), waar ook in 2023 niet alle plaatsen een volledig jaar waren ingevuld omdat de bezetting tijdens het jaar fluctueert.

GH0-AGGF2RE-WT FINANCIERINGEN VAN ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet omvat de subsidies aan organisaties, zowel gereguleerde, semi-gereguleerde als niet gereguleerde subsidies.

Het betreft organisaties die een ondersteunende rol verlenen voor de personen met een handicap of het beleid.

1. Ondersteunende organisaties :

Een bijstandsorganisatie is een organisatie van en voor personen met een handicap die ondersteuning biedt bij de besteding van een PVB of bij de aanvraag van en het werken met een PAB. In 2023 waren er 4 erkende bijstandsorganisaties.

Voor personen met een auditieve handicap kan een tegemoetkoming worden gegeven voor het inschakelen van een doventolk.

Een aantal gebruikersorganisaties krijgt een jaarlijkse subsidie om personen met een handicap te ondersteunen bij de opmaak van een ondersteuningsplan PVB. Het uitbouwen van de wegwijzer is de opdracht van het digitaal platform dat hiervoor zal samenwerken met het VAPH. In de wegwijzer VAPH-ondersteuning kunnen vergunde zorgaanbieders hun aanbod kenbaar maken, zodat een budgethouder PVB gericht kan zoeken binnen de gewenste regio. Deze wegwijzer dient uitgebreid te worden met het niet-vergunde aanbod. Tevens moet de mogelijkheid gecreëerd worden voor de budgethouders om hun vraag naar ondersteuning kenbaar te maken aan potentiële aanbieders.

Het vertrouwensartsencentrum in Leuven krijgt een jaarlijkse subsidie van het VAPH. VAPH-voorzieningen kunnen hierdoor een beroep doen op de expertise van het vertrouwensartsencentrum met vragen over een vermoeden van misbruik bij meerderjarige personen met een handicap.

Het VAPH erkent per provincie één opdrachthouder consulente werking. Zij ondersteunen personen met een handicap, het sociaal netwerk en de betrokken hulpverleners in vastgelopen situaties. Tevens staan zij in voor het zoeken naar ondersteuning van mensen met een PVB die ondanks de bijstand geen vraaggestuurde oplossing vinden omwille van de complexiteit van hun ondersteuningsvragen.

Het VAPH subsidieert het loon van personen die tewerkgesteld zijn in een DAC-project.

Extramurale revalidatiecentra of diensten kunnen een onderhoudstoelage ontvangen. Het VAPH subsidieert voor deze centra of diensten ook het loon van personen die tewerkgesteld zijn in een DAC-project.

Vrijtijdsorganisaties staan in voor de organisatie van vrijetijdsactiviteiten voor personen met een handicap en voor het ondersteunen van personen met een handicap en hun netwerk bij het zoeken naar inclusieve vrijetijdsbesteding.

Personen met een (vermoeden van) handicap kunnen bij de dienst ondersteuningsplan (DOP) terecht voor een traject waarin werk gemaakt wordt van netwerkversterking en vraagverheldering. Als uit dit traject blijkt dat de persoon met een handicap nood heeft aan een PVB kan de DOP ondersteunen bij de opmaak van een ondersteuningsplan PVB.

Er zijn 2 organisaties waarvoor de personeelskost wordt terugbetaald i.k.v. Gesco-projecten.

Er worden nog een aantal organisaties gesubsidieerd die een aantal jaren geleden zijn overgekomen van de provincies i.k.v. de interne staatshervorming.

2. Intermediaire organisaties:

De Hogeschool Vives krijgt een jaarlijkse subsidie voor het ondersteunen van het opleiden van assistentiehonden.

De vertegenwoordiging van Verwijzende Instanties heeft als opdracht om de vertegenwoordiging van de verwijzende instanties in alle overlegorganen van het agentschap, en in het bijzonder in de overlegorganen die de materies behandelen betreffende de afhandeling van een vraag naar niet rechtstreeks toegankelijke hulp en ondersteuning en de terbeschikkingstelling van dat budget, te organiseren.

Tot slot is er ruimte voor projectsubsidies en allerhande subsidies i.k.v. flankerende maatregelen bij de hervorming van de regelgeving.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.3: We stimuleren sociaal ondernemen;
- OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning;
- OD 3.3: We investeren in onlinehulp, in elk geval in de vorm van chathulp;
- OD 4.1: We werken samen met Onderwijs en Werk aan een afgestemde dienstverlening inzake tolken voor doven en slechthorenden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1 ^e BA	1 ^e BA-JR	BU	1 ^e BA	1 ^e BA-JR	BU
WT	27.040	27.340	26.221	27.040	27.508	26.645

Het budget werd verhoogd omwille van de spilindexoverschrijding (300 keuro in VAK en VEK) en omwille van een overheveling vanuit de relanceprovisie (168 keuro enkel in VEK) voor het deel in 2023 van een driejarig project inzake autismechat.

Er is een beperkte onderaanwending ten belope van 1.119 keuro in VAK en 863 keuro in VEK o.a. ingevolge de nieuwe aanrekeningsregels waarbij de aanrekening op het VEK-krediet gespreid wordt over de looptijd van jaaroverschrijdende subsidies en de subsidie dus deels pas op het VEK in de volgende jaren wordt aangerekend.

GH0-AGGF2RF-LO LONEN – BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanaf de begroting 2019 worden de lonen en werkingsuitgaven van IVA VAPH als beleidskrediet aanzien. Op dit artikel worden de lonen van de personeelsleden van het VAPH aangerekend, evenals de loongerelateerde kosten (RSZ, vergoeding woon-werkverkeer).

In 2023 werden op dit artikel ook de loonkosten i.k.v. het UNIC-project aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
LO	25.600	25.910	25.457	25.600	25.910	25.529

De verhoging van het krediet na de begrotingsaanpassing ten gevolge van 310 keuro in VAK en VEK is in uitvoering van het sectoraal akkoord voor de personeelsleden van de Vlaamse overheid.

De onderaanwending ten belope van 453 keuro in VAK en 381 keuro in VEK is o.a. een gevolg van de vertraging in de vervanging van personeelsleden en tijdelijke afwezigheden en de lagere kost van het woon-werkverkeer sinds de Covid-pandemie.

GH0-AGGF2RF-PA PARTICIPATIES – BELEIDSVOORBEREIDING EN – UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden waarborgen en borgtochten aangerekend die verschuldigd kunnen zijn, bv. voor een levering of huur. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een gevraagde waarborg bij een dienst te kunnen storten. Het krediet hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGDARF-OP, waar de terugstorting van de waarborg zal worden aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
PA	20	20	0	20	20	0

GH0-AGGF2RF-WT WERKING – BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden alle kosten aangerekend die verband houden met de interne werking van het VAPH. Het gaat onder meer om de huur, elektriciteit, verwarming evenals alle vormen van dienstverlening (telefonie, IT, ...).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.2: We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten;
- OD 2.1: We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit;
- OD 2.4: We evalueren en verbeteren het systeem van persoonsvolgend financieren voor volwassenen;
- OD 2.8: We werken een kader uit voor een intersectoraal georganiseerde zorg en ondersteuning.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
WT	9.765	10.122	9.029	9.765	10.122	8.645

Er is een overschot op dit artikel ten belope van 1.093 keuro in VAK en van 1.477 in VEK.

GH0-AGGF2ZZ-OV OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel betreft het overschot van het boekjaar, aangevuld met het gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
OV	0	0	0	391.085	391.085	0

Het saldo werd nog niet aangerekend op dit begrotingsartikel. Het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven zal tot uiting komen in de volgende begrotingsronde (begrotingsaanpassing 2024).

Het gecumuleerd saldo op het einde van 2023 bedraagt 2.829.321 keuro aan ontvangsten - 2.379.035 keuro aan uitgaven = 450.285 keuro. Ten opzichte van het einde 2022 overgedragen saldo van 389.004 keuro is dit een aangroei van 61.281 keuro, bestaande uit 64.290 keuro minderuitgaven en 3.009 keuro minderontvangsten.

IX. BELEIDSVELD: SOCIALE BESCHERMING

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE SOCIALE BESCHERMING

De Vlaamse sociale bescherming (VSB) is een solidair verzekeringsmodel waarbij inwoners van Vlaanderen jaarlijks een zorgpremie betalen. In geval van zorgbehoevendheid kan men in ruil voor deze premie een beroep doen op de Vlaamse sociale bescherming.

De Vlaamse sociale bescherming bestaat momenteel uit volgende pijlers:

- zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (vroegere zorgverzekering);
- zorgbudget voor mensen met een handicap (vroegere basisondersteuningsbudget);
- zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (vroegere tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden - THAB);
- financiering residentiële ouderenzorg (zijnde de woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra);
- mobiliteits- en hulpmiddelen;
- multidisciplinair overleg;
- revalidatie ziekenhuizen;
- revalidatie conventies;
- psychiatrische verzorgingstehuizen;
- een aparte pijler werd voorzien voor het Algemeen Beleid binnen het AVSB.

De uitvoering van de Vlaamse sociale bescherming gebeurt door de zorgkassen en wordt gefinancierd door enerzijds de inning van de jaarlijkse zorgpremie door de zorgkassen en anderzijds door de toelage (Toelage IS in tabel supra) aan het Agentschap.

1.1. Strategische en operationele doelstellingen

1.1.1. SD: Toegankelijkheid

OD 1.1: We maken een meerjarenplan op waarin het beschikbare budget met de verwachte noden voor de komende 5 jaar in kaart wordt gebracht

Het onderzoek "Naar een prognosemodel voor de Vlaamse Sociale Bescherming" werd in 2022 opgeleverd door het steunpunt WVG. We gaan na of het door deze studie opgeleverde model geschikt is om de programmatiecijfers in de sector van de Woonzorg op korte termijn te actualiseren. Verder zetten we in op gegevensverzameling voor de nieuw ingekantelde sectoren (PVT's, voorzieningen met een revalidatieovereenkomst, IBW's, revalidatieovereenkomsten voor het opstellen van rolstoeladviesrapporten en de multidisciplinaire begeleidingsequipes van de palliatieve zorg) om ook daarvoor op termijn een meerjarenplan op te maken. Hiervoor werden geen specifieke budgetten ingezet.

OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep

Vanaf 1 januari 2023 is het bedrag van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden verhoogd van 130 euro naar 135 euro per maand.

De hervorming van de zorgbudgetten voor ouderen loopt via twee trajecten: een juridisch traject en een ICT-traject. Beide trajecten zijn in 2023 gefinaliseerd. Vanaf 1 april 2023 kennen we het zorgbudget ouderen in de woonzorgcentra toe

op basis van een vaste categorie (en dus niet langer via een inschaling). Personen krijgen in het woonzorgcentrum van rechtswege minstens zorgcategorie 4 (zorgcategorie 5 bij inkomensgarantie voor ouderen of als de persoon bij opname al zorgcategorie 5 had).

De volgende stap in de eenmaking van de zorgbudgetten bestaat erin om de BelRAI-screener te implementeren voor het zorgbudget ouderen.. Voor de verdere eenmaking is in 2023 een studie opgestart in het kader van de Vlaamse Brede Heroverweging. De stuurgroep voor deze studie is samengesteld en het onderzoek loopt. Het eindrapport moet worden opgeleverd tegen 30 juni 2024.

De beleidsuitgaven voor het zorgbudget ouderen met een zorgnood werden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TB-WT – Tegemoetkomingen hulp aan bejaarden. De beleidsuitgaven voor het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden werden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TC-WT.

OD 1.3: We realiseren een digitale vereenvoudigde transparante financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf & dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning

De nieuwe eCalcura toepassing, voor de financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, centra voor dagverzorging werd verder ontwikkeld. De toepassing, in eigen beheer, vervangt de voormalige RaaS-toepassing en creëert de mogelijkheid om meer flexibel eigen beleidsaccenten te leggen in de financiering van de residentiële ouderenzorg. De toepassing hergebruikt beschikbare gegevens waardoor de planlast voor de gebruikers van voorzieningen moet verminderen en de correctheid van de gegevens nog meer garandeert. De wijzigingen voortvloeiend uit het VIA6-akkoord werden in de toepassing gerealiseerd. De analyses werden uitgevoerd om andere afzonderlijke financieringsstromen te integreren.

Het project tot implementatie van een transparante sectorspecifieke boekhouding in de residentiële ouderenzorg werd opgestart. In de loop van het jaar werden definitives, algemene principes, verdeelsleutels, een basisrapporteringssjabloon en een uitrolplan uitgewerkt voor het registreren van woon-, leef en ondersteunings-, organisatie- en zorgkosten en opbrengsten.

We streven een stabiele en gezonde bedrijfsvoering na via maatregelen voor een strikter financieel beleid in woonzorgcentra. Samen met de sector werkten we een aantal maatregelen uit. Voorzieningen met een negatief eigen vermogen moeten dit bijvoorbeeld melden en een concreet plan voorleggen om het eigen vermogen aan te zuiveren. Andere maatregelen omvatten een controle op de intrestvoet die wordt aangerekend op een lening aan woonzorgcentra vanuit een derde partij die geen financiële instelling of overheid is, beperking op het geven van giften en waarborgen aan derden om te vermijden dat woonzorgcentra garant staan voor de schulden van andere organisaties en wat de eigen financiële stabiliteit aantast, risicodragende beleggingen worden beperkt zodat de eventuele reserves ter beschikking blijven voor de zorgverlening.

De beleidsuitgaven voor het uitvoeren van het VIA6-akkoord werden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT.

OD 1.4: We versterken de controle op de dagprijsverhogingen in de residentiële ouderenzorg

Het dagprijsbeleid in de residentiële ouderenzorg werd tegen het licht gehouden samen met de koepels ouderenzorg en de Vlaamse ouderenraad. Er werd een actualisatie en versterking van het dagprijsbeleid overeengekomen waarbij er een

evenwicht werd gevonden dat kan rekenen op draagvlak bij de verschillende partijen.

Enkele belangrijke elementen daarbij zijn de aanpassing van het indexatieprincipe dat wordt geënt op de spilindex gekoppeld aan de afgevlakte gezondheidsindex om op die manier nauwer aansluiting te vinden bij de indexatie van de pensioenen. Er zal geen vrije prijszetting meer mogelijk zijn voor nieuwe voorzieningen. Er komt een beperking op de huurkost die kan worden doorgerekend in de dagprijs. We zorgen ervoor dat woonzorgcentra financiële reserves kunnen opbouwen zodat ze kunnen blijven investeren in de zorg van de toekomst. Het aantal aanvraagformulieren wordt afgebouwd en daarbij wordt voor substantiële infrastructuurinvesteringen uitgegaan van de verantwoording van de samenstelling van de totale dagprijs. Ook rond de bescherming voor bestaande gebruikers, actualisatie van gebruikte parameters, bewonersparticipatie, kortingen en supplementen werden concrete afspraken gemaakt.

OD 1.5: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig

We optimaliseren het beleid inzake mobiliteitsmiddelen verder en mikken daarbij op een verfijning van de regels rond de tweede manuele rolstoel, de opname in de prestatielijst van nieuwe mobiliteitshulpmiddelen en aanpassingen en de wijziging van de tegemoetkoming voor welbepaalde mobiliteitshulpmiddelen en aanpassingen. Het juridisch traject voor deze wijzigingen werd aangevat in 2022 en de wijzigingen werden gerealiseerd op 1 januari 2023. In 2022 voerden we een vooronderzoek uit naar de uitbreiding van het verhuursysteem thuiszorg. Op basis van dit vooronderzoek en vooronderzoek naar tweedehands hulpmiddelen werd beslist om een wetenschappelijk onderzoek te laten uitvoeren door het Steunpunt WVG in 2023 en 2024. Dit onderzoek is gestart in september 2023 en wordt uitgevoerd door de UHasselt.

De beleidsuitgaven voor mobiliteitshulpmiddelen werden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TK-WT – Mobiliteitshulpmiddelen.

OD 1.6: We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming

In 2023 werden de sectoren uit het overnamedecreet verder gefaseerd geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming.

In april 2023 integreerden we 23 Psychiatrische Verzorgingstehuizen (PVT). In oktober 2023 werd deel twee van de voorzieningen met een revalidatieovereenkomst ingekanteld, zijnde 71 voorzieningen met een revalidatieovereenkomst die gericht zijn op geestelijke gezondheid en 9 voorzieningen met een revalidatieovereenkomst die gericht zijn op herstel van fysieke functies:

- 4 revalidatievoorzieningen voor locomotorische en neurologische revalidatie,
- 14 revalidatievoorzieningen voor verslavingszorg,
- 4 revalidatievoorzieningen voor psychosociale revalidatie voor kinderen en jongeren,
- 2 revalidatievoorzieningen voor vroegtijdige stoornissen in de interactie ouders-kinderen,
- 4 referentiecentra voor autisme,
- 1 revalidatievoorziening voor kinderen met respiratoire en neurologische aandoeningen,
- 4 revalidatievoorzieningen voor visuele revalidatie,

- 47 centra voor ambulante revalidatie.

De nieuwe pijlers werden geïntegreerd in het budget van het agentschap VSB. Hieraan gekoppeld werd ook een aandeel van de werkingssubsidies voor de verzekeringsinstellingen gecompenseerd naar het toelage-artikel van de VSB.

De beleidsuitgaven voor de pijlers die vanaf 1/1/2022 geïntegreerd werden, worden aangerekend op de volgende begrotingsartikelen:

Timing	Inkanteling sector	Begrotingsartikel
01/01/22	Revalidatieziekenhuizen (RZ) Multidisciplinair overleg (MDO)	GM0-AGHF2TN-WT (RZ) GM0-AGHF2TM-WT (MDO)
01/10/22	Deel 1 van de revalidatievoorzieningen: 15 Revalidatievoorzieningen voor psychosociale revalidatie voor volwassenen	GM0-AGHF2TO-WT
01/04/23	Psychiatrische verzorgingstehuizen	GM0-AGHF2TP-WT
01/10/23	Deel 2 van de revalidatievoorzieningen (80 revalidatievoorzieningen)	GM0-AGHF2TO-WT

Veder bereidden we de laatste fase van integratie voor van de sectoren uit het overnamedecreet, zijnde de initiatieven beschut wonen, revalidatieovereenkomsten voor het opstellen van (gespecialiseerde) rolstoeladviesrapporten en de multidisciplinaire begeleidingsequipes. Deze sectoren werden op 1 januari 2024 ingekanteld in de VSB.

OD 1.7: We bereiden de persoonsvolgende financiering in de woonzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg voor

Het realiseren van de persoonsvolgende financiering is een belangrijke doelstelling binnen de Vlaamse sociale bescherming. Een belangrijke voorwaarde voor de invoering van persoonsvolgende financiering in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf is een gelijke financiering voor gelijke zorgzwaarte. Met het finaliseren van de opheffing van het onderscheid tussen woongelegenheden zonder (ROB) en met bijkomende erkenning (RVT) vanaf 1/1/2023 werd een eerste belangrijke voorwaarde voor de woonzorgcentra vervuld. De implementatie van een uniform inschalingsinstrument in de betrokken sectoren is een volgende vereiste om deze doelstelling te bereiken. Voor de sectoren revalidatie en geestelijke gezondheidszorg moet eerst het instrument BelRAI nog geoperationaliseerd worden vooraleer we richting persoonsvolgende financiering kunnen evolueren.

Vanaf juni 2023 wordt BelRAI Long Term Care Facilities (LTCF) uitgerold in de residentiële ouderenzorg. Het gaat hierbij over een zachte opstart. Tijdens de periode 1 juni 2023 tot en met 31 december 2023 moet de zorgzwaarte van minstens 10% van alle bewoners vastgesteld worden aan de hand van BelRAI-LTCF. Voor complexe dossiers in de thuiszorg zal de BelRAI Home Care worden geïmplementeerd. Hiervoor werd de juridische basis al gecreëerd. We bereidden de uitrol van beide BelRAI – instrumenten op het vlak van ICT – ondersteuning en vorming voor. In eerste plaats implementeren we BelRAI als kwaliteitsinstrument.

De beleidsuitgaven voor dit OD werden aangerekend op begrotingsartikels GB0-1GHF2TG-WT en GM0-AGHF2TL-WT.

OD 1.8: We evalueren de werking van de zorgkassen

De inhoud van de doorlichting werd afgebakend in 2022 en bestaat uit een procesaudit en een financiële audit. We hebben de opdracht uitgeschreven in 2023. In samenwerking met Audit Vlaanderen werd de auditopdracht verder uitgewerkt. Op dit moment worden de laatste pilootaudits afgewerkt. Het eindrapport moet worden opgeleverd tegen 1 maart 2024. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

OD 1.9: We bieden de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder de mogelijkheid om aan te sluiten bij de VSB en te genieten van de rechten op VSB

We gaan samen met de VGC na op welke manier de werking van de Vlaamse sociale bescherming in Brussel op een laagdrempelige manier kan bekend gemaakt worden. In 2022 werden gesprekken hieromtrent opgestart met vertegenwoordigers van Brussel. We contacteerden diverse Brusselse eerstelijnsfora maar kregen tot dusver nog geen vraag tot uitgebreide toelichting. We onderzoeken momenteel andere pistes. Hiervoor werden geen specifieke budgetten aangewend.

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

SOCIALE BESCHERMING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	1.467.509	1.471.888	1.505.776	1.469.470	1.485.622	1.474.007
Toe-lagen IS	3.566.899	3.572.730	3.572.730	3.567.047	3.579.992	3.579.992
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.034.408	5.044.618	5.078.506	5.036.517	5.065.614	5.053.999

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgaven

GB0-1GHF2TX-IS – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de toelage aan het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming die vanuit de administratieve begroting van de Vlaamse Gemeenschap wordt toegekend en die verdeeld wordt over de verschillende VSB-pijlers.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	3.566.899	3.572.730	3.572.730	3.567.047	3.579.992	3.579.992

Inhoudelijke toelichting:

Bij de begrotingsaanpassing 2023 werd het toelageartikel begroot op 3.566.899 keuro in VAK en 3.567.047 keuro in VEK. In de loop van 2023 werden deze bedragen op basis van verscheidene herverdelingsrondes (relance, indexprovisie en VIA6) aangepast tot 3.572.730 keuro in VAK en 3.579.992 keuro in VEK.

Het VAK- en VEK-budget werd volledig benut.

De toelage aan het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming wordt in de begroting van het agentschap verdeeld over de verschillende VSB-pijlers. Het betreft de volgende pijlers die in de begroting 2023 werden opgenomen (*)

- Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden (ZZZ): 144.556 keuro
- Zorgbudget Ouderen met Zorgnood (ZBO): 352.419 keuro
- Zorgbudget Personen met Handicap (ZPH): 31.680 keuro
- Tegemoetkomingen Mobiliteit en Hulpmiddelen (MOHM): 89.345 keuro
- Tegemoetkomingen in de Residentiële Ouderenzorg (ROZ): 2.707.290 keuro
- Multidisciplinair Overleg (MDO): 1.328 keuro
- Revalidatie Ziekenhuizen (RZH): 115.214 keuro
- Revalidatie Conventies (RCO): 58.987 keuro
- Psychiatrische Verzorgingstehuizen (PVT): 66.428 keuro
- Aparte pijler Algemeen Beleid AVSB: 12.745 keuro

(*) Met inbegrip van de in 2023 toegekende bedragen uit index, relance en VIA 6-herverdelingsrondes (cijfer uit Orafin AVSB). Totaal toelagebedrag: 3.579.992 keuro in VEK.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begrotingsuitvoering van het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming.

GE0-1GHF2TF-WT – MAXIMUMFACTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Uiterlijk tot 31 december 2019 bleef de federale overheid belast om, tegen vergoeding, de persoonlijke aandelen van de rechthebbenden voor de prestaties die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Gemeenschappen op een geplafonneerde wijze te integreren in zijn maximumfactuur, tenzij de gemeenschappen anders beslissen. Het RIZIV en de ziekenfondsen passen de bestaande regelgeving toe zoals voorheen. Het horizontaal protocol werd verlengd om dit te kunnen opvangen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	4.104	4.104	6.974	4.104	4.104	6.974

Inhoudelijke toelichting:

Er werd op artikel GE0-1GHF2TF-WT een anomalie geboekt ter waarde van 2.870 keuro, die verklaart het verschil tussen BA-JR en BU. De anomalie werd geboekt om de boekhoudkundige verwerking van de aanrekeningen van vóór 2023 te kunnen opnemen in 2023.

GE0-1GHF2TG-WT – THUIS- EN OUDERENZORGBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 zorgt voor het wetgevend kader voor de subsidiëring van woonzorgvoorzieningen en verenigingen. Deze voorzieningen dragen ertoe bij dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen, voor de thuiszorgvoorzieningen gaat het om:

- diensten voor oppashulp;
- diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
- lokale en regionale dienstencentra;
- diensten voor gastopvang;
- verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Ook projecten in de thuiszorg worden op dit begrotingsartikel gefinancierd.

Voor de ouderenvoorzieningen betreft het volgende subsidies die vanop dit artikel worden uitbetaald:

- de werkingssubsidies voor de centra voor dagverzorging;
- de tegemoetkoming voor de regularisatie van de project-gesco's in de ouderenzorg;
- de DAC-supplementen voor de woonzorgcentra;
- de subsidiëring van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de 9 regionale expertisecentra;
- de subsidiëring van de BEVAK-serviceflats;
- projectsubsidies ouderenzorg.

Daarnaast wordt op dit artikel nog budget voorzien voor de uitvoering van de sociale akkoorden in de woonzorg wat betreft:

- de dotatiefondsen sociale maribel;
- de maatregelen voor de vrijstelling van arbeidsprestaties en eindloopbaan;
- de tegemoetkoming in de vakbondspremie.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van SD 2 Toegankelijkheid, meer bepaald OD 2.1 We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	262.737	266.688	265.215	264.698	269.267	266.812

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet nam toe met 3.951 keuro t.o.v. de 1e BA als gevolg van volgende herverdelingen:

- 199 keuro omwille van de overschrijding van de spilindex;
- 3.752 keuro vanuit de provisie "versterking ouderenbeleid" voor de volgende projecten:
 - o Hybride gezinszorg: 249 keuro;
 - o Financiering Zorghuizen Limburg en Oostende - CVK type 2: 180 keuro;
 - o Collectieve gezinszorg: 450 keuro;
 - o De contextanalyse en versterking van de vrijwillige oppashulp in Vlaanderen: 300 keuro;
 - o Iedereen Telt: 723 keuro;
 - o Eenmalige onkostenvergoeding voor studenten die in het academiejaar 2022-2023 een diploma van bachelor in de verpleegkunde behalen met een studieomvang van 240 studiepunten: 1.850 keuro.

Het VAK-budget werd voor 99,45% benut en het VEK-budget werd voor 99,09% benut.

GEO-1GHF2TH-WT – THUIS- EN GEZINSZORG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden diensten voor gezinszorg gesubsidieerd die er toe bijdragen dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van SD 2 Toegankelijkheid, meer bepaald OD 2.1 We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	958.513	961.509	961.225	958.513	961.509	927.859

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet nam toe met 2.996 keuro t.o.v. de 1e BA als gevolg van volgende herverdelingen:

- 2.712 keuro omwille van de overschrijding van de spilindex;
- 283 keuro voor de uitvoering van het protocol betreffende de organisatie van de aanvullende lokale diensten (ALD) binnen de diensten voor gezinszorg.

Het VAK-budget werd voor 99,97% benut. De lagere VEK-benutting is voor 32.137 keuro te wijten aan een lagere kost van de afrekeningen 2022 waarvan in de uitvoering 2022 een inschatting gemaakt werd. De belangrijkste redenen voor deze lagere realisatie zijn nog de COVID-19 pandemie (ziekte personeel en annuleringen door gebruikers) in het eerste kwartaal 2022 en de personeelskrapte. Het restant van de VEK-onderbenutting (1.513 keuro) is het gevolg van een lager dan geraamde realisatie van het urencontingent in 2023.

GEO-1GHF2TI-WT – REVALIDATIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet:

- de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de geïsoleerde G- (geriatrie) en Sp-diensten (gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) die door de zesde staats hervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over 8 instellingen.
- de uitgaven voor de revalidatie-overeenkomsten.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	141.539	142.011	174.786	141.539	142.011	174.786

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1^e BA' en '1^e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Er werd 472 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de indexprovisie in het kader van de overschrijding van de spilindex.

Verder werd er een anomalie geboekt van 32.775 keuro omwille van de budgettaire noden op allocatie GD353. Dit verklaart het verschil tussen BA-JR en BU. De anomalie werd geboekt om de huidige afrekeningen van het compenserend budget 2020/2021/2022 alsook de afrekening in het kader van de inkanteling in de VSB te kunnen boeken op het jaar 2023.

GEO-1GHF2TJ-WT – GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanop dit artikel worden de initiatieven beschut wonen en de psychiatrische verzorgingstehuizen gefinancierd.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.1: We zorgen voor een gespreid en betaalbaar aanbod van revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU

Uitgaven	84.338	97.576	97.576	84.338	97.576	97.576
-----------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1e BA' en '1e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- VAK/VEK: er werd 238 keuro herverdeeld in het kader van de overschrijding van de spilindex;
- VAK/VEK: er werd 13.000 keuro herverdeeld vanop artikel GB0-1GHF2TX-IS voor de budgettaire noden op artikel GE0-1GHF2TJ-WT. Dit ter compensatie van de afrekening PVT op dit begrotingsartikel naar aanleiding van de inkanteling in VSB alsook de eenmalige IFIC meerkost publieke PVT.

GE0-1GHF2TU-PR – PROVISIE VERSTERKING OUDERENZORGBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Er wordt een provisie voorzien voor nieuwe beleidsinitiatieven.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	16.278	0	0	16.278	11.155	0

Inhoudelijke toelichting:

De middelen van de provisie werden aangewend voor de volgende doeleinden:

- 1850 keuro VAK en VEK voor de toekenning van de vergoeding aan de 4de jaar studenten van de opleiding verpleegkunde;
- 862 keuro VAK en 67 keuro VEK voor de subsidies in het kader van het beheer van de Waarderingstool;
- 723 keuro VAK en 17 keuro VEK ten behoeve van het dossier 'Iedereen Telt' (Dementie);
- 249 keuro VAK en 63 keuro VEK ten behoeve van het project 'hybride gezinszorg';
- 180 keuro VAK en 67 keuro VEK ten behoeve van het de uitgaven voor de 'centra voor kortverblijf type 2';
- 450 keuro VAK en 13 keuro VEK ten behoeve van het project 'collectieve gezinszorg';
- 300 keuro VAK en 22 keuro VEK ten behoeve van het project 'vrijwillige oppashulp';
- 3.500 keuro VAK en 50 keuro VEK ten behoeve van de uitwerking en implementatie van de financieringsmodules eCalcura en DMFA waarbij terwerkstellingsgegevens via de DMFA-kwartaalaangfite kunnen gebruikt worden voor de berekening van de tegemoetkoming voor zorg;
- 1.500 keuro VAK en 10 keuro VEK ten behoeve van de verdere ontwikkeling van het Vlaams IT-platform BelRAI;
- 3.700 keuro VAK ten behoeve van het project 'Zorgzame buurten';
- 2.964 keuro VAK en VEK ten behoeve van het opvangen van de meerkost van de mobiliteitshulpmiddelen.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming

Omschrijving

Het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (AVSB) is een intern verzelfstandigd agentschap (IVA) met rechtspersoonlijkheid dat belast is met de juridische en financiële uitwerking van de Vlaamse sociale bescherming.

De praktische uitvoering, w.o. de inning van de zorgpremies en de uitbetaling van de tegemoetkomingen, loopt via de erkende zorgkassen.

Per begrotingsartikel wordt infra een beknopte toelichting gegeven bij de begroting van het agentschap en de uitvoering ervan in 2023 in VEK aan ontvangsten- en uitgavenzijde.

Ontvangsten

GM0-BGHFATC-OW – Ontvangsten Werking en Toelagen – Vlaamse Sociale Bescherming

Inkomsten uit beleggingen overheid/niet overheid (ESR 26.10 en ESR 26.20)

Er werd in de begrotingscontrole 2023 een bedrag aan inkomsten uit beleggingen overheid/ niet overheid ad. 10.870 keuro ingeschreven. Er werd in 2023 12.655k euro gezamenlijk op deze beide ESR geïnd. Dit zijn dus 1.785 keuro meerontvangsten dan oorspronkelijk waren voorzien.

De meeropbrengsten situeren zich in hoofdzaak bij de inkomsten afkomstig uit beleggingen in de overheidssector (Vlaams, Belgisch en EMU-papier) inzonderheid de belegging in Vlaams papier die het AVSB bij de Vlaamse Overheid deed in het 4de kwartaal 2023 (300.000 keuro).

Dividenden Vladubel (ESR 28.20)

Het dividend Vladubel – Zorgverzekering werd in de BA 2023 geraamd op 10.286 keuro en voor éénzelfde bedrag opgenomen in de begrotingsuitvoering.

In de begroting moet, op advies van de controleorganen (revisor en Rekenhof) vanaf 2020 het bruto dividend opgenomen worden bij de inkomsten (ESR 28.20) en RV bij de uitgaven (zie ESR 12.50 aldaar)

Bruto-dividend	10.286.040
Uitgaven RV 30%:	3.085.812
Netto-dividend	7.200.228

De roerende voorheffing van 30 % op dividenden wordt als uitgaven ingeschreven onder de allocatie AGH041 - ESR 12.50 bij het artikel GM0-AGHF2TA-WT - Algemeen beleid.

Zorgpremies (ESR 38.50)

De raming gaat uit van de bevolkingsprojecties van het ADSEI waarop de percentages bijdragenplichtigen en betalende leden VSB van 2022 worden toegepast.

We vertrekken van het percentage van de bevolking – ouder dan 25 jaar - dat een zorgpremie moet betalen en daarbij gaan we na welk percentage van de bevolking de zorgpremie tijdig betaalt. Er wordt ook rekening gehouden met de verminderde zorgpremie voor wie een VT – statuut heeft.

De zorgpremie wordt jaarlijks geïndexeerd.

In de begroting 2023 van het agentschap VSB werden de voor 2023 te ontvangen zorgpremies geraamd op 256.826 keuro. In realiteit werd uiteindelijk op basis van

de rapporteringen van de erkende zorgkassen voor 254.181 keuro aan ontvangen zorgpremies geboekt. Een minderopbrengst van 2.645 keuro.

Vordering administratieve geldboetes en achterstallige zorgpremies (ESR 38.50)

Vanaf 2021 wordt enkel nog de administratieve geldboete van het betrokken kalenderjaar opgelegd.

De vordering aan administratieve boetes werd in de begrotingscontrole 2023 geraamd op 12.059 keuro. De finale effectieve vordering op basis van 1 boetemailing (in december 2023) bedroeg voor de boetes en achterstallige zorgpremies tezamen 16.232 keuro. Aan te rekenen op de ESR 38.50 allocatie BGH011.

Er werd een actualisatie van de definitief oninbare vorderingen boetes evenals een actualisatie van de waardevermindering vordering boetes ad. 4.551 keuro (op de ESR 53.20 aangerekend) doorgevoerd.

Overige ontvangstenposten (ESR 38 en ESR 48)

Er werden een bedrag van 11.333 keuro aan inningen uit internationale overeenkomsten (7.500 keuro geraamd in de BA 2023) aangerekend. Het gaat om terugvorderingen van kosten gedragen door AVSB voor sociaal verzekerden in andere Europese lidstaten die via het RIZIV naar het agentschap VSB toekomen.

Er werd tevens een bedrag van 1.690 keuro aan terugstortingen van te veel uitbetaalde voorschotten aan de voorzieningen (pijler residentiële ouderenzorg) geïnd.

De inkomsten uit subrogatiedossiers worden door de zorgkassen gerapporteerd op 15 mei 2024.

GM0-BGHFAZZ-OI – Ontvangsten Interne Stromen

De belangrijkste ontvangst in de begroting van het agentschap betreft de toelage zoals ze onder begrotingsartikel **GB0-1GHF2TX-IS – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)** in de administratieve begroting van de Vlaamse overheid wordt opgenomen. Zie supra voor detailbespreking.

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage aan het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (AVSB).

Uitgaven

GM0-AGHF2TA-WT - Werking en Toelagen – Vlaamse Sociale Bescherming – Algemeen Beleid

De **ESR 12.11** omvat de algemene werkingsuitgaven van het AVSB (budget BA 2023: 2.647 keuro), de kosten met betrekking tot het beheer van de beleggingen (budget: 942 keuro), de facturatie door het controleorgaan MEDIWE (indicatiestellingen – budget: 370 keuro) en de uitgaven die verband houden met de inning van de administratieve geldboetes en de achterstallige zorgpremies: de boetemailing van december 2023, de deurwaarderskosten en de uitgaven voor het callcenter. (budget BA 23: 1.500 keuro).

Uitvoering: totaal 4.308 keuro – raming was 5.459 keuro derhalve een onderbenutting van 1.151 k euro. Onder meer te wijten aan iets te hoog ingeschatte effectentaks en prestaties die al in 2023 werden vastgelegd maar waarvan de facturatie pas in de loop van 2024 wordt verwacht.

De algemene werkingsuitgaven (ESR 12.11) van het agentschap VSB zijn:
Belangrijkste posten:

- erelonen en honoraria advocaten
- allerhande vormen van dienstverlening (hosting, support, onderhoud ICT, projectmanagement, adviezen experts, studies,..) door derden
- de presentiegelden

De relance projecten (VV045 – Kwaliteit en good governance WZC) in de Ouderenzorg (ICT-dienstverlening) worden eveneens gedeeltelijk onder dit artikel en deze ESR aangerekend.

De uitgaven met de **ESR 12.21** die onder dit artikel vallen omvatten:

De RIZIV-vergoeding voor de administratieve bijstand van de internationale dossiers en die door het AVSB betaald werd in het najaar 2023 bedroeg 5.893 k euro (raming 3.500 keuro) zijnde 52% van de door het AVSB ontvangen en door het RIZIV doorgestorte bedragen in het voorbije jaar.

De subrogatie fee die al in VAK en VEK op het budget 2023 werd aangerekend en aan de zorgkassen zal uitbetaald worden: 83 keuro. De VI/ZK ontvangen een variabel percentage van de geïnde subrogatiebedragen (de subrogatie fee). Dat percentage is afhankelijk van het geïnde volume in verhouding tot de uitgegeven tegemoetkomingen.

De in de uitgaven in rekening gebrachte roerende voorheffing (30%) op het dividend van het aandelenfonds Vladubel werden aangerekend op de **ESR 12.50** ad. 3.086 keuro (zie ook supra).

ESR 31.32 – Subsidies aan de vzw Vlaams Investeringsplatform Bel Rai en aan de vzw Kwaliteitscentrum voor de Diagnostiek (KCD)

Er werden in 2023 respectievelijk een bedrag van 890 keuro (vzw VIP Bel Rai) en 565 keuro (vzw KCD) aangerekend.

Aan de **VZW Vlaams IT – platform BelRAI** is de opdracht gegeven om een Vlaams BelRAI-platform te ontwikkelen. Dit platform is noodzakelijk om de uitrol van BelRAI in Vlaanderen te realiseren. In 2021 werd de BelRAI screener geïmplementeerd voor het toekennen van zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en voor de werking van de diensten gezinszorg en de diensten maatschappelijk werk. In 2022 volgen de BelRAI Home Care met sociaal supplement en de BelRAI screener voor kinderen. In 2023 werd de BelRAI Long Term Care Facility geïmplementeerd.

De Vlaamse sociale bescherming voert BelRAI gefaseerd in als evaluatie-instrument voor zorgzwaarte. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor het **Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD)**. Het KCD staat in voor de ontwikkeling van de methodologie en heeft daarnaast een belangrijke coördinerende en sturende rol op het vlak van opleiding en intervisie. Concreet betekent dit dat het KCD de vormingspakketten ontwikkelt, waarmee de trainers aan de slag gaan evenals de inhoud voor intervisie achteraf.

ESR 74.40 – Investeringsuitgaven agentschap VSB en relanceproject 115 – Digitalisering van de RIZIV-sectoren

Totaal werd 5.350 keuro aan ICT-investeringen door het agentschap VSB aangerekend op een budget van 6.935 keuro. Betreft de verdere uitbreiding, aanpassingen en analyse van de applicaties voor de diverse bestaande en in te kantelen VSB-pijlers.

Relanceprojecten 115 en 116 binnen artikel GM0-AGHF2TA-WT

In het kader van de relanceherverdelingen werd voor het project 115 – Digitalisering RIZIV-sectoren in 2023 een bedrag in VEK ad. 4.667 keuro toegewezen aan het artikel GM0-AGHFZTA-WT (allocatie AGH 048). Hier werd een bedrag van 4.703 keuro in VEK aangerekend.

In het kader van de relanceherverdelingen werd voor het project 116 – Elektronisch patiëntendossier – Geïntegreerde zorg en Ondersteuningsplan in 2023 een bedrag in VEK ad. 198 keuro toegewezen aan het artikel GM0-AGHFZTA-WT (allocatie AGH 045). Hier werd een bedrag van 197 keuro in VEK aangerekend.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.1: Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies

GM0-AGHF2TB-WT tot en met GM0-AGHF2TP-WT – Diverse VSB – Pijlers (zorgbudgetten en zorgtickets/tegemoetkomingen)

Detail van de decretale budgetten 2023 voor de diverse VSB-pijlers:

Totaal na begrotingsaanpassing 2023 en na eventuele herverdelingen uit provisies (index, relance, VIA6) – zie supra zijn deze VSB-pijlers opgenomen respectievelijk voor:

Zorgbudgetten (ESR 34.31): volgende pijlers:

- zorgbudget zwaar zorgbehoevenden (GM0-AGHF2TC-WT): 411.746 keuro
- zorgbudget ouderen met zorgnood (GM0-AGHF2TB-WT): 337.363 keuro
- zorgbudget personen met handicap (GM0-AGHF2TD-WT): 32.755 keuro

aanvullend onder de ESR 34.31 opgenomen VSB-pijlers:

Tegemoetkomingen Mobiliteits- en Hulpmiddelen (GM0-AGHF2TK-WT) (ESR 34.31): 90.292 keuro

Multidisciplinair Overleg (GM0-AGHF2TM-WT) (ESR 34.31): 1.328 keuro

Revalidatie Ziekenhuizen (GM0-AGHF2TN-WT) (ESR 34.32): 113.808 keuro

Zorgtickets (ESR 34.32): volgende VSB-pijlers:

Tegemoetkomingen Ouderenzorg (GM0-AGHF2TL-WT) (ESR 34.32):

- woonzorgcentra en centra voor kortverblijf: 2.614.933 keuro
- dagverzorgingscentra: 46.691 keuro

daarnaast zijn nog opgenomen:

- infrastructuurforfait in de ouderenzorg: 29.788 keuro (ESR 52.10)
- relanceproject 45 – Good governance WZC: 7.066 keuro

Revalidatie Conventies (GM0-AGHF2TO-WT) (ESR 34.32): 58.987 keuro

Psychiatrische Verzorgingstehuizen (GM0-AGHF2TP-WT) (ESR 34.32): 65.321 keuro

Detail van de uitvoeringscijfers in VEK per pijler: inclusief – waar toegepast - de geboekte te ontvangen facturen

ESR 34.31 (overige sociale uitkeringen – geldelijke uitkeringen)

Omvatten:

- zorgbudget zwaar zorgbehoevenden: 412.641 keuro (een mali met 895 k euro in vergelijking met decretaal budget)

- zorgbudget ouderen met zorgnood: 335.371 keuro (een boni van 1.992 k euro in vergelijking met het decretaal budget)
- zorgbudget personen met handicap: 31.057 keuro (een boni met 1.698 k euro in vergelijking met het decretaal budget)

Tegemoetkomingen Mobiliteits- en Hulpmiddelen: 89.937 keuro (inclusief 9.400 keuro aan te ontvangen facturen zijnde de verwachte facturaties in 2024 slande op 2023 en vorige jaren). Een boni van 395 keuro in vergelijking met het decretaal budget.

Tegemoetkomingen Revalidatie Ziekenhuizen: 111.891 keuro (met inbegrip van de te ontvangen facturen). Een boni van 1.917 keuro in vergelijking met het decretaal budget.

Multidisciplinair Overleg: 341 keuro op basis van de uitbetaalde overleggen in 2023. Een boni met 987 keuro in vergelijking met het decretaal budget.

ESR 34.32 (overige sociale uitkeringen – uitkeringen in natura):

Zorgtickets:

Tegemoetkomingen Ouderenzorg:

- woonzorgcentra en centra voor kortverblijf: 2.595.509 k euro (met inbegrip van de diverse geboekte te ontvangen facturen). Een boni van 19.424 keuro in vergelijking met het decretaal budget
- dagverzorgingscentra: 28.382 keuro (met inbegrip van de diverse te verwachte facturen). Een boni van 18.309 keuro in vergelijking met het decretaal budget.

daarnaast:

- infrastructuurforfait in de ouderenzorg: 29.046 keuro (inclusief de te ontvangen facturen) (aangerekend op diverse ESR binnen het budget 2023 AVSB) - volledige benutting
- relanceproject 45 – Good governance WZC: 2.845 keuro

Tegemoetkomingen Revalidatie Conventies: 58.987 keuro (met inbegrip van de te ontvangen facturen) – een volledige benutting van de kredieten wordt voorzien

Tegemoetkomingen Psychiatrische Verzorgingstehuizen: 65.321 keuro (met inbegrip van de te ontvangen facturen) – een volledige benutting van de kredieten wordt voorzien

Detail van de geboekte en in VAK/VEK aangerekende en bij revisorale controle gevalideerde te ontvangen facturen van de verschillende VSB- pijlers: totaal 153.058 keuro

TOF Indicatiestellingen – Prestaties 2023 – pijler ZZZ	546.163
TOF Indicatiestellingen – S bladen 15/02/24 – pijler ZZZ	840.100
TOF Facturatie pijler MOHM 2023	9.400.287
TOF Prognose Facturatie 2023 - WZC	16.981.857
TOF Prognose Facturatie 2023 - DVC	420.522
TOF Afrekening zorgkassen 2023 - WZC	13.801.346
TOF Rechten IFIC 2023 - WZC	14.454.376
TOF Eindejaarspremie IFIC 2023 - WZC	25.961.344
TOF OCVK 2023 - WZC	1.149.239
TOF Aanvullende financiering saldo 2023 - WZC	5.198.892

TOF Facturatie 2023 – Revalidatie Ziekenhuizen	5.887.861
TOF Afrekeningen 2022 – Revalidatie Ziekenhuizen	7.642.429
TOF Facturatie 2023 – Revalidatie Conventies	35.645.331
TOF Afrekeningen 2022 – Revalidatie Conventies	1.480.205
TOF Facturatie 2023 – Psychiatrische Verzorgingstehuizen	11.917.430
TOF Infrastructuurforfait Ouderenzorg 2023	1.730.692
TOTAAL GEBOEKTE TOF BOEK/ BEGROTINGSJAAR 2023 – in euro	153.058.078

De relance projecten (VV 45 – Inzetten op kwaliteit en good governance bij de WZC) zijn mede opgenomen in het artikel GM0-AGHF2TL-WT (allocatie AGH049) de Ouderenzorg (ICT-dienstverlening) en dit voor 7.266 keuro. Er werd een bedrag van 2.845 keuro aangerekend.

Reden van deze onderbenutting:

Voor de subsidies op basis van het BVR van 25 november 2022 werd in 2022 via de orafin-batchinterface een voorschot van 80% uitbetaald (4,8 miljoen). Aangezien deze betaling via de batchinterface gebeurde, werd automatisch in orafin ook meteen in 2022 4,8 miljoen in VEK aangerekend op AGH049 en werden deze subsidies dus niet als subsidies met uitsteloptie ingevoerd in Orafin.

Voor het opvragen van relance-VEK in 2023 werd echter rekening gehouden wanneer de prestaties voor dit project worden geleverd. Het project liep van 1 juli 2022 tot en met 31 december 2023. Voor 2022 werd daarom 6/18 of 2 miljoen euro VEK opgevraagd en voor 2023 12/18 of 4 miljoen euro VEK. Doordat deze subsidies via de batchinterface werden betaald en niet als subsidies met uitsteloptie konden worden ingevoerd in Orafin, werd dus ook in Orafin niet automatisch het VEK benomen obv wanneer de prestaties voor dit project werden geleverd. Vandaar het niet aangewend VEK voor 2023. Omwille van dezelfde reden werd in 2022 het via relanceprovisie opgevraagde VEK overschreden.

ESR 42.90 – Werkingssubsidies aan de zorgkassen + facturatie indicatiestellingen zorgkassen + informaticapremies ouderenzorg

Onder deze ESR vallen:

- De ingeschreven bedragen aan werkingssubsidies voor de diverse VSB-pijlers aan de zorgkassen (31.041 keuro) (dekken de loon- en werkingskosten en zijn vervat in de artikelen GM0-AGHF2TB-WT tot en met GM0-AGHF2TP-WT);
- De vergoedingen aan de gemachtigde indicatiestellers (7.112 keuro) (GM0-AGHF2TA-WT);
- De informaticapremies in de ouderenzorg (totaal: 595 keuro)(GM0-AGHF2TL-WT).

Deze zijn in totaal voor 35.830 keuro aangerekend in de begroting. De onderbenutting is voornamelijk te wijten aan een lagere aanrekening van de facturen indicatiestellingen van de zorgkassen.

Uit voorzorg werd net zoals de voorbije jaren een bedrag aan te ontvangen facturen indicatiestellingen 2024 slaande op 2023 in de begroting en boekhouding opgenomen. Voor het jaar 2023 gaat het om 1.386 keuro.

ESR 12.21 – FOD Sociale zekerheid (medische inschalingen) - artikel GM0-AGHF2TB-WT

De betalingen d.m.v. kwartaalvoorschotten aan de FOD Sociale Zekerheid voor de tussenkomsten medische inschalingen pijler zorgbudget ouderen met zorgnood

(**ESR 12.21**) werd na bekomen van de afrekening 2023 van de FOD begin 2024 aangerekend voor een bedrag van 2.024 keuro (allocatie AGH014). Gedurende 2023 werd 1.950 keuro aan voorschotten aan de FOD Sociale Zekerheid betaald. Concreet betekent dit dat er een schuld aan de FOD Sociale Zekerheid einde 2023 in de boeken werd opgenomen.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

- OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep
- OD 1.3: We realiseren een digitale vereenvoudigde transparante financiering van woonzorgcentra, centra voor kortverblijf & dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning
- OD 1.5: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig
- OD 1.6: We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming
- OD 1.7: We bereiden de persoonsvolgende financiering in de woonzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg voor

GM0-AGHF2TY-IS – INTERNE STROMEN – SOCIALE BESCHERMING – VLAAMSE ZORGKAS

ESR 41.60 – Specifieke werkingssubsidie aan de vzw Vlaamse zorgkas en facturatie indicatiestellingen vzw Vlaamse zorgkas

Deze subsidie werd begroot op 1.336 keuro waarvan 1.011 keuro als specifieke werkingssubsidie, 50 keuro die bij de BA 2023 vanuit het artikel Algemeen Beleid AVSB werd herverdeeld en 275 keuro voor het honoreren van de facturatie indicatiestellingen in het kader van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden.

De specifieke werkingssubsidie werd in 2023 voor 1.011 keuro in VAK en VEK aangerekend.

De facturen indicatiestellingen werden in 2023 voor 235 keuro bij het agentschap VSB op basis van de door de zorgkas ingediende facturen aangerekend.

X. BELEIDSVELD: ZORGINFRASTRUCTUUR

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE ZORGINFRASTRUCTUUR

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) subsidieert de realisatie van duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur. De subsidies dienen om nieuwe gebouwen op te richten of om bestaande gebouwen voor lange termijn in orde te stellen op functioneel en bouwtechnisch vlak. Het VIPA komt tussen in de bouwkost. Het gaat om de kosten voor bouwen en eerste uitrusting bij het nieuw bouwen, uitbreiden of verbouwen van gebouwen. Het VIPA ondersteunt en begeleidt initiatiefnemers om vanuit een langetermijnvisie zorg- en welzijnsinfrastructuur te realiseren. Het VIPA treedt ook op als kenniscentrum en adviseert, sensibiliseert en inspireert zowel de initiatiefnemers als het beleid om betaalbare, kwaliteitsvolle en duurzame zorginfrastructuur te ontwikkelen. Het VIPA zet actoren ertoe aan om een zorgvriendelijke woon- en leefomgeving te creëren zodat mensen met zorgnoden maximaal aan de samenleving kunnen blijven deelnemen.

1.1. Strategische en operationele doelstellingen

1.1.1. SD: Toegankelijkheid

OD 1.1: Met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden verstrekken we investeringssubsidies

Het aanbod aan renteloze leningen ten behoeve van energiebesparende investeringen werd geoperationaliseerd. In 2023 werden 2 oproepen naar de voorzieningen uitgestuurd. De renteloze energieleningen worden toegekend met middelen van de VSB en werden aldus aangerekend op GMO-AGHF2TA.

In kader van het kwaliteitskader ventilatie werd een kwaliteitshandboek ventilatie, specifiek voor de woonzorgcentra, uitgewerkt en ter beschikking gesteld aan de sector. Ventilatieaudits werden in een pilootfase getest en vervolgens complementair aan de energieaudits mee opgenomen in het aanbod van VIPA. De uitgaven voor deze actie werden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht; inzetten op kwaliteit en good governance van WZC en vooruitschuif nieuw beleid – financiering van een kwaliteitskader voor ventilatie in woonzorgcentra – projectnummer VV045).

In lijn met het zorgstrategisch kader verkregen een aantal bouwprojecten in de ziekenhuissector een toezegging van investeringssubsidie. De budgettaire weerslag van deze toezeggingen vindt plaats vanaf de ingebruikname van de gesubsidieerde infrastructuur. De aanrekening gebeurde op begrotingsartikel GKB-AGIF2SA-WT.

De revalidatieconventies en de OverKophuizen werden toegevoegd aan het klassieke subsidiekader van VIPA opdat de betrokken voorzieningen voortaan ook in aanmerking zouden kunnen komen voor investeringsbetoelaging. De betoelaging van investeringsmaatregelen ter preventie van agressie werd verruimd naar de voorzieningsvormen die zich richten op volwassenen én waarbij de agressieproblematiek zich stelt. Ook de spoeddiensten van de algemene ziekenhuizen werden mee in scope genomen. De toezeggingen van subsidies in kader van deze subsidie-uitbreidingen en nieuwe subsidiekaders werden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF5SA-WT.

OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid

In 2023 werd in samenwerking met het Steunpunt WVG verder gewerkt aan de screening van het duurzaamheidsinstrument GRO naar de specifieke gebouwtypologie voor de welzijns- en zorgsectoren. Tevens werd een opleiding over GRO uitgewerkt ter versterking van de voorzieningen-bouwheren.

De aanpassing van de attesteringsprocedure brandveiligheid voor de ouderenvoorzieningen, maar ook de actualisering van de brandveiligheidsnormen voor diezelfde voorzieningen, werden uitgewerkt om respectievelijk begin 2024 en in het eerste kwartaal 2024 ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

Voor de sectoren personen met een handicap en jeugdhulp, waarvoor tot dusver geen specifieke brandveiligheidsnormen van toepassing zijn, werd het overleg met de sectoren over een set normen opgestart. Een laagdrempelige zelfevaluatietool voor brandveiligheid werd ruim ter beschikking gesteld.

De uitgaven voor de zelfevaluatietool, evenals voor de samenwerking met het Steunpunt WVG werden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF2SA-WT.

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZORGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350
Toe-lagen IS	518.672	492.784	497.749	480.051	480.084	485.049
Overige LE, PA, andere	364.997	364.997	317.343	364.997	364.997	434.650
Totaal	886.019	860.131	817.442	847.398	847.431	922.049

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels. Voor duiding met betrekking tot de ESR-uitgaven, zie begrotingsartikel GB0-1GIF2SB-WT. Voor duiding met betrekking tot de toelagen, zie begrotingsartikelen GB0-1GIF2SX-IS en GB0-1GIF5SX-IS. Voor duiding met betrekking tot de overige uitgaven, zie begrotingsartikel GB0-1GIF2SX-LE.

1.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

GB0-9GIFASX-OP – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel dekt de terugbetaling van de vordering van 70.755 keuro (A1/A3 BFM C2 middelen) die in 2021 werd ingeboekt en die over een periode van 3 jaar wordt afgelost. Rekening houdend met de aflossingen van de 2 voorgaande jaren restte er nog 23.394 keuro.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	23.394	0	0
BU	23.394	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Gelet op de iets bovengemiddelde afwikkeling in 2022, diende er dit jaar iets minder dan 1/3 of 23.394 keuro te worden afgewikkeld.

Uitgaven

GB0-1GIF2SB-WT – VLABZORGINVEST

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de middelen die voorzien worden voor investeringen teneinde de historische achterstand in de welzijns- en gezondheidssectoren in de Vlaamse Rand weg te werken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350

Inhoudelijke toelichting:

De subsidie aan Vlabinvest Apb werd conform het BVR volledig vastgelegd en vereffend in 2023.

GB0-1GIF2SX-IS – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het VIPA met betrekking tot:

- Werkingskosten;
- Alternatieve subsidies: het intrestdeel dat ESR-matig moet aangerekend worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel;
- Forfaits:
 - o Ziekenhuizen (instandhoudingsforfait + strategisch forfait);
 - o Ouderenforfait;
 - o VAPH-forfait;
- Revalidatieziekenhuizen;
- A1/A3 BFM: ESR-kost: in hoofdzaak het intrestdeel dat dient aangerekend te worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel.
- Klimaatsubsidies: het aandeel van het VIPA.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	360.654	373.387	378.352	360.654	360.687	365.652

Inhoudelijke toelichting:

De cijfers met betrekking tot VAK kunnen als volgt verklaard worden:

Van 1^e BA naar 1^e BA -JR: het VAK stijgt met 12.733 keuro van 360.654 keuro tot 373.387 keuro. Die toename omvat:

- Een herverdeling van 10.000 keuro vanuit de provisie voor de klimaatsubsidies;
- Een herverdeling van 2.700 keuro vanuit de klassieke subsidies voor de klimaatsubsidies;
- Een herverdeling van 33 keuro voor de 2^e bijdrage uit het klimaatfonds (via provisie).

Van 1^e BA-JR naar BU: het VAK stijgt met 4.965 keuro van 373.387 keuro tot 378.352 keuro. De ESR-kost A1/A3 BFM nam immers toe met 4.965 keuro.

De cijfers met betrekking tot VEK kunnen als volgt verklaard worden:

Van 1^e BA naar 1^e BA -JR: het VEK stijgt met 33 keuro van 360.654 keuro tot 360.687 keuro. Dit betreft een herverdeling voor de 2^e bijdrage van het klimaatfonds (via provisie).

Van 1^e BA-JR naar BU: het VEK stijgt met 4.965 keuro van 373.387 keuro tot 378.352 keuro. De ESR-kost A1/A3 BFM nam immers toe met 4.965 keuro.

GB0-1GIF2SX-LE – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit omvat het niet-ESR-aanrekenbare kapitaaldeel van de volgende uitgaven:

- Gebruikstoelagen;
- A1/A3 BFM.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	364.997	364.997	317.343	364.997	364.997	434.650

Inhoudelijke toelichting:

De cijfers met betrekking tot VAK kunnen als volgt verklaard worden:

Van 1^e BA-JR naar BU daalt het VAK met 46.654 keuro. Hiervan heeft 47.625 keuro betrekking op de loutere afbouw van het BFM en 29 keuro op het niet moet uitbetalen van een gebruikstoelage.

De cijfers met betrekking tot VEK kunnen als volgt verklaard worden:

Het VEK ligt vanaf BU 117.307 keuro (434.650 keuro -317.343 keuro) hoger dan het VAK om budgettaire technische redenen. De toelage voor het kapitaaldeel van de revalidatieziekenhuizen en de alternatieve subsidies wordt bekomen via inkooporders en de bedragen van 2022 konden om technische redenen pas in het budgettaire jaar 2023 worden aangerekend.

GB0-1GIF5SX-IS – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het VIPA met betrekking tot:

- De klassieke infrastructuursubsidies die over de bouwperiode worden uitbetaald;
- De subsidie voor de energietussenkomst o.b.v. het BVR van 7 juli 2023 tot toekenning van een subsidie aan instellingen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de tussenkomst in de energiekost in 2023.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	158.018	119.397	119.397	119.397	119.397	119.397

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK daalde van 158.018 keuro tot 119.397 keuro met 38.621 keuro, door het in overeenstemming brengen met de VEK-betaling.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

Omschrijving

Het VIPA staat in voor de infrastructuursubsidies aan de welzijns- en zorgvoorzieningen.

Ontvangsten

De ontvangsten in VEK betreffen:

- de toelagen zoals hiervoor vermeld onder begrotingsartikels GB0-1GIF2SX-IS en GB0-1GIF5SX-IS;
- de bedragen voor de aflossing van de ESR-schuld onder GB0-1GIF2SX-LE;
- de terugbetaling van de vordering A1/A3 BFM – C2 zoals vermeld onder begrotingsartikel GB0-9GIFASX-OP;
- diverse kleinere ontvangsten voor 86 keuro met betrekking tot de terugvordering van subsidies.

Uitgaven

VEK:

Uitgaven (in VEK)	In keuro	Budget	uitvoering	delta
I. ESR-uitgaven				
AGI001	werkingskosten	417	614	197
AGI002	klassieke	60 397	62 931	2 534
AGI003	alternatieve (intrestdeel)	48 730	48 719	-11
AGI004	personen met handicap	6 680	5 539	-1 141
AGI006	ESR-kost A1/A3 BFM	82 909	87 874	4 965
AGI007	instandhoudingsforfait	152 409	147 628	-4 781
AGI008 + AGI012	strategisch forfait bouwkalender	53 702	53 633	-69
	strategisch forfait - oude precaire	10 977	10 324	-653
	strategisch forfait - nieuwe precaire	2 804	3 438	634
AGI009	hypotheekkosten	25	0	-25
AGI011+18	Klimaatfonds + cofinanciering	7 600	5 577	-2 023
AGI014	revalidatieziekenhuizen (intrestdeel)	2 325	2 325	0
AGI026	Energiekost: tussenkomst 2022	0	33	33
AGI029	energiekost: tussenkomst 2023	59 000	57 912	-1 088
	ESR-kost	487 975	486 547	-1 428
II. Interne verrichtingen met WVG				
AGI028	afoming herverdeelde middelen relanceprovisie	7	7	0
III. Schuldaflossing				
AGI016	alternatieve schuld	115 434	115 405	-29
AGI017 (1)	BFM (excl. revalidatieziekenhuizen)	243 226	195 601	-47 625
AGI017 (2)	revalidatieziekenhuizen	6 337	6 337	0
AGI020	aflossing C2	23 394	23 394	0
	schuldaflossing	388 391	340 737	-47 654
	Totaal (exclusief saldo)	876 366	827 284	-49 082

- **AGI001:** het bedrag van het programma AGI001 lag 197 keuro hoger dan het budget. Ook werd een stijging ten opzichte van de 216 keuro van 2022 vastgesteld. Bedrijfseconomisch stellen we een stijging van de diensten en diverse leveringen (61-rekening) vast van 213,9 keuro tot 567,3 keuro. Vooral de IT-kosten nemen toe. De meeruitgave werd ruimschoots gecompenseerd door onderbenutting bij sommige andere programma's.
- **AGI002:** de versnelling van de uitbetaling van de klassieke subsidies vlakt wat af, maar zorgde niettemin voor een extra nood aan betaalkrediet van 2.534 keuro voor de pure klassieke subsidies. Na de aftrek van een beperkte onderbenutting van de energiekost van 1.088 keuro (**AGI029**), werd er per saldo nog voor 1.446 keuro ingeteerd op het saldo.
- **AGI006: A1/A3 BFM:** op basis van de afrekeningen bleek er een hogere ESR-kost (AGI006) van 4.965 keuro en een lagere kapitaalaflossing van 47.625 keuro (AGI017 (1))
- **AGI007: instandhoudingsforfait:** het bedrag ligt lager voornamelijk door minder dan verwachte zwaar medische toestellen (PETs, NMR, radiotherapie) en een iets lager dan verwacht bedrag voor het instandhoudingsforfait exclusief toestelfinanciering
- **AGI011+AGI018:** de betalingen voor het klimaatfonds behouden vaart, het bedrag blijft op hetzelfde niveau van vorig jaar.

VAK:

De VAK-bedragen stemmen overeen met de VEK-uitgaven, behalve voor:

klassieke investeringssubsidies: hier bedroeg het VAK-krediet initieel 158.018 keuro. Dit werd als volgt aangewend:

1e BA23 (in keuro)	158 018
compensaties:	0
- opgroeien I	-4 000
- opgroeien II	-3 000
- cofinanciering klimaat	-2 700
- VUTG	-2 500
- afroming relance	-7
- extra compensatie klimaatsubsidie	-757
beschikbaar na compensaties	145 054
- buffer renteloze energielening	-500
- recurrente buffer	-11 806
- extra vrijgehouden marge 2023	-9 445
beschikbaar na buffers	123 303
als volgt aangewend:	
tussenkost energiekost	57 964
klassieke subsidies	65 339

Na de aftrek van de compensaties, was er 145.054 keuro VAK beschikbaar.

Hiervan werden buffers ten bedrage van 21.751 keuro aangehouden. Naast de recurrente buffer (die elk jaar opnieuw dient berekend te worden), werd er een extra marge van 9.445 keuro vrijgehouden voor de toekomstige VEK-impact van andere uitgaven binnen het beleidsdomein.

De 123.303 keuro na de verrekening van de buffers werd voor 57.964 keuro ingezet voor de tussenkost in de energiekost en voor 65.339 keuro voor de klassieke bouwsubsidies;

klimaatsubsidies: voor het klimaatfonds werd 14.328 keuro vastgelegd, waarvoor geput werd uit:

- Toewijzing klimaatfonds 2022: in 2023 werd er voor 10.033 keuro opgevraagd. Begin 2023 kon er hieruit nog voor 16.320 mio euro geput worden. Na de aanwending van de 10.033 keuro rest er dus nog 6.287 keuro.
- Cofinanciering vanuit het VIPA voor 4.295 keuro. Van het bedrag in de nota van 2022 rest er dan nog 2.080 keuro.

XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

BELEIDSDOMEIN G – Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

(duizend euro)

2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e aanpassing BA	5	545	0	176.569	177.069
1e aanpassing BA-JR	5	545	0	181.673	186.891
BU	9	471	0	173.857	176.635

1.1. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

PROGRAMMA GA - GB0 – DEPARTEMENT WVG

(duizend euro)

2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e aanpassing BA	5	545	0	31.096	31.427
1e aanpassing BA-JR	5	545	0	49.180	49.668
BU	9	471	0	47.413	45.593

Ontvangsten

GB0-9GAFAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene ontvangsten aangerekend met betrekking tot de interne werking (apparaatskredieten) van het ministerie WVG.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	5	0	0
BU	9	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten die op dit begrotingsartikel worden aangerekend zijn incidenteel en dus moeilijk op voorhand te ramen. Het totaalbedrag aan aangerekende ontvangsten in 2023 bedroeg 8,5 keuro; het initieel geraamd bedrag was 5 keuro.

GB0-9GAFTZY-OW – FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd, worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZY-LO van de uitgavenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	338	0
BU	0	294	0

Inhoudelijke toelichting:

Het bedrag opgenomen bij '1e BA' betreft de raming van de ontvangsten bij begrotingsopmaak 2023; er is geen mogelijkheid om deze raming aan te passen bij de begrotingsaanpassing. Eenmaal per jaar wordt er een vordering gemaakt bestaande uit een afrekening van het voorgaande jaar (2022) en een voorschot voor het lopende jaar (2023). Het verschil tussen de gerealiseerde ontvangsten (294 keuro) en het bedrag van de initiële raming (338 keuro) is voornamelijk te wijten aan de eindafrekening 2022. Het voorschot voor het jaar 2022 lag 48 keuro te hoog in vergelijking met de werkelijke loonuitgaven doordat de uitstroom van één van de betrokken personeelsleden niet was ingecalculeerd bij het bepalen van het voorschot. Dit werd rechtgezet in de eindafrekening 2022.

GB0-9GAFTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht of gedetacheerd zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd.

Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consulenten tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT van de uitgavenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	207	0
BU	0	177	0

Inhoudelijke toelichting:

Het bedrag opgenomen bij '1e BA' betreft de raming van de ontvangsten bij begrotingsopmaak 2023; er is geen mogelijkheid om deze raming aan te passen bij de begrotingsaanpassing. Het verschil tussen het bedrag van de initiële raming (207 keuro) en het bedrag van de op BJ 2023 aangerekende ontvangsten (177 keuro) heeft voornamelijk te maken met het beëindigen van een detachering waarmee bij de opmaak van de initiële raming nog geen rekening was gehouden.

Uitgaven

GB0-1GAF2ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel werden de lonen, toelagen en sociale voordelen aangerekend van de personeelsleden van het Departement WVG. Op 1 juni 2023 fuseerde het agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg. Tot 31 mei 2023 werden de lonen van de personeelsleden van het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO. Vanaf 1 juni 2023 worden de lonen van de personeelsleden van het Departement Zorg aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	28.007	40.548	41.009	28.007	40.548	41.088

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1e BA' en '1e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Herverdeling in het kader van de fusie: op 1 juni 2023 fuseerde het agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg. Tot 31 mei 2023 werden de lonen van de personeelsleden van het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO. Vanaf 1 juni 2023 worden de lonen van de personeelsleden van het Departement Zorg aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO. Om deze reden werd er budget overgeheveld van begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO naar GB0-1GAF2ZZ-LO (+14.500 keuro).
- Herverdeling vanuit de indexprovisie (+81 keuro)
- Herverdeling vanuit een centrale provisie voor de financiering van de maatregelen opgenomen in het sectoraal akkoord 2020-2022 (+654 keuro)
- Herverdeling vanuit een centrale provisie naar aanleiding van het EU-voorzitterschap (+186 keuro)
- Herverdeling naar begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT (-250 keuro): deze herverdeling diende voor het inhuren van externen voor operationele ondersteuning aan het team beleidsinformatie.
- Herverdeling naar begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT (-2.630 keuro): deze herverdeling diende om eenmalige uitgaven (voornamelijk geïntegreerde website Departement Zorg, vergroening wagenpark, verdere ontwikkeling toepassing e-cad) op te vangen op het budget werking van het Departement Zorg.

Voor een correcte interpretatie van de bedragen in de begrotingstabel moet, in het kader van de fusie van het Departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid tot het Departement Zorg, dit begrotingsartikel samen worden bekeken met begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO.

Op het eind van elk begrotingsjaar wordt er een bijkomende provisie aangelegd voor niet opgenomen vakantiedagen; dit betreft een louter boekhoudkundige verrichting. Een effect dat niet werd voorzien was dat, in het kader van de fusie, de totaliteit van wat in het verleden reeds was aangelegd in deze provisie op het loonbudget van het agentschap Zorg en Gezondheid zou worden tegen geboekt (+ 2.340 keuro op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO) en dat dit dan vervolgens opnieuw integraal, samen met de bijkomende provisie met betrekking tot het begrotingsjaar 2023 zou worden geboekt op het loonbudget van het Departement Zorg. Dit effect gaf aanleiding tot een extra saldo op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO en een tekort op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO van 461 keuro (in VAK) en 540 keuro (in VEK).

In de loop van 2022 werden er door de Vlaamse Regering personeelsuitbreidingen goedgekeurd voor enerzijds de versterking van zorginspectie met 67 VTE en anderzijds een uitbreiding met 46 VTE in het kader van het personeelsplan Zorg en Gezondheid. Het budget voor deze personeelsuitbreidingen was integraal beschikbaar in 2023. De invulling van een wervingsplan vraagt de nodige tijd. Dit gaf aanleiding tot een eenmalig saldo op BJ 2023.

GB0-1GAF2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel werden de werkingsmiddelen met betrekking tot het Departement WVG aangerekend. Op 1 juni 2023 fuseerde het agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg. Tot 31 mei 2023 werden de werkingsmiddelen met betrekking tot het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-WT. Vanaf 1 juni 2023 worden de werkingsmiddelen met betrekking tot het Departement Zorg aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.544	6.610	5.892	2.875	7.097	4.048

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1e BA' en '1e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Herverdeling in het kader van de fusie: op 1 juni 2023 fuseerde het agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg. Tot 31 mei 2023 werden de werkingskosten van het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-WT. Vanaf 1 juni 2023 worden de werkingskosten van het Departement Zorg aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT. Om deze reden werd er budget overgeheveld van begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-WT naar GB0-1GAF2ZZ-WT (+1.165 keuro in VAK en + 120 keuro in VEK).

- Herverdelingen vanuit een centrale provisie naar aanleiding van het EU-voorzitterschap (+21 keuro in VAK en VEK)
- Herverdeling van begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO (+250 keuro in VAK en VEK): deze herverdeling diende voor het inhuren van externen voor operationele ondersteuning aan het team beleidsinformatie.
- Herverdeling van begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO (+2.630 keuro in VAK en VEK): deze herverdeling diende om eenmalige uitgaven (voornamelijk geïntegreerde website Departement Zorg, vergroening wagenpark, verdere ontwikkeling toepassing e-cad) op te vangen op het budget werking van het Departement Zorg.
- Herverdeling vanuit de relanceprovisie van budget VEK (+ 1.148 keuro in VEK)
- Herverdeling vanuit de Oekraïneprovisie van budget VEK (+ 53 keuro in VEK)

Voor een correcte interpretatie van de bedragen in de begrotingstabel moet, in het kader van de fusie van het Departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid tot het Departement Zorg, dit begrotingsartikel samen worden bekeken met begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-WT.

De herverdeling vanuit begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO van 2.630 keuro werd in de loop van december 2023 uitgevoerd. Een aantal van de vooropgestelde vastleggingen konden niet meer worden uitgevoerd of waren lager dan geraamd. Dit gaf aanleiding tot een saldo zowel in budget VAK als VEK.

GB0-1GAF4ZY-LO – FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd. Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend. Deze uitgaven worden gefinancierd met de ontvangsten die worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZY-OW van de middelenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	338	491	355	338	492	356

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de uitgavenzijde van een begrotingsfonds. In kolom '1e BA' is de initiële raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2023 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel (338 keuro); het bedrag in kolom '1e BA-JR' bestaat uit het overgedragen saldo op dit begrotingsfonds (198 keuro) verhoogd met de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2023 (294 keuro).

Er werd in 2023 355 keuro in VAK en 356 keuro in VEK aangerekend op dit begrotingsartikel. Het verschil met de initiële raming kan worden verklaard door de impact van de invoering van de maatregelen uit het sectoraal akkoord, de

indexaanpassing van de lonen vanaf december 2023 en de boeking van de provisie niet opgenomen verlofdagen dat niet was ingecalculleerd bij de opmaak van de initiële raming.

GB0-1GAF4ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht of gedetacheerd zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd. Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds 2 begrotingsartikels van toepassing (GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT).

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend met betrekking tot enerzijds de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem en anderzijds met betrekking tot de personeelsleden aangeworven ter vervanging van personeelsleden met verlof voor opdracht.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	7	1.281	1	7	1.281	1

Inhoudelijke toelichting:

Begrotingsartikels GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT vormen de uitgavenzijde van hetzelfde begrotingsfonds. In kolom '1e BA' is de initiële raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2023 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel (7 keuro); het bedrag in kolom '1e BA-JR' bestaat uit het overgedragen saldo 2022 op dit begrotingsfonds (1.352 keuro) verhoogd met de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2023 (179 keuro) en verminderd met een bedrag van 250 keuro dat binnen dit begrotingsfonds werd herverdeeld naar GB0-1GAF4ZZ-WT.

GB0-1GAF4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd. Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds 2 begrotingsartikels van toepassing (GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT). Op dit begrotingsartikel worden uitgaven aangerekend met betrekking tot het inzetten van uitzendarbeid of externe ICT-profielen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	200	250	156	200	250	100

Inhoudelijke toelichting:

Begrotingsartikels GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT vormen de uitgavenzijde van hetzelfde begrotingsfonds. In kolom '1e BA' is de initiële raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2023 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel (200 keuro); het bedrag in kolom '1e BA-JR' bestaat uit het overgedragen saldo 2022 op dit begrotingsfonds (0 keuro) verhoogd met een bedrag van 250 keuro dat binnen dit begrotingsfonds werd herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GAF4ZZ-LO.

Er werd in 2023 156 keuro in VAK en 100 keuro in VEK op dit begrotingsartikel aangerekend. Het gaat hier over de kosten voor het inzetten van een interimkracht en een extern personeelslid.

1.2. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien

PROGRAMMA GA - GDO - JONGERENWELZIJN

(duizend euro)

2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e aanpassing BA	0	0	0	118.052	118.221
1e aanpassing BA-JR	0	0	0	120.557	124.242
BU	0	0	0	118.664	122.638

Uitgaven

GD0-1GAF2ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de personeelsuitgaven aangerekend in het kader van jeugdhulp binnen het agentschap Opgroeien.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	115.151	117.306	115.368	115.151	117.306	115.861

Inhoudelijke toelichting:

Het loonbudget werd na BA2023 nog verhoogd met het budget uit de indexprovisie alsook met 1,82 mio euro budget voor het sectoraal akkoord.

Het overschot binnen de loonkredieten dient samen bekeken te worden met het tekort binnen Opgroeien regie. Waardoor de personeelsbegroting van Opgroeien regie en Opgroeien (luik onder MVG) plus minus in evenwicht is.

GD0-1GAF2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen in het kader van jeugdhulp binnen het agentschap Opgroeien.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.901	3.251	3.296	3.070	6.936	6.777

Inhoudelijke toelichting:

Het werkingsbudget werd na BA2023 nog verhoogd met 1.661 keuro aan VEK vanuit het ICT-budget gelinkt aan jeugdhulp vanuit Opgroeien regie omwille van de betaalafwikkeling uit voorgaande jaren alsook met het budget voor Blended Care vanuit de relanceprovisie (1,855 mio euro VEK).

Ook werd er 350 duizend euro in VAK en VEK overgeheveld vanuit Opgroeien regie naar Opgroeien omwille van de toegenomen personeelsgerelateerde werkingsuitgaven.

Dit aangepast werkingsbudget werd quasi volledig aangewend.

1.3. IVA zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

PROGRAMMA GA - GEO – ZORG EN GEZONDHEID

(duizend euro)

2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e aanpassing BA	0	0	0	27.421	27.421
1e aanpassing BA-JR	0	0	0	11.936	12.981
BU	0	0	0	7.780	8.404

GE0-1GAF2ZZ-LO - LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel werden de wedden, toelagen en voordelen in natura van de personeelsleden van het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend. Op 1 juni 2023 fuseerde het agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg. Tot 31 mei 2023 werden de lonen van de

personeelsleden van het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO; vanaf 1 juni 2023 worden de lonen van de personeelsleden van het Departement Zorg aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	24.880	10.560	6.419	24.880	10.560	6.500

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1e BA' en '1e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Herverdeling in het kader van de fusie: op 1 juni 2023 fusioneerde het agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg. Tot 31 mei 2023 werden de lonen van de personeelsleden van het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO. Vanaf 1 juni 2023 worden de lonen van de personeelsleden van het Departement Zorg aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO. Om deze reden moest er budget worden overgeheveld van begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO naar GB0-1GAF2ZZ-LO (-14.500 keuro).
- Herverdeling vanuit de indexprovisie (+70 keuro)
- Herverdeling vanuit de Oekraïneprovisie (+ 110 keuro)

Voor een correcte interpretatie van de bedragen in de begrotingstabel moet, in het kader van de fusie van het Departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid tot het Departement Zorg, dit begrotingsartikel samen worden bekeken met begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO.

Op het eind van elk begrotingsjaar wordt er een bijkomende provisie aangelegd voor niet opgenomen vakantiedagen; dit betreft een louter boekhoudkundige verrichting. Een effect dat niet werd voorzien was dat, in het kader van de fusie, de totaliteit van wat in het verleden reeds was aangelegd in deze provisie op het loonbudget van het agentschap Zorg en Gezondheid zou worden tegen geboekt (+ 2.340 keuro op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO) en dat dit dan vervolgens opnieuw integraal, samen met de bijkomende provisie met betrekking tot het begrotingsjaar 2023 zou worden geboekt op het loonbudget van het Departement Zorg. Dit effect gaf aanleiding tot een extra saldo op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-LO en een tekort op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO.

GE0-1GAF2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel werden de werkingsmiddelen met betrekking tot het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend. Op 1 juni 2023 fusioneerde het agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg. De werkingskosten van het Departement Zorg worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT. Tot 31 mei 2023 werden de werkingsmiddelen met betrekking tot het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-WT; vanaf 1 juni 2023 worden de werkingsmiddelen met betrekking tot het Departement Zorg aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.541	1.376	1.361	2.541	2.421	1.904

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen de bedragen opgenomen bij '1e BA' en '1e BA-JR' kan als volgt worden verklaard:

- Herverdeling in het kader van de fusie: op 1 juni 2023 fusioneerde het agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg. Tot 31 mei 2023 werden de werkingskosten van het agentschap Zorg en Gezondheid aangerekend op begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-WT. Vanaf 1 juni 2023 worden de werkingskosten van het Departement Zorg aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT. Om deze reden moest er budget worden overgeheveld van begrotingsartikel GE0-1GAF2ZZ-WT naar GB0-1GAF2ZZ-WT (-1.165 keuro in VAK en - 120 keuro in VEK).

Voor een correcte interpretatie van de bedragen in de begrotingstabel moet, in het kader van de fusie van het Departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid tot het Departement Zorg, dit begrotingsartikel samen worden bekeken met begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT.

2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld**BELEIDSDOMEIN G – Welzijn, Volksgezondheid en Gezin**

(duizend euro)

2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e aanpassing BA	0	0	0	40.000	40.000
1e aanpassing BA-JR	0	0	0	28.079	25.302
BU	0	0	0	0	0

PROGRAMMA GB - GE0 – ZORG EN GEZONDHEID

(duizend euro)

2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e aanpassing BA	0	0	0	40.000	40.000
1e aanpassing BA-JR	0	0	0	28.079	25.302
BU	0	0	0	0	0

GEO-1GBF2JA-PR - UITGAVEN IN HET PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID N.A.V. COVID-19

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel staan de middelen voor uitgaven in het kader van het preventief gezondheidsbeleid naar aanleiding van COVID-19. De middelen op dit artikel worden in de loop van het jaar herverdeeld naar de specifieke begrotingsartikelen waar de uitgaven aangerekend worden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	40.000	28.079	0	40.000	25.302	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werd in 2023 voor 40.000 keuro VAK en VEK herverdeeld voor uitgaven in het kader van het preventief gezondheidsbeleid naar aanleiding van COVID-19.

XII. LIJST MET AFKORTINGEN

1G1P	Één gezin – één plan
AI	Artificiële intelligentie
AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BOB	Basisondersteuningsbudget
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAR	Centrum voor ambulante revalidatie
CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
CGG	Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
CICOV	Centrum voor informatie, communicatie en vorming in de welzijnssector
CIG	Centrum Integrale Gezinszorg
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
COVID-19	Coronavirus disease 2019
CRA	Coördinerend en raadgevend arts
CRM	Customer relationship management
DAB	Dienst met afzonderlijk beheer
DNA	Deoxyribonucleic acid
DOP	Diensten ondersteuningsplan
DZOP	Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EUREGHA	European Network of Local and Regional Health Authorities
EWI	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie
GBO	Geïntegreerd Breed Onthaal
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HBM	Humane biomonitoring
IBW	Initiatief Beschut Wonen
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IJH	Integrale Jeugdhulp
IMB	Individuele materiële bijstand
IS	interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
KOALA	Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding
LDC	Lokaal dienstencentrum
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LIVC	Lokale Integrale VeiligheidsCel
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
LOES	Leidraad Opvang Evaluatie Suïcidaliteit
LOGO	Locoregionaal gezondheidsoverleg en -organisatie
LTCF	Long Term Care Facilities
MAGDA	Maximale gegevensdeling tussen administraties
MBE	Multidisciplinaire begeleidingsequipe voor palliatieve verzorging
MDT	Multidisciplinair team
MFC	Multifunctioneel centrum
MMK	Medisch milieukundige
MMPPS	Medisch, mentaal, psychisch, psychiatrisch en/of sociaal probleem
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NAH	Niet-aangeboren hersenaandoening
OCJ	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg

OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OST	Outbreak support team
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PAAZ	Psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis
PAB	Persoonlijk Assistentiebudget
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
PVB	Persoonsvolgend Budget
PVF	Persoonsvolgende Financiering
PVT	Psychiatrisch Verzorgingstehuis
PZ	Psychiatrisch Ziekenhuis
REP	Reserve-eenheid Paraatheid
REVA	Revalidatievoorzieningen
RHN	Regions for Health Network
RIZIV	Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
ROB	Rustoord voor bejaarden
RVT	Rust- en verzorgingstehuis
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOA	Seksueel overdraagbare aandoening
SAM	Steunpunt Mens en Samenleving
TO	Toegewezen ontvangsten
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VAPA	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VASGAZ	Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VCA	Vlaamse Centrale Autoriteit
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VGC	Vlaamse gemeenschapscommissie
VIA	Vlaams intersectoraal akkoord
VIKZ	Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VIVEL	Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn
VECK	Vlaams expertisecentrum kindermishandeling
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VK	Vertrouwenscentrum Kindermishandeling
VLORA	Vlaamse Ouderenraad
VN	Verenigde Naties
VS	Vlaamse sociale bescherming
VTE	Voltijds equivalent
VUTG	Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WHO	Wereldgezondheidsorganisatie
WT	Werkking en Toelagen (ESR-aggregaat)
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
WZC	Woonzorgcentrum

XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Titel: Totstandkoming van nieuw kwaliteitsdecreet	
ISE	Beleidsondersteuning
Aard van het initiatief	Decreet
Korte omschrijving	Na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering in juni 2022, zetten we het regelgevend traject met betrekking tot het ontwerp van een nieuw kwaliteitsdecreet verder.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg, VAPH, Agentschap Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Uitgevoerd (decreet van 5 mei 2023 over de kwaliteit van zorg in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin)

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het algemeen welzijnswerk	
ISE	Welzijnswerk
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Legistieke verankering van de instrumenten om (1) de afstemming tussen de lokale besturen en de CAW's te versterken en (2) de CAW's toe te laten hun aanbod op een bovenlokaal niveau effectief en efficiënt te realiseren
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Principiële goedkeuring BVR op 8 maart 2024 – beperkte invulling (aanpassing in functie van richtlijn 2017/51 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en wijziging van diverse bepalingen).

Titel: Decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 22 november 2023 tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad Decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 22 november 2023 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg	
ISE	Welzijnswerk
Aard van het initiatief	Instemmingsdecreten
Korte omschrijving	Op 22 november 2023 sloten de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap een nieuw samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg. Op dezelfde dag sloten de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie een soortgelijk samenwerkingsakkoord over slachtofferzorg in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. We hebben twee ontwerpen van decreet opgesteld om deze samenwerkingsakkoorden in Vlaamse regelgeving om te zetten.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg, Agentschap Opgroeien

Uitvoering vooropgestelde planning	De ontwerpen van decreet zijn aangenomen door het parlement. Ze zijn gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 13 maart 2024.
---	--

Titel: aanpassing van het BVR van 30/01/2009 betreffende de Logo's	
ISE	Preventie
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Met dit besluit wordt de fusie geregeld van 15 logo's naar 2 logo's.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Goedkeuring voor juni 2024

Titel: BVR rookstopbegeleiding	
ISE	Preventie
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Met dit besluit wordt de organisatie en gegevensverwerking van het initiatief rookstopbegeleiding regelgevend verankerd.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Goedkeuring voor juni 2024

Titel: BVR Bewegen op verwijzing	
ISE	Preventie
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Met dit besluit wordt de gegevensverwerking van het initiatief Bewegen op Verwijzing regelgevend verankerd.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Goedkeuring voor juni 2024

Titel: Aanpassing Drinkwaterbesluit – implementatie Europese drinkwaterrichtlijn EC 2020/2184	
ISE	Preventie
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Met dit besluit wordt de nieuwe Europese drinkwaterrichtlijn omgezet die de focus legt op een risicobeheer van bron tot kraan, een verbetering van de toegang tot veilig drinkwater voor iedereen, op de promotie van leidingwater en op een betere informering van het grote publiek over de openbare waterbevoorrading.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg, Vlaamse Milieumaatschappij
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitief goedgekeurd op 20 januari 2023.

Titel: Aanpassing van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventief gezondheidsbeleid (het preventiedecreet).

ISE	Preventie
Aard van het initiatief	Decreet
Korte omschrijving	Fase 2 van aanpassing van het preventiedecreet. In deze 2de fase wordt een aantal wijzigingen uitgewerkt met betrekking tot infectieziekten, milieugezondheid, individuele zorgaanbieders, lokale besturen en intergemeentelijke samenwerking
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitief goedgekeurd op 24 april 2024.

Titel: BVR tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod, wat betreft het organiseren, programmeren en erkennen van de geestelijke gezondheidsnetwerken en het comité geestelijke gezondheidsnetwerken

ISE	Gespecialiseerde zorg
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Met dit besluit voorzien we een juridische verankering van de bestaande geestelijke gezondheidsnetwerken. Het besluit bepaalt de voorwaarden om erkend te kunnen worden als geestelijke gezondheidsnetwerk en de procedures om een erkenning te kunnen aanvragen, de oprichting van comité geestelijke gezondheidsnetwerken per deelpopulatie en de minimale vereisten voor de inhoud van een zorgstrategisch plan als één van de opdrachten van het geestelijk gezondheidsnetwerk.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring door Vlaamse Regering voor juni 2024.

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot de uitvoering van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en de ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod wat betreft de Centra voor ambulante revalidatie en de Centra voor geestelijke gezondheidszorg

ISE	Gespecialiseerde Zorg
Aard van het initiatief	BVR en visienota
Korte omschrijving	We werken aan een gemeenschappelijk overheidskader voor de CAR en CGG i.k.v. de uitvoering van functie D (gespecialiseerde diagnostiek), functie E (gespecialiseerde behandeling) en functie G (uitwisselen en samen inzetten van expertise) en er is de basis in opgenomen voor een pilootproject met het oog op het uittesten van een nieuwe financiering voor de voorzieningen die erkend zijn voor de uitvoering van deze functies
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg

Uitvoering vooropgestelde planning	Tweede principiële goedkeuring Vlaamse regering op 8 maart 2024. Opstart piloot financiering voorzien voor januari 2026.
---	--

Titel: Uitvoering VIA6: Opheffen onderscheid woonzorgcentra zonder (ROB) of met bijkomende erkenning (RVT)	
ISE	Vlaamse Sociale bescherming
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	We heffen het historisch onderscheid ROB/RVT op in de uitvoeringsbesluiten bij het woonzorgdecreet.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring op 20 januari 2023.

Titel: Aanpassing BVR VSB d.d. 30/11/2018 m.b.t. invoering van vaste categorie voor het zorgbudget ouderen in het woonzorgcentrum	
ISE	Vlaamse Sociale bescherming
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Zie OD 1.2
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitieve goedkeuring op 24 maart 2023. Het besluit is in werking getreden op 1 april 2023.

Titel: Aanpassing Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het intersectoraal zorgnetwerk	
ISE	Jeugdhulp
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Wijziging, aanpassing van de regelgeving in functie van intersectorale, complexe zorgnetwerken en doorstart veilig verblijf
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien, VAPH, Departement Zorg
Uitvoering vooropgestelde planning	=> BVR over de uitvoering van een hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten Definitief goedgekeurd op 5 mei 2023 Inwerkingtreding 1 september 2023

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot aanpassing van de erkenning en subsidiëring jeugdhulpvoorziening	
ISE	Jeugdhulp
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Wijziging regelgeving in functie van de implementatie van de gezinshuizen in Vlaanderen
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien

Uitvoering vooropgestelde planning	=> BVR tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp Definitief goedgekeurd op 17 november 2023 inwerkingtreding 1 december 2023
---	--

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen wat wat betreft een actualisering van het aanbod van de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp, wat betreft de koppeling van de subsidie voor aanvullend geïndividualiseerd hulpaanbod aan de spilindex	
ISE	Jeugdhulp
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Wijziging regelgeving in functie van de inkanteling van de CKG onder het jeugdhulpbesluit Aanpassing maximaal bedrag IPH middelen
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitief goedgekeurd op 27 oktober 2023; inwerkingtreding 1 januari 2024

Titel: Herstel vaste indexering Groeipakket met 2% Uitbreiden doelgroep sociale toelagen: verhogen sociale toelage en ondersteuning halfwezen	
ISE	Groeipakket
Aard van het initiatief	decreet
Korte omschrijving	Aanpassing indexeringsmechanisme Groeipakket
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Programmadecreet van 16 december 2022 bij begroting 2023 (BS 29 december 2022)

Titel: Schooltoeslag voor leerlingen die materiële ondersteuning genieten	
ISE	Groeipakket
Aard van het initiatief	Decreet
Korte omschrijving	Aanpassing van het bedrag van de schooltoeslag voor leerlingen die materiële ondersteuning genieten
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering Vooropgestelde planning	Decreet van 14 juli 2023 tot wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018, wat betreft het recht op selectieve participatietoelagen voor leerlingen die materiële ondersteuning krijgen (BS 21 augustus 2023)

Titel: Wijziging BVR Zorgtoeslag

ISE	Groeipakket
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Volgende stap inzake actieplan zorgtoeslag
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	BVR van 19 januari 2024 'tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen, het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 betreffende de nadere regels voor het verkrijgen van een zorgtoeslag en het Besluit Ondersteuningstoelagen van 2022'

Titel: Wijziging Decreet Interlandelijke adoptie	
ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	Decreet
Korte omschrijving	Wijziging decreet interlandelijke adoptie 2012 wegens gewijzigde procedure interlandelijke adoptie n.a.v. de bevindingen van expertenrapport (september 2021).
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien (VCA)
Uitvoering vooropgestelde planning	Het ontwerp van decreet zal in voorjaar 2024 door parlement kunnen gestemd worden. Eens het ontwerp goedgekeurd is, is het de bedoeling om de uitvoeringsbepalingen op te maken. Focus zal voornamelijk liggen op de uitvoering van de vergunningsvoorwaarden van de adoptiedienst voor interlandelijke adoptie alsmede de vergunningsprocedure.

Titel: Wijzigingen regelgeving naar aanleiding van maatregelen in het kader van het actieplan kinderopvang.	
ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
Aard van het initiatief	Decreet en BVR's
Korte omschrijving	Hiervoor zijn decretale aanpassingen, als aanpassingen aan de uitvoerende BVR 's zoals het vergunnings- en handhavingsbesluit nodig. Het voorzien van een decretale grond en legistiek verankeren van diverse (beleids-)maatregelen die in het kader van het actieplan kinderopvang worden uitgewerkt. Dit bevat onder meer een review van de vergunningsvoorwaarden, het uitbreiden van mogelijke (handhavings-) maatregelen voor kinderopvangvoorzieningen, alsook het legistiek verankeren van het extern comité van toezicht.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering vooropgestelde planning	Wijziging BVR Vergunning, goedgekeurd op 17 maart 2023 Wijziging decreet goedgekeurd in Vlaams parlement 17 april 2024

Titel: Aanpassing BVR betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap.	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Het besluit kwaliteit wordt geactualiseerd na de eerste jaren PVF. Na goedkeuring van het nieuwe decreet kwaliteit zal het sectorale kwaliteitsbesluit aangepast worden waar nodig.
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	definitief goedgekeurd op 12 januari 2024

Titel: Aanpassing BVR houdende het vergunnen van aanbieders van niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor personen met een handicap	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Het BVR vergunnen uit 2016 vraagt actualisatie, alsook afstemming met het proces vergunning of erkenning of registratie (ter aanpassing of vervanging van het BVR van 1993)
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitief goedgekeurd op 23 februari 2024, van kracht sedert 1 maart 2024.

Titel: Aanpassing Besluit van de Vlaamse Regering over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Verschillende technische aanpassingen
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	Definitief goedgekeurd januari 2024

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een [persoonlijke-assistentiebudget] aan personen met een handicap	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Verschillende technische aanpassingen
Betrokken entiteit(en)	VAPH

Uitvoering vooropgestelde planning	Definitief goedgekeurd januari 2024
---	-------------------------------------

Titel: Aanpassing BVR tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap.	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Diverse maatregelen waaronder de integratie van de vergoedingen voor vervoer en verblijf voor het volgen van gewoon onderwijs en de mogelijkheid om sommige refertebedragen forfaitair te gebruiken.
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	Van kracht sinds 1/04/2023

Titel: Aanpassing BVR Besluit van de Vlaamse Regering over de indiening en de afhandeling van de aanvraag van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over de terbeschikkingstelling van dat budget	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Samenvoeging van de procedures maatschappelijke noodzaak en noodsituatie
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	Van kracht sinds 1/02/2023

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van een aantal besluiten van de Vlaamse Regering over de ondersteuning van personen met een handicap in verband met de oprichting van een Vlaamse toeleidingscommissie	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	BVR
Korte omschrijving	Samenstelling en werking van de interprovinciale Vlaamse Toeleidingscommissie
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	Van kracht sinds 01/01/2024

Titel: Decreet van 1 december 2023 houdende diverse bepalingen over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	
ISE	Personen met een handicap
Aard van het initiatief	Decreet

Korte omschrijving	Mogelijk maken van interprovinciale Vlaamse Toeleidingscommissie
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering vooropgestelde planning	Gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 10/01/2024.

XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

MOTIES

NIHIL

RESOLUTIES

ISE woonzorg en eerste lijn

- Resolutie over meer medicatieveiligheid in woonzorgcentra (1579 (2022-2023) nr.1)

We hebben een project opgestart met als doelstelling het verbeteren van het medicatiebeheer en -beleid in de woonzorgcentra (zie ISE Woonzorg en eerste lijn, O.D. 2.1 voor meer toelichting). Het jaarlijks rapport rond medicatieveiligheid werd in september 2023 herhaald. In dit rapport worden de bevindingen van Zorginspectie in verband met medicatieveiligheid in de woonzorgcentra gebundeld. Het [beleidsrapport 2023 over medicatie in de woonzorgcentra](#) is publiek raadpleegbaar. We hebben daarnaast de handhavingsprocedures ook versterkt. Hiervoor verwijzen we naar de toelichting van de secretaris-generaal van het departement Zorg die werd gegeven in de Commissie Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding tijdens een gedachtewisseling over het actieplan Inspectie [en handhaving](#) in de ouderenzorg op 21 maart 2023.

ISE Groeipakket

- Resolutie over de uitklaring van het begrip vervangingsinkomen in het kader van de uitzonderlijke schooltoeslag in het Groeipakket en de uitsluiting van rechthebbenden van die schooltoeslag (1448 (2022-2023) nr.1)

Naar aanleiding van deze resolutie maakten we een analyse die stilstaat bij de situaties die niet onder de huidige opzet van de uitzonderlijke schooltoeslag begrepen zijn en staat stil bij de vraag of de oorspronkelijke doelstelling nog wenselijk is. De analyse formuleert eveneens een drietal scenario's met de inhoudelijke, budgettaire en operationele consequenties. Deze analyse werd via een schriftelijke vraag aan het parlement bezorgd. De piste van een oplossing via de sociale toeslag lijkt het meest wenselijk, maar het komt het parlement toe om hier verdere stappen te zetten.

ISE personen met een handicap

- Resolutie over nieuwe beleidsimpulsen voor assistentiehonden (1567 (2022-2023) nr.1)

Het VAPH voorziet een jaarlijkse subsidie van ca 25.000 voor de hogeschool VIVES in functie van de opleiding van assistentiehonden.

- Resolutie over de aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap (1589 (2022-2023) nr.1)

Het VAPH heeft de resolutie grondig juridisch onderzocht. Ondersteuning bij een vergunde zorgaanbieder door middel van de inzet van een persoonsvolgend budget is steeds gebaseerd op een individuele dienstverleningsovereenkomst, afgesloten tussen de PVB-budgethouder en de vergunde zorgaanbieder. Deze overeenkomsten vallen onder het overeenkomstenrecht. Het is dus niet mogelijk om een éézijdig stopzetten van een overeenkomst uit te sluiten. Wel werden de

bepalingen rond ontslag in het BVR kwaliteit aangepast. Als een cliënt niet akkoord gaat met het ontslag, kan hij hiertegen klacht indienen en wordt de opzegperiode opgeschort tijdens de loop van de klachtenprocedure. Tevens moeten vergunde zorgaanbieders zich engageren om alternatieve oplossingen te zoeken als zij niet langer in staat zijn om gepaste ondersteuning te bieden.

XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Contactopsporing in Vlaanderen tijdens [maart 2024] de COVID-19-pandemie – Beheer en opvolging door het VAZG

Aanbeveling 1 – Een plan voor noodsituaties voor volksgezondheid opstellen, inclusief een onderdeel voor contactopsporing

- Voorzien in beheersmaatregelen voor de geïdentificeerde risico's, zoals de beperkte personeelscapaciteit
- Het plan regelmatig afdtoetsen aan de praktijk en aanpassen waar nodig

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Het opmaken van een crisis preparednessplan bestaande uit verschillende bouwstenen. (ISE Preventie)	recurrent	In uitvoering	Een integraal plan "pandemic preparedness en readiness" wordt opgebouwd rond een aantal bouwstenen die cruciaal zijn in de doelmatige aanpak en beheer van een (nieuwe) welzijns- en gezondheids crisis. De inzetbaarheid van deze bouwstenen wordt uitgewerkt aan de hand van schaalbare interventiemodellen. Deze bouwstenen worden in de toekomst gaandeweg verder uitgewerkt.
2. oprichten van een REP (Reserve Eenheid Paraatheid), (ISE Preventie; ISE Algemeen gezondheidsbeleid)	einde 2025	In uitvoering	De oprichting van een REP werd op 10/11/2023 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het REP zal bestaan uit een permanent deel en een oproepbaar deel. Voor het permanente deel werd door de Vlaamse Regering een uitbreiding van het personeelsplan van het Departement Zorg goedgekeurd met 10 VTE. De werving van deze medewerkers zal gebeuren in de loop van 2024-2025. Het permanente deel zal vervolgens instaan voor het oprichten en managen van het oproepbare deel.

3. Draaiboek crisis-communicatie(ISE Preventie)	Einde 2024	In uitvoering	In dit draaiboek werken we een crisis communicatiestructuur, -strategie en -beleid uit, met inbegrip van richtlijnen rond crisiscommunicatie, zowel naar burgers als interne en externe actoren en de inventarisatie van relevante, authentieke gegevensbronnen. Momenteel wordt het draaiboek opgedeeld in werkstromen met daaraan gekoppelde eigenaars.
4. Draaiboek Interne governance (ISE Preventie)	Einde 2024	In uitvoering	Het draaiboek interne governance biedt een kader om bij een crisis een reguliere werking te verzekeren en de crisisaanpak met een optimale bezettingsgraad te realiseren. Ondersteuning wordt voorzien middels een afname van de raamovereenkomst 'risicomangement'. Verschillende onderdelen zijn al in uitvoering zoals het definiëren van de nodige profielen inzetbaar bij een crisis (in uitvoering), de generieke fasering gekoppeld aan het te voeren beleid en hierbij verschuiving van de personeelsbezetting binnen departement Zorg en het opzetten van een stappenplan crisisbeheer. Andere onderdelen zijn gepland zoals BCM en benodigde overlegstructuren.
4. Generiek crisisdraai-boek, toegespitst op aviaire influenza (ISE Preventie)	Einde 2024	In uitvoering	Dit draaiboek voorziet een generiek crisiskader voor het Departement Zorg, in afstemming met andere crisisorganen (vb. CCVO, FOD). We zijn al aan de slag met de uitwerking van een generiek crisiskader. Dit omvat de risico's, doelgroepen, domeinen en

dreigingen alsook het concept schaalbaarheid van de verschillende bouwstenen van een welzijns- of gezondheids crisis. Ondersteuning wordt voorzien middels een afname van de raamovereenkomst 'risicomanagement'. In een volgende fase zal dit generiek kader afgetoetst worden op aviaire influenza.

5. Surveillance Sciensano 2024-2026 (ISE Preventie)	2024-2026	In uitvoering	Op 8/11/2023 werd op de IMC volksgezondheid goedkeuring gegeven aan een versterkte pandemische surveillance i.k.v. crisispreparedness. De Vlaamse Regering keurde op 17/11/2024 een subsidie voor surveillance 2024 t.e.m. 2026 goed. Het subsidiedossier voor 2024 werd afgewerkt. In 2024 zal het subsidiedossier voor de verderzetting voorbereid worden.
---	-----------	---------------	--

Aanbeveling 2 – Zich voorbereiden op de mogelijkheid om taken in crisissituatie (op grote schaal) uit te besteden, in niet-crisistijd netwerken uitbouwen en tijdig aan marktprospectie doen om potentiële inschrijvers te identificeren

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Samenwerkingsplatform voor Uitbraak Management (SUM). (ISE preventie)	Midden 2026	In uitvoering	Op 2 juli 2021 keurde de Vlaamse Regering de ontwikkeling van een Samenwerkingsplatform voor Uitbraakmanagement goed. Dit nieuwe IT-platform moet de samenwerking en gegevensdeling tussen ambtenaren(-artsen) van het Departement Zorg en andere betrokken zorgverleners faciliteren bij een uitbraakindijking of crisisbeheersing. Het platform is in ontwikkeling en wordt modulair opgebouwd. Een eerste module voor

			samenwerking rond TB-dossiers met onder andere de VRGT werd opgeleverd en sinds januari 2024 in pilootfase in gebruik genomen. In 2024 wordt de ontwikkeling verder gezet.
2. oprichten van een REP (Reserve Eenheid Paraatheid), (ISE Preventie; ISE Algemeen gezondheidsbeleid)	einde 2025	In uitvoering	De oprichting van een REP werd op 10/11/2023 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het REP zal bestaan uit een permanent deel en een oproepbaar deel. Voor het permanente deel werd door de Vlaamse Regering een uitbreiding van het personeelsplan van het Departement Zorg goedgekeurd met 10 VTE. De werving van deze medewerkers zal gebeuren in de loop van 2024-2025. Het permanente deel zal vervolgens instaan voor het oprichten en managen van het oproepbare deel.
3. Het opmaken van een crisis preparednessplan, bestaande uit verschillende bouwstenen. (ISE Preventie)	recurrent	In uitvoering	Een integraal plan "pandemic preparedness en readiness" wordt opgebouwd rond een aantal bouwstenen die cruciaal zijn in de doelmatige aanpak en beheer van een (nieuwe) welzijns- en gezondheids crisis. De inzetbaarheid van deze bouwstenen wordt uitgewerkt aan de hand van schaalbare interventiemodellen. Deze bouwstenen worden in de toekomst gaandeweg verder uitgewerkt waarbij netwerking en samenwerking een belangrijke plaats innemen (RAG/RMG / CCVO/NCCN/ lokale besturen, ...).
4. Vaccinnet 2.0. (ISE Preventie)	Recurrent	In uitvoering	High level noden worden in kaart gebracht. Een analysetraject is in uitvoering om de noden op

			vlak van ICT en BI voor de ontwikkeling van een systeem voor: <ul style="list-style-type: none"> - Bestellen en voorraadbeheer van vaccins en beschermingsmaterialen i.k.v. crisis preparedness; - Uitnodigings-, herinnerings-, reservatiesysteem - Registratie van vaccinaties (via nieuwe webapplicatie en softwarepakketten) - Uitwisseling van vaccinatiegegevens tussen Vitalink en de andere regionale gezondheidskluizen (in FHIR).
--	--	--	---

5. Aankoop, stockage, vernietiging en distributie van de strategische stock. (ISE Preventie)	2029	gepland	Er moet voldoende en tijdig persoonlijk beschermingsmateriaal beschikbaar en beleverd kunnen worden aan de doelgroepen tijdens een marktverstoring als gevolg van een crisissituatie. De aankoop van het materiaal is gerealiseerd, nieuwe raamovereenkomsten stockage, distributie en vernietiging worden opgevolgd.
--	------	---------	---

Aanbeveling 3 – Rollen, verantwoordelijkheden en taken in tijden van crisis evalueren en verduidelijken, op basis van overleg met de andere overheden om overlap of verwarring te voorkomen

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Bouwsteen crisis preparedness Governance. (ISE Preventie)	2024	gepland	Het Departement Zorg is vertegenwoordigd in de vergadering van de RMG en RAG en kan zo de uitrol en implementatie van een coherent crisisbeleid bewaken. Op Vlaams niveau zijn er initiatieven genomen om een inhoudelijke samenwerking tussen de crisis preparedness cel en crisis centrum Vlaamse overheid te bevorderen. Het crisis

			centrum Vlaamse overheid is het aanspreekpunt voor het Nationaal crisiscentrum.
2. Draaiboek Interne governance (ISE Preventie)	Einde 2024	In uitvoering	Het draaiboek interne governance biedt een kader om bij een crisis een reguliere werking te verzekeren en de crisisaanpak met een optimale bezettingsgraad te realiseren. Ondersteuning wordt voorzien middels een afname van de raamovereenkomst 'risicomanagement'. <u>Toelichting status:</u> - BCM (gepland) - Benodigde overlegstructuren (gepland) - Definiëren van de nodige profielen inzetbaar bij een crisis (in uitvoering) - Generieke fasering gekoppeld aan het te voeren beleid en hierbij verschuiving van de personeelsbezetting binnen departement Zorg - Opzetten van een stappenplan crisisbeheer (in uitvoering)

Aanbeveling 4 – Waken over de kwaliteit van de redactie van een overeenkomst, bv coherentie bewaken, belangrijkste concepten definiëren, toepassingsperiodes expliciteren, etc

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1.Kennis overheidsopdrachten vergroten + toepassen		Gepland	Vormingsaanbod van het Facilitair Bedrijf
2. Voorbereiden overeenkomsten		gepland	Bij de uitwerking van de bouwstenen uit het integraal plan "pandemic preparedness en readiness" zullen waar gepast toekomstgerichte overeenkomsten worden voorbereid en/of afgesloten.

Aanbeveling 5 – Ook bij bijzondere opdrachten of projecten zoals de contactopsporing, een risicoanalyse uitvoeren en aan risicobeheer doen

- De mate waarin dat gebeurt, moet in verhouding staan tot het maatschappelijk belang en financieel gewicht van het project

- De frequentie waarmee dat wordt geactualiseerd, moet afhangen van de snelheid waarmee de omstandigheden en kenmerken van het project wijzigen
- Dat moet ook aan de basis liggen van wat er contractueel wordt vastgelegd

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Afname raam - overeenkomst 'risicomanagement'. (ISE Beleidsondersteuning; ISE preventie)	2024 -2025	Gepland	Ondersteuning voor Risicoanalyse en risicomanagement, BCM, linken van de verschillende crisis- beheersniveaus van overheden en stakeholders.

Aanbeveling 6 – de efficiëntie van de uitgevoerde werkzaamheden van de opdrachtnemer monitoren aan de hand van indicatoren en rapportering

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Verbeteracties ivm Covid contactopsporing.	2023	Uitgevoerd	Nog tijdens de Covidcontactopsporing werden verbeteracties aangebracht m.b.t. de opvolging van de efficiëntie, kwaliteit en de financiële processen. Intussen is de Covid-contactopsporing beëindigd. Met deze aanbeveling zal rekening gehouden worden bij de uitwerking van de verschillende bouwstenen van het crisis preparednessplan.

Aanbeveling 7 – De resultaten van de efficiëntie- en kwaliteitsmetingen moeten met gepaste frequentie en detailniveau worden opgevolgd

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Verbeteracties ivm Covid contactopsporing.	2023	Uitgevoerd	Nog tijdens de Covidcontactopsporing werden verbeteracties aangebracht m.b.t. de opvolging van de efficiëntie, kwaliteit en de financiële processen. Intussen is de Covid-contactopsporing beëindigd. Met deze aanbeveling zal rekening gehouden worden bij de uitwerking van de verschillende bouwstenen van het crisis preparednessplan.

Aanbeveling 8 – een systeem van organisatiebeheersing afspreken met de opdrachtnemer en nagaan of het werd uitgevoerd zoals contractueel is afgesproken

- Dat systeem bevat interne controlemechanismen
- Het is passend voor de organisatiestructuur die de opdrachtnemer heeft aangenomen

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Verbeteracties ivm Covid contactopsporing werd reeds beëindigd.	2023	Uitgevoerd	Nog tijdens de Covidcontactopsporing werden verbeteracties aangebracht m.b.t. de opvolging van de efficiëntie, kwaliteit en de financiële processen. Intussen is de Covid-contactopsporing beëindigd. Met deze aanbeveling zal rekening gehouden worden bij de uitwerking van de verschillende bouwstenen van het crisis preparednessplan.

Aanbeveling 9 – Een voldoende bemand controleteam aanstellen om de registratie en facturatie van prestaties van de opdrachtnemer te controleren naargelang de omvang van de opdracht

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Verbeteracties ivm Covid contactopsporing werd reeds beëindigd.	2023	Uitgevoerd	Nog tijdens de Covidcontactopsporing werden verbeteracties aangebracht m.b.t. de opvolging van de efficiëntie, kwaliteit en de financiële processen. Intussen is de Covid-contactopsporing beëindigd. Met deze aanbeveling zal rekening gehouden worden bij de uitwerking van de verschillende bouwstenen van het crisis preparednessplan.
2. Draaiboek Interne governance. ISE Preventie: OD 3.3	Einde 2024	In uitvoering	Het draaiboek interne governance biedt een kader om bij een crisis een reguliere werking te verzekeren en de crisisaanpak met een optimale bezettingsgraad te realiseren. - Met deze aanbeveling zal rekening gehouden worden

in de uitwerking van dit plan.

Aanbeveling 10 – toezicht uitoefenen op de financiële controles die worden opgelegd aan de opdrachtnemer binnen de overheidsopdracht, door verantwoordingsdocumenten op te vragen waarin onderliggende berekeningen en controles worden aangetoond

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Verbeteracties ivm Covid contactopsporing werd reeds beëindigd.	2023	Uitgevoerd	Nog tijdens de Covidcontactopsporing werden verbeteracties aangebracht m.b.t. de opvolging van de efficiëntie, kwaliteit en de financiële processen. Intussen is de Covid-contactopsporing beëindigd. Met deze aanbeveling zal rekening gehouden worden bij de uitwerking van de verschillende bouwstenen van het crisis preparednessplan.

Aanbeveling 11 – een performant informatie- en documentatiesysteem hanteren en meer algemeen (contractueel) vastleggen welke informatie hoe lang moet worden bijgehouden

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Verbeteracties ivm Covid contactopsporing werd reeds beëindigd.	2023	Uitgevoerd	Intussen is de Covid-contactopsporing beëindigd. Met deze aanbeveling zal rekening gehouden worden bij de uitwerking van de verschillende bouwstenen van het crisis preparednessplan.

Aanbeveling 12 – de onderbouwing van beslissingen (en de ondersteunende basisinformatie) met grote impact op de uitvoering of de kostprijs van een project afdoende schriftelijk vastleggen en bewaren

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Verbeteracties ivm Covid contactopsporing werd reeds beëindigd.	2023	Uitgevoerd	Intussen is de Covid-contactopsporing beëindigd. Met deze aanbeveling zal rekening gehouden worden bij de uitwerking van de verschillende bouwstenen van het crisis preparednessplan.

Aanbeveling 13 – Erop toezien dat de medewerkers van het VAZG die de controles uitvoeren, een controlespoor vastleggen, zodat achteraf zichtbaar is welke controles werden uitgevoerd

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1. Verbeteracties ivm Covid contactopsporing werd reeds beëindigd.	2023	Uitgevoerd	Intussen is de Covid-contactopsporing beëindigd. Met deze aanbeveling zal rekening gehouden worden bij de uitwerking van de verschillende bouwstenen van het crisis preparednessplan.

Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood [maart 2023]

Aanbeveling 1 – Het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming dient blijvend te waken over de tijdige afhandelingstermijn van de aanvragen voor een zorgbudget. Dat kan door eventueel een andere partner te kiezen voor de indicatiestelling of door de procedure voor de indicatiestelling anders te laten verlopen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Vaste categorie zorgzwaarte bewoners WZC	1/4/2023	Uitgevoerd	Vanaf 1 april 2023 moet voor het zorgbudget ouderen geen indicatiestelling meer afgenomen worden bij personen die in een woonzorgcentrum verblijven. Zij krijgen vanaf dan een vaste zorgcategorie toegewezen voor het zorgbudget ouderen.
2 Medisch sociale schaal vervangen door BelRAI screener	1/1/2025	In uitvoering	Momenteel nemen artsen in opdracht van de FOD Sociale Zekerheid de indicatiestellingen met de medisch-sociale schaal af voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood. Het is de bedoeling de medisch-sociale schaal te vervangen door de BelRAI-screener. De BelRAI-screener zal voor het zorgbudget ouderen afgenomen worden door dezelfde indicatiestellers die nu reeds de BelRAI-screener afnemen voor het

zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Dit zal gebeuren via een huisbezoek. Ook zullen BelRAI-screeners van andere sectoren, vb. de gezinszorg, kunnen gebruikt worden voor het zorgbudget ouderen. De verwachting is dat de indicatiestelling daardoor sneller kan uitgevoerd worden dan nu met de medisch-sociale schaal.

Aanbeveling 2 – Het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming dient een stabiel werkende webapplicatie te verzekeren.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Stabiele applicatie	31/12/2021	Uitgevoerd	Ten tijde van de audit waren er inderdaad problemen waardoor de centrale applicatie voor het zorgbudget ouderen niet stabiel was. Deze problemen zijn inmiddels opgelost en momenteel beschikken we over een stabiel werkende centrale applicatie. Uiteraard is dit een permanent aandachtspunt dat blijvende monitoring vraagt en krijgt.

Aanbeveling 3 – Wat betreft de informatieverstrekking door de zorgbehoevende of derde instanties, is het raadzaam alleen die gegevens op te vragen die een invloed hebben op de toekenning of berekening van het zorgbudget.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Datavraag beperken	31/12/2021	Uitgevoerd	Dit principe is opgenomen in de handleiding zorgbudget ouderen voor de zorgkassen : <i>"De tegemoetkomingen mogen zonder nader onderzoek geweigerd worden als voldoende elementen voorhanden zijn waaruit blijkt dat de persoon met een zorgbehoefte niet de voorwaarden vervult om de tegemoetkomingen te verkrijgen."</i>

Aanbeveling 4 – Het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming dient (via de zorgkassen) blijvend in te zetten op acties die de non-take-up tegengaan

	Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1	Mogelijke acties onderzoeken	30/06/2024	In uitvoering	<p>Deze aanbeveling is besproken geweest met de zorgkassen, maar daar bleek het niet evident om verdere maatregelen te nemen. Daarom werd dit als aandachtspunt mee opgenomen in de uitgaventoetsing die momenteel gebeurt in het kader van de Vlaams Brede Heroverweging.</p> <p>In het domein van de Vlaamse Sociale bescherming worden in het kader van de Vlaamse Brede Heroverweging 2 pijlers naar voor geschoven waarvoor de uitgaventoetsing in een gescheiden onderzoek dient te gebeuren, met name de zorgbudgetten en de mobiliteitshulpmiddelen. Met het oog op de uitvoering van het engagement rond de eenmaking van de zorgbudgetten in het regeerakkoord wordt een wetenschappelijk onderzoek gestart met onder meer volgende onderzoeksvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat is de efficiëntie en de effectiviteit van het toekennen van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en het zorgbudget ouderen in zijn huidige vorm; - Is er sprake van Mattheuseffecten bij de toekenning van beide zorgbudgetten en hoe kan dit desgevallend geremedieerd worden. <p>Het resultaat van het onderzoek moet</p>

opgeleverd worden tegen juni 2024.

Aanbeveling 5 – De regelgeving voor het inkomensonderzoek en de in aanmerking te nemen inkomsten dient onderbouwd te zijn. De Vlaamse overheid dient haar voorgenomen engagement na te komen om de aanrekening bij verkoop van onroerende goederen aan te passen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Evaluatie inkomensbegrip ZBO	30/06/2024	In uitvoering	<p>Ook deze aanbeveling werd als onderzoeksvraag opgenomen in de uitgaventoetsing die momenteel gebeurt in het kader van de Vlaams Brede heroverweging. Eén van de onderzoeksvragen luidt als volgt:</p> <p>Binnen deze scenario's kan onderzocht worden of het inkomensbegrip binnen zorgbudget voor ouderen gericht en eenvoudiger kan gemaakt worden, binnen de bestaande budgetten of gekoppeld aan de respectievelijke besparingsscenario's; In deze scenario's wordt ook rekening gehouden met de inschatting van de toekomstige inkomensevolutie van de ouderen.</p>

XVI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'

Arresten van het grondwettelijk hof

ISE preventie

- Arrest nr. 26/2023 van 16 februari 2023 over het decreet van 18 december 2020 tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 (afzonderingsplicht en contactopsporing in het kader van COVID-19)
 - o VERNIETIGING: art. 2, 4 en 7 tot 15 (de bepalingen m.b.t. gegevensverwerking en het begrip « hoogrisicogebied »)

Dit arrest heeft tot gevolg dat duidelijk gesteld wordt dat enkel de Gegevensbeschermingsautoriteit kan aanzien worden als een "toezichthoudende autoriteit" in de zin van artikel 36, lid 4, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, en dat dus aan de Gegevensbeschermingsautoriteit advies moet worden gevraagd over Vlaamse regelgeving waarin een aspect m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens vervat zit.

- Arrest nr. 68/2023 van 27 april 2023 over het decreet van 29 oktober 2021 over het COVID Safe Ticket
 - o VERNIETIGING: art. 3, in zoverre het niet voorziet in criteria en uitzonderingen die het voor de bezoekers van voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen (o.a. ziekenhuizen en woonzorgcentra) voorzienbaar maken of het gebruik van een CST al dan niet verplicht is

Dit arrest heeft geen gevolgen.

- Arrest nr. 75/2023 van 17 mei 2023 over het decreet van 1 oktober 2021 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 [...] betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België
 - o Verwerping

Dit arrest heeft geen gevolgen.

- Arrest nr. 84/2023 van 1 juni 2023 over het decreet van 2 april 2021 betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot vaccinaties tegen COVID-19 (COVID-19-pandemie: Vaccinnet - registratie van gegevens in de gegevensbank met betrekking tot de vaccinaties tegen COVID-19)
 - o VERNIETIGING (de machtiging verleend aan het Informatieveiligheidscomité om de mededeling van gegevens aan derden toe te staan).

Dit arrest heeft voor de Vlaamse gemeenschap geen gevolgen.

ISE Vlaamse Sociale Bescherming

- Arrest nr. 112/2023 van 20 juli 2023 over art. 18, 21, 43, 45, 46 en 48 van het decreet van 18 juni 2021 tot wijziging van regelgeving in het kader van de Vlaamse sociale bescherming (1. zorgbudget - toekenningsvoorwaarden sociaal gecorrigeerde zorgpremie: verblijfsduur en inburgeringsplicht - 2. dossiertaks administratief beroep 3. zorgbudget ouderen met een zorgnood)
 - o VERNIETIGING: art. 41, 5°, 45, § 1, vijfde lid, 80, § 6, derde, vierde en vijfde lid, 88, § 4, derde, vierde en vijfde lid, en 92, § 6, derde, vierde en vijfde lid van het decreet van (verblijfsduurvoorwaarde en de regeling inzake de vrijstelling van de dossiertaks)

De Vlaamse Regering heeft een voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse Sociale bescherming en artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, wat betreft BelRAI en de verwerking van persoonsgegevens, bij het Vlaams parlement ingediend.

Via dit voorontwerp van decreet wordt er gevolg gegeven aan het arrest met betrekking tot de dossiertaks. Het Hof oordeelde dat de dossiertaks volledig moet worden terugbetaald wanneer de arbeidsrechtbank oordeelt dat het administratief beroep ten onrechte als ongegrond werd afgewezen. Dit wordt met het voorontwerp geregeld. Ook als gevolg van het arrest, wordt in het voorontwerp , om de ongelijke behandeling op te heffen, een lagere dossiertaks van 30 euro ingevoerd zowel voor de personen die recht hebben op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, als voor de 6 categorieën van gebruikers. In de gevallen waarin het administratief beroep gegrond wordt verklaard, wordt de dossiertaks integraal teruggestort. Voor de verblijfsduurvoorwaarden zijn er geen aanpassingen aan de regelgeving nodig. De oude decretale verblijfsduurvoorwaarde voor de zorgbudgetten is terug van kracht.

Arresten van het hof van justitie

NIHIL